

Memòria anual 2018

---

# Índex

00	Principals dades del Grup Andbank	Pàgina 05
01	Carta del President	Pàgina 09
02	Evolució econòmica i mercats financers 2018	Pàgina 13
03	Perspectives per a l'economia global i els mercats financers	Pàgina 19
04	Informe d'Auditoria	Pàgina 27

05

Estats  
financers  
Grup  
Andbank

Pàgina 33

06

Gestió  
del Risc

Pàgina 149

07

Informe de  
Responsabilitat  
Social  
Corporativa  
2018

Pàgina 163

08

Consell  
d'Administració  
i Organització


Pàgina 177

09

Localitzacions  
i Adreces

Pàgina 181





00

Principals  
dades del  
Grup Andbank

# Principals dades del Grup Andbank

---

## Principals xifres

21.774 M€  
AUM

BBB  
Fitch Ratings

66,6 %  
Liquiditat

Estable  
Outlook

17,01 %  
Tier 1 Phase-In

3,65 %  
Ràtio de morositat

516,6 M€  
Recursos propis

5,38 %  
ROE

27,1 M€  
Resultat net

10,03 %  
ROTE

---

## Un grup financer global, present en 3 continents

1.051  
Empleats grup

7  
Llicències bancàries

4  
Agències o cases de valors

5  
Gestores de fons

3  
Gestores de patrimonis

3  
Assessors d'inversions





01

Carta del  
President

# Carta del President

---

Tanquem l'exercici 2018 havent aconseguit, un any més, els objectius marcats de manera còmoda, 1,2 % més del pressupostat en resultat net i mantenint un volum de negoci per sobre dels 23.000 milions d'Euros. En un any de canvis accelerats, en els que persisteixen els reptes que afecten la rendibilitat del sector, hem consolidat el nostre projecte i la nostra posició de solvència tot invertint en iniciatives i projectes de llarg termini.

A grans trets, l'economia mundial el 2018 es va caracteritzar per la maduresa del cicle alcista dels últims anys, si bé diferents esdeveniments geopolítics com les tensions entre la Xina i els EUA o el Brexit a Europa han amenaçat aquesta situació.

Els mercats financers han tingut un comportament molt negatiu, sobretot en la segona part de l'any. El sector bancari europeu en borsa s'ha vist afectat pel retard en la pujada de tipus d'interès per part del Banc Central Europeu.

Encara que s'està iniciant una desacceleració del creixement global, les perspectives de creixement de l'economia mundial el 2019 continuen essent raonablement positives, particularment en els mercats en què operem.

Ens enfrontem a un escenari macroeconòmic volàtil, amb un teló de fons d'incertesa política creixent en molts dels països on operem, així com la persistència, especialment a Europa, de requisits reguladors i dels supervisors cada vegada més grans. Amb tot, esperem un entorn el 2019 en què algunes d'aquestes incerteses es puguin per fi canalitzar per donar lloc a una combinació de riscos menys perjudicial per al bon acompliment dels mercats financers. Això hauria de contribuir a mantenir uns múltiples estables per als principals índexs, cosa que hauria d'ajudar a la seva estabilització.

Així mateix, hem de comptar amb la revolució tecnològica, que afecta no només el sector, sinó també tot el teixit empresarial mundial, amb l'anomenada transformació digital. Aquest concepte està canviant fonamentalment, en totes les empreses, la forma d'operar, gestionar i oferir valor als seus clients. A més, aquest moviment implica també un canvi cultural per a les organitzacions, fet que suposa per a moltes una reinvençió del seu negoci i un desafiament en el seu statu quo.

El sistema bancari andorrà segueix enfortint la seva solvència, millorant la qualitat dels actius i actualitzant el seu marc normatiu. A Andorra, el 2018 ha estat l'any en què la plaça financera ha consolidat el seu procés d'homologació internacional i de transparència, arribant al nivell de comparabilitat amb la resta de places financeres europees.

S'ha avançat en la modernització del marc normatiu europeu contra el blanqueig de capitals, en l'adaptació de la normativa bancària andorrana als estàndards europeus de govern corporatiu, així com en la implementació dels nous requeriments en els àmbits de protecció a l'inversor, mitjans de pagament o protecció de dades i estàndards de reporting FINREP-COREP, entre d'altres.

Davant aquest entorn, la nostra entitat busca adaptar-se a aquesta època de transformació veloç de la mateixa manera que sempre ho ha fet: amb rapidesa, solvència i professionalitat, treballant de forma àgil davant els canvis i fins i tot anticipant-nos-hi.

**Manel Cerqueda Donadeu**  
President

---

Andbank és avui un grup global adaptat a totes les regulacions, amb un volum de negoci de més de 23.000 milions d'euros, triplicant la xifra del 2010 i tenint el 82 % dels recursos gestionats en l'àrea internacional.

Som un grup bancari adaptat a les regulacions internacionals. El grup ha reforçat el seu govern corporatiu amb l'entrada de nous consellers independents i la creació d'un Consell Assessor extern amb l'objectiu d'assolir l'excel·lència en la transparència i el bon govern i ens permeten seguir afrontant el nostre pla estratègic 2018-2021 amb força per continuar essent un banc privat de capital familiar líder a Europa i Llatinoamèrica.

El nostre full de ruta dirigeix l'entitat cap a una nova realitat tecnològica, econòmica i normativa, per convertir-la en un banc amb un model sostenible i competitiu en aquest entorn de transformacions. Per aquest motiu, seguint amb el nostre pla estratègic, hem invertit aquest 2018 22 M d'euros en projectes tecnològics.

Hem reforçat la nostra presència a Espanya amb la compra de la gestora de patrimonis Merchbank. Hem pres la decisió de tancar les fitxes bancàries de Les Bahames i de Panamà per tal de poder incrementar la nostra presència en places estratègiques com Luxemburg, Israel i el Brasil, on hem tancat un acord de distribució amb Triar, amb una inversió total de més de 6 M d'euros.

Andbank mostra en el tancament 2018 el seu model robust de control i de gestió de riscos amb una rendibilitat sobre el patrimoni tangible (ROTE) del 10,03 % i una ràtio de cobertura del 104,09 %.

La nostra estructura de capital i liquiditat s'ha mantingut alta durant el 2018. La ràtio de liquiditat s'ha situat entorn del 66,60 % (per sobre del mínim de 40 % que fixa la normativa vigent), amb un LCR del 360 %. Així mateix, la ràtio de morositat s'ha mantingut continguda en un 3,65 %. La seva fortalesa ve reflectida per la seva ràtio de solvència del 17 % (TIER1 phase-in) xifra que supera la mitjana europea.

L'estratègia, la gestió i el perfil de risc del banc mantenen el reconeixement de l'agència Fitch Ratings, que atorga a Andbank una qualificació a llarg termini de BBB amb perspectiva estable. L'agència valora la diversificació internacional, l'alta qualitat dels actius, la forta capitalització de l'entitat, així com la resiliència del nostre model de negoci en la generació de resultats.

La satisfacció dels nostres clients continuarà essent el principal focus de la nostra feina. Seguirem apostant per un model diferencial de banca, caracteritzat per la proximitat, la qualitat del servei i la innovació. Sempre harmonitzant i equilibrant els interessos dels nostres clients, empleats i accionistes, i el conjunt de la societat. Continuarem amb el nostre compromís social, amb el suport a la lluita contra el càncer, l'objectiu principal de la nostra RSC.

Els accionistes i el Consell d'Administració volem agrair als nostres clients i col·laboradors la seva fidelitat. Ens comprometem a seguir treballant amb professionalitat i rigor per així continuar essent mereixedors de la seva confiança.



# 02

Evolució econòmica  
i mercats financers  
2018

# Evolució econòmica i mercats financers 2018

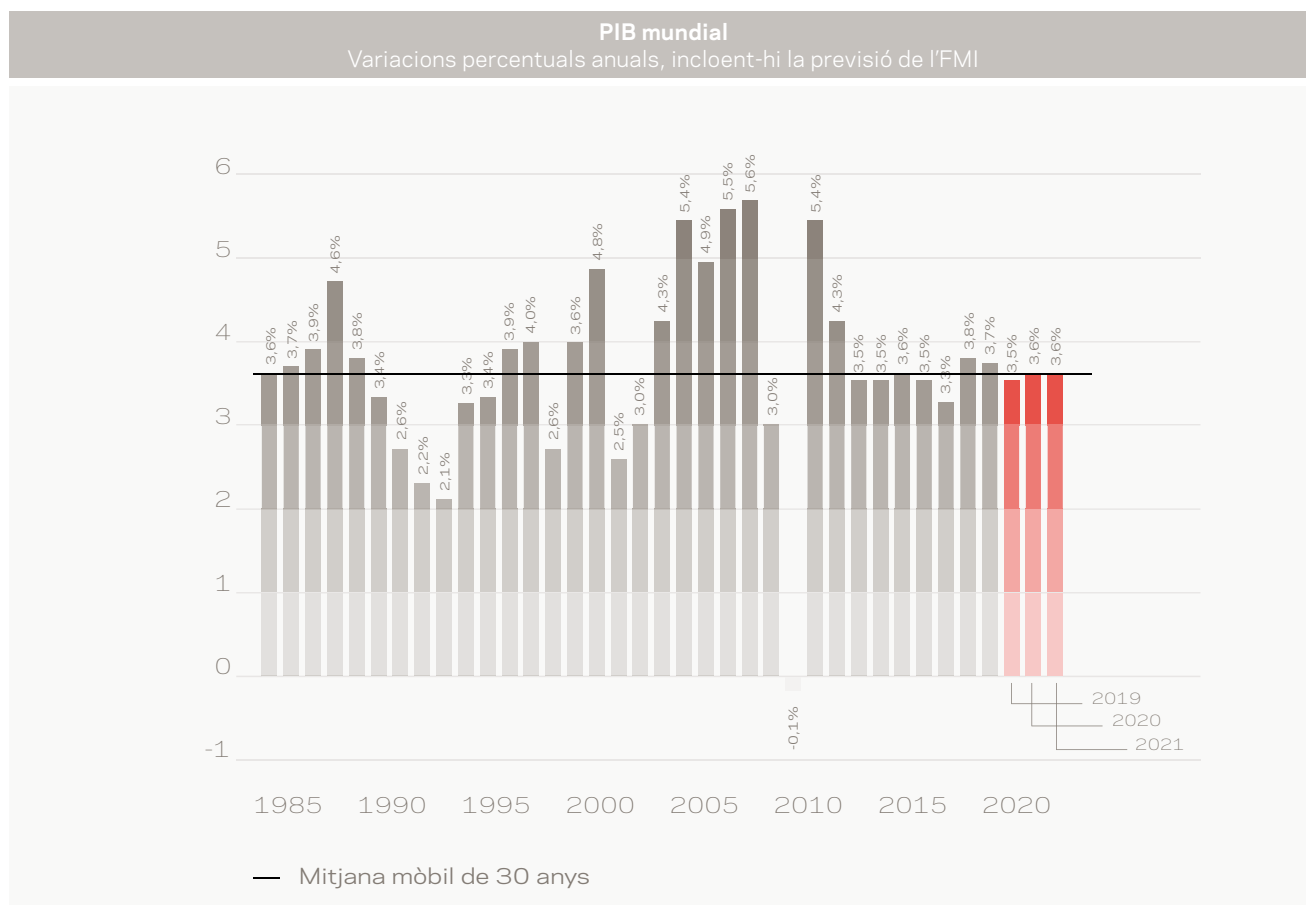
## Entorn exterior i comportament de l'economia global el 2018

Els indicadors econòmics assenyalen una moderació del ritme de creixement global en la part final de l'any. L'índex de directors de compres (PMI) compost global de producció, exclosa la zona de l'euro, es va afeblir a la fi del 2018, principalment a causa de la desacceleració continuada de l'activitat de les manufactures a escala mundial. El sector serveis es va mantenir més resistent que el de manufactures, malgrat haver-se observat certa volatilitat en les xifres. Encara que la confiança dels consumidors partia de nivells elevats, també va disminuir a partir del tercer trimestre. Els riscos a la baixa per a l'activitat mundial s'incrementaven a mesura que una nova escalada de les

disputes comercials amenaçava amb llastrar el creixement mundial. Encara que l'ajornament de noves pujades d'aranzels per part dels Estats Units i la Xina havia enviat un senyal positiu, continuava havent-hi una incertesa considerable sobre si les negociacions culminarien en una disminució substancial de les tensions comercials entre aquests dos països. Altres riscos a la baixa estaven relacionats amb un enduriment més ràpid de les condicions financeres a escala global (especialment per part de la Fed), i les tensions derivades que això provoca en les economies emergents, i amb incerteses polítiques i geopolítiques, inclosos els riscos associats al Brexit.

Amb tot, l'economia mundial es va acabar desaccelerant i va registrar un creixement per al conjunt de l'any del 3,7 % (per sota del 3,8 % registrat el 2017).

La inflació mundial es va reduir al novembre. Als països de l'Organització de Cooperació i Desenvolupament Econòmic (OCDE), la inflació interanual mesurada pels preus de consum es va moderar fins a situar-se en el 2,7 % al novembre,



Font: Thomson Reuters Datastream / Fathom Consulting / ANDBANK

---

principalment com a resultat de la disminució dels preus de l'energia, mentre que la inflació, exclosos l'energia i els aliments, es va reduir lleugerament i es va situar en el 2,2 %. S'espera que les pressions inflacionistes globals es mantinguin contingudes.

## Estats Units

L'economia nord-americana va créixer amb força el 2018, en un context d'importants mesures procíclics d'estímul fiscal durant la primera meitat de l'any, però les perspectives de creixement s'han vist enterbolides per la menor confiança i per unes dades que mostren una evolució més feble de l'esperat. El creixement del PIB real va avançar a una taxa anualitzada del 3,4 % en el tercer trimestre del 2018, molt per sobre del potencial, encara que es va alentir respecte al 4,2 % registrat en el trimestre anterior, a causa de la caiguda de la demanda exterior neta i a la desacceleració de la inversió privada en capital fix.

Pel costat negatiu, el tancament de l'Administració als Estats Units s'ha sumat a la incertesa generada per la seva política comercial amb la Xina i ha il·lustrat l'activitat econòmica nord-americana durant tot el quart trimestre del 2018.

La inflació general mesurada pels preus de consum va descendir fins a l'1,9 % interanual al desembre, com a resultat d'una acusada desacceleració dels preus de l'energia, mentre que el salari mitjà per hora es va mantenir sòlid. En aquest context, el FOMC va elevar en 25 punts bàsics la banda objectiu per al tipus d'interès de referència dels fons federals en la seva reunió del desembre del 2018, com s'esperava, i va rebaixar lleugerament les seves projeccions sobre el creixement del PIB i sobre la inflació subjacent per als propers anys.

## Zona euro

La persistència d'incerteses associades a factors geopolítics i a l'amenaça del proteccionisme ha afectat negativament el sentiment econòmic de la zona euro. La zona euro s'ha mogut en un entorn en què el creixement econòmic mundial s'ha alentit i en què el comerç internacional ha perdut molt impuls durant la segona meitat del 2018; un factor que afecta especialment l'economia de la zona euro (netament exportadora). Com a contrapart, les condicions favorables de finançament, l'evolució positiva dels mercats de treball i el creixement més gran dels salaris va continuar recolzant l'expansió de la zona de l'euro.

El PIB real de la zona de l'euro va augmentar un 0,2 %, en taxa intertrimestral, el tercer trimestre del 2018, després de

registrar un creixement del 0,4 % els dos trimestres anteriors. Les últimes dades van continuar mostrant una evolució més feble de l'esperat, com a conseqüència d'una desacceleració de la demanda externa, agreujada per diversos factors relacionats amb països i sectors específics. Encara que s'espera que l'efecte d'alguns d'aquests factors desaparegui, és probable que l'impuls del creixement a curt termini sigui més feble del que s'havia previst anteriorment.

L'ocupació va continuar augmentant el tercer trimestre de l'any. En l'actualitat, la taxa d'ocupació se situa un 2,6 % per sobre del màxim aconseguit abans de la crisi, en el primer trimestre del 2008. L'ocupació va créixer en la majoria dels països de la zona de l'euro i el seu avançament també va ser generalitzat en els diferents sectors. Amb aquest últim increment, l'ocupació de la zona de l'euro ha augmentat en 9,6 milions de persones, en termes acumulats, des del mínim registrat el segon trimestre del 2013. L'avançament continuat de l'ocupació, juntament amb la caiguda del creixement del PIB el 2018, s'ha traduït en una moderació del creixement de la productivitat, després del lleuger repunt observat el 2017.

La inflació interanual mesurada per l'IHPC de la zona de l'euro es va reduir fins a l'1,6 % el desembre del 2018, davant l'1,9 % registrat el novembre. Encara que els indicadors de la inflació subjacent es mantenen també en nivells moderats, les pressions dels costos laborals es continuen intensificant gradualment en un context d'utilització elevada de la capacitat productiva i de tensionament dels mercats de treball. De cara al futur, s'espera que la inflació subjacent augmenti a mitjà termini, recolzada per les mesures de política monetària del BCE, la continuació de l'expansió econòmica i el creixement més gran dels salaris.

## Economies emergents de l'Àsia i EMEA

A la Xina, el creixement de l'economia va perdre impuls al llarg de l'any, i s'han observat clars indicis de debilitament en el sector manufacturer, en particular. El desembre del 2018, el PMI de manufactures va caure per sota de 50 per primera vegada des del 2017, mentre que el sector serveis, que està menys exposat a les tensions comercials amb els Estats Units, va mostrar una capacitat de resistència més gran.

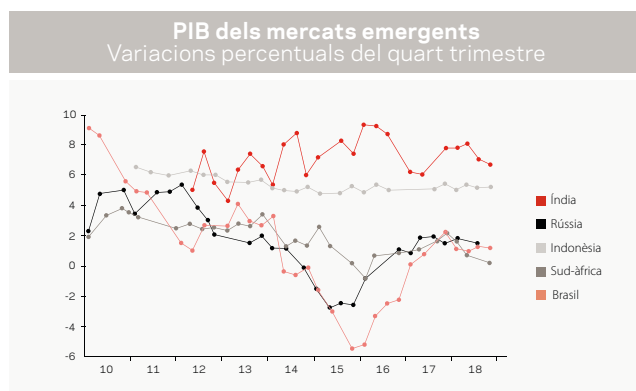
El banc central de la Xina va adoptar noves polítiques per suavitzar l'alentiment, inclosa una reducció de 100 punts bàsics del coeficient de reserves exigint al començament de gener i una nova facilitat de crèdit per donar suport a les petites empreses al desembre. També es van anunciar importants mesures de política fiscal en forma de reducció d'impostos.

La inflació interanual a la Xina va disminuir fins a l'1,9 % al desembre, reflectint la menor contribució dels béns de consum no alimentari, mentre que la inflació subjacent es va mantenir estable.

A l'Índia, després de la perturbació temporal provocada per la desmonetització i l'aplicació de la reforma de l'impost sobre béns i serveis, la indústria, les exportacions i el consum van mostrar tots ells un vigor renovat. A causa de la proximitat de les eleccions del 2019, la despesa pública més alta va elevar la demanda agregada.

Les reformes laboral i agrària, unides a les aplicades fins ara, podrien situar l'Índia en el primer quartil de creixement per al seu grau de desenvolupament i, el que és més important, posar-la en condicions de superar la resta del món emergent en la propera dècada. L'Índia ja aporta el 10 % del creixement global, una xifra que es podria elevar a gairebé el 20 % en el curs de la propera dècada. Dit això, serà difícil que l'Índia iguali les taxes de creixement que va tenir la Xina en el passat. El salt de l'Índia en el rànquing de «facilitat per fer negocis» del Banc Mundial, del 142è lloc el 2015 al 100è el 2018, demostra que està progressant. Però fins ara el seu impacte macroeconòmic ha estat escàs: la participació del seu sector industrial en el PIB continua essent un decebedor 16 %, molt per sota de l'objectiu del Govern del 25 %. A més, la participació de l'Índia en les exportacions mundials de mercaderies llangueix per sota del 2 %. Encara que les seves exportacions en percentatge del PIB ja són equivalents a les de la Xina en aquesta etapa de desenvolupament, és poc probable que aconseguixin els nivells de la Xina en els seus anys d'auge, atès que l'Índia ja està integrada en l'economia mundial.

Diversos són els aspectes que han contribuït a la millora generalitzada de l'activitat: les iniciatives d'alguns estats per localitzar la producció estan prenent cos. La simplificació i la unificació de l'impost sobre béns i serveis (*GST reform*) afavoreix els fabricants organitzats. La inversió estrangera, que és crítica per elevar els estàndards en certes etapes de la cadena de valor, ha passat de l'1,1 % a l'1,7 % del PIB. Les infraestructures han millorat enormement, si bé encara queda molt per fer. Les regulacions representen una càrrega, encara que són menys oneroses que en altres temps. I finalment, si bé encara és difícil comprar sòl per a usos particulars, ara és més fàcil disposar de sòl públic amb finalitats industrials.

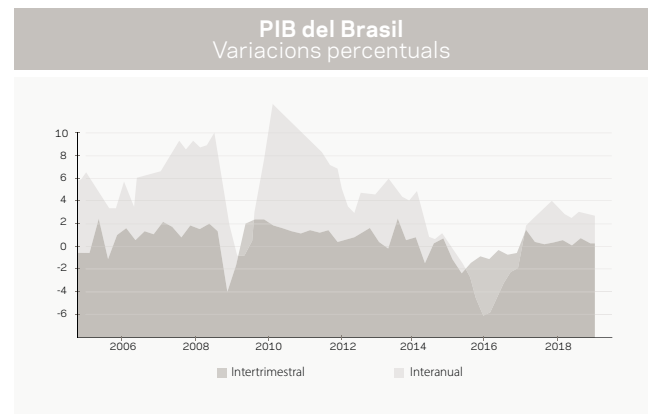


Font: Thomson Reuters Datastream / ANDBANK

## Amèrica Llatina

Al Brasil, van abundar durant l'any els titulars sobre les eleccions presidencials. El PIB estava estancat abans de la celebració d'aquestes eleccions, ja que els agents econòmics esperaven el resultat dels comicis per invertir i prendre decisions a més llarg termini. El consum de les llars també s'havia moderat. En aquest escenari, les xifres d'inflació s'han mantingut en nivells baixos, per això les lectures d'inflació han sorprès positivament (per baixes) el mercat i el banc central.

Una vegada conegut el nou president electe del Brasil, Jair Bolsonaro, aquest (juntament amb el seu equip econòmic) va establir ràpidament la reforma de les pensions com una prioritat per allunyar la ràtio de deute públic de la seva actual trajectòria insostenible. La intenció de Bolsonaro d'accelerar el procés d'aprovació de la reforma suggereix que està preocupat per la situació fiscal del país. No en va, el dèficit pressupostari va augmentar des del 2,5 % del PIB el 2013, a un màxim de més del 10 % del PIB el 2016. Més de la meitat va ser deguda a un pagament més alt d'interessos, però la resta va ser deguda a una despesa primària federal més elevada, coincidint amb una forta caiguda en els ingressos federals. El dèficit pressupostari ara s'ha començat a reduir, principalment a causa d'una reducció en els pagaments d'interessos, però el dèficit general continua essent perillosament alt, ja que se situa en més del 7 % del PIB. El nivell de deute públic, que ha saltat del 50 % del PIB el 2013, a poc menys del 80 % del PIB en l'actualitat, seguirà augmentant si no s'escometa una reforma ambiciosa de les pensions (que representen la partida de despesa més important en el pressupost nacional).



Font: Thomson Reuters Datastream / ANDBANK

A Mèxic, de moment, López Obrador manté en termes generals posicions moderades per al que calia esperar de la campanya electoral. Pel que fa a les seves propostes més radicals, s'ha inclinat finalment per la cancel·lació del nou aeroport de la capital i de contractes amb empreses privades per buscar i extreure petroli (si bé recentment ha advocat per mantenir-ne les adjudicacions). Serà clau observar la informació sobre el pressupost, per poder determinar si optarà per mesures que puguin disparar la despesa i posar en dificultats les finances públiques.

El creixement s'ha mantingut prop del 2 % el 2018, amb un repunt de l'IPC a l'agost del 4,90 % interanual, superior a



l'esperat pels analistes, per efecte de l'encariment de la gasolina i el gas.

Els preus s'han contingut força. L'índex general de preus va començar l'any en un perillós 6,77 %, per moderar-se en la segona meitat de l'any cap al 4,8 %. La taxa subjacent va acabar l'any en un nivell fins i tot més moderat (3,68 %).

## Comportament dels mercats financers el 2018

### Mercats de renda fixa

Els rendiments dels instruments de deute públic a llarg termini (10 anys) en els principals mercats desenvolupats van mostrar un comportament relativament estable al llarg del 2018, amb algunes excepcions (Itàlia).

Als EUA, el bo a 10 anys del Tresor va mantenir una tendència lleugerament alcista en TIR: va passar del 2,40 % en taxa a l'inici de l'any, fins al 2,68 %, per acabar oferint un retorn (per preu i cupó) del 0,2 %.

A Europa, el bo *benchmark* (bund a 10 anys) va continuar estant «dirigit» pel BCE, que ha portat la TIR d'aquest bo de nou a la baixa; va passar del 0,42 % al gener al 0,24 % del tancament d'any, cosa que ha produït un retorn total en aquest actiu proper al 2 %. Quant al deute perifèric, destaca l'estabilitat en TIR per al bo a 10 anys d'Espanya (que va acabar en l'1,41 %) i de Portugal (1,71 %). En tots dos casos, la TIR es va reduir entorn dels 15 punts bàsics durant l'any.

Al Regne Unit, el bo *Guilt* a 10 anys es va mantenir força estable (malgrat l'amenaça de repunt en el risc país derivat del procés del Brexit). La TIR del bo *Guilt* va augmentar només 9 punts bàsics (d'1,18 % a 1,27 %), i va presentar un retorn durant l'any del 0,5 %.

Al Japó, la història dels últims anys es repeteix, i és que el Banc Central del Japó va mantenir ancorada la TIR de tots els bons (també els venciments llargs) al voltant del 0 %.

En els mercats emergents, els bons de govern més castigats van ser els bons de Turquia (-24,5 %) i l'Argentina (-39,8 %). Indonèsia i les Filipines també van patir (-7 % i -10 %, respectivament). Rússia va romandre estable (l'efecte *carry* va compensar els 100 punts bàsics d'ampliació en TIR). Pel costat positiu, destaca el bon comportament dels bons del Govern de la Xina (+9,3 %), l'Índia (+7 %), Corea (+6,3 %) i el Brasil (+18,6 %). Mèxic va restar estable.

### Mercats de renda variable

Després d'un 2017 molt positiu per a tots els mercats de renda variable a escala global, el 2018 es va convertir en un malson, ja que la majoria dels mercats de renda variable (a excepció del Brasil i l'Índia) van presentar pèrdues importants en moneda

local. Els EUA (-6,2 %), Europa (-13,2 %), Espanya (-15 %), Mèxic (15,6 %), el Japó (-12,1 %), la Xina (-24,6 %). Les úniques excepcions van ser el Brasil i l'Índia, que van mostrar avançaments (mesurat en moneda local) del 15 % i del 5,9 %, respectivament.

### Mercats de matèries primeres

El petroli va mostrar el 2018 dues tendències ben diferenciades. Una primera de forta apreciació (+26 %) i que es va estendre fins a l'octubre per després patir una forta caiguda del 42 % en els dos últims mesos de l'any. En el conjunt del 2018, el petroli va acabar caient un 25 %. L'or es va mantenir volàtil, però el preu va variar tan sols un -2 % durant l'any.

### Mercat de divises

El dòlar es va apreciar durant el 2018 contra gairebé totes les divises. L'euro va patir una important depreciació del -4,4 % contra el dòlar durant l'any. La lliura esterlina va patir una pèrdua del 5,6 % contra el bitllet verd. El iuan xinès va perdre un 5,7 %, el franc suís va perdre un 0,73 %, el real brasiler va perdre un 17 %, i el peso argentí va retrocedir un 50 %.



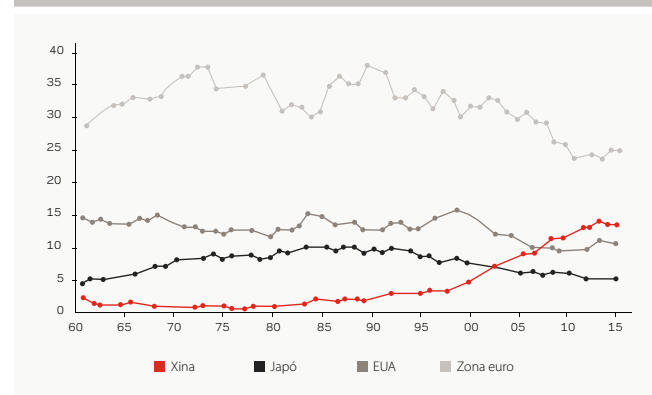
# 03

Perspectives per  
a l'economia global i  
els mercats financers

# Perspectives per a l'economia global i els mercats financers

finançament i del crèdit dels bancs van continuar essent favorables. A Andbank projectem un creixement del PIB nominal global entorn del 6,90 %, descompost en un creixement real del 3,60 %, i una inflació global del 3,3 %. Les pressions inflacionistes a escala mundial es mantindran contingudes.

Participació en el comerç mundial de mercaderies  
Percentatge



Font: Thomson Reuters Datastream / ANDBANK

## Entorn exterior i comportament de l'economia global el 2019

El dinamisme del creixement global es continuarà desaccelerant el 2019, però preveiem que s'estabilitzarà a mitjà termini. L'alentiment serà més pronunciat en el sector manufacturer, cosa que provocarà una desacceleració del comerç mundial. Encara que s'espera que persisteixin alguns factors de risc, com les tensions comercials o l'efecte d'un mercat energètic intervingut, i que continuïn afectant l'economia global aquest any, també preveiem que les mesures recents de política econòmica sostindran el ritme d'activitat global en un rang acceptable. L'expansió monetària i el creixement del crèdit es van moderar al gener del 2019, però les condicions de

## Estats Units

La Reserva Federal ha decidit posar en pausa el cicle de pujades en els tipus, i el to de la declaració del FOMC s'ha recalibrat per reconèixer una relaxació recent en les sèries de dades econòmiques. Les mesures d'estímul de l'any passat estan perdent impuls i els riscos a la baixa s'estan acumulant. Hi ha la percepció que la transició cap a una taxa més lenta en el creixement del PIB està en marxa, una idea que s'alimenta a partir d'indicadors econòmics que projecten ja senyals contradictoris. Tal com ho veiem, si bé certes mesures s'han començat a refredar, l'economia continua fonamentalment sòlida. El mercat laboral continua tenint un bon acompliment, la inflació és constant i una Fed pacient deixarà estables les taxes d'interès per un període relativament prolongat, circumstància que probablement resultarà en un suport a mitjà termini perquè el creixement continuï.

El producte interior brut (PIB) real per al quart trimestre del 2018 va créixer a un ritme anualitzat del 2,6 %, un ritme que marca una desacceleració respecte al conjunt de l'any 2018, per al qual l'economia va mostrar una expansió real del 3,1 %, molt en línia amb les previsions fetes per l'Administració quan va introduir la reforma fiscal i les mesures de desregulació.

Esperem una desacceleració per a l'any 2019, que serà més evident en la primera part de l'exercici (fet que porta a una caiguda immediata en el creixement del primer trimestre),

seguida d'un creixement més constant en la resta de l'any. La publicació de dades d'alta freqüència apunta a una entrada lenta en el ritme econòmic per al 2019, però creiem que el creixement econòmic se situarà prop del 2,3 % per a l'economia dels EUA.

La Fed ha estat enviant clars missatges de paciència des de la reunió del gener, missatges en què el concepte de paciència adquireix alguns significats que s'han d'entendre correctament: paciència per veure com les condicions financeres més estrictes afecten els mercats globals; paciència per accedir a la trajectòria de creixement global, i paciència perquè la inflació s'acceleri. A més, la Fed ja ha insinuat enèrgicament que el procés de normalització del balanç arribarà a la seva fi aquest any, cosa que hauria d'ajudar a reduir el risc per tensions de liquiditat (pròpies d'un procés de reducció de balanç en la Fed i de retirada de liquiditat del sistema).

Si bé el context global continua essent feble i les dades d'inflació global han estat suaus, continuem creient que aquests factors es resoldran favorablement, encara que probablement trigarà temps.

## Zona euro

Les dades tant d'enquestes com d'activitat econòmica real han estat, en els primers compassos del 2019, pitjors del que anticipaven els inversors. Malgrat la fortalesa del mercat laboral, la contínua incertesa política i l'agitació social estan afectant negativament diferents països (p. ex., les «armilles grogues» a França). La recent debilitat als països europeus s'ha materialitzat en forma d'un clar deteriorament del sector industrial, arrossegat per un descens en les manufactures globals. Encara que alguns sectors (automobilístic, químic) podrien millorar aviat a Alemanya, el panorama general encara sembla entenebrit.

El nostre escenari central no és de recessió, ja que la fortalesa del mercat laboral, unida a l'estímul fiscal (i al monetari), hauria d'ajudar a sostenir la demanda interna en nivells raonables.

Així doncs, l'organisme bancari ha tornat a revisar a la baixa les seves previsions de creixement del PIB per a la zona euro, on Alemanya i Itàlia són les que han patit la retallada més gran. Per al conjunt de la UEM, Brussel·les retalla en un 0,6 % la previsió de creixement en PIB del 2019 per situar-lo ara en l'1,1 % (per sota del potencial). També rebaixa la previsió per al 2020, situant-la en un pírric 1,6 %, i de cara al 2021 també ha rebaixat les estimacions fins a l'1,5 %.

Sorpren el missatge adjunt de la Comissió Europea després de la important retallada en previsions. I és que la CE

assenyala que, malgrat la desacceleració registrada, els fonaments de l'economia europea continuen essent força sòlids, amb un mercat de treball molt dinàmic (la taxa d'atur està en mínims, ahora que els salaris pugen), uns costos financers baixos i una política fiscal que continuarà oferint suport al creixement econòmic.

Les expectatives d'inflació també s'han moderat de la mà de l'abaratiment del petroli, malgrat la qual cosa els preus segueixen prop de les projeccions del BCE.

Draghi va confirmar la fi del programa d'expansió quantitativa oferint un marc de reinversió flexible ahora que admetia una deterioració en les expectatives. Va resumir la seva visió en una frase molt gràfica: «Confiança continuada en les expectatives, però més cautela». En conseqüència, els participants del mercat han ajornat les seves previsions sobre la primera pujada del tipus d'interès de la facilitat de dipòsit el 2020. Creiem que si les dades es mantinguessin estables, i el deteriorament no anés a més, el BCE hauria d'aprofitar i fer alguna pujada dels tipus d'interès, tot i que això ho veiem com altament improbable.

Quant a l'anunci del nou programa de TLTRO III, aquest s'utilitzarà com a mecanisme d'estabilització (per garantir que els bancs poden oferir un programa de finançament creïble a 12 mesos vista, d'acord amb la regulació bancària vigent, i d'aquesta manera evitar un tensionament en l'interbancari quan el TLTRO II finalitzi el 2020), encara que previsiblement el nou programa és probable que sigui menys generós que les línies de finançament anteriors. El programa es llançarà al setembre i tindrà una durada de dos anys; els bancs més beneficiats serien els italians, mentre que els bancs d'estats centrals prendrien menors volums en disposar d'excessos més grans de reserves.

Quant al Brexit, ha arribat el moment de les grans decisions i acords entre partits polítics al Parlament britànic sobre una solució final. Díficil entorn per a noves renegociacions amb la UE, si bé destacaríem que la probabilitat d'una ruptura sense acord (d'un «Brexit dur») continua essent baixa en la mesura en què el Parlament britànic així ho ha manifestat.

## Espanya

Iniciem el 2019 enmig d'un procés preelectoral, amb la successió d'enquestes setmanals que apunten escenaris de possible ingovernabilitat. Si bé hi ha la tendència d'un PSOE que recupera posicions en relació amb els comicis anteriors, s'obren amplis dubtes que sumi majoria amb les forces de l'arc parlamentari, atès que les posicions dels uns i dels altres estan aferrissades.

Cal destacar que, malgrat el soroll polític, aquest no ha afectat aparentment el ritme raonablement bo de l'economia en els primers compassos de l'any. De fet, algunes dades publicades en els primers dos mesos del 2019 confirmen que l'economia espanyola no s'ha desaccelerat. L'únic interrogant es troba en el segment industrial, amb una última lectura de la dada de PMI manufacturer per sota del nivell de 50 al febrer, però que s'emmarca en una desacceleració global de les manufactures. Pel costat positiu, es manté el dinamisme de l'economia interna amb millors dades d'habitatges, tant d'activitat com en preu. Destaquen també la continuada millora en les vendes minoristes, i unes dades de desocupació que continuen essent un suport per deixar enrere els pitjors mesos de l'any passat.

Resulta sorprenent la millora observada en la contribució del sector exterior en aquest principi del 2019, amb unes exportacions que acceleren el creixement fins a taxes del 2 % trimestral, una cosa que no vèiem des del 2016.

Esperem per al conjunt del 2019 un creixement real per al PIB a Espanya del 2,1 %, amb una inflació propera a l'1,4 %.

## Japó

El Govern japonès considerava en els inicis del 2019 revisar a la baixa la seva valoració de l'economia per al conjunt de l'any, des d'una visió de recuperació moderada, en la mesura en què la desacceleració xinesa perjudica les exportacions i la producció del Japó. Esperem que el creixement per al conjunt de l'any se situï al voltant del 0,5 %. I és que les dades econòmiques van decebre durant el primer trimestre del 2019. Les comandes de maquinària van caure al gener un 5,4 % (davant una caiguda esperada de l'1,7 %). L'índex general de manufactures del primer trimestre es va situar en -7,3 % (davant el 5,5 % del trimestre anterior). L'índex no manufacturer va marcar 1,0 % (davant el 3,7 % del trimestre anterior). Pel costat positiu, l'índex d'activitat del sector terciari es va situar en +0,4 % al gener (la dada del consens era de -0,3 %). El creixement del PIB estimat per a l'exercici 2019 està en 0,6 %.

Davant l'escenari de moderació en l'activitat, el Banc del Japó (BoJ) va decidir deixar els tipus d'interès a un dia en el -0,1 %, i els tipus a llarg termini, entorn del 0 %. A més, va votar per unanimitat mantenir les compres d'actius. El comunicat va reiterar que els tipus oficials romandran en nivells extremadament baixos durant un període prolongat. Segons el comunicat, les exportacions i la producció industrial acusen la desacceleració dels mercats exteriors. Els funcionaris del BoJ van insinuar que, si l'economia segueix perdent bufera, és possible que el banc hagi d'actuar amb rapidesa per relaxar encara més la seva política. No obstant això, la preocupació suscitada pels efectes secundaris a llarg termini d'aquesta flexibilització, com la contracció dels ingressos de la banca, va portar el BoJ a adoptar un discurs de cert biaix favorable a pujar els tipus quan sigui possible. Una enquesta de Bloomberg va revelar que el 37 % dels analistes enquestats preveia que la propera mesura seria de relaxació.

En l'àmbit polític, el primer ministre rebutja la idea d'un quart mandat. En la seva compareixença davant el Comitè de

Pressupostos de la Cambra Alta, el primer ministre del Japó, Shinzo Abe, va manifestar la seva intenció d'acatar les regles del seu partit que prohibeixen a una mateixa persona exercir com a líder quatre mandats consecutius. Els estatuts del Partit Liberal Democràtic (PLD) es van modificar el 2017 per permetre un tercer mandat d'Abe, fins al setembre del 2021. Alguns legisladors del PLD, amb suport d'alguns funcionaris d'alt rang del partit, van promoure a principis de febrer la idea d'ampliar-los a un quart mandat.

Els bancs regionals en dificultats aviat s'enfrontaran a pressions encara més grans quan el Govern exigeixi auditar les seves operacions, en un esforç per bregar amb un sector copejat per la disminució de la població a les àrees rurals i anys de tipus d'interès ultrabaixos. L'Agència de Serveis Financers (FSA) planeja reformar el règim d'intervenció avançada pel qual es regeixen els bancs regionals per incloure com a criteri adicional de solvència la rendibilitat futura, que se sumaria a l'existent de les ràtios de suficiència de capital.

## Economies emergents de l'Àsia i EMEA

A la Xina, l'Oficina Nacional d'Estadístiques es va congratular per la bona arrencada de l'economia el 2019, malgrat la recent caiguda en les vendes d'automòbils. L'autoritat va atribuir l'evolució positiva a l'estabilitat de la producció industrial i l'ocupació. Va esmentar també un sòlid creixement en la generació d'electricitat, així com ingressos rècord en comerços d'oci (cinemes) i un augment del 9,7 % interanual en despesa en restaurants. Les vendes de béns per Internet van augmentar un 19,5 % fins a representar el 16,5 % del total de vendes minoristes. Pel costat negatiu, el creixement de la producció industrial al febrer va ser de tan sols el 5,3 % interanual (davant el 5,7 % al gener), però el de la inversió en actius fixos des de principis d'any, del 6,1 % interanual (davant el 5,9 % del mes anterior). Amb tot, la taxa de desocupació va ascendir al 5,3 %, des del 4,9 % registrat el mes anterior.

De cara al futur, cal esmentar les paraules declarades pel primer ministre Li Keqiang: «El Govern xinès no permetrà que el creixement econòmic se surti d'un rang raonable». A més, va afegir que la Xina es pot servir dels requisits de reserva i els tipus d'interès per donar suport al creixement econòmic, i va prometre retallar l'IVA del sector manufacturer (i d'altres) amb efecte des de l'1 d'abril, alhora que es redueixen les cotitzacions a la Seguretat Social des de l'1 de maig. També va prometre que la Xina adoptarà múltiples mesures per reduir els costos de finançament per a microempreses i petites empreses en un punt percentual aquest any. La Comissió Reguladora del Sector Bancari de la Xina va destacar els avanços a l'hora de mitigar els problemes de finançament d'aquest segment empresarial. El saldo pendent del préstec a aquest va ascendir a 33,49 bilions de CNY (uns 5 bilions d'USD) al tancament del 2018, el que suposa el 23,81 % del volum total prestat. La Xina també ha presentat diverses mesures per millorar l'eficiència dels serveis de finançament, escurçant el termini d'aprovació de tres mesos a 5-7 dies hàbils.

Quant a la disputa comercial que manté la Xina amb els EUA, segons el diari *South China Morning Post*, la reunió entre el

president dels EUA i el seu homòleg xinès per posar fi a la guerra comercial es podria posposar al juny, després que les esperances inicials d'un acord més ràpid quedessin defraudades. Entre els últims avanços, cal destacar l'últim esborrany de la Llei d'inversió estrangera de la Xina, que inclou una disposició que exigeix als funcionaris xinesos protegir la informació comercial confidencial que obtinguin de les seves activitats empresarials a l'estranger. Algunes fonts indicaven que l'Administració Trump està dividida sobre la importància d'establir un mecanisme que assegurí el compliment de l'acord o si n'hi hauria prou simplement amb tancar un acord de principis i declarar-ne l'èxit. La Xina està pressionant perquè es faci una visita oficial d'estat en lloc d'un discret acte de presència de polítics de segona línia.

A l'Índia, el creixement del crèdit està repuntant durant els primers compassos del 2019, i la liquiditat també tendeix a millorar, com reflecteixen l'increment del 14,5 % interanual en l'activitat de préstec de la banca índia, la segona quinzena de gener, i l'augment del 9,6 % en els dipòsits. El consum mostra una tendència satisfactòria, gràcies sobretot a la despesa a les àrees rurals. La demanda de béns de consum duradors és robusta, encara que les vendes d'automòbils s'han desaccelerat. Les perspectives de les exportacions són disperses. Per al sector de les TIC són positives, però les tendències en la indústria farmacèutica no estan clares. En resum, la situació sembla afavorir una recuperació fonamental. Els factors clau als quals caldrà estar atents són el ritme a què el sector bancari torna a la normalitat i les polítiques del nou Govern. I és que el risc polític lluitarà el mercat durant la primera meitat del 2019.

En clau política, Modi afronta una dura carrera electoral. El Govern va decidir divulgar el seu projecte pressupostari per fer callar el populisme del Congrés Nacional Indi (CNI), també conegut com a Partit del Congrés, l'oposició d'esquerres, alhora que presentava un programa fiscal dissenyat per calmar els mercats. Un dels triomfs del Govern de Modi ha estat reduir la inflació dels preus al consum del 10 % al 3 %, amb una iniciativa que va afavorir els consumidors urbans a costa de la població agrícola, però que va crear tensions econòmiques en àrees rurals que ara està capitalitzant el CNI. Rahul Gandhi es va comprometre a condonar préstecs agrícoles en les eleccions estatals i ara es proposa ampliar aquesta promesa a escala nacional. Gandhi també va oferir un ingrés mínim garantit als més vulnerables. El Govern de Modi va desvetllar un paquet menys generós amb els pobres, però amb importants concessions als estrats socials baixos i mitjans. En concret, estableix: 1) una renda complementària directa equivalent a 85 USD l'any per a 120 milions de petits agricultors; 2) la dotació de fons addicionals per a un programa d'ocupació rural; 3) un pla de pensions contributiu per a 100 milions de treballadors en el sector informal de l'economia, i 4) una deducció fiscal per un import total de 2.600 milions d'USD per a la classe mitjana assalariada, en forma d'elevació a 7.000 USD de l'ingrés mínim exempt de l'impost sobre la renda. Una vegada que es tenen en compte els avantatges fiscals dels plans d'estalvi i d'assegurances, només haurien de pagar l'impost sobre la renda els qui guanyessin més de 9.000 USD l'any. En suma, que el projecte pressupostari fa gala de generositat suficient com per contenir altres forces polítiques. D'aquesta manera, el dèficit

per a l'exercici fiscal que finalitza el 31 de març ascendirà previsiblement al 3,4 % del PIB (per sobre de l'objectiu del 3,3 %), i el previst per al 2019-2020, al 3,4 % (també superior a l'objectiu anterior del 3,1 %). Ara com ara, els mercats semblen acceptar que aquesta deriva fiscal és l'inevitable peatge que ha de pagar l'Índia per mantenir la democràcia.

El consens general és que, encara que persisteixi la volatilitat del mercat de valors a causa de la incertesa electoral, els actuals models de negoci de les empreses són molt més sòlids, i els permet capejar millor els episodis de volatilitat. Si el Bharatiya Janata Party (BJP), que, traduït significa Partit Popular Indi, el partit de Modi, donés mostres de retrocedir posicions en intenció de vot, les cotitzacions dels actius probablement es deteriorarien. Amb tot, les reformes clau que s'han emprès els últims anys pesen sobre la taula i, amb els seus avantatges començant a apreciar-se, la trajectòria de creixement de l'Índia es mantindrà. En conseqüència, una correcció eventual del mercat indi en aquests propers mesos, motivada per factors polítics, s'hauria de veure com una oportunitat de prendre posicions en aquest mercat.

## Amèrica Llatina

Al Brasil, totes les mirades estan fixades en la reforma de les pensions. L'equip econòmic del Govern va començar a detallar aspectes de la reforma de les pensions en assumir Bolsonaro com a cap de govern. Els principals punts revelats fins ara són les edats mínimes per a la jubilació (65 per a homes, 62 per a dones), amb un període de transició de 12 anys. Un altre punt important es refereix al model estructural del sistema de pensions, en introduir-s'hi la transició a un sistema de capitalització individual. Aquesta proposta és més exigent que la presentada per Michel Temer i continua subjecta a l'escrutini del Congrés i a una possible moderació. Amb tot, pensem que és preferible en termes d'estalvi fiscal. Serà el mateix president qui previsiblement presenti aquesta proposta al Congrés, fet que es considera una mostra de compromís davant els congressistes.

Quant a la conjuntura econòmica, l'economia brasilera es troba en un moment del cicle que afavoreix el creixement. L'índex IBC-Br va registrar al començament de l'any una alça mensual del +0,21 %, superant unes expectatives del mercat que eren d'atonía, però sense deixar de reflectir una deslluïda recuperació econòmica el 2018. La dada interanual es va situar en un 1,15 %, cosa que implica llis i ras que les xifres d'activitat econòmica en la part final del 2018 posteriors van ser més febles del que s'havia anticipat. De cara al futur, els bancs, que els últims anys havien reduït la inversió creditícia a fi de digerir els efectes de la recessió sobre els seus balanços, estan llestos per tornar a prestar. Després de la profunda recessió del 2015-2016, les empreses han retallat costos considerablement i reduït el seu palanquejament, posicionant-se per beneficiar-se amb força de la recuperació econòmica a través del palanquejament operatiu i financer. Els indicadors avançats apunten al fet que el PIB es podria accelerar el 2019, i la mitjana de les previsions de creixement se situaria en el 2 %-2,5 %.

A diferència d'altres països amb mercats emergents, el Brasil ha mantingut una vulnerabilitat externa mínima, que es reflecteix en un baix dèficit per compte corrent actual i projectat, elevades entrades d'IED, voluminoses reserves de divises i un deute públic extern net negatiu. La inflació, mesurada per l'índex IPCA, va ser del 0,32 % al gener, per sota de l'expectativa mitjana del 0,38 %, i la previsió per al 2019 apunta a una caiguda que la situaria en el 3,87 %.

Pel que fa a la política monetària, el mandat d'Illan Goldfajn al capdavant del Comitè d'Operacions de Mercat del banc central va arribar a la seva fi. El comitè va decidir mantenir el tipus SELIC en el 6,5 %, acompanyant el seu comunicat d'una orientació indicativa d'un biaix tendent a l'enduriment de la política. Les expectatives d'inflació, per la seva banda, resten ben ancorades.

A Mèxic, el president Andrés Manuel López Obrador (AMLO) segueix creant no poca incertesa entre els operadors del mercat. Al març va proposar modificar la llei de consultes populars per permetre que aquestes siguin vinculants, ja que amb elles planeja prendre nombroses decisions fiscals i fer-ne complir els resultats. De fet, fins i tot té intenció de celebrar un referèndum sobre si els últims tres presidents haurien de ser sotmesos a un judici polític (cosa que, sens dubte, desencadenaria un tremend conflicte polític).

El sector empresarial segueix incòmode, i les empreses no deixen d'oposar-se a moltes de les seves decisions; alguns empresaris fins i tot han arribat a congelar els seus plans d'inversió. De forma resumida, es podria dir que el nou Govern és poc previsible.

D'altra banda, AMLO està revisant molts dels contractes que les companyies energètiques van signar en el marc de la reforma. Amb això, el Govern dificulta enormement avançar en aquest sector clau, impeding que hi hagi anuncis positius sobre capacitat de producció, reserves, etc.

L'únic aspecte positiu seria que el pressupost presentat posa contenció als desequilibris fiscals, amb un objectiu de superàvit primari basat en unes previsions de recaptació fiscal raonables. El risc s'ha centrat en la situació financera de l'empresa estatal Pemex, la qualificació creditícia de la qual Fitch va reduir en dos graus (fins a BBB-), deixant-la en el límit de perdre la categoria de grau d'inversió. El Govern va anunciar plans de capitalització per a la companyia que inclouen deduccions més grans, monetització de passius laborals i un pressupost més alt, per un total de 3.600 milions de dòlars el 2019, a més del reforç de la seva governança. Unes mesures que els mercats locals van considerar insuficients.

L'entorn i la percepció dels professionals que operen a Mèxic és, en general, de prudència, indicatiu que el futur econòmic és força incert. Les previsions de PIB per a l'exercici 2019 ja s'han reduït a l'1,5 % (des del 2 % al desembre del 2018).

## Previsió per als mercats financers el 2019

### Mercats de renda fixa

En general, considerem que els instruments de deute presenten excessos en les seves valoracions tant a Europa com al Japó. Menys evident és en el cas del mercat de deute als EUA i en la major part del món emergent.

Als EUA, considerem que un nivell d'equilibri per a la TIR del bo a 10 anys del Tresor se situa entorn del 3 %. A partir d'aquest nivell, considerariem la recomanació de compra. No abans.

A Europa, el bo *benchmark* (*Bund* a 10 anys) ha continuat estant «dirigit» pel BCE, que ha portat la TIR d'aquest bo de nou a la baixa, situant-lo fins i tot en territori negatiu durant el primer trimestre del 2019. Pensem que aquest és un actiu que cal evitar, amb independència de si la TIR pot baixar més o no per causes d'una política monetària encaminada. Pensem que el nivell en què s'hauria de moure la taxa del *Bund* el 2019 seria al voltant del -0,10 %-0,50 % (malgrat que aquests nivells són encara excessivament baixos). Més a llarg termini, veiem un punt d'equilibri en la zona de l'1 %.

Quant al deute perifèric, el discurs seria similar, atesa la gran influència que exerceix el bo *Bund* (i la política del BCE) sobre la resta del mercat de deute. Considerem que el bo a 10 anys d'Espanya hauria de cotitzar en TIR al voltant de l'1,35 % (100 pb sobre el *Bund*). Itàlia hauria d'estar entorn del 2,45 %; Portugal, en l'1,65 %; Irlanda, en el 0,65 %, i Grècia, en el 4 %. Atesos els nivells més baixos de TIR que presenten tots aquests bons, considerem que el mercat mostra clars signes d'excessos, per la qual cosa seria recomanable evitar aquests actius.

Al Regne Unit, el bo *Guilt* a 10 anys inicia l'exercici prop de l'1,1 %, però a *Andbank* considerem que un valor raonable estaria prop del 2 %, que és on pensem que s'hauria de dirigir.

Al Japó, la història dels últims anys es repeteix, i és que el Banc Central del Japó ha mantingut ancorada la TIR de tots els bons (també els venciments llargs) al voltant del 0 %. No esperem canvis al llarg del 2019.

Als mercats emergents, veiem valor en alguns bons de govern asiàtics, particularment a l'Índia, Indonèsia, Malàisia i Tailàndia, que són els que ofereixen més convergència en taxes respecte al mercat de deute occidental. També veiem valor en alguns instruments de deute a Llatinoamèrica, on preferim el bo de Mèxic i el Brasil en local (amb objectius en TIR del 7,75 % i del 8,50 %, respectivament). També veiem valor en els bons en USD del Brasil (objectiu en TIR del 4,50 %).

Per al bo de Turquia (en local), pensem que el pitjor va quedar enrere, i considerem que un nivell raonable en la TIR del bo a 10 anys estaria prop del 15 %.



Rússia també s'hauria de beneficiar d'aquest corrent d'estrenyiment en taxes en el món emergent. Considerem que el nivell d'equilibri per al bo de Rússia a 10 anys (en local) hauria de cotitzar al voltant del 7,7 %.

## Mercats de renda variable

Després d'un 2018 nefast per a la majoria de mercats de renda variable, esperem un 2019 en què els grans riscos (que de forma combinada van copejar durament els mercats durant el 2018) es dissiparan.

Una Fed que ha posat en pausa la seva política d'enduriment monetari, passant d'un *corridor system* a un *floor system* en què garanteix un nivell de liquiditat més alt, promet representar un entorn més benigne per als actius de risc en general i els mercats de renda variable en particular.

Amb una Fed que manté una postura de política més «moderada», juntament amb un cert alleujament de les tensions suscidades per la guerra comercial entre els EUA i la Xina i el fet que els riscos de recessió estan cedint, l'entorn propicia múltiples de valoració (PER) més alts a escala global, malgrat unes tendències en els beneficis poc encoratjadores.

A continuació, una síntesi de les nostres perspectives per a la renda variable. EUA (S&P): NEUTRAL-POSITIVA. Punt mitjà: 2.800; sortida: 3.070. Europa (Stoxx 600): NEUTRAL. Punt mitjà: 383; sortida: 402. Espanya (IBEX): NEUTRAL-POSITIVA. Objectiu: 9.700. Japó (N225): NEUTRAL. Objectiu: 22.250. La Xina (Shenzhen): NEUTRAL-POSITIVA. Objectiu: 1.750. L'Índia (Sensex): POSITIVA. Objectiu: 41.000. Mèxic: NEUTRAL. El Brasil: NEUTRAL.

## Mercats de matèries primeres

La dinàmica en el preu del petroli ha millorat en la primera part del 2019, amb un augment de posicions llargues netes de forma ininterrompuda entre el desembre i la fi de març. Aquest posicionament es podria explicar per les insinuacions saudites que les retallades de producció es podrien mantenir al llarg de tot el 2019, malgrat la pressió de Trump, que exigeix a l'OPEP+ que deixi d'escanyar el subministrament d'oferta per mantenir el preu elevat.

Per la seva banda, el secretari general de l'OPEP, Barkindo, va afirmar al març que el compliment de l'acord de reducció de subministrament dels grups de l'OPEP+ està millorant, un factor que ajudarà el mercat petroler a afrontar l'augment d'inventaris. La crisi de Veneçuela també planteja un desafiament per als mercats globals, ja que contribueix a mantenir elevat el preu del barril. L'empitjorament de la crisi a Veneçuela podria plantejar un repte, ja que s'estima que la producció veneçolana es va reduir fins a quedar en 1,4 milions de barrils diaris (Mbd), portant la producció mundial estimada a contreure's en 240.000 bpd, fins als 30,68 Mbd. Amb tot,ensem que una vegada s'hagin solucionat als EUA els problemes de coll d'ampolla per al transport de cru no convencional des de la

plataforma de la Conca Permiana, tornarem a veure un nou augment en l'obertura de pous, amb l'augment conseqüent en l'oferta de petroli. Considerem que un rang raonable per al cru (oest de Texas) estaria entre 45-65 dòlars.

## Mercat de divises

Pensem que el 2019 pot ser un d'aquells anys en què podrem veure una divergència en el preu del dòlar, segons es mesuri contra monedes desenvolupades o contra monedes emergents. Creiem que el gran càstig de moltes monedes emergents durant el 2018 ha situat moltes d'aquestes en territori d'infravaloració (barates), per la qual cosa esperem que el bitllet verd hagi donat per conclosa la seva particular recuperació contra aquestes monedes. Estimem un valor raonable per al BRL/USD en nivells de 3,75. En el cas del MXN/USD, situem aquest valor d'equilibri en 20, i per a l'ARS/USD, en 44. Quant a les divises asiàtiques, proposem els punts d'equilibri següents: 6,70 per al CNY/USD i 72 per a l>IDR/USD.

En canvi, estem projectant una continuïtat en la revaloració de l'USD en relació amb algunes monedes de països desenvolupats. Així, per a l'EUR/USD pensem que un punt d'equilibri a aconseguir el 2019 seria 1.125, i per al JPY/USD estaria en 114.



04

/ Informe  
/ d'Auditoria

# INFORME D'AUDITORIA



KPMG, SLU  
Edifici Centre de Negoci  
C/ Manuel Cerqueda i Escaler, 6  
AD700 Escaldes-Engordany  
Principat d'Andorra

## **Informe de l'Auditor Independent d'acord amb Normes Internacionals d'Auditoria**

Als Accionistes  
d'Andorra Banc Agrícola Reig, SA

### **Opinió**

Hem auditat els comptes anuals consolidats d'Andorra Banc Agrícola Reig, SA (el Banc) i societats dependents (el Grup), que comprenen l'estat de situació financera consolidat a 31 de desembre del 2018, l'estat de resultat global consolidat, l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat i l'estat de fluxos d'efectiu consolidat corresponents a l'exercici finalitzat en aquesta data, així com les notes explicatives dels comptes anuals consolidats que inclouen un resum de les polítiques comptables significatives.

Segons la nostra opinió, els comptes anuals consolidats adjunts expressen, en tots els aspectes materials, la imatge fidel de la situació financera del Grup a 31 de desembre del 2018, així com dels seus resultats i fluxos d'efectiu consolidats corresponents a l'exercici finalitzat en aquesta data, de conformitat amb les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades a Andorra (NIIF-Andorra) i de conformitat amb les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades per la Unió Europea (NIIF-UE).

### **Fonament de l'opinió**

Hem dut a terme la nostra auditoria de conformitat amb les Normes Internacionals d'Auditoria (NIA). Les nostres responsabilitats d'acord amb aquestes normes es descriuen més endavant en la secció *Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels comptes anuals consolidats* del nostre informe.

Som independents del Grup de conformitat amb el Codi d'Ètica per a Professionals de la Comptabilitat de l'International Ethics Standards Board for Accountants (Codi d'Ètica de l'IESBA), i hem complert les altres responsabilitats d'ètica de conformitat amb el Codi d'Ètica de l'IESBA.

Considerem que l'evidència d'auditoria que hem obtingut proporciona una base suficient i adequada per a la nostra opinió.

## **Responsabilitats dels Administradors en relació amb els comptes anuals consolidats**

---

Els Administradors del Banc són responsables de la formulació dels comptes anuals consolidats adjunts de forma que expressin la imatge fidel de conformitat amb les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades a Andorra (NIIF-Andorra) i del control intern que els Administradors del Banc considerin necessari per permetre la formulació dels comptes anuals consolidats lliures d'incorrecció material, a causa de frau o error. Tal i com es menciona en la nota 2(b) dels comptes anuals consolidats adjunts i d'acord amb allò previst en el Decret pel qual s'aprova el marc comptable aplicable a les entitats operatives del sistema financer andorrà i als organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà, els Administradors del Banc també manifesten que els comptes anuals consolidats adjunts compleixen amb les NIIF-UE.

En la formulació dels comptes anuals consolidats, els Administradors del Banc són responsables de la valoració de la capacitat del Grup de continuar com a empresa en funcionament, revelant, segons correspongui, les qüestions relacionades amb l'Empresa en funcionament i utilitzant el principi comptable d'empresa en funcionament excepte si els Administradors del Banc tenen intenció de liquidar el Grup o de cessar les seves operacions, o si no existeix cap altra alternativa realista.

## **Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels comptes anuals consolidats**

---

Els nostres objectius són obtenir una seguretat raonable que els comptes anuals consolidats en el seu conjunt estan lliures d'incorrecció material, a causa de frau o error, i emetre un informe d'auditoria que conté la nostra opinió.

Seguretat raonable és un alt grau de seguretat però no garanteix que una auditoria realitzada de conformitat amb les NIA sempre detecti una incorrecció material quan existeixi. Les incorreccions poden tenir lloc per frau o error i es consideren materials si, individualment o de forma agregada, es pot preveure raonablement que influeixen en les decisions econòmiques que els usuaris prenen basant-se en els comptes anuals consolidats.

Com a part d'una auditoria de conformitat amb les NIA, apliquem el nostre judici professional i mantenim una actitud d'escepticisme professional durant tota l'auditoria. També:

- Identifiquem i valorem els riscos d'incorrecció material en els comptes anuals consolidats, a causa de frau o error, dissenyem i apliquem procediments d'auditoria per respondre a aquests riscos i obtenim evidència d'auditoria suficient i adequada per proporcionar una base per a la nostra opinió. El risc de no detectar una incorrecció material a causa de frau és més elevat que en el cas d'una incorrecció material a causa d'error, ja que el frau pot implicar col·lúsió, falsificació, comissions deliberades, manifestacions intencionadament errònies o l'elusió del control intern.
- Obtenim coneixement del control intern rellevant per a l'auditoria amb la finalitat de dissenyar procediments d'auditoria que siguin adequats en funció de les circumstàncies, i no amb la finalitat d'expressar una opinió sobre l'eficàcia del control intern del Grup.
- Avaluem si les polítiques comptables que s'apliquen són adequades i la raonabilitat de les estimacions comptables i la corresponent informació revelada pels Administradors del Banc.

- Concloem sobre si és adequada la utilització, per part dels Administradors del Banc, del principi comptable d'empresa en funcionament i, basant-nos en l'evidència d'auditoria obtinguda, conclouem sobre si existeix o no una incertesa material relacionada amb fets o amb condicions que poden generar dubtes significatius sobre la capacitat del Grup per continuar com a empresa en funcionament. Si conclouem que existeix una incertesa material, es requereix que cridem l'atenció en el nostre informe d'auditoria sobre la corresponent informació revelada en els comptes anuals consolidats o, si aquestes revelacions no són adequades, que expressem una opinió modificada. Les nostres conclusions es basen en l'evidència d'auditoria obtinguda fins a la data del nostre informe d'auditoria. No obstant això, fets o condicions futurs poden ser la causa del fet que el Grup deixi de ser una empresa en funcionament.
- Avaluem la presentació global, l'estructura i el contingut dels comptes anuals consolidats, inclosa la informació revelada, i si els comptes anuals consolidats representen les transaccions i els fets subjacents d'una manera que aconseguen expressar la imatge fidel.

Comuniquem amb els responsables del govern del Grup en relació amb, entre altres qüestions, l'abast i el moment de realització de l'auditoria planificats i les troballes significatives de l'auditoria, així com qualsevol deficiència significativa del control intern que identifiquem en el transcurs de l'auditoria.

KPMG, SLU



Albert Rosés Noguera  
31 de març del 2019





05

Estats financers  
Grup Andbank

# ÍNDEX DELS COMPTES ANUALS CONSOLIDATS

## Estats financers consolidats

---

Estats de situació financera consolidats: Actiu

Estats de situació financera consolidats: Passiu

Estats de situació financera consolidats: Patrimoni net

Estats de resultats consolidats

Estats de resultat global consolidats

Estats de canvis en el patrimoni net consolidats

Estats de fluxos d'efectiu consolidats

## Notes de la memòria consolidada

---

1. Naturalesa, activitats i composició
2. Bases de presentació dels comptes anuals consolidats
  - a. Compliment de les NIIF adoptades pel Govern d'Andorra
  - b. Bases d'elaboració dels comptes anuals consolidats
  - c. Comparació de la informació
  - d. Canvis en criteris comptables i correcció d'errors
  - e. Moneda funcional i de presentació
  - f. Estimacions comptables rellevants i hipòtesis i judicis rellevants en l'aplicació de les polítiques comptables
  - g. Nous requeriments de les NIIF introduïts durant l'exercici 2018
  - h. Recents pronunciaments de les NIIF
3. Principis comptables i normes de valoració rellevants
4. Distribució de Resultats
5. Efectiu, saldos en efectiu als bancs centrals i altres dipòsits a la vista
6. Actius i passius financers mantinguts per negociar
7. Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats
8. Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats
9. Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global
10. Actius financers a cost amortitzat
11. Derivats - Comptabilitat de cobertures i canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb una cobertura del risc de tipus d'interès
12. Inversions en dependents, negocis conjunts i associades
13. Actius Tangibles
14. Actius Intangibles
15. Actius i passius per impostos

16. Altres Actius i passius
17. Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda
18. Passius financers a cost amortitzat
19. Provisions
20. Fons propis
21. Altres resultats globals consolidats
22. Exposicions fora del balanç
23. Operacions per compte de tercers
24. Ingressos i despeses per interessos
25. Ingressos per dividends
26. Ingressos per comissions
27. Despeses per comissions
28. Guanys o pèrdues per actius i passius financers
29. Diferències de canvi, netes
30. Altres ingressos i despeses d'explotació
31. Despeses d'administració
32. Provisions o reversió de provisions
33. Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis a resultats
34. Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius no financers
35. Guanys o pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com activitats interrompudes
36. Saldos i transaccions amb parts vinculades
37. Situació Fiscal
38. Gestió de Riscos
39. Valor raonable dels actius i passius financers
40. Fets posteriors
41. Transició a la NIIF 9
42. Compliment de les normes legals

---

ANNEX

Annex I: Societats del Grup Andbank

## Estat de situació financera consolidat

ACTIU	Milers d'euros	
	31/12/2018	31/12/2017 (Reexpressat)
<b>Efectiu, saldos en efectiu als bancs centrals i altres dipòsits a la vista (nota 5)</b>	<b>1.433.393</b>	<b>1.447.004</b>
Efectiu	19.556	30.119
Saldos en efectiu als bancs centrals	823.096	929.361
Altres dipòsits a la vista	590.741	487.524
<b>Actius financers mantinguts per negociar (nota 6)</b>	<b>201.326</b>	<b>339.490</b>
Derivats	74.495	80.720
Instrumentos de patrimoni	1.269	9.635
Valors representatius de deute	125.562	249.135
Préstecs i bestretes	-	-
<b>Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats (nota 7)</b>	<b>56.655</b>	<b>6.436</b>
Instrumentos de patrimoni	6.279	6.436
Valors representatius de deute	50.376	-
Préstecs i bestretes	-	-
<b>Actius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats (nota 8)</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global (nota 9)</b>	<b>418.702</b>	<b>224.032</b>
Instrumentos de patrimoni	20.838	21.107
Valors representatius de deute	397.864	202.925
Préstecs i bestretes	-	-
<b>Actius financers a cost amortitzat (nota 10)</b>	<b>1.880.725</b>	<b>1.956.170</b>
Valors representatius de deute	181.391	291.569
Préstecs i bestretes	1.699.334	1.664.601
<b>Derivats - Comptabilitat de cobertures (nota 11)</b>	<b>-</b>	<b>90</b>
<b>Canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb una cobertura del risc de tipus d'interès (nota 11)</b>	<b>3.809</b>	<b>3.863</b>
<b>Inversions en dependents, negocis conjunts i associades (nota 12)</b>	<b>2.978</b>	<b>2.000</b>
<b>Actius emparats per contractes d'assegurances o reassegurança</b>	<b>6.863</b>	<b>11.214</b>
<b>Actius tangibles (nota 13)</b>	<b>30.989</b>	<b>34.282</b>
Immobilitzat material	24.719	21.879
Inversions immobiliàries	6.270	12.403
<b>Actius intangibles (nota 14)</b>	<b>268.171</b>	<b>244.212</b>
Fons de comerç	163.929	157.303
Altres actius intangibles	104.242	86.909
<b>Actius per impostos (nota 15)</b>	<b>31.764</b>	<b>32.358</b>
Actius per impostos corrents	5.575	8.002
Actius per impostos diferits	26.189	24.356
<b>Altres actius (nota 16)</b>	<b>74.316</b>	<b>68.304</b>
<b>Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda (nota 17)</b>	<b>33.295</b>	<b>46.965</b>
<b>TOTAL ACTIU</b>	<b>4.442.986</b>	<b>4.416.420</b>

Les notes adjuntes formen part integrant dels estats financers consolidats de l'exercici anual acabat a 31 de desembre de 2018.

Milers d'euros

PASSIU	31/12/2018	31/12/2017
<b>Passius financers mantinguts per negociar (nota 6)</b>	<b>66.227</b>	<b>58.088</b>
Derivats	66.227	58.088
Posicions curtes	-	-
Dipòsits	-	-
Valors representatius de deute emesos	-	-
Altres passius financers	-	-
<b>Passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Passius financers a cost amortitzat (nota 18)</b>	<b>3.727.811</b>	<b>3.674.259</b>
Dipòsits	3.241.894	3.245.242
Valors representatius de deute emesos	472.618	425.894
Altres passius financers	13.299	3.123
<b>Derivats - Comptabilitat de cobertures (nota 11)</b>	<b>7.322</b>	<b>3.089</b>
<b>Canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb una cobertura del risc de tipus d'interès (nota 11)</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Passius emparats per contractes d'assegurances o reassegurança</b>	<b>6.863</b>	<b>11.214</b>
<b>Provisions (nota 19)</b>	<b>17.479</b>	<b>28.693</b>
<b>Passius per impostos (nota 15)</b>	<b>18.485</b>	<b>25.027</b>
Passius per impostos corrents	7.651	15.097
Passius per impostos diferits	10.834	9.930
<b>Capital social reemborsable a la vista</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Altres passius (nota 16)</b>	<b>82.155</b>	<b>80.430</b>
<b>Passius inclosos en grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>TOTAL PASSIU</b>	<b>3.926.342</b>	<b>3.880.800</b>

Les notes adjuntes formen part integrant dels estats financers consolidats de l'exercici anual acabat a 31 de desembre de 2018.

Milers d'euros

<b>PATRIMONI NET</b>	<b>31/12/2018</b>	<b>31/12/2017</b> (Reexpressat)
<b>Capital (nota 20)</b>	<b>78.842</b>	<b>78.842</b>
Capital desemborsat	78.842	78.842
Capital no desemborsat exigít	-	-
<b>Prima d'emissió (nota 20)</b>	<b>73.441</b>	<b>73.441</b>
<b>Instruments de patrimoni emesos diferents del capital</b>	<b>35.000</b>	<b>35.000</b>
Component de patrimoni net dels instruments financers compostos	-	-
Altres instruments de patrimoni emesos	35.000	35.000
<b>Altres elements de patrimoni net</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Altre resultat global acumulat (nota 21)</b>	<b>(8.334)</b>	<b>(1.810)</b>
<i>Elements que no es reclassificaran a resultats</i>	-	-
Actius tangibles	-	-
Actius intangibles	-	-
Guanys o pèrdues actuàries en plans de pensions de prestacions definides	-	-
Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda	-	-
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts en inversions en dependents, negocis conjunts i associades	-	-
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global	-	-
Ineficàcia de les cobertures de valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global	-	-
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global (element cobert)	-	-
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global (instruments de cobertura)	-	-
Canvis del valor raonable dels passius financers a valor raonable amb canvis en resultats atribuïbles a canvis en el risc de crèdit	-	-
<i>Elements que poden reclassificar-se a resultats</i>	<b>(8.334)</b>	<b>(1.810)</b>
Cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger (part efectiva)	-	-
Conversió de divises	12	-
Derivats de cobertura. Cobertures de fluxos d'efectiu (part efectiva)	(3.753)	-
Canvis del valor raonable dels instruments de deute valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global	(4.593)	(1.810)
Instruments de cobertura (elements no designats)	-	-
Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda	-	-
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts en inversions en dependents, negocis conjunts i associades	-	-
<b>Guanys acumulats (nota 20)</b>	<b>411.782</b>	<b>375.208</b>
Reserves de revalorització (nota 20)	645	1.942
Ajustos per valoració	-	-
<b>Altres reserves (nota 20)</b>	<b>(100.982)</b>	<b>(65.158)</b>
Reserves o pèrdues acumulades d'inversions en dependents, negocis conjunts i associades	38.349	37.755
Altres	(139.331)	(102.913)
<b>(-) Accions pròpies</b>	<b>(1.927)</b>	<b>(1.605)</b>
Resultats atribuïbles als propietaris de la dominant	27.078	39.153
(-) Dividends a compte	-	-
<b>Interessos minoritaris (participacions no dominants)</b>	<b>1.099</b>	<b>607</b>
Altres resultats globals acumulats	1.099	607
Altres partides	-	-
<b>TOTAL PATRIMONI NET</b>	<b>516.644</b>	<b>535.620</b>
<b>TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU</b>	<b>4.442.986</b>	<b>4.416.420</b>

Les notes adjuntes formen part integrant dels estats financers consolidats de l'exercici anual acabat a 31 de desembre de 2018.

## Estat de resultats consolidats

ESTAT DE RESULTATS CONSOLIDATS	Milers d'euros	
	31/12/2018	31/12/2017
<b>Ingressos per interessos (nota 24)</b>	<b>50.711</b>	<b>52.373</b>
Actius financers mantinguts per negociar	8.699	9.004
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatoriament a valor raonable amb canvis en resultats	-	6.230
Actius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	5.848	5.615
Actius financers a cost amortitzat	36.164	31.524
Derivats - Comptabilitat de cobertures, risc de tipus d'interès	-	-
Altres actius	-	-
Ingressos per interessos de passius	-	-
<b>(Despeses per interessos) (nota 24)</b>	<b>(27.248)</b>	<b>(23.344)</b>
(Passius financers mantinguts per negociar)	-	-
(Passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats)	-	(28)
(Passius financers a cost amortitzat)	(26.384)	(20.528)
(Derivats - Comptabilitat de cobertures, risc de tipus d'interès)	-	-
(Altres passius)	(864)	(2.788)
(Despeses per interessos d'actius)	-	-
<b>(Despeses per capital social reemborsable a la vista)</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Ingressos per dividendes (nota 25)</b>	<b>592</b>	<b>272</b>
Actius financers mantinguts per negociar	-	-
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatoriament a valor raonable amb canvis en resultats	-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	592	272
Inversions en dependents, negocis conjunts i altres comptabilitzades mitjançant el mètode de la participació	-	-
<b>Ingressos per comissions (nota 26)</b>	<b>162.847</b>	<b>187.114</b>
(Despeses per comissions) (nota 27)	(43.469)	(40.147)
Guanyos o pèrdues al donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis a resultats, nets (nota 28)	(26)	3.539
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	(26)	3.539
Actius financers a cost amortitzat	-	-
Passius financers a cost amortitzat	-	-
Altres	-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	-	-
Guanyos o pèrdues per actius i passius financers mantinguts per negociar, nets (nota 28)	33.567	27.467
Guanyos o pèrdues per actius financers no destinats a negociació valorats obligatoriament a valor raonable amb canvis en resultats, nets (nota 28)	72	-
Guanyos o pèrdues per actius i passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats, nets	-	-
Guanyos o pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures, nets (nota 28)	(33)	49
Diferències de canvi (guany o pèrdua), netes (nota 29)	8.964	12.303
Guanyos o pèrdues al donar de baixa en comptes actius no financers, nets	760	2
Altres ingressos d'explotació (nota 30)	6.066	7.781
(Altres despeses d'explotació) (nota 30)	(3.854)	(7.824)

Milers d'euros

ESTAT DE RESULTATS CONSOLIDATS	31/12/2018	31/12/2017
<b>TOTAL RESULTAT D'EXPLOTACIÓ, NET</b>	<b>188.949</b>	<b>219.585</b>
<b>(Despeses d'administració) (nota 31)</b>	<b>(154.776)</b>	<b>(165.034)</b>
(Despeses de personal)	(96.661)	(104.449)
(Altres despeses d'administració)	(58.115)	(60.585)
<b>(Amortització)</b>	<b>(9.960)</b>	<b>(13.440)</b>
(Immobilitzat material) (nota 13)	(3.252)	(4.023)
(Inversions immobiliàries) (nota 13)	(312)	-
(Fons de comerç)	-	-
(Altres actius intangibles) (nota 14)	(6.396)	(9.417)
<b>Guany o pèrdues per modificació, nets</b>		
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	-	-
Actius financers a cost amortitzat	-	-
<b>(Provisions o reversió de provisions) (nota 32)</b>	<b>1.610</b>	<b>(5.975)</b>
(Compromisos i garanties concedits)	19	-
(Altres provisions)	1.591	(5.975)
<b>(Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis a resultats) (nota 33)</b>	<b>5.931</b>	<b>5.714</b>
(Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global)	-	-
(Actius financers a cost amortitzat)	5.931	5.714
(Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'inversions en dependents, negocis conjunts i associades) (nota 12)	-	(771)
<b>(Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius no financers) (nota 34)</b>	<b>(311)</b>	<b>15</b>
(Immobilitzat material)	(161)	-
(Inversions immobiliàries)	-	-
(Fons de comerç)	-	-
(Altres actius intangibles)	(75)	-
(Altres)	(75)	15
<b>Fons de comerç negatiu reconegut en resultats</b>	<b>19</b>	<b>-</b>
<b>Participació en els guanys o pèrdues de les inversions en dependents, negocis conjunts i associades</b>	<b>223</b>	<b>-</b>
Guany o pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com activitats interrompudes (nota 35)	2.354	3.036
<b>GUANYS O PÈRDUES ABANS D'IMPOSTOS PROCEDENTS DE LES ACTIVITATS CONTINUADES</b>	<b>34.039</b>	<b>43.130</b>
(Despeses o ingressos per impostos sobre els guanys de les activitats continuades)	(6.678)	(4.331)
<b>GUANYS O PÈRDUES DESPRÉS D'IMPOSTOS PROCEDENTS DE LES ACTIVITATS CONTINUADES</b>	<b>27.361</b>	<b>38.799</b>
<b>Guany o pèrdues després d'impostos procedents d'activitats ininterrompudes</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
Guany o pèrdues abans d'impostos procedents d'activitats ininterrompudes	-	-
(Despeses o ingressos per impostos relatius a activitats ininterrompudes)	-	-
<b>GUANYS O PÈRDUES DE L'EXERCICI</b>	<b>27.361</b>	<b>38.799</b>
Atribuïbles a interessos minoritaris (participacions no dominants)	-283	354
<b>Atribuïbles als propietaris de la dominant</b>	<b>27.078</b>	<b>39.153</b>

Les notes adjuntes formen part integrant dels estats financers consolidats de l'exercici anual acabat a 31 de desembre de 2018.



**Estat de resultat global consolidat**

Milers d'euros

<b>ESTAT DE RESULTAT GLOBAL CONSOLIDAT</b>	<b>31/12/2018</b>	<b>31/12/2017</b>
Guanyos o pèrdues de l'exercici	27.078	39.153
Altres resultats globals	(6.524)	(1.810)
<b>Elements que no es reclassificaran a resultats</b>	-	-
Actius tangibles	-	-
Actius intangibles	-	-
Guanyos o pèrdues actuàries en plans de pensions de prestacions definides	-	-
Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda	-	-
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts en inversions en dependents, negocis conjunts i associades	-	-
Impost sobre els guanyos relatiu als elements que no es reclassificaran	-	-
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts de les entitats comptabilitzades utilitzant el mètode de la participació	-	-
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global	-	-
Guanyos o pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global, netes	-	-
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global (element cobert)	-	-
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global (instrument de cobertura)	-	-
Canvis del valor raonable dels passius financers a valor raonable amb canvis en resultats atribuïbles a canvis en el risc de crèdit	-	-
Impost sobre els guanyos relatiu als elements que no es reclassificaran	-	-
<b>Elements que poden reclassificar-se a resultats</b>	<b>(6.524)</b>	<b>(1.810)</b>
Cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger (part efectiva)	-	-
Guanyos o pèrdues de valor comptabilitzats en el patrimoni net	-	-
Transferit a resultats	-	-
Altres reclassificacions	-	-
Conversió de divises	13	-
Guanyos o pèrdues per canvi de divises comptabilitzades en el patrimoni net	13	-
Transferit a resultats	-	-
Altres reclassificacions	-	-
Derivats de cobertura. Cobertures de fluxos d'efectiu (part efectiva)	(4.170)	-
Guanyos o pèrdues de valor comptabilitzats en el patrimoni net	(4.170)	-
Transferit a resultats	-	-
Transferit a l'import en llibres inicial dels elements coberts	-	-
Altres reclassificacions	-	-
Instruments de cobertura. (Elements no designats)	-	-
Guanyos o pèrdues de valor comptabilitzats en el patrimoni net	-	-
Transferit a resultats	-	-
Altres reclassificacions	-	-
Instruments de deute a valor raonable amb canvis en altre resultat global	(3.092)	(2.011)
Guanyos o pèrdues de valor comptabilitzats en el patrimoni net	(3.092)	(2.011)
Transferit a resultats	-	-
Altres reclassificacions	-	-
Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda	-	-
Guanyos o pèrdues de valor comptabilitzats en el patrimoni net	-	-
Transferit a resultats	-	-
Altres reclassificacions	-	-
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts en inversions en dependents, negocis conjunts i associades	-	-
Impost sobre beneficis relatiu a elements que poden reclassificar-se a guanyos o pèrdues	725	201
<b>Resultat global total de l'exercici</b>	<b>20.554</b>	<b>37.343</b>
Atribuïble a interessos minoritaris (participacions no dominants)	283	-
Atribuïble als propietaris de la dominant	20.271	37.343

## Estat de canvis en el patrimoni net consolidat

	Capital	Prima d'emissió	Instruments de patrimoni emesos diferents del capital	Altres elements del patrimoni net	Altres resultats globals acumulats
<b>Saldo a 31 de desembre de 2017</b>	<b>78842</b>	<b>73.441</b>	-	-	<b>(1.810)</b>
Efectes de la correcció d'errors	-	-	35.000	-	-
Efectes dels canvis en les polítiques comptables	-	-	-	-	-
<b>Saldo a 1 de gener de 2018</b>	<b>78.842</b>	<b>73.441</b>	<b>35.000</b>	-	<b>(1.810)</b>
Emissió d'accions ordinàries	-	-	-	-	-
Emissió d'accions preferents	-	-	-	-	-
Emissió d'altres instruments de patrimoni	-	-	-	-	-
Exercici o venciment d'altres instruments de patrimoni emesos	-	-	-	-	-
Conversió de deute en patrimoni net	-	-	-	-	-
Reducció del capital	-	-	-	-	-
Dividends	-	-	-	-	-
Compra d'accions pròpies	-	-	-	-	-
Venda o cancel·lació d'accions pròpies	-	-	-	-	-
Reclassificació d'instruments financers del patrimoni net al passiu	-	-	-	-	-
Reclassificació d'instruments financers del passiu al patrimoni net	-	-	-	-	-
Transferències entre components del patrimoni net	-	-	-	-	-
Augment o disminució del patrimoni net resultant de combinacions de negocis	-	-	-	-	-
Pagaments basats en accions	-	-	-	-	-
Altres augments o disminucions del patrimoni net	-	-	-	-	-
Resultat global total de l'exercici	-	-	-	-	(6.524)
<b>Saldo a 31 de desembre de 2018</b>	<b>78.842</b>	<b>73.441</b>	<b>35.000</b>	-	<b>(8.334)</b>

Les notes adjuntes formen part integrant dels estats financers consolidats de l'exercici anual acabat a 31 de desembre de 2018.

Milers d'euros

Guanys acumulats	Reserves de revalorització	Altres reserves	(-) Accions pròpies	Resultats atribuïbles als propietaris de la dominant	(-) Dividends a compte	Interessos minoritaris		Total
						Altres resultats globals acumulats	Altres partides	
<b>375.208</b>	<b>1.942</b>	<b>(58.338)</b>	<b>(1.605)</b>	<b>39.153</b>	-	<b>607</b>	-	<b>507.440</b>
-	-	(6.820)	-	-	-	-	-	28.180
-	-	(35.438)	-	-	-	-	-	(35.438)
<b>375.208</b>	<b>1.942</b>	<b>(100.596)</b>	<b>(1.605)</b>	<b>39.153</b>	-	<b>607</b>	-	<b>500.182</b>
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
36.795	(1.297)	-	-	(39.153)	-	-	-	(3.655)
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
(221)	-	(386)	(322)	-	-	492	-	(437)
-	-	-	-	27.078	-	-	-	20.554
<b>411.782</b>	<b>645</b>	<b>(100.982)</b>	<b>(1.927)</b>	<b>27.078</b>	-	<b>1.099</b>	-	<b>516.644</b>

## Estat de canvis en el patrimoni net consolidat

	Capital	Prima d'emissió	Instruments de patrimoni emesos diferents del capital	Altres elements del patrimoni net	Altres resultats globals acumulats
<b>Saldo a 31 de desembre de 2016</b>	<b>78.842</b>	<b>73.441</b>	-	-	<b>695</b>
Efectes de la correcció d'errors	-	-	-	-	-
Efectes dels canvis en les polítiques comptables	-	-	-	-	-
<b>Saldo a 1 de gener de 2017</b>	<b>78.842</b>	<b>73.441</b>	-	-	<b>695</b>
Emissió d'accions ordinàries	-	-	-	-	-
Emissió d'accions preferents	-	-	-	-	-
Emissió d'altres instruments de patrimoni	-	-	-	-	-
Exercici o venciment d'altres instruments de patrimoni emesos	-	-	-	-	-
Conversió de deute en patrimoni net	-	-	-	-	-
Reducció del capital	-	-	-	-	-
Dividends	-	-	-	-	-
Compra d'accions pròpies	-	-	-	-	-
Venda o cancel·lació d'accions pròpies	-	-	-	-	-
Reclassificació d'instruments financers del patrimoni net al passiu	-	-	-	-	-
Reclassificació d'instruments financers del passiu al patrimoni net	-	-	-	-	-
Transferències entre components del patrimoni net	-	-	-	-	(695)
Augment o disminució del patrimoni net resultant de combinacions de negocis	-	-	-	-	-
Pagaments basats en accions	-	-	-	-	-
Altres augments o disminucions del patrimoni net	-	-	-	-	-
Resultat global total de l'exercici	-	-	-	-	(1.810)
<b>Saldo a 31 de desembre de 2017</b>	<b>78.842</b>	<b>73.441</b>	-	-	<b>(1.810)</b>

Les notes adjuntes formen part integrant dels estats financers consolidats de l'exercici anual acabat a 31 de desembre de 2018.

Milers d'euros

Guanys acumulats	Reserves de revalorització	Altres reserves	(-) Accions pròpies	Resultats atribuïbles als propietaris de la dominant	(-) Dividends a compte	Interessos minoritaris		Total
						Altres resultats globals acumulats	Altres partides	
<b>341.595</b>	<b>1.942</b>	<b>(63.018)</b>	<b>(1.605)</b>	<b>44.642</b>	-	<b>1.864</b>	-	<b>478.398</b>
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>341.595</b>	<b>1.942</b>	<b>(63.018)</b>	<b>(1.605)</b>	<b>44.642</b>	-	<b>1.864</b>	-	<b>478.398</b>
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	(22.117)	-	-	-	(22.117)
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
33.613	-	6.724	-	(22.525)	-	-	-	(17.117)
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	(2.044)	-	-	-	(1.257)	-	(5.111)
-	-	-	-	39.153	-	-	-	37.343
<b>375.208</b>	<b>1.942</b>	<b>(58.338)</b>	<b>(1.605)</b>	<b>39.153</b>	-	<b>607</b>	-	<b>507.440</b>

## Estat de fluxos d'efectiu consolidats

	Milers d'euros	
	31/12/2018	31/12/2017
<b>A) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ</b>	<b>(86.860)</b>	<b>(613.846)</b>
Resultat de l'exercici	27.078	39.153
Ajustaments per obtenir els fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	(608)	11.435
Amortització	9.960	13.440
Altres ajustaments	(10.568)	(2.005)
<b>Augment/disminució net dels actius d'explotació</b>	<b>(119.364)</b>	<b>145.360</b>
Actius financers mantinguts per negociar	121.715	90.709
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	9.810	-
Actius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	(197.786)	-
Actius financers a cost amortitzat	(43.696)	20.188
Altres actius d'explotació	(9.407)	34.463
<b>Augment/disminució net dels passius d'explotació</b>	<b>7.237</b>	<b>(804.773)</b>
Passius financers mantinguts per negociar	9.003	25.946
Passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	-	-
Passius financers a cost amortitzat	6.828	(749.850)
Altres passius d'explotació	(8.594)	(80.869)
<b>Cobraments / Pagaments per impost sobre els guanys</b>	<b>(1.202)</b>	<b>(5.021)</b>
<b>B) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ</b>	<b>27.067</b>	<b>136.200</b>
<b>Pagaments</b>	<b>(40.905)</b>	<b>(33.699)</b>
Actius tangibles	(9.572)	(2.837)
Actius intangibles	(23.729)	(26.478)
Inversions en negocis conjunts i associades	(6.626)	(4.384)
Entitats dependents i altres unitats de negoci	(978)	-
Actius no corrents i passius classificats com a mantinguts per a la negociació	-	-
<b>Cobraments</b>	<b>67.972</b>	<b>169.899</b>
Actius tangibles	11.358	1.019
Actius intangibles	-	-
Inversions en negocis conjunts i associades	-	-
Entitats dependents i altres unitats de negoci	-	-
Actius no corrents i passius classificats com a mantinguts per a negociació	16.535	11.320
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	40.079	157.560
Altres cobraments relacionats amb activitats d'inversió	-	-
<b>C) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT</b>	<b>46.182</b>	<b>243.644</b>
<b>Pagaments</b>	<b>(542)</b>	<b>(5.000)</b>
Dividends	-	(5.000)
Valors representatius de deute	-	-
Amortització d'instruments de patrimoni propi	-	-
Adquisició d'instruments de patrimoni propi	(322)	-
Altres pagaments relacionats amb activitats de finançament	(220)	-
<b>Cobraments</b>	<b>46.724</b>	<b>248.644</b>
Valors representatius de deute	46.724	248.644
Emissió d'instruments de patrimoni propi	-	-
Alienació d'instruments de patrimoni propi	-	-
Altres cobraments relacionats amb activitats de finançament	-	-
<b>D) EFECTE DE LES VARIACIONS DELS TIPUS DE CANVI</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>E) AUGMENT (DISMINUCIÓ) NET DE L'EFECTIU I EQUIVALENTS (A+B+C+D)</b>	<b>(13.611)</b>	<b>(234.002)</b>
<b>F) EFECTIU I EQUIVALENTS A L'INICI DEL PERÍODE</b>	<b>1.447.004</b>	<b>1.595.411</b>
<b>G) EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DEL PERÍODE</b>	<b>1.433.393</b>	<b>1.447.004</b>

Les notes adjuntes formen part integrant dels estats financers consolidats de l'exercici anual acabat a 31 de desembre de 2018.

## Notes als Estats Financers Consolidats 31 de desembre de 2018

### 1. Naturalesa, Activitat i Composició del Grup

Andorra Banc Agrícola Reig, SA (en endavant, "Andbank" o "el Banc") és una societat anònima constituïda l'any 1930 segons les lleis andorranes i domiciliada a Escaldes - Engordany (Principat d'Andorra). El Banc té com a objecte social l'exercici de l'activitat bancària segons està definida per la normativa del sistema financer andorrà. Així mateix, podrà realitzar totes les operacions i activitats que siguin accessòries o complementàries de l'objecte social. La Societat opera amb el Número de Registre Tributari (NRT) A700158F.

Així mateix, a fi d'adaptar-se a la Llei 7/2013 de 9 de maig de 2013, el 28 de juny de 2013 el Consell d'Administració amplià el seu objecte social a totes les activitats que la normativa del sistema financer andorrà permet realitzar a les entitats bancàries totes les operacions i activitats que siguin accessòries o complementàries de l'objecte principal.

El Banc té el seu domicili social al carrer Manuel Cerqueda i Escaler, número 4-6, a Escaldes - Engordany, Principat d'Andorra.

Per desenvolupar l'esmentat objecte social i activitat principal, Andorra Banc Agrícola Reig, SA compte amb els següents números de comerç: 915893 A, Casa Muxeró, AD100-Canillo; 908555 X, Avda. Copríncep Episcopal, 006, AD200-Encamp; 906922 G, Carrer Sant Jordi 012, Edifici La Morera, Local E, Pas de la Casa, AD200-Encamp; 909868 F, Casa Nova Joanet, AD300-Ordino; 909099 Z, Avda. Sant Antoni 032, Edifici Ferran's, AD400-La Massana; 917946 Z, Plaça Rebés 008, AD500-Andorra La Vella; 911590 B, Avda. de Tarragona 014, Edifici l'Illa, AD500-Andorra La Vella; 906921 H, Avda. Verge de Candlich, 053, AD600-Sant Julià de Lòria; 910675 E, Avda. Fiter i Rosell, 004 B, Edifici Centre de Negoci, AD700-Escaldes-Engordany.

El 10 de maig de 2002, en Junta General Extraordinària i Universal es va aprovar la modificació de la seva denominació social, fins aleshores Banc Agrícola i Comercial d'Andorra, S.A., per la d'Andorra Banc Agrícola Reig, SA, amb la corresponent modificació de l'article 1 dels seus Estatuts socials.

Andbank és la societat matriu del Grup Andorra Banc Agrícola Reig (d'ara endavant, el Grup Andbank) en el qual s'integren diverses societats detallades en l'Annex I.

Com a part del sistema financer andorrà, el Grup Andbank està subjecte a la supervisió de l'AFA, autoritat del sistema financer andorrà que exerceix les seves funcions amb independència de l'Administració General, i al compliment de determinada normativa local andorrana (veure nota 42).

### 2. Bases de presentació del comptes anuals consolidats

#### ■a. Compliment de les NIIF adoptades pel Govern d'Andorra

Els comptes anuals de l'exercici 2018 s'han preparat de conformitat amb les Normes Internacionals d'Informació

Financera adoptades pel Govern d'Andorra (NIIF-Andorra) que s'estableixen en el Decret de 28 de desembre del 2016 pel qual s'aprova el marc comptable aplicable a les entitats operatives del sistema financer andorrà i als organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà d'acord amb les normes internacionals d'informació financera adoptades a la Unió Europea (NIIF-UE) que han estat alhora adoptades per Andorra, amb l'objectiu de mostrar la imatge fidel del patrimoni consolidat, de la situació financera consolidada, dels resultats consolidats de les seves operacions, dels seus fluxos d'efectiu consolidats i dels canvis en el patrimoni net consolidat d'Andorra Banc Agrícola Reig, SA i Societats Dependents a 31 de desembre de 2018 d'acord amb l'esmentat marc.

Els presents comptes anuals també han estat formulats d'acord amb les NIIF-UE vigents a la data de tancament.

Les Normes Internacionals d'Informació Financera són les Normes i Interpretacions emeses pel Consell de Normes Internacionals de Comptabilitat (IASB en les seves sigles en anglès). Aquestes normes comprenen:

- Les Normes Internacionals d'Informació Financera (en endavant "NIIF")
- Les Normes Internacionals de Comptabilitat (en endavant "NIC")
- Les Interpretacions CINIIF (en endavant "CINIIF"); i
- Les Interpretacions del SIC (en endavant "SIC")

#### ■b. Bases d'elaboració dels comptes anuals

Els comptes anuals consolidats s'han preparat a partir dels registres comptables d'Andorra Banc Agrícola Reig, SA i de les entitats incloses en el Grup, utilitzant el principi d'empresa en funcionament, exceptuant la societat Andbank Bahamas que es procedirà a la seva liquidació durant l'exercici 2019.

Per l'elaboració dels comptes anuals consolidats s'han aplicat els principis comptables i normes de valoració rellevants que es detallen a la nota 3. No hi ha cap principi comptable obligatori que, sent significatiu el seu efecte en l'elaboració dels comptes anuals consolidats, s'hagi deixat d'aplicar. Atès que els principis comptables i criteris de valoració aplicats en la preparació dels comptes anuals consolidats del Grup de l'exercici 2018 poden diferir dels utilitzats per algunes de les entitats integrades en el mateix Grup, en el procés de consolidació, s'han introduït ajustos i reclassificacions necessàries per homogeneïtzar entre sí aquests principis i criteris i per adequar-los a les NIIF-Andorra i les NIIF-UE aplicades pel Banc.

Els comptes anuals consolidats corresponents a l'exercici 2017, elaborats d'acord amb les NIIF-Andorra i les NIIF-UE en vigor en l'exercici 2017, van ser aprovats en la Junta General d'Accionistes celebrada el 26 d'abril de 2018. Els comptes anuals consolidats del Grup i els comptes anuals de les entitats integrades en el Grup corresponents a l'exercici 2018 es troben pendents d'aprovació per les seves respectives Juntes Generals d'Accionistes. No obstant això, els Administradors de l'Entitat estimen que aquests comptes anuals seran aprovats sense canvis significatius.

#### ■c. Comparació de la informació

A 31 de desembre del 2018, els comptes anuals consolidats s'han elaborat d'acord amb les NIIF-Andorra i les NIIF-UE i,

d'acord amb aquest marc comptable, s'inclou informació comparativa. La informació continguda en els estats financers consolidats adjunts i les notes explicatives consolidades referides a 31 de desembre de 2017, que es trobava elaborada d'acord amb les normes en vigor en l'exercici 2017, es presenta, únicament i exclusivament, a efectes comparatius amb la informació de l'exercici 2018 i, per tant, no constitueixen els comptes anuals consolidats del Grup Andbank de l'exercici 2018.

A partir de l'1 de gener de 2018, la NIIF 9 "Instruments financers" substitueix a la NIC 39 "Instruments financers: Reconeixement i mesurament" i inclou modificacions en els requeriments per a la classificació i valoració dels actius i passius financers, el deteriorament dels actius financers i la comptabilitat de cobertures (veure nota 3.b). Els efectes de la primera aplicació de la NIIF 9 es presenten en la nota 41.

Com a conseqüència de l'aplicació de la NIIF 9, la informació comparativa de l'exercici 2017 desglossada en aquests comptes anuals consolidats ha estat objecte de certes modificacions no significatives a efectes de millorar la comparabilitat amb les xifres de l'exercici 2018.

El detall referit a l'exercici 2017 es presenten a efectes comparatius, aquests s'han realitzat seguint les polítiques i criteris de valoració que abans eren d'aplicació i que venien establerts per la NIC 39.

Adicionalment, els comptes anuals consolidats presenten a efectes comparatius, amb cada una de les partides dels estats de situació financera consolidats, dels estats de resultats consolidats, dels estats de resultat global consolidats, de l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat, dels estats de fluxos

d'efectiu consolidats i de la memòria consolidada, a més de les xifres de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2018, les corresponents a l'exercici anterior que formaven part dels comptes anuals consolidats de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2017 aprovats pels accionistes, excepte per les correccions d'errors detallades a la nota 2(d).

#### ■d. Canvis en criteris comptables i correcció d'errors

Els comptes anuals consolidats presenten a efectes comparatius, amb cada una de les partides dels estats de situació financera consolidats, de l'estat de resultats consolidat, de l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat, de l'estat de fluxos d'efectiu consolidat i de la memòria, a més de les xifres de l'exercici 2018, les corresponents a l'exercici anterior, que difereixen de les aprovades per la Junta General d'Accionistes el 26 d'abril de 2018 per les correccions que es detallen a continuació:

- S'ha procedit a reclassificar un import de 6.820 milers d'euros, nets d'impostos, corresponent a actius tangibles i intangibles que no acomplien les condicions establertes en les NIIF-UE per a la seva activació, procedent de l'impacte per la primera aplicació de les NIIF-UE durant l'exercici 2017.
- S'ha procedit a reclassificar un import de 35.000 milers d'euros, procedent de l'impacte per la primera aplicació de les NIIF-UE de l'exercici 2017, corresponent als valors contingents emesos pel Banc. Aquesta reclassificació és deguda a que, d'acord amb els terminis i condicions dels valors contingents, l'instrument compleix amb la definició d'instruments de patrimoni emesos diferents del capital establert en les NIIF-UE.

A continuació es mostren les partides del balanç de 2017 que s'han vist afectades per les correccions:

ESTAT DE SITUACIÓ FINANCIERA	Presentat al 31 de desembre de 2017	Reexpressió	Reexpressat al 31 de desembre de 2017
Actius tangibles	34.788	(506)	34.282
Actius intangibles	251.284	(7.072)	244.212
Actius per impostos diferits	23.598	758	24.356
<b>Total Actiu</b>	<b>4.423.240</b>	<b>(6.820)</b>	<b>4.416.420</b>
Passius financers a cost amortitzat Valors representatius de deute	460.894	(35.000)	425.894
<b>Total Passiu</b>	<b>3.915.800</b>	<b>(35.000)</b>	<b>3.880.800</b>
Instruments del patrimoni emesos diferents del capital Altres instruments del patrimoni emesos	-	(35.000)	35.000
Altres reserves	(58.338)	(6.820)	(65.158)
<b>Total Patrimoni net</b>	<b>507.440</b>	<b>28.180</b>	<b>535.620</b>

Així mateix, aquestes correccions es presenten en l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat adjunt de l'exercici 2018 en els presents comptes anuals.

#### ■e. Moneda funcional i de presentació

Les xifres contingudes en els documents que formen aquests comptes anuals consolidats estan presentades en euros, que és la moneda funcional del Banc. Tota la informació financera està expressada en milers d'euros.

#### ■f. Estimacions comptables rellevants i hipòtesis i judicis rellevants en l'aplicació de les polítiques comptables

La preparació dels comptes anuals consolidats de conformitat amb les NIIF-Andorra i les NIIF-UE requereix l'aplicació d'estimacions comptables rellevants i la realització de judicis, estimacions i



hipòtesis en el procés d'aplicació de les polítiques comptables. En aquest sentit, es resumeix a continuació un detall dels aspectes que han implicat un grau de judici més alt, complexitat o en les que les hipòtesis i estimacions són significatives per a la preparació dels comptes anuals consolidats:

#### (I) ESTIMACIONS COMPTABLES RELLEVANTS I HIPÒTESIS

Les principals estimacions realitzades pels Administradors del Banc per formular aquests comptes anuals consolidats han estat les següents:

- Les pèrdues per deteriorament d'actius financers i del valor raonable de les garanties associades.
- Les pèrdues per deteriorament dels actius tangibles.
- Les pèrdues per deteriorament dels actius no corrents en venda.
- Les estimacions de vida útil dels actius intangibles.
- Les estimacions pel càlcul de provisions.
- Les hipòtesis utilitzades en els càlculs actuarials realitzades per valorar els compromisos per pensions i compromisos post-ocupació.
- El valor raonable de determinats actius i passius financers no cotitzats o cotitzats en mercats secundaris oficials.

Aquestes estimacions s'han realitzat en funció de la millor informació disponible a la data de preparació d'aquests comptes anuals consolidats, si bé és possible que

esdeveniments futurs obliguin a modificar-les en els pròxims exercicis.

#### (II) JUDICIS RELLEVANTS

La informació sobre judicis crítics en l'aplicació de polítiques comptables que tenen un efecte més significatiu sobre els imports reconeguts en els estats financers consolidats es refereix principalment a:

Aplicable únicament a l'exercici 2018:

- Classificació dels actius financers: avaluació del model de negoci seguit pel Grup per gestionar els actius financers i avaluació de les característiques dels fluxos d'efectiu contractuals dels actius financers.
- Establiment de criteris per determinar si el risc de crèdit dels actius financers ha augmentat significativament des del reconeixement inicial i determinació de la metodologia per mesurar la pèrdua esperada de crèdit.

Aplicable a l'exercici 2018 i 2017:

- Determinació del control sobre les participades.

#### ■g. Nous requeriments de les NIIF introduïts durant l'exercici 2018

Durant l'exercici 2018 han entrat en vigor les següents normes, modificacions i interpretacions publicades per l'IASB i aprovades per la seva aplicació a la Unió Europea i a Andorra:

Normes i interpretacions aprovades per la seva aplicació a la Unió Europea i a Andorra		Aplicació obligatòria - exercicis iniciats a partir de:
<b>NIIF 9</b> Instrumentos financers	Inclou modificacions en els requeriments per a la classificació i valoració dels actius i passius financers, el deteriorament dels actius financers i la comptabilitat de cobertures (veure nota 3.b).	1 de gener de 2018
<b>NIIF 15</b> Ingressos de contractes amb clients	Nova norma de reconeixement d'ingressos procedents dels contractes per a la venda de béns i serveis a clients.	1 de gener de 2018
<b>Modificacions a la NIIF 2</b> Classificació i valoració de transaccions amb pagaments basats en accions	Estableix requeriments en relació a la classificació i valoració de transaccions amb pagaments basats en accions.	1 de gener de 2018
<b>Aplicació de la NIIF 9</b> Instrumentos financers amb la NIIF 4 "Contractes d'assegurances"	S'aborden les conseqüències comptables derivades d'aplicar la NIIF 9.	1 de gener de 2018
<b>Modificacions a la NIIF 40</b> Propietats d'inversió	Les modificacions estableixen que una entitat transferirà una propietat a, o des de, propietats d'inversió únicament quan existeixi un canvi en l'ús d'una propietat recolzada per l'evidència de que ha ocorregut dit canvi.	1 de gener de 2018
<b>Projecte anual de millores de les NIIF 2014-2016</b>	Introdueix modificacions a la NIIF 1 i la NIC 28. 6.279	1 de gener de 2018
<b>CINIIF 12</b> Transaccions en moneda estrangera i contraprestacions anticipades	La interpretació es refereix a com determinar la data de la transacció i, per tant, el tipus de canvi a utilitzar per convertir l'actiu, despesa o ingrés relacionat en el reconeixement inicial.	1 de gener de 2018

De totes les normes, modificacions i interpretacions adoptades l'1 de gener de 2018, la NIIF 9 ha tingut un impacte significatiu en els estats financers del Grup a 31 de desembre de 2018. La NIIF 9 substitueix la NIC 39 i inclou requeriments per la classificació i valoració dels actius i passius financers, el deteriorament d'actius financers i la comptabilitat de cobertures (veure nota 3.b).

A causa del mètode de transició escollit pel Grup en l'aplicació de la NIIF 9, la informació comparativa en els estats financers no s'ha reexpressat. Les diferències en els imports en llibres dels actius i passius financers resultants de l'adopció de la NIIF 9 s'han registrat a "Altres reserves" a l'1 de gener de 2018

(veure nota 41). En conseqüència, la informació presentada per al 2017 no reflecteix els requisits de la NIIF 9 i, per tant, no és comparable a la informació presentada per al 2018 segons la NIIF 9 (veure nota 3.b).

#### h. Recents pronunciaments de les NIIF

A la data de formulació d'aquests comptes anuals consolidats, les normes, modificacions i interpretacions, més significatives, que han estat publicades per l'IASB i aprovades per a la seva aplicació a la Unió Europea, però que encara resten pendents d'aprovació per a la seva aplicació a Andorra, són les que es detallen a continuació:

<b>Normes i interpretacions aprovades per la seva aplicació a la Unió Europea i pendents d'aprovació per la seva aplicació a Andorra</b>		<b>Aplicació obligatòria - exercicis iniciats a partir de:</b>
<b>NIIF 16</b> Arrendaments	Nova norma d'arrendaments que substitueix la NIC 17: La norma estableix un model comptable únic per als arrendataris.	1 de gener de 2019
<b>Interpretació CINIIF 23</b> Incerteses fiscals	Incerteses sobre el tractament de l'impost sobre beneficis: La norma aclareix com aplicar els requisits de reconeixement i mesurament de la NIC 12 quan existeix incertesa sobre el tractament d'impostos sobre beneficis.	1 de gener de 2019
<b>Modificacions a la NIIF 9</b> Instruments financers	Característiques de cancel·lació anticipada amb compensació negativa: Permet a les entitats valorar determinats actius financers prepagables amb compensació negativa a cost amortitzat o a valor raonable amb canvis en l'altre resultat global acumulat si es compleix una condició específica.	1 de gener de 2019
<b>Modificacions a la NIC 28</b> Inversions en associades i negocis conjunts	Interessos a llarg termini en associades i negocis conjunts: afectarà a les empreses que financen entitats amb participacions preferents o amb préstecs per als quals no s'espera l'amortització en el futur proper (denominats interessos a llarg).	1 de gener de 2019

Actualment el Grup està analitzant els possibles impactes que podrien sorgir de l'aplicació d'aquestes normes en els seus criteris comptables, en la informació a presentar en els comptes anuals consolidats, així com en els seus procediments i sistemes d'informació. No obstant això, el Grup disposa dels mitjans necessaris per adoptar aquestes normes i s'està analitzant en l'actualitat els efectes als quals donaran lloc.

D'altra banda, en la data de formulació d'aquests comptes anuals, les normes, modificacions i interpretacions més significatives que han estat publicades per l'IASB, però que encara no han estat adoptades per la Unió Europea, ni per Andorra, són les que es detallen a continuació:

<b>Normes i interpretacions pendents d'aprovació per la seva aplicació a la Unió Europea i a Andorra</b>		<b>Aplicació obligatòria - exercicis iniciats a partir de:</b>
<b>Modificacions a la NIC 19</b>	Modificació, reducció o liquidació d'un pla: Modificació en relació a la comptabilització de les modificacions, reduccions i liquidacions d'un pla sobre els beneficis dels empleats..	1 de gener de 2019
<b>Millores anuals a les NIIF Cicle 2015-2017</b>	Introdueixen modificacions en les següents normes: NIIF 3 Combinacions de negocis NIIF 11 Acords conjunts. NIC 12 Impost sobre els guanys NIC 23 Costos per interessos	1 de gener de 2019
<b>Modificacions a referències del Marc conceptual de les NIIF</b>	El Marc conceptual revisat és més complet que l'anterior: el seu objectiu és proporcionar el conjunt complet d'eines per a la configuració estàndard. Cobreix tots els aspectes de la configuració estàndard des de l'objectiu d'informació financera, fins a presentacions i divulgacions. Tanmateix, la majoria dels conceptes no són nous: el Marc revisat codifica el pensament adoptat en normes recents.	1 de gener de 2020
<b>NIIF 17 Contractes d'assegurances</b>	Estableix els principis que una entitat haurà d'aplicar per comptabilitzar els contractes d'assegurança: Aquesta nova norma substitueix la NIIF 4. La nova norma introdueix un únic model comptable per a tots els contractes d'assegurances i requereix que les entitats utilitzin hipòtesis actualitzades en les seves estimacions.	1 de gener de 2021
<b>Modificació de la NIIF 10 Estats financers NIC 28 Inversions en associades i negocis conjunts</b>	<b>Venda o aportació d'actius entre un inversor i la seva associada o negoci conjunt:</b> Quan una societat matriu perd el control d'una subsidiària en una transacció amb una associada o negoci conjunt, hi ha discrepàncies entre la guia existent de consolidació i la comptabilitat de recursos propis. Les modificacions requereixen que el guany total es reconegui quan els actius transferits compleixin amb la definició de "negoci" segons la NIIF 3 Combinacions de negocis.	<b>Disponible per adopció opcional</b>

A la data de formulació d'aquests comptes anuals consolidats, el Grup encara no ha avaluat l'efecte que aquestes normes poden tenir en els seus comptes anuals consolidats, ja que no han estat aprovades pel seu ús a la Unió Europea, ni tampoc a Andorra.

### 3. Principis comptables i normes de valoració rellevants

#### ■a. Combinacions de negocis i principis de consolidació

Els estats financers a 31 de desembre de 2018 i 2017 objecte de consolidació són els corresponents al Grup que han estat preparats per la Direcció del Banc.

L'estat de situació financera consolidat del Grup Andbank comprèn, a més de les dades corresponents a la societat dominant, la informació de les entitats dependents, multigrup i associades. En l'annex I, es presenta una relació d'aquestes societats.

El procediment d'integració dels elements patrimonials d'aquestes societats es realitza en funció del tipus de control o influència que s'exerceix sobre aquestes societats.

#### (I) ENTITATS DEPENDENTS

L'estat de situació financera comprèn, a més de les dades corresponents a la societat dominant, la informació corresponent a les entitats dependents, multigrup i associades.

El procediment d'integració dels elements patrimonials d'aquestes societats es realitza en funció del tipus de control o influència que s'exerceix sobre aquestes societats.

El Grup Andbank considera entitats dependents aquelles sobre les quals té el control. La capacitat de control es manifesta quan:

- Disposa del poder sobre la participada.
- Té exposició, o dret, a rendiments variables procedents de la seva implicació en la participada.
- Té capacitat d'utilitzar el seu poder sobre la participada per influir en l'import dels rendiments de l'inversor.

Generalment, els drets a vot proporcionen el poder per dirigir les activitats rellevants d'una entitat participada. Per al seu càlcul es tenen en compte tots els drets a vot, directes i indirectes, inclosos els potencials com per exemple opcions de compra adquirides sobre instruments de capital de la participada. En determinades situacions, es pot dur a terme el poder per a dirigir les activitats sense disposar de la majoria dels drets a vot.

En aquestes situacions es valora si de manera unilateral es té la capacitat pràctica per dirigir les seves activitats rellevants. Entre aquestes activitats rellevants hi ha les financeres, les operatives o les relacionades amb el nomenament i la remuneració dels òrgans de direcció, entre d'altres.

Prèviament a la consolidació, s'homogeneïtzen els estats financers de les entitats dependents a les NIIF-UE i NIIF Andorra.

Les entitats dependents es consoliden, sense excepcions per raons de la seva activitat, amb les del Grup Andbank mitjançant el mètode d'integració global, que consisteix en l'agregació dels actius, passius i patrimoni net, ingressos i despeses, de naturalesa similar, que figuren en els seus estats de situació

financera consolidats de transició individuals. El valor en llibres de les participacions, directes i indirectes, en el capital de les entitats dependents s'elimina amb la fracció del patrimoni net de les entitats dependents que representen. La resta de saldos i transaccions entre les societats consolidades s'eliminen en el procés de consolidació.

Pel que fa a la consolidació dels resultats de les entitats dependents adquirides en l'exercici, es realitza per l'import del resultat generat des de la data d'adquisició. Paral·lelament, els resultats de les entitats dependents que deixen de ser-ho en l'exercici, es consoliden per l'import del resultat generat des de l'inici de l'exercici fins la data en que es perd el control.

Les adquisicions i alienacions, quan no impliquen un canvi de control en l'entitat participada, es registren com operacions patrimonials, no reconeixen ni pèrdua ni guanys en l'estat de resultats consolidat. La diferència entre la contraprestació entregada o rebuda i la disminució o augment dels interessos minoritaris, respectivament, es reconeixen a reserves.

La NIIF 10 estableix que quan es produeix la pèrdua de control d'una entitat dependent, els actius, passius, interessos minoritaris i altres partides que poguessin estar reconegudes en ajustos per valoració s'han de donar de baixa l'estat de situació financera consolidat i s'ha de registrar el valor raonable de la contraprestació rebuda així com de qualsevol inversió romanent. La diferència entre ambdós valors es reconeix en l'estat de resultats consolidat.

#### (II) NEGOCIS CONJUNTS (ENTITATS MULTIGRUP)

El Grup Andbank considera entitats multigrup les entitats que no són dependents i que, per un acord contractual, controla juntament amb altres accionistes. En aquestes situacions, les decisions sobre les activitats rellevants requereixen generalment el consentiment unànim dels partícips que comparteixen el control.

Prèviament a la consolidació, s'homogeneïtzen els estats financers de les entitats multigrup a les NIIF-UE i Andorra.

#### (III) ENTITATS ASSOCIADES

Les entitats associades són aquelles sobre les quals el Grup Andbank, directament o indirectament, exerceix influència significativa (s'entén com el poder d'intervenir en decisions de política financera i d'explotació d'una entitat sense que hi hagi un control sobre la mateixa) i no són entitats dependents o multigrup. La influència significativa es fa evident, en la majoria dels casos, mitjançant una participació igual o superior al 20% dels drets a vot de l'entitat participada. Si els drets a vot són inferiors al 20%, la influència significativa es farà evident si es produeix alguna de les circumstàncies assenyalades a la NIC 28. Com a circumstàncies que, habitualment posen de manifest l'existència de la influència significativa, hi ha tenir en compte amb representació en el Consell d'Administració, participar en els processos de fixació de polítiques o de la participada, l'existència de transaccions d'importància relativa entre l'entitat i la participada, l'intercanvi de personal directiu o el subministrament d'informació tècnica essencial.

Excepcionalment, no tenen la consideració d'entitats associades aquelles entitats en les quals es mantenen drets a vot en l'entitat participada superiors al 20%, però en les que es pugui demostrar clarament que aquesta influència no existeix i, per tant, el Grup Andbank manca de poder per intervenir en les polítiques financeres i operatives.

Prèviament a la consolidació, s'homogeneïzen els estats financers de les entitats associades a les NIIF-UE.

En l'estat de situació financera consolidat del Grup Andbank, les entitats associades es valoren mitjançant el mètode de la participació, és a dir, per la fracció del seu net patrimonial que representa la participació del Grup Andbank en el seu capital, un cop considerats els dividendes percebuts i altres eliminacions patrimonials. En el cas de transaccions amb una entitat associada, les pèrdues i els guanys corresponents s'eliminen en el percentatge de participació del Grup Andbank en el seu capital. S'imputa en el estat de resultats del Grup Andbank la part proporcional segons la participació econòmica del resultat de les entitats associades.

El Grup Andbank no ha utilitzat estats financers d'entitats per les quals s'aplica el mètode de la participació, que es refereixin a una data diferent de la de la societat dominant del Grup Andbank.

#### (IV) SOCIETATS DEL GRUP ANDBANK

En l'Annex 1 s'inclou informació sobre les entitats dependents, multigrup i associades incloses en la consolidació del Grup, detallant el domicili, percentatge de participació i activitat de les mateixes.

A continuació es detalla una breu descripció dels fets significatius produïts en les societats del Grup durant els exercicis 2018 i 2017:

En data 28 de març de 2017, l'AFA atorgà autorització prèvia per a ampliar capital social a la filial uruguaiana APW Uruguay, mitjançant la capitalització d'una pòlissa de crèdit, per import de 2.018 milers d'euros.

En data 30 de desembre de 2017 l'AFA atorgà autorització prèvia per tal d'executar una sèrie d'operacions, entre d'altres, capitalitzar els préstecs participatius atorgats per Andbank a ANDPRIVATE CONSULTING, SL per un import total de 5.355 milers d'euros, vendre a ANDBANK ESPAÑA, S.A.U., la totalitat de la seva participació (99,99%) a ANDPRIVATE CONSULTING, SL i fusionar ANDPRIVATE CONSULTING, SL amb APC SERVICIOS ADMINISTRATIVOS, S.L., societat participada al 100% per ANDBANK ESPAÑA, SAU.

En data 4 de maig de 2017 es va inscriure davant l'AFA una ampliació de capital social executada en la nostra participada brasilera ANDBANK (BRASIL) HOLDING FINANCEIRA LTDA. resultant la nova xifra de capital social en 132.026 milers de reals brasilers.

La referida ampliació va tenir com a objecte una subsegüent ampliació a la societat BANCO ANDBANK (BRASIL), S.A., fet que es va inscriure davant l'AFA en data 1 de juny de 2017 resultant la nova xifra de capital social de la referida societat en 136.786 milers de reals brasilers dividit en 200.197.809 accions ordinàries.

El 7 de juliol de 2017, l'AFA va acordar l'autorització prèvia per a l'adquisició del 100% de les accions de la societat de nova creació AB COVERED BONDS DAC, a Irlanda, per part del Banc. Aquesta societat fou creada amb la finalitat de comprar una cartera de préstecs hipotecaris d'Andbank (préstecs hipotecaris atorgats pel Banc a clients), de manera a realitzar una emissió a través del programa d'emissió d'EMTN que està garantida per l'esmentada cartera.

El 23 de novembre de 2017, l'AFA va acordar l'autorització prèvia per a la constitució de la societat mercantil de dret andorrà AB SYSTEMS, SAU, l'objecte social de la qual és la prestació de serveis en l'àmbit de la informàtica i la gestió d'actius mitjançant un programari i maquinari informàtic. En aquest sentit l'1 de desembre de 2017 el Banc va atorgar l'escriptura de constitució de la referida societat.

En data 30 de novembre de 2017, l'AFA acordà donar la seva autorització prèvia per tal de procedir a la dissolució i liquidació de la societat panamenya, filial al 100% d'ANDBANK (PANAMÁ), S.A., anomenada ANDPRIVATEWEALTH SECURITIES, S.A., fet que va ser prèviament autoritzat per la Superintendencia del Mercado de Valores panamenya en data 23 de febrer de 2017. Aquesta operació es va completar durant l'exercici 2018.

En data 9 de març de 2018, l'AFA va atorgar autorització per tal de dissoldre i liquidar la societat domiciliada a les Illes Verges Britàniques, APW INTERNATIONAL ADVISORS, LTD. Aquesta societat va quedar liquidada durant l'exercici 2018 segons s'acredità a l'AFA per certificat de dissolució de data 18 de juny de 2018.

En data 12 de març de 2018, l'AFA atorgà autorització prèvia per tal de liquidar i extingir la societat mercantil andorrana CLAU D'OR, SLU. En data 20 de desembre de 2018, es va atorgar l'escriptura de liquidació i extinció de la societat.

En data 21 de desembre de 2017, l'AFA va donar autorització per l'adquisició de la participació d'un 16,3% d'un accionista de la societat israeliana SIGMA M. PARTNERS LTD. societat que desenvolupa línies de negoci complementàries a l'assessorament financer, per un import de 890 milers de shekels.

Així mateix, es va autoritzar l'adquisició de les accions de nova creació representatives del 40% del capital social de SIGMA M PARTNERS LTD. per un import de 2.000 milers de shekels, resultant les dues operacions en una participació de la nostra entitat al capital social de Sigma M Partners de 49,78%, fet que va ser formalitzat en data 11 de gener de 2018.

D'altra banda, en data 21 de desembre de 2017, l'AFA va donar autorització prèvia per a l'adquisició d'un percentatge addicional del 5,74% a SIGMA INVESTMENT HOUSE LTD, per un import de 1.610 milers de shekels. En data 11 de gener de 2018 es va dur a terme l'operació d'adquisició arribant la nostra entitat a tenir el 65,74% de les participacions d'aquesta societat.

En data 25 d'octubre de 2018 l'AFA va autoritzar l'augment del capital social a ANDBANK (BRASIL) HOLDING FINANCEIRA, LTDA i a BANCO ANDBANK (BRASIL), SA per un import de fins a 20 milions d'euros cada una de les operacions.

Així doncs, el capital social d'Andbank (Brasil) Holding Financeira Ltda va passar de 132.026 milers de reals brasilers a 216.385 milers de reals brasilers, i el capital social de BANCO ANDBANK (BRASIL), SA va passar de 136.786 milers de reals brasilers a 211.145 milers de reals brasilers. En data 8 de novembre de 2018 es va rebre carta del Banc Central de Brasil per executar la referida ampliació de capital social al banc.

En data 23 de novembre de 2018 l'AFA atorgà autorització prèvia per l'adquisició, d'un 100%, de la societat MERCHBAN, S.A. per part d'ANDBANK ESPAÑA, SAU, operació que s'executà en data de 27 de desembre de 2018. La Comisión Nacional del Mercado de Valores ("CNMV") notificà treure a la nostra filial bancària espanyola que el Comitè Executiu de la CNMV adoptà, el 5 de desembre de 2018, la resolució de no oposició a l'adquisició d'una participació significativa indirecta en el capital de MERCHBANC, S.A., SGIIC i MERCHBOLSA AGENCIA DE VALORES, SA, societats íntegrament participades per MERCHBAN, SA, conseqüència de l'adquisició per part d'ANDBANK ESPAÑA, S.A. del capital social de MERCHBAN, S.A. Arran d'aquesta adquisició de Merchban SA, es van adquirir de forma indirecta Merchban International, SARL, Merch Gestión Inmobiliaria, SL, i Merchban EGFP, SA.

En data 27 de juliol de 2017, l'AFA autoritzà la compra de la totalitat de les accions de diverses societats brasileres del Grup ANDBANK. En data 7 d'abril de 2017, el Banco Central Do Brasil (BACEN) va atorgar la seva autorització prèvia per l'execució de la referida reestructuració accionarial del Grup ANDBANK al Brasil. A destacar que com a resultat d'aquestes transaccions, executades durant l'exercici 2017, el Banc va adquirir un percentatge addicional del 22,06% a la societat Andbank Participações, Ltda (abans nomenada LLA Participações Ltda).

En data 17 de juliol de 2017, l'AFA va atorgar autorització prèvia perquè la societat brasilera APW CONSULTORES FINANCEIROS LTDA ("APW") procedís a capitalitzar la totalitat de l'import disposat de la línia de crèdit atorgada per part d'ANDBANK al seu favor i a reduir el seu capital social per a la compensació de la totalitat de les pèrdues acumulades fins a la data d'execució de l'ampliació de capital social. En data 4 d'octubre de 2017 i arran dels darrers canvis al capital social d'APW, aquest va resultar en la xifra de 4.797 milers de reals brasilers dividit en 4.797.643 quotes d'un valor d'un real brasiler cadascuna.

## **-b. Instruments financers**

### **(I) CLASSIFICACIÓ I VALORACIÓ D'ACTIUS I PASSIUS FINANCERS**

#### **Classificació i valoració d'actius i passius financers d'acord amb la NIIF 9 (aplicable a l'exercici 2018)**

La NIIF 9 defineix els criteris de classificació dels instruments financers en base a una anàlisi del model de negoci dels actius financers i de les característiques dels seus fluxos d'efectiu contractuals. Així, el Banc ha identificat tres models de negoci diferents per a la cartera de valors representatius de deute i un model de negoci per a la cartera de préstecs i bestretes.

Els tres models de negoci identificats per a la cartera de valors representatius de deute són els següents: a) model orientat a rebre fluxos d'efectiu contractuals, que inclou principalment instruments financers amb un horitzó temporal a llarg termini i amb l'objectiu de generar un marge financer estable; b) model orientat a rebre fluxos d'efectiu contractuals i a vendes, que inclou principalment instruments financers amb un horitzó temporal a mig termini i amb l'objectiu de generar un marge financer estable, així com generar fluxos d'efectiu per vendes quan es donin unes condicions òptimes de mercat; i c) altres models de negoci, que inclouen, per una part, un model orientat a generar fluxos d'efectiu per una gestió activa de compres i vendes d'instruments financers, així com, per l'altra part, un model orientat a la gestió de la liquiditat mitjançant compres i vendes amb un horitzó temporal a curt termini.

El model de negoci identificat per a la cartera de préstecs i bestretes és un model orientat a rebre fluxos d'efectiu contractuals amb l'objectiu de generar un marge financer estable.

La NIIF 9 conté tres categories principals de classificació per a actius financers: valorats a cost amortitzat, valorats a valor raonable amb canvis en l'altre resultat global, valorats a valor raonable amb canvis en resultats i mantinguts per negociar. La norma, per tant, elimina les categories de la NIC 39 d'inversions mantingudes fins al venciment, préstecs i partides a cobrar i disponibles per a la venda.

La classificació dels instruments financers en una categoria de cost amortitzat o de valor raonable ha de passar per dues proves: el model de negoci i l'avaluació dels fluxos d'efectiu contractuals, conegut com el "Criteri de només pagament de principal i interessos" (en endavant, "SPPI" per les seves sigles en anglès). L'objectiu de la prova SPPI és determinar si, d'acord amb les característiques contractuals de l'instrument, els seus fluxos de caixa representen només la devolució del seu principal i interessos, entès com la compensació pel seu valor temporal del diner i el risc de crèdit del deutor. Així, tenint en compte el model de negoci i els fluxos d'efectiu contractuals:

- Un instrument financer es classificarà en la cartera de cost amortitzat quan es gestiona amb un model de negoci l'objectiu del qual és mantenir l'instrument financer per rebre fluxos d'efectiu contractuals i complir amb la prova SPPI.
- Un instrument financer es classificarà en la cartera d'actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global si l'instrument financer es gestiona amb un model de negoci l'objectiu del qual combina la percepció dels seus fluxos d'efectiu contractuals, així com la realització de vendes i complir la prova SPPI.
- Un instrument financer es classificarà a valor raonable amb canvis en resultats sempre que el model de negoci del Grup per a la seva gestió, o per les característiques dels seus fluxos d'efectiu contractuals, no sigui procedent classificar-lo en alguna de les carteres descrites anteriorment.

La NIIF 9 manté en gran mesura els requisits existents en la NIC 39 per a la classificació de passius financers. Un aspecte nou introduït per la NIIF 9 és el reconeixement dels canvis en el valor raonable dels passius financers als que se'ls hi aplica l'opció de valor raonable. En aquest cas, els canvis en el valor raonable que és atribuïble al propi risc de crèdit es reconeix a

l'altre resultat global, mentre que la resta de la variació es reconeix en resultats. En qualsevol cas, la variació del propi risc de crèdit es podrà reconèixer en resultats si el tractament descrit anteriorment genera asimetria comptable.

A continuació es detallen els mètodes de valoració dels instruments financers tenint en compte la seva classificació:

▪ **Cost amortitzat:** S'inclouen instruments financers englobats en un model de negoci l'objectiu del qual és el cobrament de fluxos de principal i interessos, sobre els que no existeixen vendes significatives no justificades i el valor raonable no és un element clau en la gestió d'aquests canvis. En aquest sentit, es consideren vendes no justificades les diferents a les relacionades amb un augment del risc de crèdit de l'actiu, amb necessitats de finançament no previstes (escenaris d'estrès de liquiditat) fins i tot quan són significatives en valor o en cas de deixar d'acomplir els criteris de crèdit especificats en la política d'inversió. Addicionalment, les característiques dels seus fluxos contractuals representen substancialment un "acord bàsic de finançament".

**Valoració inicial i posterior:**

Els actius i passius financers a cost amortitzat es reconeixen inicialment pel seu valor raonable, més o menys els costos de transacció incorreguts i es valoren posteriorment al cost amortitzat, utilitzant el mètode del tipus d'interès efectiu.

▪ **Valor raonable amb canvis en altre resultat global:** S'inclouen instruments financers englobats en un model de negoci l'objectiu del qual s'assoleix mitjançant el cobrament dels fluxos de principal i interessos i la venda d'aquests actius, sent el valor raonable un element clau en la gestió d'actius. Addicionalment, les característiques del seus fluxos contractuals representen substancialment un "acord bàsic de finançament".

**Valoració inicial:**

Els actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global es reconeixen inicialment al valor raonable més els costos de transacció directament atribuïbles a la compra.

**Valoració posterior:**

Amb posterioritat al reconeixement inicial, els actius financers classificats en aquesta categoria, es valoren a valor raonable, reconeixent la pèrdua o guany en l'altre resultat global, amb excepció de les pèrdues i guanys per tipus de canvi i les pèrdues creditícies esperades. Els imports reconeguts en l'altre resultat global, es reconeixen en resultats en el moment en què té lloc la baixa dels actius financers. No obstant això, els interessos calculats pel mètode del tipus d'interès efectiu es reconeixen en resultats.

▪ **Valor raonable amb canvis en el resultat del període:** S'inclouen instruments financers englobats en un model de negoci l'objectiu del qual no s'assoleix mitjançant cap dels mètodes esmentats anteriorment, i sent el valor raonable un element clau en la gestió d'aquests actius. Addicionalment, les característiques dels fluxos contractuals no representen substancialment un "acord bàsic de finançament".

S'inclouen els instruments financers designats en el seu reconeixement inicial, com per exemple els actius o passius financers híbrids que s'han de valorar íntegrament pel seu valor raonable, així com els actius financers que es gestionen conjuntament amb els "Passius per contractes d'assegurances" valorats a valor raonable, o amb derivats financers per a reduir l'exposició a variacions en el valor raonable, o es gestionen conjuntament amb passius financers i derivats amb la finalitat de reduir l'exposició global al risc de tipus d'interès.

En general, en aquesta categoria s'inclouen tots aquells actius que al classificar-se en ella es veuen eliminades o reduïdes significativament les incoherències en el seu reconeixement o valoració (asimetries comptables). Els instruments financers d'aquesta categoria hauran d'estar sotmesos, permanentment, a un sistema de mesurament, gestió i control de riscos i resultats, integrat i consistent, que permeti comprovar que el risc es redueix efectivament. Els actius i passius financers només es podran incloure en aquesta cartera a la data d'adquisició o quan s'originen.

**Valoració inicial:**

Els actius i passius financers a valor raonable amb canvis en resultats es reconeixen inicialment al valor raonable. Els costos de transacció directament atribuïbles a la compra o emissió es reconeixen com a despesa a mesura que es produeixen.

**Valoració posterior:**

Amb posterioritat al seu reconeixement inicial, es reconeixen a valor raonable registrant les variacions en resultats. Les variacions del valor raonable inclouen el component d'interessos i dividends. El valor raonable no es redueix pels costos de transacció en què es pugui incórrer per la seva eventual venda o disposició per una altra via.

**Classificació i valoració d'actius i passius financers d'acord amb la NIC 39 (aplicable a l'exercici 2017)**

Els actius financers es presenten en l'estat de situació financera consolidat en les diferents categories en les que es classifiquen a efectes de la seva gestió i valoració: «Actius financers mantinguts per negociar», «Actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys», «Actius financers disponibles per a la venda», «Préstecs i comptes a cobrar» i «Inversions mantingudes fins venciment», excepte que s'hagin de presentar com «Actius no corrents en venda» o corresponguin a «Efectiu i saldos en efectiu en bancs centrals» o «Derivats de cobertura», que es presentin de manera independent.

Al mateix temps, els passius financers es classifiquen en les següents categories: «Passius financers mantinguts a negociar», «Passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys», i «Passius financers a cost amortitzat», excepte que s'hagin de presentar com «Passius associats amb actius no corrents en venda», o corresponguin a «Ajustos a passius financers per macrocobertures», o «Derivats de cobertura», que es presenten de manera independent.

– Actius i passius financers mantinguts per negociar: està integrada principalment per aquells actius i passius financers adquirits/emesos amb la intenció de realitzar-los

a curt termini o que formen part d'una cartera d'instruments financers, identificats i gestionats conjuntament, per la qual hi ha evidència d'actuacions recents dirigides a obtenir guanys a curt termini. També es consideren carteres de negociació les posicions curtes de valors com a conseqüència de vendes d'actius adquirits temporalment amb pacte de retrocessió no opcional o de valors rebuts en préstec. Per últim, es consideren com a cartera de negociació els derivats actius i passius que no compleixin amb la definició de contracte de garantia financera ni han sigut designats com instruments de cobertura.

- Actius i passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys: s'inclouen aquells instruments financers designats pel Grup Andbank en el seu reconeixement inicial, com per exemple els actius o passius financers híbrids que han de valorar-se íntegrament pel seu valor raonable, així com els actius financers que es gestionen conjuntament com «Passius per contractes d'assegurances» valorats a valor raonable, o amb derivats financers per reduir l'exposició a variacions en el valor raonable, o es gestionen conjuntament amb passius financers i derivats amb la finalitat de reduir l'exposició global del risc de tipus d'interès. En general, en aquesta categoria s'inclouen tots aquells actius financers que al classificar-se en ella es veuen eliminades o reduïdes significativament les incoherències en el seu reconeixement o valoració (asimetries comptables).

Els instruments financers d'aquesta categoria hauran d'estar sotmesos, permanentment, a un sistema de mesurament, gestió i control de riscos i resultats, integrat i consistent, que permeti comprovar que el risc es redueix efectivament. Els actius i passius financers només podran incloure's en aquesta cartera a la data de la seva adquisició o quan s'originin.

- Actius financers disponibles per a la venda: estan integrats pels valors representatius de deute i instruments de capital que no s'han classificat en altres categories.
- Préstecs i comptes a cobrar: inclouen el finançament atorgat a tercers amb origen en les activitats típiques de crèdit i préstec realitzades pel Grup Andbank, els deutes contrets amb aquest per part dels compradors de bens i pels usuaris dels serveis que presta i pels valors representatius de deute no cotitzats o que cotitzen en mercats que no són suficientment actius.
- Inversions mantingudes fins al venciment: recullen els valors representatius de deute negociats en un mercat actiu amb venciment fix i fluxos d'efectiu d'import determinat o determinable, que es té la intenció i la capacitat demostrada de conservar a la cartera fins la data del seu venciment.
- Passius financers a cost amortitzat: s'hi registren els passius financers que no s'han classificat com a cartera de negociació o com altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys. Els saldos que es registren en aquesta categoria responen a l'activitat típica de captació de fons de les entitats de crèdit, independentment de la seva manera d'instrumentalització i el seu termini de venciment.

Es té sempre en compte a l'hora de valorar un actiu o un passiu financer, si tenen la naturalesa de ser mantinguts per a negociar, o si són valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats, actius i passius financers valorats a

cost amortitzat, i actius financers valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global, separant els instruments de patrimoni designats com a tal, de la resta d'actius financers.

## (II) DETERIORAMENT DE VALOR D'ACTIUS FINANCERS

- Deteriorament de valor d'actius financers d'acord amb la NIIF 9 (aplicable a l'exercici 2018)

La NIIF 9 reemplaça el model de pèrdues incorregudes de la NIC 39 per un model de "pèrdua esperada". El nou model de deteriorament s'aplica als actius financers valorats a cost amortitzat i als actius financers valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global acumulat, excepte per les inversions en instruments de patrimoni, i els contractes de garanties financeres i compromisos de préstec unilateralment revocables per l'entitat. Igualment, s'exclouen del model de deteriorament tots els instruments financers valorats a valor raonable amb canvis en resultats.

Es tindrà sempre en compte a l'hora de valorar un actiu o un passiu financer, si tenen la naturalesa de ser mantinguts per a negociar, o si són valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats, actius i passius financers valorats a cost amortitzat, i actius financers valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global, separant els instruments de patrimoni designats com a tals, de la resta d'actius financers.

La nova normativa classifica els instruments financers en tres categories, que depenen de l'evolució del seu risc de crèdit des del moment del seu reconeixement inicial. La primera categoria recull les operacions quan es reconeixen inicialment (Stage 1), la segona compren les operacions per a les que s'ha identificat un increment significatiu del risc de crèdit des del seu reconeixement inicial (Stage 2) i, la tercera, les operacions deteriorades (Stage 3).

El càlcul de les cobertures per risc de crèdit en cadascuna d'aquestes tres categories, s'ha de fer de manera diferent. D'aquesta manera, s'ha de registrar la pèrdua esperada a 12 mesos per a les operacions classificades en la primera de les categories esmentades, mentre que s'han de registrar les pèrdues estimades per a tota la vida esperada romanent de les operacions classificades en les altres dues categories.

Així, la NIIF 9 diferencia entre els següents conceptes de pèrdua esperada:

- Pèrdua esperada a 12 mesos: Són les pèrdues de crèdit esperades que resulten de possibles esdeveniments d'incompliment dins dels 12 mesos posteriors a la data de presentació dels estats financers; i
- Pèrdua esperada al llarg de la vida de tota l'operació: Són les pèrdues de crèdit esperades que resulten de tots els possibles esdeveniments d'incompliment durant la vida esperada de l'instrument financer.

### **Deteriorament de valor d'actius financers d'acord amb la NIC 39 (aplicable a l'exercici 2017)**

Un actiu financer es considera deteriorat quan existeix una evidència objectiva d'un impacte negatiu en els fluxos d'efectiu futurs que es van estimar en el moment de formalitzar-se la transacció o quan no es pugui recuperar íntegrament el seu



valor en llibres. La disminució del valor raonable per sota del cost d'adquisició no constitueix per si mateixa una evidència de deteriorament.

Com a criteri general, la correcció del valor en llibres dels instruments financers a causa del seu deteriorament s'efectua amb càrrec al capítol «Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)» del compte de pèrdues i guanys del període en que el mencionat deteriorament es manifesta, i les recuperacions de les pèrdues per deteriorament prèviament registrades, en cas de produir-se, es reconeixen en el mateix epígraf del compte de pèrdues i guanys del període en que el deteriorament s'elimina o es redueix.

#### **Instruments de deute valorats al seu cost amortitzat**

En funció del risc d'insolvència imputable al client o a l'operació es classifiquen en alguna de les següents categories:

- Risc normal: Inclou els instruments que no compleixen els requisits per a classificar-los en altres categories.
- Risc dubtós:
  - **Per raó de la morositat del client:** inclou l'import total dels instruments de deute, qualsevol que sigui el seu titular i garantia, que tinguin algun import vençut per principal, interessos o despeses pactats contractualment, amb més de 90 dies d'antiguitat, llevat a que es procedeixi a classificar-los com a fallits.

El refinançament o reestructuració de les operacions que no estan al corrent de pagament no interromp la seva morositat, ni produeix la seva reclassificació a la categoria de risc normal, llevat que existeixi certesa raonable de que el client pot fer front al seu pagament en el calendari previst o s'aportin noves garanties eficaces.

Tenen la consideració de garanties eficaces les garanties pignoratives sobre dipòsits dineraris, instruments de capital cotitzats i valors representatius de deute emesos per emissors de reconeguda solvència; les garanties hipotecàries sobre habitatges, oficines i locals polivalents acabats i finques rústiques, deduïdes, en el seu cas les càrregues prèvies; i les garanties personals, com ara avals, fiances o incorporació de nous titulars, que impliquen la responsabilitat directa i solidària dels nous garants davant el Grup Andbank, sent els nous garants persones o entitats la solvència de les quals estigui suficientment demostrada a efectes de garantir el reemborsament total de l'operació en els terminis acordats.

- **Per raons diferents de la morositat del client:** inclou els instruments de deute, vençuts o no, en els quals sense recórrer a les circumstàncies per classificar-los en les categories de fallits o dubtosos per raó de la morositat del client, presenten dubtes raonables sobre el seu reemborsament total, principal i interessos, en els termes pactats contractualment.

Com a criteri general únicament s'activen i, per tant incrementen l'import del deute, les despeses reclamables judicialment com les despeses de lletrats i procuradors.

- Risc fallit: en aquesta categoria es classifiquen els instruments de deute, vençuts o no, per als quals després d'una anàlisi individualitzada es considera remota la seva

recuperació i es procedeix a donar-los de baixa de l'actiu, sense perjudici de les actuacions que pugui dur a terme el Grup Andbank per intentar aconseguir el seu cobrament fins que no s'hagin extingit definitivament els seus drets, sigui per prescripció, condonació o altres causes.

Excepte que es provi el contrari, s'inclouen en aquesta categoria tots els debits, exceptuant els imports coberts amb garanties eficaces suficients, quan els acreditats pateixen un deteriorament notori i irrecuperable de la seva solvència, quan s'hagi declarat la fase de liquidació del concurs de creditors o quan hagin transcorregut més de quatre anys des de la seva classificació com dubtós per raó de la seva morositat.

Amb l'objectiu de determinar si un actiu financer o un grup d'actius financers han patit un deteriorament, s'analitza al final de cada període si existeix alguna evidència objectiva que així ho indiqui. Els principals esdeveniments que poden ser indicatius de l'existència de deteriorament són:

- dificultats financeres significatives de l'emissor o de l'obligat;
- incompliment de les clàusules contractuals, com ara impagaments o retards en el pagament dels interessos o el principal;
- s'atorguen concessions o avantatges al prestatari per raons econòmiques o legals relacionades amb dificultats financeres que en una altra situació no s'haurien concedit;
- és probable que el prestatari entri en una situació concursal o en una altra situació de reorganització financeres;
- la desaparició d'un mercat actiu per a l'actiu financer en qüestió, a cause de dificultats financeres;
- hi ha dades observables que indiquen que existeix una disminució mesurable dels fluxos d'efectiu estimats futurs en un grup d'actius financers des del seu reconeixement inicial. Tot i que la disminució no pugui ser encara identificada amb actius financers individuals del grup, incloent entre aquestes dades.
  - canvis adversos en les condicions de pagament dels prestataris del grup d'actiu.
  - condicions econòmiques locals o nacionals que es correlacionen amb impagaments en els actius del grup.

Amb l'objectiu de determinar les pèrdues per deteriorament, es segmenta la cartera creditícia d'acord amb models interns de gestió del risc de crèdit agrupant els actius financers en funció de característiques similars del risc de crèdit del deutor que siguin indicatives de la seva capacitat per a pagar la totalitat dels imports deguts. L'anàlisi es du a terme:

- Individualment: les pèrdues per deteriorament de totes les operacions d'import significatiu d'actius classificats com a dubtosos per raons de la morositat del client s'estimen de manera individualitzada tenint en compte l'antiguitat dels imports impagats, les garanties aportades i la situació econòmica del client i dels garants. El llinar per analitzar les operacions s'ha situat en aquelles superiors al milió d'euros del Grup Andbank.
- Col·lectivament: el càlcul de les pèrdues per deteriorament per a la resta d'operacions classificades com a dubtoses

per raons de la morositat del client es realitza de manera col·lectiva agrupant aquells instruments que tenen característiques de risc de crèdit similars i que siguin indicatives de la capacitat dels deutors per a pagar els imports deguts, principal i interessos, d'acord amb les condicions contractuals. Les característiques de risc de crèdit que es consideren per agrupar els actius són, entre d'altres: el tipus d'instrument, el sector d'activitat del deutor, l'àrea geogràfica de l'activitat, el tipus de garantia, l'antiguitat dels imports vençuts i qualsevol altre factor rellevant per a l'estimació dels fluxos d'efectiu futurs.

Sobre la base d'informació que li proporcionen els seus models de gestió interna, Andbank disposa d'una metodologia de càlcul de pèrdua incorreguda basada en el producte de tres factors: l'exposició en el moment d'incompliment (EAI, pel seu acrònim en anglès *exposure at impairment*), la probabilitat d'incompliment (PI, pel seu acrònim en anglès *probability of impairment*) i la severitat (LGI, pel seu acrònim en anglès *loss given impairment*).

Com a criteri general, l'import de les pèrdues per deteriorament experimentades per aquests instruments coincideix amb la diferència positiva entre els seus respectius valors en llibres i els valors actuals dels seus fluxos d'efectiu futurs previstos per la recuperabilitat dels actius que formen la garantia, en cas d'existir.

En l'estimació de la cobertura per deteriorament dels instruments classificats com a dubtosos per raó de la morositat del client determinada de manera col·lectiva s'aplica, com a mínim, el percentatge històric de pèrdua associat al seu tipus de garantia, amb el seu valor actualitzat pel tipus d'interès original de l'operació, per aquells casos en els quals la recuperabilitat s'espera en un període posterior.

En el cas d'instruments de deute que disposin de garanties reals, es pren el valor dels drets rebuts en garantia com la millor estimació del valor recuperable d'aquests instruments, sempre que els drets reals siguin primera càrrega i estiguin degudament constituïts i registrats a favor del Grup Andbank.

Per determinar el valor dels drets rebuts en garantia, s'utilitza l'import menor entre el cost escriturat o acreditat del bé i el valor de taxació en el seu estat actual. Quan l'antiguitat de la data de l'escriptura sigui notòria, s'ajustarà el seu import mitjançant un indicador que reflecteixi adequadament la variació del cost entre la data d'escriptura i la data d'estimació.

El risc viu pendent que excedeixi del valor de la garantia es considera com una operació sense garantia real. Addicionalment, es tindrà en compte l'evolució del disponible en aquelles operacions que hagin entrat en situació dubtosa per calcular l'EAI de les operacions en situació normal. En aquest sentit, en aquells segments on hagin caigut operacions en situació dubtosa al llarg de l'exercici, es veurà com ha evolucionat el disponible d'aquestes operacions entre els moments d'estudi. El percentatge de canvi s'aplicarà a l'exposició normal per obtenir l'EAI. Aquest factor aplicat sobre el risc viu en situació normal s'anomena "Crèdit Conversió factor" i és definit en el Reglament (UE) n° 575/2013 de la següent manera: *el quocient entre l'import actual disponible d'un compromís que podria ser utilitzat, i per tant, quedaria*

*pendent en el moment de l'impagament i l'import actual disponible del compromís; la magnitud del compromís es determina tenint en compte el límit comunicat, a menys que el límit no comunicat sigui superior.*

#### **Valors representatius de deute classificats com a disponibles per a la venda**

La pèrdua per deteriorament dels valors representatius de deute inclosos en la cartera d'actius financers disponibles per a la venda equival a la diferència positiva entre el seu cost d'adquisició (net de qualsevol amortització de principal) i el seu valor raonable, un cop deduïda qualsevol pèrdua per deteriorament prèviament reconeguda en el compte de pèrdues i guanys. El valor de mercat dels instruments de deute cotitzats es considera una estimació raonable del valor actual del seus fluxos d'efectiu futurs.

Quan existeixi una evidència objectiva que les diferències positives sorgides en la valoració d'aquests actius tenen l'origen en el seu deteriorament, deixaran de presentar-se en l'epígraf del patrimoni net «Ajustos per valoració - Actius financers disponibles per a la venda» i es registraran al compte de pèrdues i guanys l'import considerat com a deteriorament acumulat fins aquest moment. En cas de recuperar-se posteriorment la totalitat o part de les pèrdues per deteriorament, el seu import es reconeixerà en el compte de pèrdues i guanys del període en que es produeix la recuperació.

#### **Instruments de capital classificats com a disponibles per a la venda**

La pèrdua per deteriorament dels instruments de capital inclosos en la cartera d'actius financers disponibles per a la venda equival a la diferència positiva entre el seu cost d'adquisició i el seu valor raonable, un cop deduïda qualsevol pèrdua per deteriorament prèviament reconeguda en el compte de pèrdues i guanys.

Quan hi hagi una evidència objectiva de deteriorament, com pot ser una disminució del 40% en el valor raonable o una situació de pèrdua continuada al llarg d'un període superior als 18 mesos, les minusvàlues latents es reconeixeran seguint els criteris de registre de les pèrdues per deteriorament aplicats als valors representatius de deute classificats com a disponibles per a la venda, exceptuant el cas de qualsevol recuperació que es produeixi de les mencionades pèrdues es reconeixerà en l'epígraf del patrimoni net «Ajustos per valoració - Actius financers disponibles per a la venda».

#### **Instruments de capital valorats al cost d'adquisició**

Les pèrdues per deteriorament dels instruments de capital valorats al seu cost d'adquisició equivalen a la diferència positiva entre el seu valor en llibres i el valor actual dels fluxos de caixa futurs esperats, actualitzats al tipus de rendibilitat de mercat d'altres valors similars. En l'estimació del deteriorament d'aquesta classe d'actius es prendrà en consideració el patrimoni net de l'entitat participada, exceptuant els «ajustos per valoració» deguts a cobertures per fluxos d'efectiu, determinats en funció de l'últim estat de situació financera consolidat aprovat, corregit per les plusvàlues tàcites existents en la data de valoració.

Les pèrdues per deteriorament es registraran en el compte de pèrdues i guanys del període en que es manifestin, minorant directament el cost de l'instrument.

### (III) TRANSFERÈNCIES I BAIXA D'ACTIUS I PASSIUS FINANCERS

Un actiu financer es dóna total o parcialment de baixa en l'estat de situació financera consolidat quan expiren els drets contractuals sobre els fluxos d'efectiu de l'actiu financer o quan es transfereixen a un tercer separat de l'entitat. Així mateix, la baixa d'actius financers en aquelles circumstàncies en les que el Grup reté els drets contractuals a rebre els fluxos d'efectiu, només es produeix quan s'han assumit obligacions contractuals que determinen el pagament d'aquests fluxos a un o més perceptors i es compleixen els següents requisits:

- El pagament dels fluxos d'efectiu es troba condicionat al seu cobrament previ;
- El Grup no pot procedir a la venda o pignoració de l'actiu financer;
- Els fluxos d'efectiu cobrats en nom dels eventuais perceptors són remesos sense retard significatiu, no trobant-se capacitat el Grup per reinvertir els fluxos d'efectiu. S'exceptua de l'aplicació d'aquest criteri les inversions en efectiu o equivalents a l'efectiu efectuades pel Grup durant el període de liquidació comprès entre la data de cobrament i la data de remissió pactada amb els perceptors eventuais, sempre que els interessos meritats s'atribueixin als eventuais perceptors.

El tractament comptable a aplicar a les transferències d'actius està condicionat pel grau i la forma en que es traspassen a tercers els riscos i beneficis associats a la propietat dels actius que es transfereixen. En aquest cas:

- Si es transfereixen de manera substancial a tercers els riscos i avantatges inherents a la propietat de l'actiu financer – com en el cas de les vendes incondicionals, les vendes amb pacte de recompra pel seu valor raonable en la data de recompra, les vendes d'actius financers amb una opció de compra adquirida o de venda emesa profundament fora de diners o les titulitzacions d'actius en les que el transmissor no reté finançaments subordinats ni concedeix cap tipus de millora creditícia als nous titulars, entre d'altres-, aquest es dona de baixa de l'estat de situació financera consolidat, reconeixent-se simultàniament qualsevol dret o obligació retingut o esdevingut com a conseqüència de la transferència.
- Si es retenen substancialment els riscos i avantatges inherents a la propietat de l'actiu financer transferit – com en el cas de les vendes d'actius financers amb pacte de recompra per un preu fix o pel preu de venda més la rendibilitat habitual d'un prestador, els contractes del préstec de valors en els que el prestatari té l'obligació de retornar els mateixos o similars actius i altres situacions anàlogues – no es dóna de baixa de l'estat de situació financera consolidat i es continua valorant amb els mateixos criteris utilitzats abans de la transferència i es reconeix comptablement:
  - Un passiu financer associat per un import igual al de la contraprestació rebuda, que es valora posteriorment al seu cost amortitzat, a menys que compleixi els requisits per classificar-se com altres passius a valor raonable amb canvis en resultat.

- Els ingressos de l'actiu financer transferit, però no donat de baixa, i les despeses del nou passiu financer, sense compensar.

- Si ni es transfereixen ni es retenen substancialment els riscos i avantatges inherents a la propietat de l'actiu financer transferit – com en el cas de les vendes d'actius financers amb una opció de compra adquirida o de venda emesa dins o fora del mercat, les titulacions en les que el cedent assumeix un finançament subordinat o un altre tipus de millores creditícies per una part de l'actiu transferit i altres situacions similars-, es diferencia entre:

- Si l'entitat cedent no reté el control de l'actiu financer transferit es dóna de baixa de l'estat de situació financera consolidat i es reconeix qualsevol dret o obligació retingut o sorgit com a conseqüència de la transferència.
- Si l'entitat cedent reté el control de l'actiu financer transferit continua reconeixent-lo en l'estat de situació financera consolidat per un import igual a la seva exposició als canvis de valor que pugui experimentar i reconeix un passiu associat a l'actiu financer transferit. L'import net de l'actiu transferit i el passiu associat serà el cost amortitzat dels drets i obligacions retinguts, si l'actiu es mesura pel cost amortitzat, o el valor raonable dels drets i obligacions retinguts, si l'actiu transferit es mesura pel seu valor raonable.

De la mateixa manera, els passius financers es donaran de baixa de l'estat de situació financera consolidat quan s'hagin pagat, cancel·lat o expirat les obligacions derivades del contracte.

En les transaccions en les que es registra la baixa d'un actiu financer en la seva totalitat, els actius financers obtinguts o els passius financers, incloent els passius corresponents als serveis d'administració incorreguts, es registren a valor raonable.

### (IV) COMPENSACIÓ D'ACTIUS I PASSIUS

Els actius i passius financers es compensaran, i en conseqüència es presentaran a l'estat de situació financera consolidat pel seu import net, només quan es tingui el dret, legalment exigible, de compensar els imports dels esmentats instruments i la intenció de liquidar la quantitat neta, o de realitzar l'actiu i procedir al pagament del passiu de manera simultània. Per a que el Grup tingui el dret legal actualment exigible, aquest no ha de ser contingent a un esdeveniment futur i ha de ser exigible legalment en el curs ordinari de les operacions, en cas d'insolvència o liquidació judicialment declarada i en cas d'impagament.

A 31 de desembre de 2018, no es mantenen posicions compensades d'actius i passius financers.

### (V) COBERTURES COMPTABLES

#### **Cobertures comptables d'acord amb la NIC 39 (aplicable a l'exercici 2017)**

El Grup Andbank utilitza instruments derivats com a eina de gestió dels riscos financers. Quan aquestes operacions compleixen determinats requisits, es consideren com «de cobertura».

Quan el Grup Andbank designa una operació com de cobertura, es fa des del moment inicial de l'operació o dels instruments inclosos en la esmentada cobertura, i es documenta l'operació d'acord a la normativa vigent. En la documentació de les operacions de cobertura s'identifiquen clarament la partida o partides cobertes i l'instrument o instruments de cobertura, a més de la naturalesa del risc que es pretén cobrir, i els criteris o mètodes seguits per valorar l'eficàcia de la cobertura al llarg de la durada de la mateixa, atenent al risc que s'intenta cobrir. No obstant, aquesta designació no ha de reflectir un desequilibri entre les ponderacions de la partida coberta i de l'instrument de cobertura que generi una ineficàcia de cobertura, independentment de que estigui reconeguda o no que pugui donar lloc a un resultat comptable contrari a la finalitat de la comptabilitat de cobertures.

El Grup Andbank considera com a operacions de cobertura aquelles que són altament eficaces. Una cobertura es considera altament eficaç si durant el termini previst de durada de la mateixa les variacions que es produeixen en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu atribuïts al risc cobert en l'operació de cobertura són compensats en la seva pràctica totalitat per les variacions en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu, segons la situació, de l'instrument o dels instruments de cobertura.

Per mesurar l'efectivitat de les operacions de cobertura, s'analitza si des del principi i fins al final del termini definit per a l'operació de cobertura es pot esperar, de manera prospectiva, que els canvis en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu de la partida coberta que siguin atribuïbles al risc cobert es compensaran gairebé en la seva totalitat pels canvis en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu, segons la situació, de l'instrument o instruments de cobertura, i que, retrospectivament, els resultats de la cobertura han oscil·lat dins d'un rang de variació del 80% al 125% respecte del resultat de la partida coberta.

Els mètodes de valoració utilitzats per a l'estimació del valor raonable dels instruments coberts i de cobertura s'ajusten a les millors pràctiques de mercat i les mesures, tant retrospectives com prospectives, d'eficàcia satisfan els requisits normatius:

- L'eficàcia de la cobertura es troba dins de l'interval 80-125%.
- La fórmula utilitzada per a l'avaluació retrospectiva de la cobertura és la següent:

<b>80% ≥</b>	(Variació PV + Realitzats del mes) dels elements de cobertura	<b>≤ 125%</b>
	(Variació PV + Realitzats del mes) dels elements coberts	

**PV:** Present value o valor raonable, és la valoració actual dels fluxos futurs de l'operació.

**Realitzats:** fluxos ja liquidats de l'operació.

- L'avaluació es realitza, com a mínim, en cada un dels moments en què l'Entitat prepara els seus estats financers anuals per als mètodes retrospectius i diàriament per als prospectius.

- Les mesures de VaR i sensibilitat verifiquen l'elevada correlació estadística entre les variacions de valor raonable de l'element cobert i l'element a cobrir que provenen del risc cobert (principalment risc de tipus d'interès).
- Les mesures de VaR i sensibilitat consideren el valor temporal dels diners (sensibilitats basades en descompte de fluxos, i per tant, en valors actuals).
- En el mètode prospectiu es verifica que la ràtio de la sensibilitat de l'element a cobrir i la sensibilitat dels instruments de cobertura es situa dins de l'interval 80-125%.
- Les operacions de cobertura realitzades pel Grup Andbank es classifiquen en dos categories:
  - Cobertures de valor raonable, que cobreixen l'exposició a la variació en el valor raonable d'actius i passius financers o de compromisos en ferm no reconeguts encara, o de una porció identificada dels mencionats actius, passius o compromisos en ferm, atribuïble a un risc en particular i sempre que afectin al compte de pèrdues i guanys.
  - Cobertures dels fluxos d'efectiu, que cobreixen la variació dels fluxos d'efectiu que s'atribueixen a un risc particular associat a un actiu o passiu financer o una transacció prevista altament probable, sempre que pugui afectar al compte de pèrdues i guanys.

En les cobertures de valor raonable, les diferències de valor produïdes tant en els elements de cobertura com en els elements coberts, per la part que correspon al tipus de risc cobert, es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys. En les macrocobertures de valor raonable, les diferències de valoració dels elements coberts, atribuïbles al risc del tipus d'interès, es registren directament al compte de pèrdues i guanys, però la seva contrapartida en lloc de registrar-se en els epígrafs on figuren registrats els elements coberts es registra en els capítols «Ajustos a actius financers per macrocobertures» o «Ajustos a passius financers per macrocobertures», en funció de la naturalesa de l'element cobert. En el cas que un derivat no tingui com a finalitat la seva comercialització ni tingui com a finalitat servir com a cobertura davant de qualsevol risc, qualsevol pèrdua o benefici anirà directament al compte de pèrdues i guanys.

En les cobertures de fluxos d'efectiu, la part eficaç de la variació de valor de l'instrument de cobertura es registra transitòriament en l'epígraf «Ajustos per valoració - Cobertures de fluxos d'efectiu» del patrimoni net fins al moment en que es produeixen les transaccions que han sigut motiu de cobertura. A partir d'aquest moment, els imports prèviament registrats en el patrimoni net es porten al compte de pèrdues i guanys de manera simètrica als fluxos d'efectiu coberts.

Quan els derivats de cobertura deixen de complir els requisits per ser-ho es reclassifiquen com a derivats de negociació. En el cas de cobertures de valor raonable, els ajustos prèviament registrats a l'element cobert s'imputen al compte de pèrdues i guanys utilitzant el mètode del tipus d'interès efectiu resultant a la data d'interrupció de la cobertura. Pel cas de cobertures de fluxos d'efectiu l'import acumulat de l'instrument de cobertura reconegut al patrimoni net es mantindrà així fins que

la transacció coberta es produeixi, moment en el que es registrarà en el compte de pèrdues i guanys, a menys que es prevegi que no es realitzarà la transacció que per tant es registrarà immediatament.

Majoritàriament, el Grup Andbank cobreix de manera individualitzada el risc de mercat associat als derivats contractats amb clients mitjançant la contractació de derivats simètrics al mercat i procedeix al registre de tots dos a la cartera de negociació. D'aquesta manera, el risc de posició, o risc de mercat generat per aquesta operativa resulta poc significativa.

### **Cobertures comptables d'acord amb la NIIF 9 (aplicable a l'exercici 2018)**

Els actius i passius enregistrats en aquests epígrafs dels estats de situació consolidats es valoren a valor raonable.

Les variacions que es produeixen amb posterioritat a la designació de la cobertura, en la valoració dels instruments financers designats com a partides cobertes i dels instruments financers designats com instruments de cobertura comptable, s'enregistren com segueix:

- En cas de cobertures de valor raonable, les diferències produïdes en el valor raonable del derivats i de l'instrument cobert atribuïbles al risc cobert, es reconeixen directament en l'epígraf "Guanys o pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures, netes" de l'estat de resultats consolidat; utilitzant com a contrapartida els epígrafs dels estats de situació consolidats en els que es troben enregistrats l'element de cobertura ("Derivats - comptabilitat de cobertures") o l'element cobert, segons procedeixi. La quasi totalitat de les cobertures que realitza el Grup són de tipus d'interès, pel que les seves diferències de valor es reconeixen en l'epígraf "Ingressos per interessos" o "Despeses per interessos" de l'estat de resultats consolidat.
- En les cobertures del valor raonable del risc de tipus d'interès d'una cartera d'instruments financers o deute propi ("macro cobertures"), els guanys o pèrdues que sorgeixen al valorar l'instrument de cobertura es reconeixen directament en l'estat de resultats consolidat i els guanys o pèrdues que sorgeixen de la valoració en el valor raonable de l'element cobert (atribuïble al risc cobert) s'enregistren també en l'estat de resultats consolidat (en ambdós casos, dins de l'epígraf "Guanys o pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures, netes"), utilitzant com a contrapartida els epígrafs d'actiu i passiu "Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc del tipus d'interès" dels estats de situació consolidats, segons procedeixi.
- En les cobertures de fluxos d'efectiu, les diferències de valor originades en la part de cobertura eficaç dels elements de cobertura es registraran transitòriament en l'epígraf "Altres resultat global acumulat - Elements que poden reclassificar-se en resultats - Derivats de cobertura." Cobertures de fluxos d'efectiu" dels estats de situació consolidat, amb contrapartida els epígrafs "Derivats - comptabilitat de cobertures" de l'actiu o passiu dels estats de situació consolidat, segons correspongui. Aquestes diferències es reconeixen a l'estat de resultats consolidats en els epígrafs "Ingressos per interessos" o "Despeses per interessos" en el

moment en que les pèrdues o guanys de l'element cobert es registren en resultat, en el moment en que s'executin les transaccions previstes o en la data del venciment de l'element cobert. La quasi totalitat de les cobertures que realitza el Grup són de tipus d'interès, pel que les seves diferències de valor es reconeixen en el capítol "Ingressos per interessos" o "Despeses per interessos" de l'estat de resultats consolidat.

- Les diferències de valor de l'instrument de cobertura corresponents a la part no eficaç de les operacions de cobertura dels fluxos d'efectiu es registraran directament en el epígraf "Guanys o pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertura, netes" de l'estat de resultats consolidat.
- En les cobertures d'inversions netes en negoci a l'estranger, les diferències de valoració sorgides en la part de cobertures eficaç del elements de cobertura es registraran transitòriament en l'epígraf "Altres resultat global acumulat - Elements que poden desclassificar-se en resultats - Cobertura d'inversions netes en negoci a l'estranger" dels estats de situació consolidat, amb contrapartida en els epígrafs "Derivats - comptabilitat de cobertures" de l'actiu o el passiu dels estats de situació consolidat, segons correspongui. Aquestes diferències en valoració es reconeixen en l'epígraf "Diferències de canvi, netes" de l'estat de resultats consolidats en el moment en que la inversió en l'estranger s'alieni o causi baixa dels estats de situació consolidats.

### **(VI) VALOR RAONABLE DELS INSTRUMENTS FINANCERS**

Tots els instruments financers es classifiquen en un dels següents nivells en funció de la metodologia utilitzada per a l'obtenció del seu valor raonable:

- Nivell 1: a partir de preus cotitzats en mercats actius.
- Nivell 2: mitjançant tècniques de valoració en les quals les hipòtesis considerades corresponguin a dades de mercat observables directa o indirectament o preus cotitzats en mercats actius per a instruments similars.
- Nivell 3: a través de tècniques de valoració en les quals algunes de les hipòtesis significatives no estan recolzades en dades directament observables en el mercat.

#### **Procés de determinació del valor raonable**

El procés de determinació del valor raonable establert pel Grup assegura que els actius i passius són valorats adequadament. S'ha establert una estructura de comitès encarregada del procés de proposta i aprovació per a la contractació d'instruments financers en el mercat. Els inputs de mercat i altres paràmetres i metodologies de valoració i quantificació de riscos, així com els condicionants del registre d'operacions i possibles impactes de caràcter comptable, jurídic o fiscal, són objecte d'anàlisi per part de les àrees responsables i de manera prèvia a l'autorització. Els aspectes associats a la valoració d'instruments derivats i instruments de renda fixa són responsabilitat d'una unitat independent, organitzativa situada dintre del departament de Middle Office, els quals comuniquen les decisions adoptades a l'entorn de gestió on el nou producte ha de ser objecte de contractació. Sense detriment algun de la seva autonomia i independència en la presa de decisions

respecte a l'exercici de la funció de valoració i quantificació de riscos, aquesta anàlisi comporta un procés de contrast, conciliació i, en la mesura del possible, consens amb les Àrees de negoci.

Pel Grup Andbank, la majoria d'instruments financers registrats a valor raonable tenen com a referència objectiva per a la determinació del seu valor raonable les cotitzacions de mercats actius (Nivell 1) i, per tant, per determinar el seu valor raonable s'utilitza el preu que es pagaria per ells en un mercat organitzat, transparent i profund («el preu de cotització» o «el preu de mercat»). S'inclouen en aquest nivell, de manera general, els valors representatius de deute amb mercat líquid, els instruments de capital cotitzats i els derivats negociats en mercats organitzats, així com els fons d'inversió.

Pel que fa a aquells instruments classificats en el Nivell 2 pels quals no existeix un preu de mercat directament observable, el seu valor raonable s'estima recorrent a preus cotitzats recents d'instruments anàlegs i a models de valoració suficientment contrastats i reconeguts per la comunitat financera internacional, considerant les peculiaritats específiques de l'instrument que s'ha de valorar i, molt especialment, els diferents tipus de riscos associats al mateix. La pràctica totalitat d'instruments financers registrats com derivats de negociació i derivats de cobertura es valoren d'acord amb el criteri expressat del Nivell 2.

Per a la obtenció del valor raonable de la resta d'instruments financers classificats en el Nivell 3, per a la valoració no existeixen dades observables directament en el mercat, i s'utilitzen tècniques alternatives, entre les quals hi ha la sol·licitud de preu a l'entitat comercialitzadora o la utilització de paràmetres de mercat corresponents a instruments amb un perfil de risc assimilable a l'instrument objecte de valoració, ajustats amb l'objectiu de recollir els diferents riscos intrínsecs.

Pel que fa als instruments de capital no cotitzats, classificats en el Nivell 3, es considera que el seu cost d'adquisició, minorat per qualsevol pèrdua per deteriorament obtinguda a base a la informació pública disponible, és la millor estimació del seu valor raonable.

Les valoracions obtingudes pels models interns podrien resultar diferents si s'haguessin aplicat altres mètodes o altres assumpcions en el risc del tipus d'interès, en els diferencials del risc de crèdit, de risc de mercat, de risc de tipus de canvi, o en les seves corresponents correlacions i volatilitats. No obstant a tot l'anterior, els Administradors del Grup Andbank consideren que els models i tècniques aplicades reflecteixen adequadament el valor raonable dels actius i passius financers registrats en l'estat de situació financera consolidat, així com dels resultats generats per aquests instruments financers.

Tots els instruments financers es registren inicialment pel seu valor raonable, que, excepte evidència contrària, coincideix amb el preu de la transacció.

Posteriorment, en una data determinada, el valor raonable d'un instrument financer correspon a l'import pel qual podria ser entregat, si es tracta d'un actiu, o liquidat, si es tracta d'un passiu, en una transacció realitzada entre parts interessades, informades en la matèria, que actuaran en condicions

d'independència mútua. La referència més objectiva del valor raonable d'un instrument financer és el preu que es pagaria per ell en un mercat actiu, transparent i profund, pel que s'agafa el preu de cotització o preu de mercat.

Quan no existeixi preu de mercat, per estimar el seu valor raonable s'utilitza el preu de transaccions recents d'instruments anàlegs i, en el cas de no tenir-les, a models de valoració suficientment contrastats i reconeguts per la comunitat financera internacional, prenent sempre en consideració les característiques específiques de l'instrument a valorar i, molt especialment, els diferents tipus de riscos associats al mateix.

Excepte en els derivats de negociació, totes les variacions en el valor dels instruments financers per la meritació d'interessos i conceptes assimilats, es registren en els capítols «Interessos i rendiments assimilats» o «Interessos i càrregues assimilades», segons escaigui, de l'estat de resultats de l'exercici en el que es va duu a terme el meritament. Els dividendes percebuts d'altres societats es registren en el capítol «Ingressos per dividend» de l'estat de resultats consolidat de l'exercici en el que sorgeix el dret a percebre'ls.

#### **Traspassos entre nivells**

Seguint el que estableix la normativa internacional, els nivells de classificació establerts en funció de l'observabilitat i significativitat dels inputs utilitzats en la metodologia del càlcul del valor raonable s'ha de revisar de manera periòdica. El criteri aplicat per a la revaluació de la cartera es revisa com a mínim amb periodicitat mensual, podent-se donar dues circumstàncies:

- Millores del nivell de valoració dels instruments financers com a conseqüència d'haver obtingut preus publicats pels contribuïdors de preus de mercat o per què ha millorat la qualitat del preu publicat.
- Empitjorament del nivell de valoració dels instruments financers com a conseqüència de que els contribuïdors de preus de mercat han deixat de publicar preus o per què ha empitjorat la qualitat del preu publicat.

#### **Anàlisi de sensibilitat**

Amb l'objectiu de determinar si es produeix una variació significativa en el valor dels instruments financers classificats en el Nivell 3, com a conseqüència de canvis en una o més dades d'entrada no observables del mercat que reflecteixin suposats alternatius raonablement probables, el Grup Andbank ha efectuat una anàlisi sobre els instruments més significatius que ha posat de manifest que no es produiran alteracions substancials dels valors obtinguts. (Veure nota 38 sobre la gestió de riscos).

#### **Ajustos a la valoració per risc de crèdit.**

El "Credit Valuation Adjustment" (CVA) és un ajust a la valoració dels derivats OTC (Over The Counter) com a conseqüència del risc associat a l'exposició creditícia que s'assumeix amb cada contrapartida.

El càlcul de CVA es duu a terme tenint en compte l'exposició potencial amb cada contrapartida en cada termini futur, sent el CVA per una determinada contrapartida igual a la suma del CVA per a la totalitat dels terminis. Els ajustos a realitzar es calculen mitjançant l'estimació de l'exposició ("Exposure at

Impairment”), la probabilitat d’incompliment (“Probability of Impairment”) i la severitat (“Loss Given Impairment”), per a tots els productes derivats sobre qualsevol subjacent, a nivell d’entitat legal amb la que el Grup Andbank mantingui exposició.

Les dades necessàries pel càlcul de la probabilitat d’incompliment així com de la severitat provenen dels mercats de crèdit (Credit Default Swaps), aplicant el de l’Entitat per als casos en que aquest existeixi. Per aquells casos en que aquesta informació no es trobi disponible, el Grup Andbank desenvolupa un exercici que considera, entre altres, el sector i rating de la contrapart amb la finalitat d’assignar la probabilitat, així com la severitat, calibrades directament a mercat o amb factors d’ajust a mercat de la probabilitat de default i pèrdues esperades històriques.

El “Debit Valuation Adjustment” (DVA) és un ajust a la valoració similar al CVA, però que en aquest cas sorgeix com a conseqüència del risc propi de l’Entitat, que és assumit per aquelles contrapartides que mantenen exposició amb derivats OTC amb la mateixa. Així mateix, el DVA es calcula com el producte de l’exposició esperada negativa per les probabilitats d’incompliment i multiplicant el resultat per la severitat del Grup Andbank.

El spread de crèdit a un determinat termini es pot expressar com el producte entre la probabilitat d’impagament en aquest mateix termini i la taxa de pèrdua en cas d’impagament (Loss Given Impairment).

#### ■c. Instruments de patrimoni emesos

Un instrument de patrimoni és qualsevol contracte que evidenciï una participació residual en els actius d’una entitat després de deduir tots els seus passius. És a dir, per estar classificat com a tal, un instrument ha de complir amb les dues condicions següents:

- No existeixi obligació contractual d’entregar efectiu o un altre actiu financer a una altra part; o d’intercanviar actius financers o passius financers amb una altra part en condicions potencialment desfavorables (per l’emissor de l’instrument).
- Si un instrument es pot o podria liquidar en els instruments de patrimoni propis de l’emissor, llavors és un derivat que comprèn una obligació per l’emissor d’entregar un número fixe dels seus propis instruments de patrimoni; o un derivat que serà liquidat únicament per l’emissor que intercanviï una quantitat fixe d’efectiu o altres actius financers per un número fixe dels seus propis instruments de patrimoni.

Per tant, un instrument es considerarà com un passiu financer si:

- Existeix una obligació contractual d’entregar efectiu o un altre actiu financer a una altra part;
- Existeix una obligació contractual d’intercanviar actius financers o passius financers amb una altra part en condicions potencialment desfavorables (per l’emissor de l’instrument); Essent un instrument no derivat, comprèn una obligació per l’emissor d’entregar un número variable del seus propis instruments de patrimoni;
- Un instrument derivat que fos o pogués ser liquidat mitjançant una forma diferent a l’intercanvi d’una quantitat

fixe d’efectiu, o d’un altre actiu financer, per una quantitat fixe dels instruments de patrimoni propi de l’entitat.

Del contrari, en cas de incomplir aquestes quatre condicions, l’instrument serà classificat com un instrument de patrimoni, atès que, tal i com estableix la NIC 32, un instrument de patrimoni és qualsevol contracte que posi de manifest una participació residual en els actius d’una entitat, després de deduir tots els passius.

#### ■d. Garanties financeres

##### **Garanties financeres emeses**

Es consideren garanties financeres els contractes en els que s’exigeix a l’emissor la realització de pagaments específics per a reemborsar al creditor pel deute produït quan un deutor específic incompleix la seva obligació de pagament d’acord amb unes condicions contractuals, independentment de la manera en que estigui instrumentada l’obligació, ja sigui una fiança, aval financer, contracte d’assegurances o derivat de crèdit.

Els avals financers són tots aquells avals que garanteixen, directa o indirectament, instruments de deute, com préstecs, crèdits, operacions d’arrendament financer i ajornament en el pagament de tot tipus de deutes.

Les fiances o contractes de garantia són contractes d’assegurances en els que existeix l’obligació de compensar un beneficiari en cas d’incompliment d’una obligació específica diferent a l’obligació de pagament per part d’un deutor concret, com per exemple, les fiances per assegurar la participació en subhastes i concursos, les promeses d’aval formalitzades irrevocables o qualsevol aval tècnic.

Totes aquestes operacions es registren en la pro-memòria de l’estat de situació financera consolidat en comptes d’ordre a la categoria de «Riscos contingents».

Al formalitzar-se les garanties financeres i els contractes de garantia, es reconeixen pel seu valor raonable més els costos de transacció, entès com la prima rebuda més el valor actual dels fluxos d’efectiu futurs, en l’epígraf de l’actiu «Inversions creditícies - Valors representatius de deute», amb contrapartida en l’epígraf «Passius financers a cost amortitzat - Altres passius financers» o en el capítol «Resta de passius», respectivament. Els canvis en el valor raonable dels contractes es registraran com un ingrés financer en l’estat de resultats consolidat.

Les carteres de garanties financeres i contractes de garantia, qualsevol que sigui el seu titular, instrumentació o altres circumstàncies, s’analitzen periòdicament per a determinar el risc de crèdit al que es troben exposades i, si correspon, estimar l’import de les provisions a constituir. En aquest procés s’apliquen criteris similars als establerts per a quantificar les pèrdues per deteriorament d’instruments de deute valorats al seu cost amortitzat.

Les provisions constituïdes per aquests contractes figuren registrades en l’epígraf «Provisions - Provisions per a riscos i compromisos contingents» del passiu de l’estat de situació financera consolidat.

En cas que sigui necessari constituir una provisió específica per contractes de garantia financera, les corresponents comissions pendents de meritació es reclassifiquen des de l'epígraf de «Passius financers a cost amortitzat- Altres passius financers al epígraf «Provisions - Provisions per a riscos i compromisos contingents».

#### **Garanties financeres rebudes**

El Grup Andbank no ha rebut garanties significatives de les que estigui autoritzat a vendre o pignorar sense que s'hagi produït un impagament per part del propietari de la garantia excepte per les pròpies de l'activitat de tresoreria.

#### **e. Operacions en moneda estrangera i funcional**

La moneda funcional i la moneda de presentació del Grup Andbank és l'euro. Conseqüentment, tots els saldos i les transaccions denominats en monedes diferents a l'euro es consideren fets en moneda estrangera. S'entén per «moneda funcional» la moneda de l'entorn econòmic principal en que opera el Grup Andbank. En funció del país d'ubicació, la moneda funcional pot ser diferent a l'euro. La moneda de presentació és aquella amb la que el Grup Andbank elabora els seus estats financers.

Totes les transaccions en moneda estrangera es registren en el moment del seu reconeixement inicial aplicant-los la taxa de canvi de comptat entre la moneda funcional i la moneda estrangera.

Al final de cada període sobre el qual s'informa, els comptes monetaris en moneda estrangera es converteixen en euros utilitzant el tipus de canvi mig del mercat de divises de comptat corresponent als tancaments de cada exercici. Els comptes no monetaris valorats a cost històric es converteixen en euros aplicant el tipus de canvi de la data d'adquisició i els comptes no monetaris valorats a valor raonable, que es converteixen al tipus de canvi de la data de determinació del valor raonable.

Les operacions de compravenda de divises a termini contractades i no vençudes, que no són de cobertura, es valoren als tipus de canvi del mercat de divises a termini en la data de tancament de l'exercici.

Els tipus de canvi aplicats en la conversió dels saldos en moneda estrangera a euros són els publicats per l'Associació de Bancs Andorrans a 31 de desembre de cada exercici.

Les diferències de canvi que es produeixen al convertir els saldos en moneda estrangera a la moneda funcional del Grup Andbank es registren, com a criteri general, en l'estat de resultats consolidat, en el capítol «Diferències de canvi (net)». Però les diferències de canvi sorgides en variacions de valor de comptes no monetaris es registraran en l'epígraf del patrimoni net de l'estat de situació financera consolidat, fins al moment en que aquestes es realitzin, mentre que les diferències de canvi produïdes en instruments financers classificats a valor raonable amb canvis en resultat, es registren en l'estat de resultats consolidat, sense diferenciar-les de la resta de variacions del seu valor raonable.

Els actius, passius de les societats dependents en altres monedes diferents de l'euro, s'han convertit a euros utilitzant

els tipus de canvi de mercat vigents a la data dels estats de situació, excepte les partides no monetàries valorades al seu cost històric, i els resultats de l'exercici de les societats dependents s'han convertit a euros utilitzant els tipus de canvi mitjà del període.

Encara que les diferències entre divises nacionals i estrangeres solen reflectir-se en els resultats de l'exercici, en determinades situacions es porten l'«Estat de resultat global» («OCI», «Other comprehensive income», en les seves sigles en anglès):

- Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global.
- Un passiu financer designat com a cobertura de la xarxa d'inversió en una operació estrangera, tenint en compte que aquesta cobertura és considerada efectiva.
- Cobertures de flux d'efectiu sempre i quan es consideri la cobertura efectiva.

#### **f. Reconeixement d'ingressos i despeses.**

A continuació es resumeixen els criteris més significatius utilitzats pel Grup Andbank en el reconeixement dels seus ingressos i despeses:

#### **Ingressos i despeses per interessos, dividendes i conceptes assimilats**

Els ingressos i despeses per interessos i conceptes assimilats es reconeixen comptablement en funció del seu període de meritació, per aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu i amb independència del flux monetari o financer que d'això es deriva. Els interessos meritats per deutors classificats com a dubtosos, inclosos els de risc país, s'abonen a resultats en el moment del seu cobrament, la qual cosa és una excepció del criteri general. Els dividendes percebuts d'altres societats es reconeixen com a ingrés en el moment en què neix el dret a percebre'ls, que és el de l'anunci oficial de pagament de dividend per l'òrgan adequat de la societat.

#### **Comissions**

El registre en l'estat de resultats consolidat dels ingressos i despeses en concepte de comissions és diferent en funció de la seva naturalesa.

- Les comissions financeres, com per exemple les comissions d'obertura de préstecs i crèdits, formen part del rendiment integral o cost d'efectiu d'una operació financera i es reconeixen en el mateix capítol que els productes o costos financers, és a dir, a «Interessos i rendiments assimilats» i «Interessos i càrregues assimilades». Les comissions que es cobren per anticipat s'imputen en l'estat de resultats consolidat al llarg de la vida de l'operació. Per als instruments financers valorats pel seu valor raonable, amb canvis en resultat, l'import de la comissió es registra immediatament en l'estat de resultats.
- Les comissions no financeres, derivades de la prestació de serveis, es registraran en els capítols «Comissions percebudes» i «Comissions pagades», al llarg del període de prestació del servei, exceptuant les que responguin a un acte singular, que es meritin en el moment en què es produeixin.



**Ingressos i despeses no financeres**

Es reconeixen comptablement d'acord amb el criteri de meritació.

**Cobraments i pagament diferits en el temps.**

Es reconeixen comptablement per l'import que resulta d'actualitzar financerament a taxes de mercat els fluxos d'efectiu previstos.

**g. Fons d'inversió, fons de pensions i altres patrimonis gestionats.**

Els fons d'inversió i els fons de pensions gestionats per les societats consolidades no es registren en l'estat de situació financera consolidat del Grup Andbank, què els seus patrimonis són propietat de tercers. Les comissions meritades en l'exercici per aquesta activitat, es registraran en el capítol «Comissions percebudes» del compte de pèrdues i guanys consolidat.

L'estat de situació financera consolidat tampoc no recull altres patrimonis gestionats per les societats consolidades que són propietat de tercers i que per la seva gestió es percep una comissió.

**h. Beneficis a empleats.**

Les obligacions de contribucions a plans de contribució determinats són considerades com una despesa en l'estat de resultats consolidat de l'empresa. Les contribucions pagades amb anterioritat són reconegudes com un actiu ja que s'entén que es pot donar el cas d'una devolució per part dels fons o una reducció en els pagaments futurs.

Recull totes les formes de contraprestació concedida a canvi dels serveis prestats pels empleats del Grup Andbank o per indemnitzacions per cessament. Es poden classificar en tres categories:

- Beneficis als empleats a curt termini.
- Beneficis postocupació.
- Altres beneficis als empleats a llarg termini.

**Beneficis als empleats a curt termini**

Corresponen als beneficis als empleats, diferents d'indemnitzacions per cessament, que s'espera liquidar totalment abans dels dotze mesos següents al final del període anual sobre el que s'informa originats pels serveis prestats pels empleats en aquest període. Inclouen sous, salaris i aportacions a la Seguretat Social, drets per permisos i absències retribuïdes per malaltia o incentius i beneficis no monetaris als empleats.

El cost dels serveis prestats figura registrat en l'epígraf «Despeses d'administració - Despeses de personal» de l'estat de resultats consolidat.

La concessió de facilitats creditícies als empleats per sota de les condicions de mercat té la consideració de retribució no monetària, i s'estima per la diferència entre les condicions de mercat i les pactades amb els empleats. Aquesta diferència es registra en l'epígraf «Despeses d'administració - Despeses de personal» amb contrapartida en el capítol «Interessos i rendiments assimilats» de l'estat de resultats consolidat.

**Beneficis postocupació**

Són beneficis postocupació tots els que el Grup Andbank ha assumit amb el seu personal i que es liquidaran en finalitzar la seva relació laboral amb el Grup Andbank. Inclouen els beneficis per jubilació, com per exemple el pagament de pensions i els pagaments únics per jubilació, i altres beneficis postocupació com la contractació d'assegurances de vida i d'atenció mèdica a empleats un cop finalitzada la seva relació laboral.

**Altres beneficis als empleats a llarg termini**

Les altres retribucions a llarg termini, enteses com els compromisos assumits amb el personal prejubilat (aquell que ha cessat de prestar els seus serveis en l'Entitat, però que, sense estar legalment jubilat, continua amb els drets econòmics fins que passi la situació legal de jubilat) i altres conceptes similars es tracten comptablement, en l'aplicable, amb l'excepció de les pèrdues i guanys actuàrials que es reconeixeran en el capítol «Dotacions a provisions» de l'estat de resultats consolidat.

**i. Impost de societats**

Amb data 1 de desembre del 2011 el Consell General del Principat d'Andorra, va aprovar la Llei 17/2011, de l'1 de desembre, de modificació de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'Impost de societats, (publicat al BOPA número 80, amb data 28 de desembre del 2011). Aquesta Llei va entrar en vigor el dia següent de la seva publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra i s'aplica als períodes impositius que s'inicien a partir de l'1 de gener del 2012. El Banc està subjecte a un tipus de gravamen del 10%.

Amb data 13 de juny del 2012 el Govern d'Andorra va aprovar el Reglament que regula la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'Impost de societats i la Llei 96/2010, del 29 de desembre, de l'Impost sobre la renda de les activitats econòmiques que desenvolupa les obligacions formals que han de complir els obligats tributaris d'aquests tributs, així com el sistema de gestió, de la liquidació i de control dels impostos mencionats.

El pagament a compte es determina aplicant el 50% sobre la quota de liquidació de l'exercici anterior.

La base de tributació s'estableix pel mètode de determinació directa i es calcula corregint el resultat comptable, determinat d'acord a les normes del Pla General de Comptabilitat del Sector Financer, amb l'aplicació dels principis i els criteris de qualificació, valoració i imputació temporal recollits en els preceptes de la Llei de l'Impost de societats que donen lloc a la pràctica d'ajustos extracomptables. La despesa per impost sobre els beneficis de l'exercici així com per l'efecte de les variacions dels actius i passius per impostos anticipats, diferits i crèdits fiscals.

Els ajustos extracomptables, positius o negatius, des d'un punt de vista fiscal, poden ser permanents o temporals segons reverteixin o no en períodes impositius posteriors. La despesa per l'impost de societats de l'exercici es calcula en funció del resultat econòmic abans d'impostos corregit per les diferències

permanents amb criteris fiscals, i minorat per les bonificacions i deduccions aplicables. L'efecte impositiu de les diferències temporals, els crèdits per pèrdues a compensar i els drets per deduccions i bonificacions pendents d'aplicació s'inclouen, en el seu cas, en els corresponents comptes de l'estat de situació financera consolidat classificats en funció del termini segons el període de revisió o realització previst.

Els actius i passius per impostos diferits inclouen les diferències temporals que s'identifiquen com aquells imports que es preveuen pagadors o recuperables per les diferències entre els imports en llibres dels actius i passius i el seu valor fiscal, així com les bases de tributació negatives pendents de compensació i els crèdits per deduccions fiscals no aplicables fiscalment. Aquests imports es registren aplicant a la diferència temporal o crèdit que correspongui el tipus de gravamen al qual s'espera recuperar-los i liquidar-los.

Es reconeixen passius per impostos diferits per totes les diferències temporals imposables. Per la seva part, els actius per impostos diferits, identificats amb diferències temporals, bases de tributació negatives i deduccions pendents a compensar, només es reconeixen en el supòsit que es consideri probable que la Societat tingui en el futur suficients guanys fiscals contra les quals pugui fer-les efectives.

Cada tancament comptable, es revisen els impostos diferits registrats (tant actius com passius) amb l'objectiu de comprovar que es mantenen vigents i efectuen les oportunes correccions d'acord amb els resultats de l'anàlisi realitzada.

Aquesta despesa es trobarà dins de l'epígraf de "Despeses o ingressos per impostos sobre els guanys de les activitats continuades" de l'estat de resultats, per l'import meritat durant l'exercici, i l'estat de situació financera, en el capítol "Actius per impostos", per l'import pendent a liquidar i l'import de les retencions i pagaments a compte.

#### **■j. Impost indirecte sobre entrega de béns, les prestacions de serveis i les importacions**

El Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió del 21 de juny del 2012, va aprovar la Llei de l'Impost General Indirecte (IGI) que va entrar en vigor l'1 de gener del 2013. Aquest impost grava l'entrega de béns, les prestacions de serveis i les importacions realitzades en el territori andorrà per empresaris o professionals a títol oneros amb caràcter habitual o ocasional en el desenvolupament de la seva activitat econòmica, amb independència de la finalitat o dels resultats perseguits en l'activitat econòmica o en cada operació en particular i fins i tot de la condició del importador.

El tipus de gravamen general és d'un 4,5%, el reduït d'un 1% i l'incrementat és d'un 9,5% que s'aplica a les prestacions de serveis bancaris i financers.

La disposició addicional cinquena de la Llei 11/2012, de l'import General Indirecte (IGI), aprovada per la Llei 10/2014 del 3 de juny de modificació de la Llei 11/2012, estableix un règim especial del sector financer al que han d'acollir-se les entitats bancàries i les entitats financeres –no bancàries– de crèdit especialitzat que realitzin activitats subjectes al tipus de gravamen incrementat previst en l'article 60 de la Llei. Aquest règim especial va entrar

en vigor l'1 de juliol del 2014. Aquest règim limita la deducció de les quotes suportades a un import màxim equivalent al 10% de les quotes repercutides al tipus impositiu del 9,5% per les prestacions de serveis bancaris i financers, amb el límit de l'impost suportat en les activitats subjectes.

El període de liquidació depèn de l'import net de la xifra anual de negocis pel conjunt d'activitats dutes a terme per l'obligat tributari l'any immediatament anterior, que pot ser semestral, trimestral o mensual. Els obligats tributaris han de determinar en cada període de liquidació el deute tributari, minorant l'impost general indirecte repercutible en el període, per les quotes de l'impost general indirecte suportat que tinguin el caràcter de deduïble. Amb l'entrada en vigor de la Llei 11/2012 del 21 de juny de l'Impost General Indirecte i posteriors modificacions, queda derogada la Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis bancaris i serveis financers del 14 de maig del 2002.

#### **■k. Impost sobre la renda dels no residents fiscals**

D'acord amb la Llei 94/2010, del 29 de desembre, de l'Impost sobre la renda dels no residents fiscals (d'ara endavant la Llei 94/2010) que grava la renda obtinguda a Andorra per persones i entitats considerades per la llei com a no residents a efectes fiscals, les societats del Grup Andbank amb residència fiscal a Andorra són subjecte obligat de retenció i s'haplica als proveïdors de serveis no residents a Andorra una retenció del 10% des de l'1 d'abril del 2011, data d'entrada en aplicació d'aquesta llei. En data 1 de desembre de 2011, el Consell General del Principat d'Andorra va aprovar la Llei 18/2011, de l'1 de desembre, de modificació de la Llei 94/2010, que s'aplica des de l'1 de gener de 2012.

El Grup comptabilitza en l'epígraf passiu de l'estat de situació financera consolidat "altres passius"/"Impostos"/"Comptes de recaptació", els saldos transitoris corresponents a la recaptació de l'impost sobre la renda dels no residents fiscals mentre no s'hagi produït la liquidació definitiva amb l'organisme corresponent.

#### **■l. Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques**

Amb data 24 de abril del 2014, el Consell General del Principat d'Andorra va aprovar la Llei 5/2014 de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques que va entrar en vigor l'1 de gener de 2015. Alhora, aquesta llei constitueix un pilar bàsic del procés d'obertura econòmica del Principat d'Andorra, en la mesura que suposa la creació d'un impost sobre la renda de les persones físiques homologable a l'existent en altres països del seu entorn, la Unió Europea i l'OCDE.

Aquest impost grava, entre d'altres, l'estalvi dels contribuents com a persones físiques. En concret, interessos i altres rendiments financers (rendiments del capital mobiliari) així com guanys o pèrdues de capital a un tipus de gravamen del 10%.

El Grup comptabilitza en l'epígraf passiu de l'estat de situació financera consolidat "Altres passius"/"Impostos"/"Comptes de recaptació", els saldos transitoris corresponents a la recaptació de l'impost sobre la renda de les persones físiques mentre no s'hagi produït la liquidació definitiva amb l'organisme corresponent.

### m. Actius i passius per impostos

En els actius i passius per impostos diferits s'hi inclouen les diferències temporals, que es defineixen com les quantitats a pagar o a recuperar en exercicis futurs sorgides per les diferències entre el valor en llibres dels elements patrimonials i les seves corresponents bases fiscals ("Valor fiscal"), així com les bases imposables negatives i els crèdits per deduccions fiscals no aplicades susceptibles de compensació en el futur. Aquests imports es registren aplicant a cada diferència temporal el tipus de gravamen previst al que s'espera recuperar-la o liquidar-la.

El capítol "Actius per impostos" dels estats de situació financera consolidats inclou l'import de tots els actius de naturalesa fiscal, diferenciant-se entre: "Actius per impostos corrents" (imports a recuperar per impostos en els pròxims dotze mesos) i "Actius per impostos diferits" (que engloba els imports dels impostos a recuperar en exercicis futurs, inclosos els derivats de bases imposables negatives o de crèdits per deduccions o bonificacions susceptibles a ser compensades). El capítol "Passius per impostos" dels estats de situació financera consolidats inclou l'import de tots els passius de naturalesa fiscal, exceptuant les provisions per impostos, i es desglossen en: "Passius per impostos corrents" (recull l'import a pagar en els pròxims dotze mesos per l'impost sobre societats relatiu al guany fiscal de l'exercici i altres impostos) i "Passius per impostos diferits" (que representa l'import dels impostos sobre societats a pagar en exercicis posteriors).

Els passius per impostos diferits ocasionats per diferències temporàries associades a inversions en entitats dependents, associades i participacions en negocis conjunts, es reconeixen comptablement, excepte si el grup és capaç de controlar el moment de reversió de la diferència temporària i, a més, es probable que aquesta no es reverteixi en el futur. Per la seva part, els actius per impostos diferits només es reconeixen en el cas de que es consideri probable que les entitats consolidades vagin a tenir en el futur suficients guanys fiscals amb els quals poder fer-los efectius i no procedeixin del reconeixement inicial (llevat en una combinació de negocis) d'altres actius i passius en una operació que no afecta ni al resultat fiscal ni al resultat comptable.

En cada tancament comptable, el Grup revisa els impostos diferits registrats (tant actius com passius) per tal de comprovar que es mantenen vigents; s'efectuen les oportunes correccions treure d'acord amb els resultats de les anàlisis realitzades. En aquelles circumstàncies en que existeix incertesa sobre l'aplicació de les lleis fiscals a algunes circumstàncies o transaccions particulars i el tractament fiscal definitiu depèn de les decisions que assumeixin les autoritats fiscals rellevants en el futur, l'entitat reconeix i valora els actius o passius per impostos corrents i diferits, segons procedeixi, tenint en compte les seves expectatives de que l'autoritat fiscal accepti una determinada posició fiscal incerta, la valoració dels corresponents actius o passius per impostos reflecteix els imports que l'entitat preveu recuperar (pagar) a les autoritats fiscals.

Els ingressos o despeses registrats directament en el patrimoni net que no tinguin efecte en el resultat fiscal o a la inversa, es comptabilitzen com a diferències temporàries.

### n. Actiu tangible

Inclou l'import dels immobles, terrenys, mobiliari, vehicles, equips informàtics i altres instal·lacions adquirides en propietat o en règim d'arrendament financer. El capítol «Actiu tangible» de l'estat de situació financera consolidat es detalla en dos epígrafs: «Immobilitzat tangible» i «Inversions immobiliàries».

El primer recull els actius materials d'ús propi i els actius cedits en arrendament operatiu. L'immobilitzat material d'ús propi està integrat pels actius que el Grup Andbank té per ús actual o futur amb propòsits administratius o per a la producció o subministrament de béns i que s'espera que siguin utilitzats durant més d'un exercici econòmic.

Amb caràcter general, els actius materials es presenten al cost d'adquisició, net de l'amortització acumulada i de la correcció de valor que resulta de comparar el valor net de cada partida amb el seu corresponent import recuperable.

L'amortització es calcula, aplicant el mètode lineal, sobre el cost d'adquisició dels actius menys el seu valor residual. Són una excepció els terrenys, que no s'amortitzen perquè s'estima que tenen una vida indefinida.

Les dotacions en concepte d'amortització dels actius materials es realitzaran amb la contrapartida al capítol «Amortització» de l'estat de resultats consolidat i, bàsicament, equivalen als següents percentatges d'amortització, determinats en funció dels anys de vida útil estimada dels diferents elements.

Amortització dels actius materials	Anys de vida útil estimada
<b>Immobles</b>	
Edificis d'ús propi	33
Instal·lacions i maquinària	10
<b>Mobiliari i instal·lacions</b>	5
<b>Equips electrònics</b>	3 - 5
<b>Altres</b>	5

A cada tancament comptable, el Grup Andbank analitza si hi ha indicis de que el valor net dels elements del seu actiu material excedeixi del seu corresponent import recuperable, entès com el major import entre el seu valor raonable menys els costos de venda necessaris i el seu valor en ús.

En el Grup Andbank els actius materials d'ús propi figuren majoritàriament assignats a la unitat generadora d'efectiu (UGE) del Negoci Bancari. Sobre aquesta UGE s'efectua el corresponent test de deteriorament per verificar que es generen els fluxos d'efectiu suficients per suportar el valor dels actius que la integren. Si es determina que cal reconèixer una pèrdua per deteriorament es registra amb càrrec al epígraf «Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net) - Altres actius» de l'estat de resultats consolidat reduint el valor en llibres dels actius fins al seu import recuperable. Després del reconeixement de la pèrdua per deteriorament, s'ajusten els càrrecs futurs en concepte d'amortització en proporció al valor en llibres ajustat i a la seva vida útil romanent.

De manera similar, quan es constata que s'ha recuperat el valor dels actius es registra la reversió de la pèrdua per deteriorament reconeguda en períodes anteriors i s'ajusten els càrrecs futurs en concepte d'amortització. En cap cas la reversió de la pèrdua per deteriorament d'un actiu pot suposar un increment del seu valor en llibres superior al que tindria si no s'haguessin reconegut pèrdues per deteriorament en exercicis anteriors.

Així mateix, un cop a l'any o quan s'observen indicis que així ho aconsellen, es revisa la vida útil estimada dels elements de l'immobilitzat i, si és necessari, s'ajusten les dotacions en concepte d'amortitzacions en l'estat de resultats consolidat d'exercicis futurs.

Les despeses de conservació i manteniment es carreguen al capítol «Despeses d'administració - Altres despeses generals d'administració» de l'estat de resultats consolidat. De la mateixa manera, els ingressos d'explotació de les inversions immobiliàries es registren al capítol «Altres productes d'explotació» l'estat de resultats consolidat, mentre que les despeses d'explotació associades es registren al capítol «Altres càrregues d'explotació».

Amb posterioritat al reconeixement inicial de l'actiu, només es capitalitzen aquells costos incorreguts que generin beneficis econòmics futurs que es puguin qualificar com probables i l'import dels mencionats costos es pugui valorar amb fiabilitat. En aquest sentit, els costos derivats del manteniment diari de l'immobilitzat material es registren a resultats a mesura que s'incorren.

Les substitucions d'elements de l'immobilitzat material susceptibles de capitalització suposen la reducció del valor comptable dels elements substituïts. En aquells casos en els que el cost dels elements substituïts no hagi sigut amortitzat de manera independent i no sigui practicable determinar el seu valor comptable, s'utilitza el cost de la substitució com a indicatiu del cost dels elements en el moment de la seva adquisició o construcció.

Els increments en el valor comptable de cada immobilitzat material, com a conseqüència de la revalorització, es reconeixen com altres resultats globals. No obstant, l'increment es reconeix en resultats en la mesura en que suposa una revisió d'una disminució per devaluació d'aquest immobilitzat. Les disminucions per devaluació de cada immobilitzat material es reconeixen en altres resultats globals fins l'import de qualsevol revalorització registrada prèviament per a cada immobilitzat i l'excés, en el seu cas, es registra a resultats.

L'import de les revaloritzacions reconegudes en un altre resultat global, es transfereix a reserves en el moment de la venda o disposició per una altra via de cada immobilitzat.

### **Baixes**

El Grup reconeix la baixa de l'immobilitzat material en el moment de la disposició o quan no espera rebre beneficis econòmics futurs pel seu ús o disposició. La data de disposició de l'immobilitzat és la data en la que el comprador adquireix el seu control segons el que s'indica en la política comptable d'Ingressos de contractes amb clients. L'import de la contraprestació per la disposició de l'immobilitzat i el registre dels seus canvis posteriors, es determina aplicant els criteris

indicats en la política comptable d'Ingressos de contractes amb clients.

El Grup reconeix la baixa de la inversió immobiliària en el moment de la disposició o quan no espera rebre beneficis econòmics futurs per la seva disposició. La data de disposició de la inversió immobiliària és la data en la que el comprador adquireix el control de la mateixa segons l'indicat en la política comptable d'Ingressos de contractes amb clients. L'import de la contraprestació per la disposició de la inversió immobiliària i el registre dels canvis posteriors, es determina aplicant els criteris indicats en la política comptable d'Ingressos de contractes amb clients.

### **•o. Actiu intangible**

Tenen la consideració d'actius intangibles els actius no monetaris identificables, que no tenen aparença física i que sorgeixen com a conseqüència d'una adquisició a tercers o que han estat desenvolupats internament.

#### **Fons de comerç**

El fons de comerç representa el pagament anticipat realitzat per l'entitat que adquireix pels beneficis econòmics futurs procedents d'actius que no han pogut ser identificats individualment i reconeguts per separat. Tan sols es registra fons de comerç quan les combinacions de negoci es realitzen a títol oneros.

En els processos de combinacions de negoci, el fons de comerç sorgeix com la diferència positiva entre:

- La contraprestació entregada
- més, en el seu cas, el valor raonable de les participacions prèvies en el patrimoni del negoci adquirit i l'import dels socis externs.
- El valor raonable net dels actius identificats adquirits menys els passius assumits.

El fons de comerç es registra a l'epígraf «Actiu intangible - Fons de comerç».

Els fons de comerç no s'amortitzen en cap cas.

En ocasió de cada tancament comptable o quan existeixen indicis de deteriorament es procedeix a estimar si s'ha produït algun deteriorament que redueixi el seu valor recuperable per sota del seu cost net registrat i, en cas afirmatiu, es procedeix al seu oportú sanejament amb contrapartida a l'epígraf «Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (nets) - Fons de comerç i altre actiu intangible» de l'estat de resultats consolidat. Les pèrdues per deteriorament no són objecte de reversió posterior.

#### **Altres actius intangibles**

Aquest compte inclou l'import dels actius intangibles identificables, entre altres conceptes, actius intangibles sorgits en combinacions de negoci i els programes informàtics.

Són de vida útil indefinida quan, sobre la base de les anàlisis realitzades de tots els factors rellevants, es conclou que no existeix un límit previsible del període durant el qual s'espera que es generin fluxos d'efectiu nets a favor del Grup Andbank i de vida útil definida pels casos restants.

Els actius intangibles de vida útil indefinida no s'amortitzen. No obstant això, en ocasió de cada tancament comptable, o sempre que existeixin indicis de deteriorament, es revisen les vides útils romanents amb l'objecte d'assegurar que aquestes segueixen sent indefinides o, en cas contrari, procedir en conseqüència.

Els actius intangibles amb vida útil definida s'amortitzen en funció de la mateixa, aplicant criteris similars als adoptats per a l'amortització dels actius materials.

La despesa per l'amortització d'aquests actius es registra al capítol «Amortització» de l'estat de resultats consolidat.

Les pèrdues que es produeixen en el valor registrat d'aquests actius, ja siguin de vida útil indefinida com definida, es reconeixen comptablement amb la contrapartida a l'epígraf «Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (nets) - Fons de comerç i altre actiu intangible» de l'estat de resultats consolidat. Els criteris per al reconeixement de les pèrdues per deteriorament d'aquests actius i, en el seu cas, de les recuperacions de pèrdues per deteriorament registrades en exercicis anteriors són similars als aplicats per als actius materials.

### Baixes

El Grup reconeix la baixa de l'actiu intangible en el moment de la disposició o quan no esperi rebre beneficis econòmics futurs pel seu ús o disposició. La data de disposició de l'actiu intangible és la data en què el comprador adquireix el control del mateix segons el que s'indica en la política comptable. L'import de la contraprestació per la disposició de l'actiu intangible i el registre dels canvis posteriors, es determina aplicant els criteris indicats en la política comptable d'Ingressos de contractes amb clients.

### •p. Actius no corrents en venda i passius associats amb actius no corrents en venda

Els actius registrats en aquest epígraf de l'estat de situació financera consolidat recullen el valor en llibres dels comptes individuals o integrats en un conjunt (grup de disposició) o que formen part d'una unitat de negoci que es pretén alienar (operacions en interrupció), la venda dels quals és altament que tingui lloc en les condicions en les que aquests actius es troben actualment en el termini d'un any a comptar des de la data a la que es refereix l'estat de situació financera consolidat. La recuperació del valor en llibres d'aquests comptes tindrà lloc previsiblement a través del preu que s'obtingui en la seva alineació.

Concretament, els actius immobiliaris o altres actius no corrents rebuts per cancel·lar, totalment o parcialment, les obligacions de pagament de deutors per operacions creditícies es consideren «Actius no corrents en venda», a excepció que es decideixi fer un ús continuat d'aquests actius.

Simètricament, l'epígraf «Passius associats amb actius no corrents en venda» de l'estat de situació financera consolidat recull els saldos creditors amb origen en els grups de disposició i en les operacions d'interrupció.

Els actius no corrents en venda es valoren, generalment, tant en el moment inicial com posteriorment, pel menor import entre el seu valor raonable menys els costos de venda i el seu

valor en llibres calculat en la data de la seva assignació en aquesta categoria.

El valor en llibres en la data d'adquisició dels actius no corrents en venda procedents d'adjudicacions o recuperacions és el seu cost amortitzat, definit com el saldo pendent de cobrament dels préstecs/crèdits en el moment de la seva cancel·lació net del deteriorament estimat que com a mínim serà del 5%. El valor raonable dels actius no corrents en venda procedents d'adjudicacions o recuperacions correspon al valor de taxació de mercat de l'actiu rebut en el seu estat actual menys els costos de venda.

En el supòsit que els actius adjudicats romanguin en l'estat de situació financera consolidat durant un període de temps superior al inicialment previst per a la seva venda s'analitzaran individualment per reconèixer qualsevol pèrdua per deteriorament que es manifesti amb posterioritat a la seva adquisició. En l'anàlisi del deteriorament es tindrà en consideració, a més a més de les ofertes raonables rebudes en el període davant del preu de venda ofert, les dificultats per trobar compradors, així com, pel cas dels actius tangibles, qualsevol deteriorament físic que hagi pogut menyscar el seu valor.

A 31 de desembre de 2018, el valor raonable d'aquests actius s'ha determinat mitjançant taxacions.

Els actius no corrents en venda no s'amortitzen mentre romanen en aquesta categoria.

Les pèrdues per deteriorament d'un actiu, o grup de disposició, degudes a reduccions del seu valor en llibres fins al seu valor raonable (menys els costos de venda) es reconeixen al capítol «Guany (Pèrdues) d'actius no corrents en venda no classificats com operacions interrompudes» de l'estat de resultats consolidat. Els guanys d'un actiu no corrent en venda per increments posteriors al valor raonable (menys els costos de venda) augmenten el seu valor en llibres i es reconeixen al mateix capítol de l'estat de resultats consolidat fins a un import igual al de les pèrdues per deteriorament reconegudes anteriorment.

### •q. Arrendaments

#### Arrendaments financers

Tenen la consideració d'arrendaments financers les operacions en les que, substancialment, tots els riscos i avantatges que recauen sobre el bé objecte de l'arrendament es transfereixen a l'arrendatari.

Les operacions en què el Grup Andbank intervé com a arrendador del bé, es registren com un finançament prestat al capítol «Préstecs i comptes per cobrar» de l'estat de situació financera consolidat per l'import resultant de la suma dels valors actuals dels fluxos a cobrar de l'arrendatari. Aquests fluxos incorporen el preu d'exercici de l'opció de compra a favor de l'arrendatari al venciment del contracte, en els casos que aquest preu de l'exercici sigui suficientment inferior al valor raonable del bé a la data de venciment de l'opció, de manera que sigui raonablement probable que s'exerceixi.

Quan el Grup Andbank actua com arrendatari, el cost dels actius arrendats figura registrat als epígrafs corresponents a l'estat de situació financera consolidat, segons la naturalesa

del bé, i, simultàniament, es registra un passiu pel mateix import, que serà el menor del valor raonable del bé arrendat o de la suma dels valors actuals de les quantitats a pagar a l'arrendatari més, en el seu cas, el preu de l'exercici de l'opció.

Aquests actius s'amortitzen utilitzant els mateixos criteris que es fan servir per la resta d'actius materials d'ús propi.

Tant els ingressos financers quan s'actua com arrendador com les despeses financeres quan s'actua com arrendatari es registren a l'estat de resultats consolidat als epígrafs «Interessos i rendiments assimilats» o «Interessos i càrregues assimilades», respectivament.

### **Arrendaments operatius**

Es tracten com arrendaments operatius les operacions en les que, substancialment, tots els riscos i avantatges que recauen sobre el bé objecte de l'arrendament, i també la seva propietat, és mantenen per l'arrendador.

En les operacions que el Grup Andbank actua com arrendadora, el cost d'adquisició dels béns arrendats figura registrat a l'epígraf «Actiu material» de l'estat de situació financera consolidat. Els actius s'amortitzen utilitzant els mateixos criteris empleats per a la resta d'actius materials d'ús propi i els ingressos corresponents a aquests contractes es reconeixen al capítol «Altres productes d'explotació» de l'estat de resultats consolidat.

El Grup reconeix els ingressos procedents dels arrendaments operatius, nets dels incentius concebuts, com ingressos de manera lineal al llarg del termini de l'arrendament, excepte que resulti més representativa una altra base sistemàtica de repartiment per reflectir més adequadament el patró pel que el benefici per l'ús de l'actiu va disminuint.

Quan el Grup Andbank actua com arrendatari, les despeses d'aquests contractes es registren a l'epígraf «Despeses d'administració - Altres despeses generals d'administració» de l'estat de resultats consolidat.

### **Transaccions de venda amb arrendament posterior**

En les vendes d'actius al seu valor raonable amb arrendament operatiu posterior, els resultats generats en l'operació es reconeixen immediatament en l'estat de resultats consolidat. En el supòsit que la venda s'efectués a un preu inferior al seu valor raonable, els resultats també es reconeixen immediatament a l'estat de resultats consolidat, excepte si la pèrdua quedés compensada per quotes futures de l'arrendament per sota dels preus de mercat, en aquest cas es diferirà i s'imputarà en proporció a les quotes pagades durant el període que s'espera utilitzar l'actiu. Pel contrari, si el preu de venda fos superior al valor raonable, l'excés diferirà i s'imputarà a l'estat de resultats consolidat durant el període que s'espera utilitzar l'actiu.

En les operacions de venda i posterior arrendament, el Grup Andbank té establert un procediment per realitzar un seguiment prospectiu de l'operació, amb una especial atenció a l'evolució en el mercat dels preus de lloguer d'oficines en comparació a les rendes fixades contractualment que haurà de pagar Grup Andbank i a la situació dels actius venuts.

S'ha establert que la revisió es realitzi anualment, llevat que circumstàncies excepcionals en el mercat de lloguer d'oficines aconsellin una freqüència major. Està previst realitzar les

provisions necessàries si, com a resultat de la revisió descrita, es posés de manifest alguna situació permanent i significativa que ho requereixi.

Adicionalment, en el moment inicial, s'avalua si el contracte d'arrendament inclou un instrument financer derivat implícit que requereixi de segregació.

### **r. Actius contingents**

Els actius contingents s'originen per successos inesperats o no planificats dels que neix la possibilitat d'una entrada de beneficis econòmics. Els actius contingents no són objecte de reconeixement en els estats financers i d'aquesta manera no es registra un ingrés que potser mai no es materialitzarà.

Els actius contingents són objecte d'avaluació continuada per tal d'assegurar que la seva evolució es reflecteixi adequadament als estats financers. Quan l'entrada dels beneficis econòmics passa a ser pràcticament certa, es procedeix al reconeixement de l'ingrés i de l'actiu als estats financers del període en el que aquest canvi hagi tingut lloc. Si l'entrada de beneficis econòmics s'ha convertit en probable, s'informa a les notes sobre el corresponent actiu contingent.

### **s. Provisions**

Les provisions es reconeixen quan el Grup té una obligació present, ja sigui legal o implícita, com a resultat d'un succés passat; és probable que existeixi una sortida de recursos que incorporin beneficis econòmics futurs per cancel·lar aquesta obligació; i es pot realitzar una estimació fiable de l'import de l'obligació.

Els imports reconeguts en l'estat de situació financera consolidat corresponen a la millor estimació en la data de tancament dels desemborsaments necessaris per a cancel·lar l'obligació present, una vegada considerats els riscos i incerteses relacionats amb la provisió i, quan resulti significatiu, l'efecte financer produït pel descompte, sempre que es pugui determinar amb fiabilitat els desemborsaments que s'efectuaran en cada període. El tipus de descompte es determina abans d'impostos, considerant el valor temporal del diner, així com els riscos específics que no han estat considerats en els fluxos futurs relacionats amb la provisió en cada data de tancament.

L'efecte financer de les provisions es reconeix com a despeses financeres als resultats.

Les provisions no inclouen l'efecte fiscal, ni els guanys esperats per l'alienació o abandonament d'actius.

Els drets de reemborsament exigibles a tercers per liquidar la provisió es reconeixen com un actiu separat quan és pràcticament segur el seu cobrament efectiu. L'ingrés relacionat amb el reemborsament es reconeix, en el seu cas, a resultats com una reducció de la despesa associada a la provisió amb el límit de l'import de la provisió.

Les provisions es reverteixen contra resultats quan no és probable que existeixi una sortida de recursos per cancel·lar aquesta obligació. La reversió es realitza contra el estat de resultats en el qual s'hagi registrat la corresponent despesa i l'excés, en el seu cas, es reconeix al compte d'altres ingressos.

En l'estat de situació financera consolidat del Grup Andbank es recullen totes les provisions significatives respecte de les quals s'estima que la probabilitat de que sigui necessari atendre l'obligació és major que la de no fer-ho. Les provisions es registren al passiu de l'estat de situació financera consolidat en funció de les obligacions cobertes, d'entre les quals s'identifiquen els fons per pensions i obligacions similars, les provisions per impostos i les provisions per riscos i compromisos contingents.

Les provisions, que es quantifiquen tenint en consideració la millor informació disponible sobre les conseqüències del succés en el que porten la seva causa i són reestimades amb ocasió de cada tancament comptable, s'utilitzen per afrontar les obligacions específiques per les quals van ser originalment reconegudes. Es procedeix a la seva reversió, total o parcial, quan aquestes obligacions deixen d'existir o disminueixen.

Quan existeix l'obligació present però no és probable que hi hagi una sortida de recursos que incorporin beneficis econòmics es registra com a passius contingents. Els passius contingents poden evolucionar de manera diferent a la inicialment esperada, per això són objecte de revisió continuada amb l'objectiu de determinar si s'ha convertit en probable aquesta eventualitat sortida de recursos. Si es confirma que la sortida de recursos és més probable que es produeixi que no pas que no succeeixi, es reconeix la corresponent provisió a l'estat de situació financera consolidat.

Les provisions es registren al capítol «Provisions» del passiu de l'estat de situació financera consolidat en funció de les obligacions cobertes. Els passius contingents es reconeixen als comptes d'ordre de l'estat de situació financera consolidat.

#### •t. Operacions d'assegurances

El Grup Andbank aplica els requeriments establerts a la NIIF 4 - Contractes d'assegurances a tots els actius i passius dels seus estats financers consolidats que es deriven de contractes d'assegurances, d'acord amb la definició prevista en la pròpia norma.

El Grup Andbank no procedeix a separar cap component de dipòsit associat als contractes d'assegurances, ja que aquesta dissociació és de caràcter voluntari. Així mateix, s'estima que el valor raonable de les opcions de rescate emeses a favor dels prenedors de contractes d'assegurances té un valor nul o, en cas contrari, la seva valoració forma part del valor dels passius per contractes d'assegurances.

D'acord amb els criteris assenyalats en les NIIF, les entitats asseguradores han de duu a terme un test de suficiència, en relació amb els compromisos contractuals assumits, dels passius per contractes d'assegurances registrats al seu estat de situació financera consolidat.

Amb aquest objectiu, es determina:

- (i) La diferència entre el valor en llibres dels seus contractes d'assegurances, net dels costos d'adquisició diferits o de qualsevol actiu intangible relacionat amb els contractes d'assegurances objecte d'avaluació, i el valor actual dels fluxos d'efectiu derivats dels contractes d'assegurances i dels fluxos d'efectiu connexos, tals com els costos de

tramitació de les reclamacions i els fluxos d'efectiu que procedeixen d'opcions i garanties implícites.

- (ii) La diferència entre el valor en llibres i el valor actual dels fluxos d'efectiu projectats dels actius financers afectes als contractes d'assegurances.

A efectes de determinar el valor actual dels fluxos d'efectiu dels contractes d'assegurances, s'utilitza el mateix tipus d'interès que s'utilitza per estimar el valor actual dels actius financers afectes als contractes d'assegurances.

Quan la diferència del punt i) és major que la diferència del punt ii) posa en manifest que les provisions per contractes d'assegurances registrades a l'estat de situació financera consolidat són insuficients i es reconeix aquest import a l'estat de resultats consolidat del període.

A continuació es detallen els principals components recollits com a provisions tècniques:

- Primes no consumides i riscos en curs  
La provisió per a primes no consumides correspon a la fracció de les primes meritades a l'exercici que s'han d'imputar al període comprès entre el tancament de cada exercici i el termini del període de cobertura de la pòlissa.  
  
La provisió per a riscos en curs té per objecte complementar la provisió de primes no consumides en la mesura que el seu import no sigui suficient per a cobrir la valoració de tots els riscos i despeses corresponents al període de cobertura no transcorregut a la data de tancament de l'exercici.
- Assegurances de vida  
Aquesta provisió està integrada principalment per les provisions matemàtiques dels contractes d'assegurances, així com per les primes no consumides dels contractes d'assegurances amb període de cobertura igual o inferior a l'any. Les provisions matemàtiques representen l'excés del valor actual actuarial de les obligacions futures de les companyies d'assegurances dependents sobre el de les primes que ha de satisfer el prenedor de l'assegurança.
- Relatives a l'assegurança de vida quan el risc de la inversió l'assumeixen els prenedors.  
Corresponen a les provisions tècniques dels contractes d'assegurances en els que el prenedor assumeix el risc de la inversió.
- Prestacions  
Recull l'import total de les obligacions pendents derivades dels sinistres succeïts amb anterioritat a la data de tancament de l'exercici. El Grup Andbank calcula aquesta provisió com la diferència entre el cost total estimat o cert dels sinistres succeïts pendents de declaració, liquidació o pagament, incloses les despeses externes i internes de gestió i tramitació dels expedients, i el conjunt dels imports ja pagats per raó d'aquests sinistres.
- Provisions per a participació en beneficis i per extorns  
Inclou l'import dels beneficis meritats a favor dels assegurats o beneficiaris encara no assignats a la data de tancament. No recull l'efecte d'assignar part de les plusvàlues latents de la cartera d'inversions a favor dels prenedors de l'assegurança.

Les provisions tècniques corresponents a la reassegurança acceptada es determinen d'acord amb els mateixos criteris utilitzats en l'assegurança directa.

Les provisions tècniques de l'assegurança directa i de la reassegurança acceptada es presenten en l'estat de situació financera consolidat a l'epígraf «Passius per contractes d'assegurança».

Les provisions tècniques vinculades als riscos cedits a entitats reasseguradores es calculen en funció dels contractes de reassegurances subscrits, seguint criteris anàlegs als establerts en les assegurances directes. El seu import es presenta a l'epígraf «Actius per reassegurances» de l'estat de situació financera consolidat.

Així mateix, el Grup Andbank aplica l'opció comptable prevista a la NIIF 4 denominada "comptabilitat tàcita". D'acord amb aquesta opció comptable, la norma permet, però no exigeix, a l'entitat asseguradora que canviï les seves polítiques comptables de manera que la pèrdua o guany reconeguda però no realitzada, en els actius associats als contractes d'assegurances, afecti les valoracions dels passius per contractes d'assegurances de la mateixa manera que la pèrdua o guany realitzat. L'ajust corresponent en aquests passius (o als costos d'adquisició diferits o als actius intangibles) es reconeixerà a un altre resultat global sí, i només si, els guanys o pèrdues no realitzats es reconeixen en altres ingressos i despeses reconeguts.

#### •u. Accions pròpies

El valor dels instruments de patrimoni net emesos per entitats en poder d'entitats del grup – bàsicament, accions i derivats sobre accions del banc mantinguts per algunes societats consolidades que compleixen amb els requisits per a registrar-se com a instruments de patrimoni- es registra, minorant el patrimoni net consolidat, a l'epígraf "Fons propis - Accions pròpies" dels estats de situació financera consolidats.

Aquests actius financers es registren al seu cost d'adquisició i els beneficis i pèrdues generats en la seva alienació s'abonen o carreguen, segons procedeixi, a l'epígraf "Fons propis - Guanys acumulats" de l'estat de situació financera consolidat.

## 4. Distribució de Resultats

La proposta de distribució del resultat corresponent a l'exercici 2018 d'Andorra Banc Agrícola Reig, S.A, que el Consell d'Administració presentarà a la Junta General d'Accionistes per a la seva aprovació, és la següent:

Milers d'euros	
2018	
A reserva legal	-
A reserva voluntària	16.654
Dividend a compte	-
Dividend	-
	<b>16.654</b>

La distribució del resultat de la Societat de l'exercici finalitzat el 31 de desembre del 2017, aprovada per la Junta General d'Accionistes el 26 d'abril del 2018, va ser la següent:

Milers d'euros	
2017	
A reserva legal	-
A reserva voluntària	35.498
Dividend a compte	-
Dividend	-
	<b>35.498</b>

## 5. Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista

El detall d'efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista a 31 de desembre del 2018 i 2017 és el següent:

Milers d'euros		
	31/12/18	31/12/17
Efectiu	19.556	30.119
Saldos en efectiu en bancs centrals	823.096	929.261
Altres dipòsits a la vista	590.741	487.524
	<b>1.433.393</b>	<b>1.447.004</b>

## 6. Actius i passius financers mantinguts per negociar

La composició del saldo d'aquests epígrafs de l'estat de situació financera consolidat a 31 de desembre del 2018 i a 31 de desembre del 2017 és com segueix:

Milers d'euros		
	31/12/18	31/12/17
<b>Actius financers mantinguts per negociar</b>		
Derivats	74.495	80.720
Instruments de patrimoni	1.269	9.635
Valors representatius de deute	125.562	249.135
Préstecs i bestretes	-	-
	<b>201.326</b>	<b>339.490</b>

Milers d'euros		
	31/12/18	31/12/17
<b>Passius financers mantinguts per negociar</b>		
Derivats	66.227	58.088
Dipòsits	-	-
Valors representatius de deute emesos	-	-
Altres passius financers	-	-
	<b>66.227</b>	<b>58.088</b>



A la nota 38 (Gestió de riscos) s'inclou determinada informació relativa als riscos de crèdit, liquiditat i mercat assumits pel Grup en relació amb els actius i passius financers inclosos en aquesta categoria, així com informació sobre la concentració de riscos.

Adicionalment, a la nota 39 (Valor raonable dels instruments financers) s'inclou informació en relació amb els instruments financers el valor dels quals en llibres coincideixi amb el seu valor raonable, detallant una descripció de les tècniques de valoració i les dades d'entrada utilitzades en la mesura del valor raonable.

#### •a. Actius financers mantinguts per a negociar

El desglossament del saldo, per tipus d'instrument i tipus d'emissor, d'aquest epígraf dels estats financers consolidats adjunts és el següent:

	Milers d'euros	
	31/12/18	31/12/17
	Import en llibres	Import en llibres
<b>Derivats</b>	<b>74.495</b>	<b>80.720</b>
<b>Instruments de patrimoni</b>	<b>1.269</b>	<b>9.635</b>
Dels quals: al cost	-	-
Dels quals: entitats de crèdit	-	-
Dels quals: altres societats financeres	1.254	6.047
Dels quals: societats no financeres	15	3.588
<b>Valors representatius de deute</b>	<b>125.562</b>	<b>249.135</b>
Administracions centrals i bancs centrals	42.442	92.815
Altres (OIC, titulitzacions)	5.188	10.807
Bancs multilaterals de desenvolupament	3.221	20.992
Empreses	4.438	16.520
Entitats bancàries i financeres	70.266	104.924
Entitats del sector públic	7	3.077
	<b>201.326</b>	<b>339.490</b>

El desglossament del saldo, per actius financers mantinguts per negociar afectes a garantia, d'aquest epígraf dels comptes anuals adjunts és el següent:

	Milers d'euros			
	31/12/18		31/12/17	
	Actius financers pignorats com a garantia col·lateral de passius	Actius financers no pignorats com a garantia col·lateral de passius	Actius financers pignorats com a garantia col·lateral de passius	Actius financers no pignorats com a garantia col·lateral de passius
<b>Actius financers mantinguts per negociar</b>				
Derivats	-	74.495	-	80.720
Instruments de patrimoni	-	1.269	-	9.635
Valors representatius de deute	2.288	123.274	-	249.135
Préstecs i bestretes	-	-	-	-
	<b>2.288</b>	<b>199.038</b>	<b>-</b>	<b>339.490</b>

#### •b. Reclassificacions d'actius financers entre categories

No s'han produït reclassificacions significatives entre actius financers que puguin tenir un impacte en l'estat de resultats i l'estat de resultat global.

### •c. Derivats

La cartera de derivats del Grup sorgeix de la necessitat de gestionar els riscos en què incorre en el curs de l'activitat normal de la seva activitat, així com la comercialització de productes als clients.

A continuació, es presenta un desglossament, per tipus de risc i tipus de producte o mercat, del valor raonable així com els notionals relacionats, dels derivats financers de negociació, registrats en l'estat de situació financera consolidat adjunt, diferenciant entre els contractats en mercats organitzats i no organitzats a 31 de desembre del 2018 i 31 de desembre del 2017:

			Milers d'euros
			Import nominal
<b>A 31 de desembre de 2018</b>	Actius financers mantinguts per negociar	Passius financers mantinguts per negociar	Total
<b>Tipus d'interès</b>	<b>15.798</b>	<b>7.468</b>	<b>714.543</b>
Dels quals: cobertures econòmiques	15.008	7.094	678.817
Opcions OTC	(113)	-	28.017
Altres OTC	15.911	7.468	686.526
Opcions en mercats organitzats	-	-	-
Altres en mercats organitzats	-	-	-
<b>Risc d'equity</b>	<b>43.301</b>	<b>43.221</b>	<b>341.677</b>
<b>Divises i or</b>	<b>3.023</b>	<b>2.522</b>	<b>1.096.479</b>
Dels quals: cobertures econòmiques	2.963	2.472	1.074.549
Opcions OTC	-	-	130.435
Altres OTC	3.023	2.522	966.044
Opcions en mercats organitzats	-	-	-
Altres en mercats organitzats	-	-	-
<b>Crèdit</b>	<b>12.169</b>	<b>13.003</b>	<b>1.056.440</b>
Dels quals: cobertures econòmiques	12.169	13.003	1.056.440
Permutes de cobertura per impagament	12.169	13.003	1.056.440
Opcions sobre el diferencial de crèdit	-	-	-
Permutes de rendiment total	-	-	-
Altres	-	-	-
<b>Matèries primeres</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
Dels quals: Cobertures econòmiques	-	-	-
<b>Altres</b>	<b>204</b>	<b>13</b>	<b>5.973</b>
Dels quals: Cobertures econòmiques	204	13	5.973
<b>DERIVATS</b>			
Dels quals: OTC - Entitats de crèdit	49.912	44.087	2.150.615
Dels quals: OTC - Altres societats financeres	21.603	19.456	930.650
Dels quals: OTC - resta	2.980	2.684	133.847
	<b>74.495</b>	<b>66.227</b>	<b>3.215.112</b>

A 31 de desembre de 2017	Actius financers mantinguts per negociar	Passius financers mantinguts per negociar	Import nacional	
			Total	
<b>Tipus d'interès</b>	<b>43.923</b>	<b>36.507</b>	<b>862.872</b>	
Dels quals: cobertures econòmiques	41.727	34.682	819.728	
Opcions OTC	108	-	83.465	
Altres OTC	43.815	36.507	779.407	
Opcions en mercats organitzats	-	-	-	
Altres en mercats organitzats	-	-	-	
<b>Risc d'equity</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	
<b>Divises i or</b>	<b>4.261</b>	<b>4.254</b>	<b>493.378</b>	
Dels quals: cobertures econòmiques	4.176	4.169	483.510	
Opcions OTC	-	-	-	
Altres OTC	4.261	4.254	493.378	
Opcions en mercats organitzats	-	-	-	
Altres en mercats organitzats	-	-	-	
<b>Crèdit</b>	<b>32.536</b>	<b>17.327</b>	<b>1.114.231</b>	
Dels quals: cobertures econòmiques	29.282	15.594	1.002.808	
Permutes de cobertura per impagament	32.536	17.327	1.114.231	
Opcions sobre el diferencial de crèdit	-	-	-	
Permutes de rendiment total	-	-	-	
Altres	-	-	-	
<b>Matèries primeres</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	
Dels quals: Cobertures econòmiques	-	-	-	
<b>Altres</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	
Dels quals: Cobertures econòmiques	-	-	-	
<b>DERIVATS</b>				
Dels quals: OTC - Entitats de crèdit	38.255	41.492	1.836.823	
Dels quals: OTC - Altres societats financeres	19.490	14.853	560.203	
Dels quals: OTC - resta	21.823	1.872	73.456	
	<b>80.720</b>	<b>58.088</b>	<b>2.470.481</b>	

## 7. Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats

La composició del saldo d'aquests epígrafs de l'estat de situació financera a 31 de desembre de 2018 i a 31 de desembre de 2017 és com segueix:

	Milers d'euros	
	31/12/18	31/12/17
Instrumentos de patrimoni	6.279	6.436
Valors representatius de deute	50.376	-
Préstecs y bestretes	-	-
	<b>56.655</b>	<b>6.436</b>

A 31 de desembre de 2017, existien actius financers classificats com a Valors representatius de deute en la cartera d'Actius financers disponibles per a la venda per un import de 6.436 milers d'euros, que han passat a classificar-se a l'exercici 2018, per l'entrada en vigor de la NIIF 9, en la cartera d'Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats per valor a 31 de desembre de 2018 6.279 milers d'euros.

Aquest epígraf s'inclou per primer cop per l'entrada en vigor de la NIIF 9 "Instrumentos financers" substituint a la NIC 39 "Instrumentos financers: Reconeixement i mesurament" la qual inclou modificacions en els requeriments per a la classificació i valoració dels actius i passius financers, el deteriorament dels actius financers i la comptabilitat de cobertures (veure nota 3.b). Anteriorment, no es presentaven saldos registrats.

## 8. Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats

A 31 de desembre del 2018 i 2017, l'entitat no presenta saldo classificat com actius o passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats.

## 9. Actius financers designats a valor raonable amb canvis a resultat global

La composició del saldo d'aquest epígraf dels estats de situació financera adjunts a 31 de desembre de 2018 i 31 de desembre de 2017 és el següent:

	Milers d'euros	
	31/12/18	31/12/17
Instrumentos de patrimoni	20.838	21.107
Valors representatius de deute	397.864	202.925
Préstecs y bestretes	-	-
	<b>418.702</b>	<b>224.032</b>

El detall dels ajustos de valoració de la cartera d'actius financers designats a valor raonable amb canvis a resultat global es mostra a la nota 21 (Altres resultat global acumulat).

A la nota 38 (Gestió de riscos) s'inclou determinada informació relativa als riscos de crèdit, liquiditat i mercat assumits pel Banc en relació amb els actius i passius financers inclosos en aquesta categoria, així com informació sobre la concentració de riscos.

Adicionalment, a la nota 39 (Valor raonable dels instruments financers) s'inclou informació en relació amb els instruments financers que el seu valor en llibres coincideixi amb el seu valor raonable, detallant una descripció de les tècniques de valoració i les dades d'entrada utilitzades en la mesura del valor raonable.

El detall dels actius amb un valor que no s'ha deteriorat, actius deteriorats i el deteriorament de valor acumulat dels actius classificats com Actius financers designats a valor raonable amb canvis en altre resultat global, per tipus d'emissor, a 31 de desembre del 2018 i a 31 de desembre del 2017 és el següent:

	Milers d'euros			
A 31 de desembre de 2018	Import dels actius amb valor no deteriorat	Import dels actius deteriorats	Import en llibres	Deteriorament del valor acumulat
<b>Instrumentos de patrimoni</b>				
Altres (OIC, titulitzacions)	16.317	-	16.317	-
Empreses	4.521	-	4.521	-
Entitats bancàries i financeres	-	-	-	-
	<b>20.838</b>	<b>-</b>	<b>20.838</b>	<b>-</b>
<b>Valors representatius de deute</b>				
Administracions centrals i bancs centrals	202.403	-	202.403	-
Altres (OIC, titulitzacions)	34.205	-	34.205	-
Bancs multilaterals de desenvolupament	-	-	-	-
Empreses	60.104	-	60.104	-
Entitats bancàries i financeres	41.536	-	41.536	-
Entitats del sector públic	59.616	-	59.616	-
	<b>397.864</b>	<b>-</b>	<b>397.864</b>	<b>-</b>

	Milers d'euros			
A 31 de desembre de 2017	Import dels actius que el valor no s'ha deteriorat	Import dels actius deteriorats	Import en llibres	Deteriorament del valor acumulat
<b>Instrumentos de patrimoni</b>				
Altres (OIC, titulitzacions)	3.952	-	3.952	-
Empreses	5.801	-	5.801	-
Entitats bancàries i financeres	11.354	-	11.354	-
	<b>21.107</b>	<b>-</b>	<b>21.107</b>	<b>-</b>
<b>Valors representatius de deute</b>				
Administracions centrals i bancs centrals	115.715	-	115.715	-
Altres (OIC, titulitzacions)	-	-	-	-
Bancs multilaterals de desenvolupament	239	-	239	-
Empreses	46.010	-	46.010	-
Entitats bancàries i financeres	40.961	-	40.961	-
	<b>202.925</b>	<b>-</b>	<b>202.925</b>	<b>-</b>

## 10. Actius financers a cost amortitzat

La composició del saldo d'aquest capítol de l'estat de situació financera adjunt, atenent la contrapartida de l'instrument financer que té el seu origen a 31 de desembre del 2018 i 2017 és la següent:

Milers d'euros						
31 de desembre de 2018	Import en llibres					Import en llibres
	Actius que el seu valor no s'ha deteriorat (import en llibres brut)	Actius que el seu valor s'ha deteriorat (import en llibres brut)	Correccions de valors específiques per actius financers, estimades individualment	Correccions de valor específiques per actius financers, estimades col·lectivament	Correccions de valor per pèrdues incorregudes però no comunicades	
<b>Valors representatius del deute</b>	<b>181.391</b>	-	-	-	-	<b>181.391</b>
Administracions centrals i bancs centrals	112.091	-	-	-	-	112.091
Administracions regionals i autoritats locals	-	-	-	-	-	-
Altres (OIC, titulitzacions)	38.390	-	-	-	-	38.390
Empreses	833	-	-	-	-	833
Entitats bancàries i financeres	30.077	-	-	-	-	30.077
Entitats del sector públic	-	-	-	-	-	-
<b>Préstecs i bestretes</b>	<b>1.702.904</b>	<b>53.847</b>	<b>(40.437)</b>	<b>(14.758)</b>	<b>(2.222)</b>	<b>1.699.334</b>
Administracions Públiques	43.638	-	-	-	(218)	43.420
Entitats de crèdit	241.816	-	-	-	(1)	241.815
Altres societats financeres	50.789	184	-	(54)	(14)	50.905
Societats no financeres	654.905	29.706	(29.139)	(3.220)	(940)	651.312
Llars	711.756	23.957	(11.298)	(11.484)	(1.049)	711.882

Milers d'euros						
31 de desembre de 2017	Import en llibres					Import en llibres
	Actius que el seu valor no s'ha deteriorat (import en llibres brut)	Actius que el seu valor s'ha deteriorat (import en llibres brut)	Correccions de valors específiques per actius financers, estimades individualment	Correccions de valor específiques per actius financers, estimades col·lectivament	Correccions de valor per pèrdues incorregudes però no comunicades	
<b>Valors representatius del deute</b>	<b>291.569</b>	-	-	-	-	<b>291.569</b>
Administracions centrals i bancs centrals	150.619	-	-	-	-	150.619
Administracions regionals i autoritats locals	9.912	-	-	-	-	9.912
Altres (OIC, titulitzacions)	98.873	-	-	-	-	98.873
Empreses	1.993	-	-	-	-	1.993
Entitats bancàries i financeres	30.172	-	-	-	-	30.172
Entitats del sector públic	-	-	-	-	-	-
<b>Préstecs i bestretes</b>	<b>1.675.639</b>	<b>48.349</b>	<b>25.954</b>	<b>22.435</b>	<b>10.998</b>	<b>1.664.601</b>
Administracions Públiques	53.410	-	-	-	153	53.257
Entitats de crèdit	213.888	-	-	-	28	213.860
Altres societats financeres	40.942	-	-	-	-	40.942
Societats no financeres	611.758	16.483	18.447	4.581	4.954	600.259
Llars	755.641	31.866	7.507	17.854	5.863	756.283

En la nota 38 (Gestió de riscos) s'inclou determinada informació relativa als riscos d'interès, liquiditat i mercat assumits pel Grup en relació amb els actius i passius financers inclosos en aquesta categoria, així com informació sobre concentració de riscos.

#### ra. Detall dels préstecs i comptes a cobrar per sector d'activitat i tipus de producte

A continuació, es mostra un detall dels subepígrafs que componen el capítol de préstecs i comptes a cobrar, per sector d'activitat i tipus de producte a 31 de desembre del 2018 i 31 de desembre del 2017:

							Milers d'euros	
<b>31 de desembre de 2018</b>	Import en llibres	Bancs centrals	Administracions públiques	Entitats de crèdit	Altres societats financeres	Altres societats no financeres	Llars	
<b>Préstecs i bestretes</b>	<b>1.699.334</b>	-	<b>43.420</b>	<b>241.815</b>	<b>50.905</b>	<b>651.312</b>	<b>711.882</b>	
Compte corrent	12.668	-	227	-	13	4.223	8.205	
Deute per targetes de crèdit	5.135	-	-	-	76	771	4.288	
Cartera comercial	244.142	-	-	241.815	1	2.255	71	
Arrendaments financers	-	-	-	-	-	-	-	
Préstecs de recompra inversa	-	-	-	-	-	-	-	
Altres préstecs a termini	1.437.389	-	43.193	-	50.815	644.063	699.318	
Bestretes diferents de préstecs	-	-	-	-	-	-	-	

							Milers d'euros	
<b>31 de desembre de 2017</b>	Import en llibres	Bancs Centrals	Administracions públiques	Entitats de crèdit	Altres societats financeres	Altres societats no financeres	Llars	
<b>Préstecs i bestretes</b>	<b>1.664.601</b>	-	<b>53.257</b>	<b>213.860</b>	<b>40.942</b>	<b>600.259</b>	<b>756.283</b>	
Compte corrent	6.761	-	-	-	369	443	5.949	
Deute per targetes de crèdit	6.411	-	-	-	363	970	5.078	
Cartera comercial	216.001	-	-	213.860	85	2.032	24	
Arrendaments financers	-	-	-	-	-	-	-	
Préstecs de recompra inversa	-	-	-	-	-	-	-	
Altres préstecs a termini	1.435.428	-	53.257	-	40.125	596.814	745.232	
Bestretes diferents de préstecs	-	-	-	-	-	-	-	

**-b. Correccions de valor dels préstecs i comptes a cobrar**

El detall dels préstecs i bestretes 31 de desembre de 2018 i 31 de desembre de 2017, per activitat, que el seu valor no s'ha deteriorat, que el seu valor s'ha deteriorat, i les conseqüents correccions de valor, és el següent:

Milers d'euros						
<b>A 31 de desembre del 2018</b>	Actiu que el valor no s'ha deteriorat	Actiu que el valor s'ha deteriorat	Correccions de valor específiques per actius financers, estimades individualment	Correccions de valor específiques per actius financers, estimades col·lectivament	Correccions de valor per a pèrdues incorregudes que no són comunicades	Import en llibres
<b>Préstecs i partides a cobrar</b>						
Préstecs i bestretes						
Administracions Públiques	43.638	-	-	-	(218)	43.420
Entitats de crèdit	241.816	-	-	-	(1)	241.815
Altres societats financeres	50.789	184	-	54	(14)	50.905
Societats no financeres	654.905	29.706	(29.139)	(3.220)	(940)	651.312
Llars	711.756	23.957	(11.298)	(11.484)	(1.049)	711.882
	<b>1.702.904</b>	<b>53.847</b>	<b>(40.437)</b>	<b>(14.758)</b>	<b>(2.222)</b>	<b>1.699.334</b>

Milers d'euros						
<b>A 31 de desembre del 2017</b>	Actiu que el valor no s'ha deteriorat	Actiu que el valor s'ha deteriorat	Correccions de valor específiques per actius financers, estimades individualment	Correccions de valor específiques per actius financers, estimades col·lectivament	Correccions de valor per a pèrdues incorregudes que no són comunicades	Import en llibres
<b>Préstecs i partides a cobrar</b>						
Préstecs i bestretes						
Administracions Públiques	53.410	-	-	-	(153)	53.257
Entitats de crèdit	213.888	-	-	-	(28)	213.860
Altres societats financeres	40.942	-	-	-	-	40.942
Societats no financeres	611.758	16.483	(18.447)	(4.581)	(4.954)	600.259
Llars	755.641	31.866	(7.507)	(17.854)	(5.863)	756.283
	<b>1.675.639</b>	<b>48.349</b>	<b>(25.954)</b>	<b>(22.435)</b>	<b>(10.998)</b>	<b>1.664.601</b>

Un instrument fonamental en la gestió del risc de crèdit és el de buscar que els actius financers adquirits o contractats pel Banc tinguin en compte garanties reals i una altra sèrie de millores creditícies addicionals a la pròpia garantia personal del deutor.

Les polítiques d'anàlisi i selecció de risc del Banc defineixen, en funció de les diferents característiques de les operacions, com ara la finalitat del risc, contrapart, termini, consum de recursos propis, etc, les garanties reals o millores creditícies de les que hauran de disposar, de manera addicional a la pròpia garantia personal del deutor, per a procedir a la seva contractació (veure nota 38(c) Gestió de risc de crèdit).

La valoració de les garanties reals es fa en funció de la naturalesa de la garantia real rebuda. Amb caràcter general, les garanties reals en forma de bens immobles es valoren pel seu valor de taxació, realitzada per entitats independents.

Amb la freqüència mínima d'un any, l'entitat haurà de verificar l'existència d'indicis de caigudes significatives en les seves valoracions de referència per a operacions classificades com risc normal amb garanties immobiliàries. Només en el cas de que existeixin evidències de pèrdues de valor d'aquestes garanties o en aquells casos en els que es produeixi algun deteriorament de la solvència del deutor que pugui fer pensar que es pot haver de fer ús d'aquestes garanties, s'actualitza aquesta valoració d'acord amb aquests mateixos criteris; les garanties reals en forma de valors cotitzats en mercats actius es valoren pel seu valor de cotització, ajustat en un percentatge per a cobrir-se de possibles variacions en aquest valor de mercat que pogués perjudicar la cobertura del risc; els avals i garanties reals similars es mesuren per l'import garantit en aquestes operacions; els derivats de crèdit i operacions similars utilitzats com a cobertura del risc de crèdit es valoren, a efectes de determinar la cobertura assolida, pel seu valor nominal que equival al risc cobert; per la seva part, les garanties en forma de dipòsits pignorats, es valoren pel valor d'aquests dipòsits, i en el cas que estiguin expressats en moneda estrangera, convertits al tipus de canvi en cada data de valoració.

#### •c. Detall dels préstecs i bestretes en funció de les garanties reals i personals

A continuació es presenta el detall dels préstecs i bestretes en funció de les garanties reals i import màxim del risc de crèdit que es troba cobert per cada una d'aquestes garanties, a 31 de desembre del 2018 i a 31 de desembre del 2017:

Milers d'euros						
A 31 de desembre del 2018	Préstecs hipotecaris (préstecs garantits per béns immobles)			Altres préstecs amb garanties reals		Total
	Immobles residencials	Immobles comercials	Altres	Efectiu (instruments de deute emesos)	Resta	
<b>Préstecs i bestretes</b>						
Dels quals: Altres societats financeres	850	-	-	6.647	37.460	44.957
Dels quals: Societats no financeres	167.614	185.093	-	63.689	93.058	509.454
Dels quals: Llars	298.844	38.446	-	62.355	117.923	517.568
	<b>467.308</b>	<b>223.539</b>	-	<b>132.691</b>	<b>248.441</b>	<b>1.071.979</b>

Milers d'euros						
A 31 de desembre del 2017	Préstecs hipotecaris (préstecs garantits per béns immobles)			Altres préstecs amb garanties reals		Total
	Immobles residencials	Immobles comercials	Altres	Efectiu (instruments de deute emesos)	Resta	
<b>Préstecs i bestretes</b>						
Dels quals: Altres societats financeres	-	-	-	2.583	37.398	39.981
Dels quals: Societats no financeres	74.472	145.668	73.045	71.182	161.905	526.272
Dels quals: Llars	279.058	33.467	23.177	99.383	277.172	712.257
	<b>353.530</b>	<b>179.135</b>	<b>96.222</b>	<b>173.148</b>	<b>476.475</b>	<b>1.278.510</b>



**-d. Detall dels préstecs i bestretes per activitat**

A continuació es presenta el detall de la distribució dels préstecs i bestretes a la clientela nets per activitat, a 31 de desembre del 2018 i 31 de desembre del 2017:

Milers d'euros								
31 de desembre del 2018	Total 31 de desembre del 2018	Dels quals: Garanties immobiliàries	Dels quals: resta de garanties reals	Préstecs amb garantia real. Import en llibres sobre import de l'última taxació disponible (loan to value)				
				Inferior o igual al 40%	Superior al 40% i inferior o igual al 60%	Superior al 60% i inferior o igual al 80%	Superior al 80% i inferior o igual al 100%	Superior al 100%
Administracions públiques	43.420	-	-	-	-	-	-	-
Entitats de crèdit	241.815	-	-	-	-	-	-	-
Altres societats financeres	50.905	295	11.166	-	-	-	-	11.461
Societats no financeres	651.312	275.095	239.525	14.167	719	-	3.046	496.688
Llars	711.882	320.002	417.706	72.470	24.520	28.835	37.661	574.221
<b>Subtotal</b>	<b>1.699.334</b>	<b>595.392</b>	<b>668.397</b>	<b>86.637</b>	<b>25.239</b>	<b>28.835</b>	<b>40.707</b>	<b>1.082.370</b>

Milers d'euros								
31 de desembre del 2017	Total 31 de desembre del 2017	Dels quals: Garanties immobiliàries	Dels quals: resta de garanties reals	Préstecs amb garantia real. Import en llibres sobre import de l'última taxació disponible (loan to value)				
				Inferior o igual al 40%	Superior al 40% i inferior o igual al 60%	Superior al 60% i inferior o igual al 80%	Superior al 80% i inferior o igual al 100%	Superior al 100%
Administracions públiques	53.257	-	-	-	-	-	-	-
Entitats de crèdit	213.860	-	-	-	-	-	-	-
Altres societats financeres	40.942	39.981	-	-	-	-	-	39.981
Societats no financeres	600.259	273.786	260.528	4.605	3.600	4.193	12.518	508.398
Llars	756.283	414.964	313.995	3.887	9.044	25.028	13.768	677.232
<b>Subtotal</b>	<b>1.664.601</b>	<b>728.731</b>	<b>574.523</b>	<b>8.492</b>	<b>12.644</b>	<b>29.221</b>	<b>26.286</b>	<b>1.225.611</b>

A 31 de desembre del 2018, l'import dels actius classificats com dubtosos ascendeix a 53.847 milers d'euros, a 31 de desembre del 2017, l'import pel mateix concepte ascendia a 48.350 milers d'euros. Aquests imports no inclouen les garanties concedides que al 31 de desembre del 2018 ascendeixen a 101.195 milers d'euros (54.052 milers d'euros al 31 de desembre del 2017).

## 11. Derivats - Comptabilitat de cobertures i Canvis del valor raonable

Els saldos d'aquests capítols dels estats de situació financera consolidats adjunts són:

		Milers d'euros	
<b>Derivats - Comptabilitat de cobertures i canvis del valor raonable</b>		<b>31/12/18</b>	<b>31/12/17</b>
<b>ACTIUS</b>			
Derivats - Comptabilitat de cobertures		-	90
Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès		3.809	3.863
<b>PASSIUS</b>			
Derivats - Comptabilitat de cobertures		7.322	3.089
Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès		-	-

A 31 de desembre del 2018 i 2017 les principals posicions cobertes pel Banc i els derivats assignats per a cobrir aquestes posicions corresponen a cobertures de préstecs a tipus d'interès fix, utilitzant derivats de tipus d'interès i cobertures de fluxos d'efectiu de compromisos futurs.

A la nota 38 (Gestió de riscos) s'inclou informació relativa als riscos d'interès, liquiditat i mercat assumits pel Grup en relació amb els actius i passius financers inclosos en aquesta categoria, així com informació sobre concentració de riscos.

Adicionalment, a la nota 39 (valor raonable dels instruments financers) s'inclou informació en relació amb els instruments financers amb un valor en llibres que coincideix amb el seu valor raonable, i es fa una descripció de les tècniques de valoració i les dades d'entrada utilitzats en la mesura del valor raonable.

A continuació, s'adjunta un detall de l'import en llibres dels instruments de cobertura, així com els imports nominals dels derivats financers de cobertura registrats en l'estat de situació financera consolidat adjunt a 31 de desembre del 2018 i 2017, diferenciant per categoria de risc per a cada tipus de cobertura:

		Milers d'euros		
	Import en llibres		Import nocional	
	Actiu	Passiu	Total cobertures	Del qual: venut
<b>31 de desembre de 2018</b>				
<b>COBERTURES DE VALOR RAONABLE</b>	-	-	-	-
Tipus d'Interès	-	3.041	5.603	-
Opcions OTC	-	-	-	-
Altres OTC	-	3.041	5.603	-
Opcions en mercats organitzats	-	-	-	-
Altres en mercats organitzats	-	-	-	-
<b>COBERTURES DE FLUXOS D' EFECTIU</b>	-	4.281	189.382	-
<b>TOTAL DERIVATS - COMPTABILITAT DE COBERTURES</b>	-	7.322	194.985	-
Dels quals: OTC - Entitats de crèdit	-	7.322	194.985	-
Dels quals: OTC - Altres societats financeres	-	-	-	-
Dels quals: OTC - resta	-	-	-	-

Milers d'euros				
31 de desembre de 2017	Import en llibres		Import nocional	
	Actiu	Passiu	Total cobertures	Del qual: venut
<b>COBERTURES DE VALOR RAONABLE</b>	-	-	-	-
Tipus d'Interès	90	3.089	5.603	-
Opcions OTC	-	-	-	-
Altres OTC	90	3.089	5.603	-
Opcions en mercats organitzats	-	-	-	-
Altres en mercats organitzats	-	-	-	-

## 12. Inversions en dependents, negocis conjunts i associades

A continuació es presenta un detall, per societats, de l'epígraf "Inversions en dependents, negocis conjunts i associades" a 31 de desembre de 2018 i 2017 dels estats de situació financera consolidats adjunts:

Milers d'euros				
2018	Participació	Deteriorament	Cost	Total
<b>Denominació social</b>				
Medipatrimonia Invest, SL	51,00%	-	2.000	2.000
Sigma M. Partners, LTD	49,78%	-	978	978
		-	<b>2.978</b>	<b>2.978</b>

Milers d'euros				
2017	Participació	Deteriorament	Cost	Total
<b>Denominació social</b>				
Medipatrimonia Invest, SL	51,00%	-	2.000	2.000
		-	<b>2.000</b>	<b>2.000</b>

El Grup consolida les societats participades mitjançant el mètode d'integració global, a excepció de la societat Medipatrimonia Invest, SL i Sigma M. Partners, LTD, les quals es consoliden pel mètode de participació directa.

## 13. Actiu tangible

La composició dels comptes inclosos en l'Immobilitzat material durant els exercicis 2018 i 2017 ha estat la següent:

Milers d'euros		
	31/12/18	31/12/17
<b>Actiu tangible</b>		
Immobilitzat material	24.719	21.879
D'ús propi	24.719	21.879
Cedit en arrendament operatiu	-	-
Afecte a obra social (caixa d'estalvi i cooperatives de crèdit)	-	-
<b>Inversions immobiliàries</b>	<b>6.270</b>	<b>12.403</b>
Dels quals: Cedit en arrendament financer	-	-
	<b>30.989</b>	<b>34.282</b>

## a. Moviment de l'actiu tangible

La composició del saldo de l'actiu tangible, segons la naturalesa dels comptes que els integren és la següent

<b>A 31 de desembre del 2018</b>				
	31/12/17	Altes	Baixes	
<b>Cost</b>				
<b>AFECTES A L'EXPLOTACIÓ</b>				
Terrenys	3.099	-	(1.853)	
Immobles	6.843	24	(216)	
Mobiliari	10.032	118	(178)	
Instal·lacions	23.880	49	(467)	
Equip de processament de dades	27.518	1.362	(23)	
Vehicles	1.604	506	(109)	
Immobilitzat en curs	1.825	62	-	
<b>Subtotal</b>	<b>74.801</b>	<b>2.121</b>	<b>(2.846)</b>	
<b>ALIÈ A L'EXPLOTACIÓ</b>				
Terrenys	-	-	-	
Immobles	1.966	-	(365)	
Instal·lacions	976	-	(146)	
Equips informàtics	104	-	-	
Mobiliari	41	-	(5)	
Vehicles	458	-	-	
Inversions immobiliàries	12.416	1.064	(8.606)	
<b>Subtotal</b>	<b>15.961</b>	<b>1.064</b>	<b>(9.122)</b>	
<b>Amortització acumulada</b>				
<b>AFECTES A L'EXPLOTACIÓ</b>				
Immobles	(5.398)	(232)	608	
Mobiliari	(7.919)	(294)	3	
Instal·lacions	(14.901)	(757)	283	
Equip de processament de dades	(24.876)	(1.627)	77	
Vehicles	(1.111)	(274)	101	
<b>Subtotal</b>	<b>(54.205)</b>	<b>(3.184)</b>	<b>1.072</b>	
<b>ALIÈ A L'EXPLOTACIÓ</b>				
Immobles	(977)	(56)	282	
Instal·lacions	(895)	(5)	-	
Equips informàtics	(96)	(4)	-	
Mobiliari	(38)	-	5	
Rènting	(256)	(4)	-	
Inversions immobiliàries	(13)	(312)	340	
<b>Subtotal</b>	<b>(2.275)</b>	<b>(381)</b>	<b>627</b>	
<b>Saldo net</b>	<b>34.282</b>	<b>(380)</b>	<b>(10.269)</b>	

					Milers d'euros
Traspassos a/d'actius no corrents en venda	Altres traspassos	Diferències de canvi	Altres moviments		31/12/18
-	-	-	-		1.246
-	-	-	6.832		13.483
-	-	-	-		9.972
-	-	-	1.794		25.256
-	30	-	-		28.887
-	-	-	-		2.001
-	(30)	-	-		1.857
-	-	-	<b>8.626</b>		<b>82.702</b>
-	-	-	-		-
-	-	-	-		1.601
-	-	-	-		830
-	-	-	-		104
-	-	-	-		36
-	-	-	-		458
1.721	-	-	-		6.595
<b>1.721</b>	-	-	-		<b>9.624</b>
-	-	-	(1.146)		(6.168)
-	-	-	-		(8.210)
-	-	-	(1.505)		(16.880)
-	-	-	-		(26.426)
-	-	-	-		(1.284)
-	-	-	<b>(2.651)</b>		<b>(58.968)</b>
-	-	-	-		(751)
-	-	-	-		(900)
-	-	-	-		(100)
-	-	-	-		(33)
-	-	-	-		(260)
(340)	-	-	-		(325)
<b>(340)</b>	-	-	-		<b>(2.369)</b>
<b>1.381</b>	-	-	<b>5.975</b>		<b>30.989</b>

**A 31 de desembre del 2017**

	31/12/16	Altes	Baixes
<b>Cost</b>			
<b>AFECTES A L'EXPLOTACIÓ</b>			
Terrenys	3.099	-	-
Immobles	6.843	-	-
Mobiliari	9.190	852	(10)
Instal·lacions	24.881	151	-
Equip de processament de dades	29.011	654	(1.383)
Vehicles	1.309	296	(1)
Immobilitzat en curs	1.417	32	(313)
<b>Subtotal</b>	<b>75750</b>	<b>1.985</b>	<b>(1.707)</b>
<b>ALIÈ A L'EXPLOTACIÓ</b>			
Terrenys	-	-	-
Immobles	1.966	-	-
Instal·lacions	976	-	-
Equips informàtics	104	-	-
Mobiliari	41	-	-
Vehicles	458	-	-
Inversions immobiliàries	-	852	-
<b>Subtotal</b>	<b>3.545</b>	<b>852</b>	<b>-</b>
<b>Amortització acumulada</b>			
<b>AFECTES A L'EXPLOTACIÓ</b>			
Immobles	(5.123)	(275)	-
Mobiliari	(7.708)	(211)	-
Instal·lacions	(15.272)	(781)	-
Equip de processament de dades	(23.218)	(2.445)	688
Vehicles	(883)	(228)	-
<b>Subtotal</b>	<b>(52.204)</b>	<b>(3.940)</b>	<b>688</b>
<b>ALIÈ A L'EXPLOTACIÓ</b>			
Immobles	(917)	(60)	-
Instal·lacions	(891)	(4)	-
Equips informàtics	(93)	(3)	-
Mobiliari	(37)	(1)	-
Rènting	(254)	(2)	-
Inversions immobiliàries	-	(13)	-
<b>Subtotal</b>	<b>(2.192)</b>	<b>(83)</b>	<b>-</b>
<b>Saldo net</b>	<b>24.899</b>	<b>(1.186)</b>	<b>(1.019)</b>

Durant l'exercici 2018 i 2017 no s'han capitalitzat interessos o diferències de canvi corresponents a l'actiu immobilitzat. A 31 de desembre de 2018, tots aquests elements segueixen en propietat de la Societat i afectes a la seva activitat.

Milers d'euros

Traspasos a/d'actius no corrents en venda	Altres traspassos	Diferències de canvi	Altres moviments	31/12/17
-	-	-	-	3.099
-	-	-	-	6.843
-	-	-	-	10.032
-	-	-	(1.152)	23.880
-	(788)	24	-	27.518
-	-	-	-	1.604
-	689	-	-	1.825
-	<b>(99)</b>	<b>24</b>	<b>(1.152)</b>	<b>74.801</b>
-	-	-	-	-
-	-	-	-	1.966
-	-	-	-	976
-	-	-	-	104
-	-	-	-	41
-	-	-	-	458
11.564	-	-	-	12.416
<b>11.564</b>	-	-	-	<b>15.961</b>
-	-	-	-	(5.398)
-	-	-	-	(7.919)
-	-	-	1.152	(14.901)
-	99	-	-	(24.876)
-	-	-	-	(1.111)
-	<b>99</b>	-	<b>1.152</b>	<b>(54.205)</b>
-	-	-	-	(977)
-	-	-	-	(895)
-	-	-	-	(96)
-	-	-	-	(38)
-	-	-	-	(256)
-	-	-	-	(13)
-	-	-	-	<b>(2.275)</b>
<b>11.564</b>	-	<b>24</b>	-	<b>34.282</b>

#### •b. Actius revaloritzats

Prenent com a data el 30 de novembre del 2008 i amb l'autorització expressa de l'AFA del 9 de desembre del 2008, el Banc va procedir a l'actualització del valor en llibres dels immobles on es troba la seva seu social i la xarxa d'oficines. Cada dos anys es comprova, mitjançant una taxació feta per un expert independent, que el valor de mercat dels béns mencionats es situa per sobre del seu valor en llibres, i es procedeix a fer les dotacions necessàries en els casos en els que no sigui així. A 31 de desembre del 2018 el banc no ha actualitzat el valor en llibres dels immobles afectes a l'explotació.

#### •c. Contractes de venda amb arrendament posterior

El 29 de juliol del 2015, Andorra Banc Agrícola Reig, S.A. ("Andbank") va firmar un contracte de compravenda i posterior arrendament operatiu per un termini de 20 anys, prorrogable tàcitament per períodes de 5 anys, de l'immoble en el qual actualment es troba la seu social del Grup Andbank. El 24 de setembre del 2015 es va constituir escriptura declarativa del compliment de condició suspensiva d'aquesta operació. El preu de la transacció va ser de 80 milions d'euros, venda per la qual Andbank va obtenir una plusvàlua sobre el valor net comptable en el moment de la venda de 3,4 milions d'euros. Un cop donat de baixa l'immoble de l'estat de situació financera consolidat de l'entitat, es va procedir a reclassificar com a reserves voluntàries les reserves de revaloració, amb efectes en càlculs de solvència sota Basilea III netes del seu impacte fiscal, que formaven part del valor net comptable dels actius venuts, per un import de 53,3 milions d'euros.

En relació amb aquest contracte d'arrendament operatiu:

- Les despeses d'arrendament del mateix durant l'exercici 2018 i 2017 han estat de 4.121 i 4.060 milers d'euros, respectivament, que s'han reconegut en l'apartat "Serveis externs" dins de l'epígraf de "Despeses generals".
- El valor present dels pagaments futurs en els quals incorrerà el Banc durant el període d'obligat compliment del contracte (sense considerar pròrrogues tàcites) és a 31 de desembre del 2018 i 2017 de 3.946 i 3.888 milers d'euros, respectivament, en el termini d'un any 15.474 i 13.969 milers d'euros, respectivament, entre un i cinc anys, 38.676 i 40.839 milers d'euros a més de cinc anys.

#### •d. Inversions immobiliàries

L'actiu tangible inclou un import de 6.270 milers d'euros que correspon a inversions immobiliàries del Banc. El Banc no percep cap ingrés significatiu en concepte de renda ni tampoc té associades despeses directes que sorgeixin de les propietats d'inversió. Addicionalment, no es deriven obligacions contractuals de compra, construcció o desenvolupament de les propietats d'inversió mantingudes a 31 de desembre de 2018.

## 14. Actius intangibles

#### •a. Fons de comerç

La composició del saldo i el moviment d'aquest epígraf dels estats de situació financera consolidats adjunts, detallat per Societat és:

	Milers d'euros				
	31/12/17	Addicions	Diferències de canvi	Altres ajustaments	31/12/18
Cost	157.303	6.620	-	6	163.929
Deteriorament del valor acumulat	-	-	-	-	-
	<b>157.303</b>	<b>6.620</b>	<b>-</b>	<b>6</b>	<b>163.929</b>

	Milers d'euros				
	31/12/16	Addicions	Diferències de canvi	Altres ajustaments	31/12/17
Cost	152.918	4.735	-	(350)	157.303
Deteriorament del valor acumulat	-	-	-	-	-
	<b>152.918</b>	<b>4.735</b>	<b>-</b>	<b>(350)</b>	<b>157.303</b>



L'adquisició de Quest Capital Advisers Agencia de Valores, SA el dia 17 de desembre de 2009 va generar un fons de comerç de consolidació de 13.556 milers d'euros, d'aquests 7.482 van ser activats durant l'exercici 2010 en reconeixement dels pagaments ajornats de l'operació d'adquisició. Fruit de les posteriors regularitzacions en base als pagaments reals dels compromisos ajornats, el fons de comerç a 31 de desembre de 2018 és de 13.588 milers d'euros.

D'altra banda l'adquisició de Columbus de México, SA, C.V. el dia 11 d'abril de 2008 va generar un fons de comerç de consolidació de 3.572 milers d'euros. Posteriorment es realitzà el pagament de la prima d'èxit per import de 3.111 milers de dòlars, sent el fons de comerç a 31 de desembre de 2018 de 7.043 milers d'euros.

Així mateix, l'adquisició d'Andbank Mònaco, SAM. el dia 30 de juny de 2011 va generar un fons de comerç de consolidació de 11.347 milers d'euros.

El 25 d'octubre de 2011 l'adquisició d'Andbank Participações, Ltda (abans LLA Participações Ltda) va generar uns fons de comerç de consolidació de 10.482 milers d'euros. A l'exercici 2015 s'ha formalitzat la compra d'un 26,31% de participació addicional i a l'exercici 2017 s'ha formalitzat la compra d'un 22,06% de participació addicional de la societat esmentada, incrementant el fons de comerç fins a 20.412 milers d'euros.

L'adquisició el 15 d'abril de 2014 d'Andbank Wealth Management SGIIC, SAU per part d'Andbank España, S.A. va generar un fons de comerç de consolidació de 1.290 milers d'euros.

L'adquisició de la branca d'activitat del negoci retail de Banco Inversis, S.A per part d'Andbank España, S.A. i l'adquisició de la cartera Swiss Asset Advisors per part d'Andbank Advisory LLC han generat un fons de comerç de consolidació de 89.841 i 1.676 milers d'euros, respectivament.

Durant el 2015 l'adquisició de les societats Banco Andbank (Brasil), S.A. va generar un fons de comerç de 5.969 milers d'euros. Addicionalment, l'adquisició al 2016 de la societat LLA DTVM per part de la societat Andbank (Brasil) Holding Financeira Ltda, ha generat un fons de comerç de 189 milers d'euros.

Durant el 2015 l'adquisició de Sigma Investment House Ltd ha generat un fons de comerç de 3.584 milers d'euros. Addicionalment, tal i com es va acordar en l'adquisició d'aquesta societat, al 2016 i 2017 s'han realitzat pagaments en relació a la política de creixement de l'esmentada societat que han suposat un increment del fons de comerç en 2.370 milers d'euros.

Durant el 2018 l'adquisició de Merchban, S.A., per part d'Andbank España, S.A, ha generat un fons de comerç de consolidació per import de 6.620 milers d'euros.

## ■b. Test de deteriorament

Amb el propòsit de realitzar proves de deteriorament el fons de comerç i els actius intangibles amb vides útils indefinides s'han assignat a les unitats generadores d'efectiu (UGE) del Grup d'acord amb el país d'operació.

- L'import recuperable d'una UGE es determina a partir de càlculs del valor en ús. Aquests càlculs, que són anyals, utilitzen projeccions de fluxos d'efectiu basades en pressupostos financers aprovats per la direcció que cobreixen un període d'entre 4 i 8 anys en funció de la UGE, en els quals:
  - La taxa de creixement anual dels actius sota gestió s'ajusta a l'evolució observada els darrers anys en cada unitat de negoci i a les expectatives pròpies de creixement segons els plans futurs establerts juntament amb una millora de les expectatives dels mercats.
  - La taxa de creixement anual del marge ordinari és resultat de l'evolució dels actius sota gestió promig del període així com de de la seva rendibilitat. La rendibilitat es troba adaptada a cada unitat de negoci segons l'evolució observada els darrers anys, així com les expectatives de mercat, més conservadores a la zona Euro donat el marc monetari europeu i l'elevada competència del sector.
  - La taxa de creixement anual de les despeses d'explotació s'ajusta a l'evolució observada en anys anteriors i a les expectatives d'inflació i de creixement de despeses de suport al negoci de cada unitat.
  - Per últim, el risc de tipus de canvi al qual es troben exposades les societats Quest -Uruguai- (EUR/UYU i EUR/USD), Columbus -Mèxic- (EUR/MXN), Andbank Wealth Management -Miami- (EUR/USD), Sigma Investment House -Israel- (EUR/ILS) i Andbank Brasil (EUR/BRL) s'ha determinat considerant el tipus de canvi de l'any 2018 constant.

Els fluxos d'efectiu més enllà d'aquest període s'extrapolen utilitzant la taxa de creixement (g), que s'ha establert entre un 2,00% i 2,50% per totes les societats del Grup Andbank a Europa i entre un 3,00% i 3,50% per a totes les societats del Grup Andbank fora d'Europa.

La taxa de descompte (Ke) s'ha calculat a partir de la taxa lliure de risc, agafant com a referència el bo a deu anys de cada país. La beta s'ha calculat a partir de la mitjana de la beta d'una mostra d'entitats cotitzades del sector (bancs universals de cada país, bancs privats globals i societats gestores de carteres i/o fons d'inversió globals). Per últim, la prima de risc utilitzada ha estat l'esmentada en el document de recerca de KPMG "Equity Market Risk Premium - Research Summary" de Juliol 2018. Aquesta taxa de descompte es situa per l'any 2018 en un rang entre el 7,28% i 13,03% depenent de la UGE.

### -c. Altres actius intangibles

La composició i els moviments que hi ha hagut en els comptes inclosos en els Actius intangibles durant els exercicis 2018 i 2017 han estat els següents:

								Milers d'euros
<b>A 31 de desembre de 2018</b>	31/12/17	Altes	Altes generades internament	Baixes	Altres traspassos	Diferències de canvi	Altres moviments	31/12/18
<b>Cost</b>								
Programes i aplicacions informàtiques	66.996	2.473	-	(500)	4.807	-	1.490	75.266
Actius multipropietat	834	-	-	-	-	-	-	834
Actius intangibles en procés	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres	78.285	21.560	-	-	(4.807)	-	-	95.038
	<b>146.115</b>	<b>24.033</b>	<b>-</b>	<b>(500)</b>	<b>-</b>		<b>1.490</b>	<b>171.138</b>
<b>Amortització acumulada</b>								
Programes i aplicacions informàtiques	(41.009)	(3.924)	-	158	-	-	(1.490)	(46.265)
Actius multipropietat	(672)	(4)	-	-	-	-	(7)	(683)
Actius intangibles en procés	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres	(15.928)	(2.468)	-	211	-	-	(91)	(18.276)
	<b>(57.609)</b>	<b>(6.396)</b>	<b>-</b>	<b>369</b>			<b>(1.588)</b>	<b>(65.224)</b>
<b>Deteriorament del valor acumulat</b>	<b>(1.597)</b>	<b>(75)</b>	<b>-</b>	<b>-</b>			<b>-</b>	<b>(1.672)</b>
<b>Saldo net</b>	<b>86.909</b>	<b>17.562</b>	<b>-</b>	<b>(131)</b>			<b>(98)</b>	<b>104.242</b>

								Milers d'euros
<b>A 31 de desembre de 2017</b>	31/12/16	Altes	Altes generades internament	Baixes	Altres traspassos	Diferències de canvi	Altres moviments	31/12/17
<b>Cost</b>								
Programes i aplicacions informàtiques	54.910	3.730	-	(509)	8.865	-	-	66.996
Actius multipropietat	830	-	-	-	4	-	-	834
Actius intangibles en procés	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres	64.404	25.610	-	(2.860)	(8.869)	-	-	78.285
	<b>120.144</b>	<b>29.340</b>	<b>-</b>	<b>(3.369)</b>	<b>-</b>			<b>146.115</b>
<b>Amortització acumulada</b>								
Programes i aplicacions informàtiques	(36.537)	(4.414)	-	(58)	-	-	-	(41.009)
Actius multipropietat	(661)	(11)	-	-	-	-	-	(672)
Actius intangibles en procés	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres	(11.501)	(4.992)	-	565	-	-	-	(15.928)
	<b>(48.699)</b>	<b>(9.417)</b>	<b>-</b>	<b>507</b>			<b>-</b>	<b>(57.609)</b>
<b>Deteriorament del valor acumulat</b>	<b>(1.597)</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>(1.597)</b>
<b>Saldo net</b>	<b>69.848</b>	<b>19.923</b>	<b>-</b>	<b>(2.862)</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>86.909</b>

Dins dels actius intangibles, en l'apartat "Altres", es troben les aplicacions informàtiques en curs per import de 34.669 milers d'euros, dins del projecte de transformació tecnològica del Banc (projecte Newton), que començarà a amortitzar-se en el moment en què els treballs de desenvolupament siguin conclusos i es trobin en funcionament.

A 31 de desembre de 2018, tots aquests elements segueixen en propietat de la Societat i afectes a la seva activitat.

## 15. Actius i passius per impostos

El detall dels actius i passius per impostos a 31 de desembre del 2018 i a 31 de desembre del 2017 és el següent:

Milers d'euros		
	31/12/18	31/12/17
<b>Actius per impostos</b>		
Actius per impostos corrents	5.575	8.002
Actius per impostos diferits	26.189	24.356
- Crèdits fiscals	22.255	13.226
- Transició IFRS	-	11.130
- Transició IFRS 9	3.934	-
	<b>31.764</b>	<b>32.358</b>
<b>Passius per impostos</b>		
Passius per impostos corrents	7.651	15.097
Passius per impostos diferits	10.834	9.930
- Passius fiscals	10.834	9.930
	<b>18.485</b>	<b>25.027</b>

## 16. Altres actius i passius

La composició d'aquests capítols de l'actiu i del passiu de l'estat de situació financera consolidat a 31 de desembre del 2018 i 31 de desembre del 2017 és la següent:

Milers d'euros		
	31/12/18	31/12/17
<b>Altres Actius</b>		
Existències	14	14
Resta dels altres actius	74.302	68.290
Periodificacions	27.742	24.230
Operacions en camí	6.010	6.550
Altres conceptes	40.550	37.510
	<b>74.316</b>	<b>68.304</b>
<b>Altres passius</b>		
Resta dels altres passius	82.155	80.430
Periodificacions	8.030	12.093
Operacions en camí	4.963	11.830
Altres conceptes	69.162	56.507
	<b>82.155</b>	<b>80.430</b>

## 17. Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda

L'epígraf "Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda" de l'estat de situació financera adjunt correspon principalment als actius adjudicats del Banc.

El desglossament i moviment d'aquest epígraf dels estats de situació financera adjunts es mostra a continuació:

Milers d'euros							
	31/12/2017	Altes	Baixes	Traspasos a inversió immobiliària	Ajustos per valoració	Aplicacions	31/12/2018
<b>Cost</b>							
Immobilitzat material	105.510	-	-	-	-	-	-
Procedent d'adjudicacions	-	1.580	(21.582)	(1.721)	-	(24.576)	59.211
Altres	651.312	-	-	-	-	-	-
	<b>105.510</b>	<b>1.580</b>	<b>(21.582)</b>	<b>(1.721)</b>	<b>-</b>	<b>(24.576)</b>	<b>59.211</b>
<b>Pèrdues per deteriorament</b>							
Immobilitzat material	-	-	-	-	-	-	-
Procedent d'adjudicacions	(56.217)	(15)	8.669	340	(1.424)	24.576	(24.071)
Altres	(2.328)	(46)	529	-	-	-	(1.845)
	<b>(58.545)</b>	<b>(61)</b>	<b>9.198</b>	<b>340</b>	<b>(1.424)</b>	<b>24.576</b>	<b>(25.916)</b>
<b>Saldo net</b>	<b>46.965</b>	<b>1.519</b>	<b>(12.384)</b>	<b>(1.381)</b>	<b>(1.424)</b>	<b>-</b>	<b>33.295</b>

							Milers d'euros
	31/12/2016	Altes	Baixes	Traspasos a inversió immobiliària	Ajustos per valoració	Aplicacions	31/12/2017
<b>Cost</b>							
Immobilitzat material	-	-	-	-	-	-	-
Procedent d'adjudicacions	96.151	17.917	(8.558)	-	-	-	105.510
Altres	-	-	-	-	-	-	-
	<b>96.151</b>	<b>17.917</b>	<b>(8.558)</b>	-	-	-	<b>105.510</b>
<b>Pèrdues per deteriorament</b>							
Immobilitzat material	-	-	-	-	-	-	-
Procedent d'adjudicacions	(50.688)	(5.529)	-	-	-	-	(56.217)
Altres	(2.643)	-	517	-	(202)	-	(2.328)
	<b>(53.331)</b>	<b>(5.529)</b>	<b>517</b>	-	<b>(202)</b>	-	<b>(58.545)</b>
<b>Saldo net</b>	<b>42.820</b>	<b>12.388</b>	<b>(8.041)</b>	-	<b>(202)</b>	-	<b>46.965</b>

El valor raonable dels actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com mantinguts per a la venda és el següent:

		Milers d'euros	
	31/12/18	31/12/17	
Terrenys	37.222	42.677	
Local	1.071	2.102	
Pàrking	1.695	713	
Traster	133	52	
Habitatge	30.521	52.186	
	<b>70.642</b>	<b>97.730</b>	

El valor raonable dels actius immobiliaris classificats com actius no corrents en venda es classifica, d'acord amb a la jerarquia del valor raonable, com a Nivell 2.

Els actius adjudicats són taxats de manera periòdica i es registren pel menor import entre el seu valor raonable menys els costos de venda i el seu valor en llibres.

De les anàlisis realitzades es conclou que el valor de mercat dels actius no difereix significativament dels seus valors comptables.

Les principals fonts independents utilitzades per a la valoració d'edificis i terrenys són les següents:

- INTERVALOR
- PERITAND
- PERITAXA
- TECNITASA

Els taxadors seleccionats per la taxació d'actius adjudicats, han estat escollits en base a la seva metodologia de taxació de referència mitjançant les normes de valoració detallades en l'ordenança ECO/805/2003 d'Espanya.

El mètode de valoració principalment utilitzat per les empreses taxadores és el comparatiu.

El Banc manté una política activa per a l'alienació de tots els actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda, sent superiors les taxacions obtingudes que el valor en llibres.

### Adjudicacions i recuperacions

Una classificació per categories i per termini mig de permanència en la cartera d'actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda es el següent:

	Milers d'euros	
	31/12/18	31/12/17
Fins a 12 mesos	1.903	18.502
Entre 1 i 2 anys	12.675	9.611
Entre 2 i 5 anys	12.751	16.085
Més de 5 anys	5.966	2.767
	<b>33.295</b>	<b>46.965</b>

Un detall per tipus d'actiu dels beneficis i pèrdues registrats en l'exercici 2018 i 2017 per la venda d'actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com mantinguts per a la venda és com segueix:

	Milers d'euros			
	31/12/18		31/12/17	
	Beneficis	Pèrdues	Beneficis	Pèrdues
Pisos	4.467	(693)	3.238	-
Pàrquings	4	-	-	-
Ajustaments per depreciació de l'actiu	-	(1.424)	-	(202)
	<b>4.471</b>	<b>(2.117)</b>	<b>3.238</b>	<b>(202)</b>

El Grup no manté a 31 de desembre del 2018 i 2017 passius associats als actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda.

## 18. Passius financers a cost amortitzat

El detall d'aquest epígraf de l'estat de situació financera a 31 de desembre del 2018 i 31 de desembre del 2017 és com segueix:

	Milers d'euros	
Passius financers a cost amortitzat	31/12/18	31/12/17
Dipòsits	3.241.894	3.245.242
Bancs centrals	59.825	12.166
Entitats de crèdit	538.471	394.053
Clientela	2.643.598	2.839.023
Valors representatius del deute emesos	472.618	425.894
Altres passius financers	13.299	3.123
	<b>3.727.811</b>	<b>3.674.259</b>

A la nota 38 (Gestió de riscos) s'inclou determinada informació relativa als riscos d'interès, liquiditat i mercat assumits pel Grup en relació amb els actius i passius financers inclosos en aquesta categoria, així com informació sobre concentració de riscos.

Els passius financers que componen la cartera de passius financers a cost amortitzat són registrats inicialment a valor raonable i valorats al cost amortitzat, utilitzant el mètode del tipus d'interès d'efectiu.

#### •a. Dipòsits

El desglossament del saldo d'aquest epígraf de l'estat de situació financera consolidat adjunt, per tipus d'instruments financers, es mostra a continuació:

	Milers d'euros	
	31/12/18	31/12/17
<b>Bancs centrals</b>	<b>59.825</b>	<b>12.166</b>
Comptes corrents/ dipòsits intradia	47.614	12.166
Dipòsit a termini	12.211	-
Dipòsits disponibles amb preavis	-	-
Pactes de recompra	-	-
<b>Entitats de crèdit</b>	<b>538.471</b>	<b>394.053</b>
Comptes corrents/ dipòsits intradia	219.527	106.546
Dipòsit a termini	318.944	287.507
Dipòsits disponibles amb preavis	-	-
Pactes de recompra	-	-
<b>Clientela</b>	<b>2.643.598</b>	<b>2.839.023</b>
Comptes corrents/ dipòsits intradia	2.168.835	2.175.710
Dipòsit a termini	474.763	663.313
Dipòsits disponibles amb preavis	-	-
Pactes de recompra	-	-
	<b>3.241.894</b>	<b>3.245.242</b>

#### •b. Valors representatius de deute

##### I) VALORS REPRESENTATIUS DE DEUTE EMESOS PER ANDORRA BANC AGRÍCOL REIG, SA

El saldo d'aquest epígraf de l'estat de situació financera adjunt a l'exercici 2018 i 2017 inclou emissions de deute per import de 15.730 i 17.434 euros respectivament, realitzades pel Banc durant l'exercici 2015.

El Consell d'administració del Banc, en la seva reunió del 26 de novembre del 2014, va acordar sol·licitar autorització per a l'emissió d'obligacions, per import de 15.000 milers d'euros. L'AFA va atorgar autorització prèvia el 29 de desembre del 2014 per emetre obligacions subordinades contingents convertibles perpètuas per 15.000 milers d'euros, considerant les mencionades obligacions com fons propis a efecte de solvència d'Andbank, en el moment de la confirmació de la seva inscripció en el registre de l'AFA.

Aquesta emissió, prenent com a referència els requisits establerts en la normativa europea i més en concret en la "Directive 2013/36/EU on access to the activity of credit institutions and the prudential supervision of credit institutions and investment firms (CRD IV)" i la "Regulation (EU) No 575/2013 on prudential requirements for credit institutions and investment firms (CRR)" poden ser computades com instruments de capital nivell 1 addicional d'acord amb aquest marc regulador.

Durant els primers dos mesos de l'exercici 2015 es va dur a terme el procés d'emissió i comercialització d'aquests productes i, després de suscriure's la totalitat de l'emissió, han meritat un tipus d'interès del 5,5% anual.

## II) VALORS REPRESENTATIUS DE DEUTE EMESOS PER ANDORRA CAPITAL AGRÍCOL REIG, BVI AB FINANCIALS PRODUCTS, DAC

Adicionalment, el saldo d'aquest epígraf inclou les emissions de títols fetes per Andorra Capital Agrícol Reig, B.V. i AB Financials Products, D.A.C., amb un desglossament per venciments a 2018 i 2017:

	Milers d'euros				
	De 3 mesos a 1 any	D'1 any a 5 anys	Més de 5 anys	Sense venciment	Total
Deutes representats per títols emesos durant el 2013	-	23.889	-	-	23.889
Deutes representats per títols emesos durant el 2014	-	-	-	-	-
Deutes representats per títols emesos durant el 2015	-	30.000	-	-	30.000
Deutes representats per títols emesos durant el 2016	-	18.747	25.000	-	43.747
Deutes representats per títols emesos durant el 2017	12.605	172.848	39.083	-	224.536
Deutes representats per títols emesos durant el 2018	2.787	131.929	-	-	134.716
	<b>15.392</b>	<b>377.413</b>	<b>64.083</b>	-	<b>456.888</b>

	Milers d'euros				
	De 3 mesos a 1 any	D'1 any a 5 anys	Més de 5 anys	Sense venciment	Total
Deutes representats per títols emesos durant el 2013	1.043	18.043	7.114	-	26.200
Deutes representats per títols emesos durant el 2014	-	-	-	-	-
Deutes representats per títols emesos durant el 2015	-	30.078	-	-	30.078
Deutes representats per títols emesos durant el 2016	-	20.117	23.349	-	43.466
Deutes representats per títols emesos durant el 2017	-	308.716	-	-	308.716
	<b>1.043</b>	<b>376.954</b>	<b>30.463</b>	-	<b>408.460</b>

En les emissions realitzades per Andorra Capital Agrícol Reig, B.V durant l'exercici 2017, cal destacar una emissió a través del seu programa d'emissió de Covered Bonds, que ha estat llistada al Global Exchange Market de l'Irish Stock Exchange (Borsa d'Irlanda), per un import de 135 milions d'euros, a venciment de 5 anys i cupó referenciat a Euríbor amb pagament trimestral, que a 31 de desembre de 2018 quedava garantida per part de la cartera de préstecs hipotecaris del Grup, per un import de 158.898 milers d'euros, i per l'import dipositat en un compte de corresponsal 14.744 milers d'euros.

### ■c. Altres passius financers

La composició d'aquest epígraf de la cartera de passius financers a cost amortitzat del passiu de l'estat de situació financera consolidat és el següent:

	Milers d'euros	
	31/12/18	31/12/17
Obligacions a pagar	9.299	-
Fiances rebudes	-	-
Càmeres de compensació	-	2.354
Comptes de recaptació	-	-
Comptes especials	-	-
Garanties Financeres	-	-
Altres conceptes	4.000	769
	<b>13.299</b>	<b>3.123</b>

## 19. Provisions

La composició d'aquest epígraf de l'estat de situació financera a 31 de desembre de 2018 i 2017 és com segueix:

	Milers d'euros	
	<b>31/12/18</b>	<b>31/12/17</b>
Pensions i altres obligacions de prestacions i altres retribucions als empleats a llarg termini	6.701	7.331
Qüestions processals i litigis per impostos pendents	1.850	3.283
Compromisos i garanties concedides	387	1.099
Altres provisions	8.541	16.980
	<b>17.479</b>	<b>28.693</b>

El moviment per tipus de provisió, durant els exercicis 2018 i 2017, ha estat el següent:

	Milers d'euros				
	Pensions i altres obligacions de prestacions i altres retribucions als empleats a llarg termini	Qüestions processals i litigis per impostos pendents	Compromisos i garanties concedits	Altres provisions	Total
Saldo a 1 de gener del 2018	7.331	3.283	1.099	16.980	28.693
Dotacions netes	2	(64)	(19)	(1.529)	(1.610)
Imports utilitzats	(1.632)	(1.369)	(229)	(893)	(4.123)
Altres moviments	1.000	-	(464)	(6.017)	(5.481)
Saldo a 31 de desembre de 2018	6.701	1.850	387	8.541	17.479

	Milers d'euros				
	Pensions i altres obligacions de prestacions i altres retribucions als empleats a llarg termini	Qüestions processals i litigis per impostos pendents	Compromisos i garanties concedits	Altres provisions	Total
Saldo a 1 de gener del 2017	7.081	-	761	86.549	94.391
Dotacions netes	522	3.283	51	2.119	5.975
Imports utilitzats	(588)	-	-	-	(588)
Altres moviments	316	-	287	(71.688)	(71.085)
Saldo a 31 de desembre de 2017	7.331	3.283	1.099	16.980	28.693

### ■a. Pensions i altres obligacions de prestacions definides postocupació i Altres retribucions als empleats a llarg termini

El Banc té registrades obligacions amb el personal per diversos conceptes: obligacions amb jubilats, obligacions amb prejubilats i fons d'altres obligacions per empleats en actiu del banc.

El personal provinent de l'anteriorment denominat Banc Agrícola i Comercial d'Andorra, S.A. jubilat amb anterioritat al 22 de desembre del 1995, gaudeix d'un sistema de pensions de jubilació creat el 1989, de prestació definida. Els empleats incorporats després de l'1 de maig del 1995, a excepció de determinats col·lectius amb un sistema d'aportació definida, no gaudeixen de cap sistema de pensions de jubilació.

El Banc va firmar amb diversos empleats acords de prejubilació individuals (segons el que disposa la Llei 17/2008 i Reglaments relacionats).

Respecte als pactes expressos contrets amb el personal jubilat, el Banc està obligat a efectuar retribucions complementàries.



Les variables actuàries i altres hipòtesis utilitzades en la valoració a 31 de desembre del 2018 pel personal jubilat i prejubilat són les següents:

	Jubilats	Pre-jubilats
Taules de supervivència	PERmf2000	PERmf2000
Taxa nominal d'actualització	1,75%	1,75%
Taxa nominal de creixement salarial	-	-
Taxa anual de creixement de les pensions	-	-
Edat de jubilació	-	65

Els possibles canvis que es puguin produir en les variables actuàries no tindran un efecte significatiu en els presents comptes anuals.

Els pagaments efectuats a pensionistes i prejubilats (segons allò que disposa la Llei 17/2008 i Reglaments relacionats) durant l'exercici 2018 i 2017 s'han registrat contra el fons de provisió.

El saldo del fons d'altres obligacions, que correspon al personal actiu, està cobert amb dipòsits cedits al mercat interbancari.

Pel que fa al personal en actiu afecte al pla d'altres obligacions, els empleats que ho sol·licitin poden mobilitzar el seu fons a plans d'inversió gestionats pel Banc fora de balanç. A 31 de desembre de 2018 els saldos gestionats fora de balanç ascendeixen a 368 milers d'euros, mentre que els fons interns registrats a l'epígraf "Pensions i altres obligacions", a 3.541 milers d'euros (4.221 a 31 de desembre de 2017).

#### •b. Altres provisions

L'epígraf Altres provisions recull esdeveniments i altres provisions no recollides en els epígrafs anteriors.

Els administradors del Banc no esperen que la resolució d'aquests esdeveniments pugui afectar de manera significativa els estats financers consolidats.

## 20. Fons Propis

Un detall del moviment dels fons propis del Grup en els exercicis 2018 i 2017 es mostra en l'Estat de Canvis en el Patrimoni Net.

#### •a. Capital

A 31 de desembre del 2018 el capital social del banc es compon de 1.769.343 accions (1.751.825 accions de classe A, 14.232 accions de classe B i 3.286 accions de classe C) de 44,56 euros de valor nominal cadascuna, totalment subscrites i desemborsades i representades mitjançant anotacions en compte.

Totes les accions del Banc tenen els mateixos drets polítics i econòmics, i no hi ha drets de vot diferents per a cap accionista. Tampoc existeixen accions que no siguin representatives de capital. Les accions no cotitzen en mercats organitzats.

#### •b. Prima d'emissió, guanys acumulats, reserves de revalorització i altres reserves

Un detall d'aquests epígrafs d'estat de situació financera a 31 de desembre del 2018 i 2017, és com segueix:

	Milers d'euros	
	31/12/18	31/12/17
<b>Prima d'emissió</b>	<b>73.441</b>	<b>73.441</b>
<b>Guanys acumulats</b>	<b>411.782</b>	<b>375.208</b>
Reserva legal	15.768	15.768
Reserves en garantia	27.026	25.929
Reserves estatutàries	-	-
Reserves voluntàries	367.061	331.906
Reserves per autocartera	1.927	1.605
<b>Reserves de revalorització</b>	<b>645</b>	<b>1.942</b>
	<b>485.868</b>	<b>450.591</b>

- Prima d'emissió

A 31 de desembre del 2018, el saldo d'aquest epígraf de l'estat de situació financera ascendia a 73.441 milers d'euros (73.441 milers d'euros al 2017).

- Reserva legal

D'acord amb la legislació mercantil andorrana els Bancs han de dotar un 10% del benefici de l'exercici a la reserva legal fins arribar a un 20% del capital social. Aquesta reserva legal, a 31 de desembre del 2018, està totalment constituïda.

- Reserves en garantia

Aquest apartat inclou les reserves en garantia de dipòsits i d'altres obligacions operacionals a mantenir dipositades a l'AFA per les entitats enquadrades en el sistema financer.

En compliment de la "Llei 20/2018 de 13 de setembre, reguladora del fons Andorrà de Garantia de Dipòsits i del sistema Andorrà de Garantia d'Inversions", al 31 de desembre de 2018 i 2017 l'import de l'epígraf "Reserves en garantia" ascendeix a 27.026 milers d'euros i 25.929 milers d'euros, respectivament (veure nota 42).

- Reserves voluntàries

Dins de les reserves voluntàries, s'inclouen 78.381 milers d'euros en concepte de reserves de diferències de primera consolidació que no són de lliure disposició.

- Reserves de revalorització

El saldo de l'epígraf "Reserves de Revalorització" correspon a l'actualització en llibres del valor de mercat de determinats immobles del banc.

Les Reserves de Revalorització tenen un caràcter indisponible fins que l'actiu surti efectivament del Banc i/o l'AFA autoritzi la seva disposició.

- Reserves de consolidació

A 31 de desembre del 2018 i 2017, els imports de les reserves de consolidació corresponen a les següents societats:

	Milers d'euros	
	<b>2018</b>	<b>2017</b>
Andorra Gestió Agrícol Reig, SAU.	653	1.053
Andorra Assegurances Agrícol Reig, SA	467	352
Grup Nobilitas N.V.	3.664	4.147
Andbank (Bahamas) Limited	16.904	16.538
Grup Andbank Luxembourg	7.302	6.906
Grup Andbank Espanya	2.585	(2.893)
Andbank Panamá, SA	7.198	7.505
APW Consultores Financeiros Lda	(772)	(646)
Altres	348	4.793
	<b>38.349</b>	<b>37.755</b>

El moviment de les reserves de consolidació durant els exercicis 2018 i 2017 ha estat el següent:

	Milers d'euros
<b>Saldo a 31 de desembre de 2016</b>	<b>30.946</b>
Distribució del resultat de 2016 a reserves	8.859
Altres ajustaments de consolidació	(2.050)
<b>Saldo a 31 de desembre de 2017</b>	<b>37.755</b>
Distribució del resultat de 2017 a reserves	3.655
Altres ajustaments de consolidació	(3.061)
<b>Saldo a 31 de desembre de 2018</b>	<b>38.349</b>

- Altres reserves

Les reserves incloses en l'epígraf "Altres" d'Altres reserves inclouen els ajustaments de primera aplicació de la normativa NIIF, així com els ajustaments realitzats durant l'exercici 2018 amb motiu de la primera aplicació de la NIIF 9.

▪ Instruments de patrimoni emesos diferents del capital

Els instruments de patrimoni emesos diferents del capital, a 31 de desembre de 2018 i 2017 corresponen a les obligacions subordinades contingents perpetues emeses el 24 de desembre de 2014 per import de 35.000 milers d'euros.

El Consell d'administració del Banc, en la seva reunió del 26 de novembre del 2014, va acordar sol·licitar autorització per a l'emissió d'obligacions, per import de 35.000 milers d'euros. L'AFA va atorgar autorització prèvia el 29 de desembre del 2014 per emetre obligacions subordinades contingents perpetues per import de 35.000 milers d'euros, considerant les mencionades obligacions com a fons propis a efecte de solvència d'Andbank, en el moment de la confirmació de la seva inscripció en el registre de l'AFA.

Aquesta emissió, prenent com a referència els requisits establerts en la normativa europea i més en concret en la "Directive 2013/36/EU on access to the activity of credit institutions and the prudential supervision of credit institutions and investment firms (CRD IV)" i la "Regulation (EU) No 575/2013 on prudential requirements for credit institutions and investment firms (CRR)" poden ser computades com instruments de capital nivell 1 addicional d'acord amb aquest marc regulador.

Durant els primers dos mesos de l'exercici 2015 es va dur a terme el procés d'emissió i comercialització d'aquest producte, i després de subscriure's la totalitat de l'emissió, ha meritat un tipus d'interès del 5,5% anual.

### ■c. Resultats atribuïts al Grup

El detall dels resultats aportats per cada una de les societats que han conformat el Grup durant l'exercici 2018 i 2017 és el següent:

	Milers d'euros	
	<b>31/12/18</b>	<b>31/12/17</b>
<b>Andorra Banc Agrícola Reig, SA</b>	<b>16.654</b>	<b>35.498</b>
<b>Societats consolidades per integració global :</b>	<b>7.774</b>	<b>7.281</b>
Andorra Gestió Agrícola Reig, SA	1.063	1.301
Andbank (Bahamas) Limited	(1.048)	1.964
<b>Grupo Nobilitas N.V.</b>	<b>91</b>	<b>20</b>
Columbus de México, SA, CV	408	152
And Private Wealth, SA	(401)	20
Quest Capital Advisers	(29)	385
Andbank Wealth Management LLC Grup	299	(354)
Ajustos de consolidació Grup Nobilitas	(186)	(183)
<b>Grup Andbank Luxemburg</b>	<b>(2.420)</b>	<b>(4.839)</b>
Andbank Luxembourg SA	(2.725)	(4.895)
Andbank Asset Management Luxembourg, SA	200	1
Ajustos de consolidació Grup Andbank Lux.	105	55
<b>Grup Andbank España</b>	<b>7.904</b>	<b>5.719</b>
Andbank España, SAU	5.284	2.281
Andbank Wealth Mangament, SGIIC, SAU	1.818	1.798
Medipatrimonia Invest, SL	-	129
APC SSAA	122	22
Andbank correduria de Seguros, SL	114	
Ajustos de consolidació Grup Andbank España	566	1.489
<b>Andbank (Panamá), SA</b>	<b>106</b>	<b>4.732</b>
APW Consultores Financeiros Ltda.	(11)	(576)
Andbank Monaco, SAM	926	604
Banco Andbank Brasil Ltda.	(64)	(1.087)
Andorra Assegurances Agrícola Reig, SA	121	(668)
Altres	1.106	111
<b>Ajustos de consolidació</b>	<b>2.650</b>	<b>(3.626)</b>
	<b>27.078</b>	<b>39.153</b>

## 21. Altres resultats globals acumulats – Patrimoni Net

El detall de l'altre resultat global acumulat durant l'exercici 2018 i 2017 per tipus d'instruments és el següent:

	Milers d'euros	
	31/12/18	31/12/17
<b>Elements que no es reclassificaran a resultats</b>		
Actius tangibles	-	-
Actius intangibles	-	-
Guanyos o pèrdues actuàries en plans de pensions de prestacions definides a la venda	-	-
Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda	-	-
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts en inversions en dependents, negocis conjunts i associades	-	-
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global		
Ineficàcia de les cobertures de valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global		
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global (element cobert)		
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global (instruments de cobertura)		
Canvis del valor raonable dels passius financers a valor raonable amb canvis en resultats atribuïbles a canvis en el risc de crèdit		
<b>Elements que poden reclassificar-se a resultats</b>	<b>(9.167)</b>	<b>(2.011)</b>
Cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger (part efectiva)	-	-
Conversió de divises	13	-
Derivats de cobertura. Cobertures de fluxos d'efectiu (part efectiva)	(4.128)	-
Canvis del valor raonable dels instruments de deute valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global	(5.052)	(2.011)
Instruments de cobertura (elements no designats)	-	-
Actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda	-	-
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts en inversions en dependents, negocis conjunts i associades	-	-
	<b>(9.167)</b>	<b>(2.011)</b>
<b>Impost sobre beneficis relatiu a elements que poden reclassificar-se a guanyos o pèrdues</b>	<b>833</b>	<b>201</b>
	<b>(8.334)</b>	<b>(1.810)</b>

En l'estat d'ingressos i despeses reconegudes dels exercicis 2018 i 2017, que formen part integrant de l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat, es presenten els moviments que hi ha hagut en aquest epígraf de l'estat de situació financera consolidat durant aquests exercicis.

Les variacions produïdes en els ingressos i despeses reconegudes en el Patrimoni Net com altres resultats globals acumulats es deuen als guanyos per valoració de la cartera pròpia classificada en els epígrafs "Canvis en el valor raonable dels instruments de deute valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global", "Derivats de cobertura. Cobertures de fluxos d'efectiu" i "Conversió de divises".

## 22. Exposicions fora de balanç

### •a. Compromisos de préstecs, garanties financeres i altres compromisos concedits i rebuts

La composició del saldo d'aquests imports a 31 de desembre del 2018 i a 31 de desembre del 2017, és la següent:

	Milers d'euros	
	31/12/18	31/12/17
<b>Compromisos de préstecs concedits</b>	<b>280.155</b>	<b>248.472</b>
<b>Dels quals: amb incompliments:</b>	<b>58</b>	<b>4</b>
Bancs centrals	-	-
Administracions Públiques	10.815	12.590
Altres societats financeres	5.080	3.280
Societats no financeres	143.615	92.975
De les quals Pimes	<b>10.712</b>	<b>8.055</b>
Llars	120.645	139.627
<b>Garanties financeres concedides</b>	<b>58.713</b>	<b>111.664</b>
<b>De les quals: amb incompliments:</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
Bancs centrals	-	-
Administracions Públiques	71	71
Altres societats financeres	12.356	11.528
Societats no financeres	34.714	42.253
De les quals Pimes	<b>6.124</b>	<b>7.287</b>
Llars	11.572	57.812
<b>Altres compromisos concedits</b>	<b>6.567</b>	<b>6.882</b>
<b>Dels quals: amb incompliments:</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
Bancs centrals	-	-
Administracions Públiques	-	-
Altres societats financeres	-	-
Societats no financeres	-	-
De les quals Pimes	-	-
Llars	6.567	6.882

Milers d'euros				
	31/12/18		31/12/17	
	Import màxim de la garantia	Nominal	Import màxim de la garantia	Nominal
<b>Garanties financeres rebudes</b>	<b>346.746</b>	<b>651.945</b>	<b>206.206</b>	<b>78.308</b>
Bancs Centrals	-	-	-	-
Administracions públiques	17.758	16.529	-	-
Societats financeres	81	60	2.202	1.627
Altres societats no financeres	17.336	18.665	98.314	26.598
De les quals Pimes	17.335	18.664	6.711	1.784
Llars	311.571	616.691	105.690	50.083

## 23. Operacions per compte de tercers

A continuació es desglossen els comptes més significatius recollits en aquest epígraf a 31 de desembre del 2018 i 2017:

Milers d'euros		
	31/12/18	31/12/17
Accions i altres títols de renda variable	2.673.471	2.825.428
Obligacions i altres títols de renda fixa	3.223.356	3.372.806
Participacions d'organismes d'inversió no gestionats pel Grup	5.849.546	6.428.878
Participacions d'organismes d'inversió gestionats pel Grup	200.657	228.141
Altres	6.947	9.331
	<b>11.953.977</b>	<b>12.864.584</b>

El detall dels recursos gestionats de tercers dins o fora de balanç, custodiats o no pel Grup a 31 de desembre del 2018 i 2017, era el següent:

Milers d'euros						
	2018			2017		
	Custodiats / dipositats per l'entitat	Custodiats / dipositats per tercers	Total	Custodiats / dipositats per l'entitat	Custodiats / dipositats per tercers	Total
Organismes d'inversió col·lectiva	1.203.347	1.055.790	2.259.137	1.886.433	879.014	2.765.447
Cartera de clients individuals gestionades mitjançant mandat	3.145.179	6.835.614	9.980.793	1.528.073	6.632.817	8.160.890
Altres clients individuals	9.533.964	-	9.533.964	11.302.456	-	11.302.456
	<b>13.882.490</b>	<b>7.891.404</b>	<b>21.773.894</b>	<b>14.716.962</b>	<b>7.511.831</b>	<b>22.228.793</b>

## 24. Ingressos i despeses per interessos

### •a. Ingressos per interessos

Comprèn els interessos meritats en l'exercici pels actius financers amb un rendiment implícit o explícit que s'obté en aplicar el mètode del tipus d'interès efectiu, amb independència que es valorin pel seu valor raonable, així com les rectificacions de productes com a conseqüència de cobertures comptables.

A continuació, es detalla l'origen dels ingressos per interessos registrats en l'estat de resultats consolidat a 31 de desembre del 2018 i 31 de desembre del 2017:

	Milers d'euros	
	31/12/18	31/12/17
Actius financers mantinguts per a negociar	8.699	9.004
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatoriament a valor raonable amb canvis en resultats	-	6.230
Actius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	5.848	5.615
Actius financers a cost amortitzat	36.164	31.524
Dels quals: préstecs i bestretes	25.546	28.942
Derivats - Comptabilitat de cobertures, risc de tipus d'interès	-	-
Altres actius	-	-
	<b>50.711</b>	<b>52.373</b>

#### ■b. Despeses per interessos

Comprèn els interessos meritats en l'exercici pels passius financers amb rendiment, implícit o explícit, inclosos els procedents de remuneracions en espècie, que s'obtenen d'aplicar el mètode del tipus d'interès efectiu, amb independència que es valorin pel seu valor raonable, així com les rectificacions del cost com a conseqüència de cobertures comptables.

A continuació, es detalla l'origen de les despeses per interessos registrats en l'estat de resultats consolidat a 31 de desembre del 2018 i 31 de desembre del 2017:

	Milers d'euros	
	31/12/18	31/12/17
Passius financers mantinguts per a negociar	-	-
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	-	28
Passius financers a cost amortitzat	26.384	20.528
Dels quals: dipòsits	16.537	15.812
Dels quals: valors representatius de deute emesos	9.847	4.716
Altres passius	864	2.788
Despeses per interessos d'actius	-	-
Derivats - comptabilitat de cobertures, risc de tipus d'interès	-	-
	<b>27.248</b>	<b>23.344</b>

## 25. Ingressos per dividends

Comprèn els dividends i retribucions d'instruments de patrimoni corresponents a beneficis generats per entitats participades:

	Milers d'euros	
	31/12/18	31/12/17
<b>Ingressos per dividends</b>		
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	592	272
	<b>592</b>	<b>272</b>

## 26. Ingressos per comissions

Comprèn l'import de les comissions meritàdes en l'exercici, excepte les que formen part integral del tipus d'interès efectiu dels instruments financers.

El desglossament del saldo d'aquest capítol de l'estat de resultats consolidat a 31 de desembre del 2018 i 31 de desembre del 2017 és el següent:

	Milers d'euros	
	31/12/18	31/12/17
<b>Ingressos per comissions</b>		
<b>Comissions de serveis</b>	<b>7.461</b>	<b>20.517</b>
<b>Ingressos de serveis</b>	<b>12.372</b>	<b>17.561</b>
Comissions de girs	1.097	2.842
Comissions de caixes de lloguer	820	1.641
Comissions de targetes de crèdit	1.987	2.219
Comissions de manteniment	5.782	8.481
Altres	2.686	2.378
<b>Caucions</b>	<b>627</b>	<b>689</b>
<b>Comissions de valors mobiliaris</b>	<b>142.387</b>	<b>148.347</b>
Operacions de borsa per c./clients	54.105	65.561
Administració dipòsit de valors	20.203	20.629
Operacions financeres	68.079	62.157
	<b>162.847</b>	<b>187.114</b>

## 27. Despeses per comissions

Comprèn l'import de totes les comissions pagades o a pagar meritàdes en l'exercici, excepte les que formen part integral del tipus d'interès efectiu dels instruments financers.

El desglossament del saldo d'aquest capítol de l'estat de resultats consolidat a 31 de desembre del 2018 i 31 de desembre del 2017 és el següent:

	Milers d'euros	
	31/12/18	31/12/17
<b>Despeses per comissions</b>		
Dipòsits de valors	841	1.147
Comissions de targetes de crèdit	1.178	1.241
Despeses swift	201	247
Despeses de representants	36.949	33.865
Altres	4.300	3.647
	<b>43.469</b>	<b>40.147</b>

## 28. Guanys o pèrdues per actius i passius financers

Dins d'aquesta Nota s'agrupen els epígrafs "Guanys o pèrdues al donar de baixa en comptes d'actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats, nets", "Guanys o pèrdues per actius i passius financers mantinguts per a negociar, netes", "Guanys o pèrdues per actius i passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats, nets", i "Guanys o pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures, netes".



El desglossament dels saldos d'aquest capítol de l'estat de resultats consolidat adjunt a 31 de desembre del 2018 i 31 de desembre del 2017, és el següent:

	Milers d'euros	
	31/12/18	31/12/17
<b>Guanys o pèrdues per actius i passius financers</b>		
Guanys o pèrdues per donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats, nets"	(26)	3.539
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	(26)	3.539
Actius financers a cost amortitzat	-	-
Passius financers a cost amortitzat	-	-
Altres	-	-
<b>Guanys o pèrdues per actius i passius financers mantinguts per a negociar, nets"</b>	<b>33.567</b>	<b>27.467</b>
Guanys o pèrdues per actius i passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats, nets"	72	-
Guanys o pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures, netes"	(33)	49
	<b>33.580</b>	<b>31.055</b>

■a. Un detall de l'epígraf "Guanys o pèrdues al donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats, netes" a 31 de desembre del 2018 i 31 de desembre del 2017, és el següent:

	Milers d'euros	
	31/12/18	31/12/17
<b>Guanys o pèrdues per actius i passius financers mantinguts per a negociar, nets</b>		
Derivats	20.165	9.093
Instrumentos de patrimoni	(338)	(100)
Valors representatius del deute	13.740	18.474
	<b>33.567</b>	<b>27.467</b>

■b. Un detall de l'epígraf "Guanys o pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures, netes" a 31 de desembre del 2018 i a 31 de desembre del 2017, és el següent:

	Milers d'euros	
	31/12/18	31/12/17
<b>Guanys o pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures, netes</b>		
Canvis del valor raonable de l'instrument de cobertura (incloses activitats interrompudes)	21	449
Canvis del valor raonable de la partida coberta atribuïbles al risc cobert	(54)	(400)
Ineficàcia en resultats de les cobertures de fluxos d'efectiu	-	-
Ineficàcia en resultats de les cobertures d'inversions netes en negocis en l'estranger	-	-
	<b>(33)</b>	<b>49</b>

## 29. Diferències de canvi, netes

Aquest epígraf de l'estat de resultats consolidat recull, fonamentalment, els resultats obtinguts en la compravenda de divises i les diferències que sorgeixen al convertir els comptes monetaris de l'estat de situació financera consolidat en moneda estrangera a euros.

L'import d'aquestes diferències de canvi netes registrat en l'estat de resultats consolidat a 31 de desembre del 2018, excloses les corresponents a la cartera d'actius i passius financers a valor raonable amb canvis en resultats és de 8.964 milers d'euros (12.303 milers d'euros a 31 de desembre del 2017).

## 30. Altres ingressos i despeses d'explotació

El desglossament del saldo d'aquest epígraf de l'estat de resultats consolidat a 31 de desembre del 2018 i 31 de desembre del 2017, és el següent:

Altres ingressos i altres despeses d'explotació	Milers d'euros			
	31/12/18		31/12/17	
	Ingressos	Despeses	Ingressos	Despeses
Canvis en el valor raonable d'actius tangibles valorats segons el model del valor raonable	-	-	-	-
Inversions immobiliàries	146	-	-	-
Arrendaments operatius diferents d'inversions immobiliàries	1.157	-	1.202	(876)
Altres	4.763	(3.854)	6.579	(6.948)
	<b>6.066</b>	<b>(3.854)</b>	<b>7.781</b>	<b>(7.824)</b>

## 31. Despeses d'administració

### ■a. Despeses de Personal

La composició dels imports que sota aquest concepte figuren en l'estat de resultats consolidat de l'exercici 2018 i 2017, és el següent:

	Milers d'euros	
	31/12/18	31/12/17
Sous i gratificacions al personal actiu	74.406	78.596
Quotes de la seguretat social	12.919	13.385
Dotacions altres compromisos retributius	757	854
Indemnitzacions	2.393	1.853
Despeses de formació	-	-
Remuneracions basades en instruments de capital	-	-
Altres despeses de personal	6.186	9.761
	<b>96.661</b>	<b>104.449</b>

### ■b. Altres despeses d'administració

La composició d'aquest capítol de l'estat de resultats consolidat a 31 de desembre del 2018 i 2017, és com segueix:

	Milers d'euros	
	31/12/18	31/12/17
Immables, instal·lacions i material	12.777	12.844
Subministraments	813	801
Informàtica i comunicacions	15.008	16.074
Publicitat i propaganda	3.257	3.873
Serveis de vigilància i trasllat de fons	471	553
Primes d'assegurances y autoassegurances	600	684
Serveis de professionals independents	14.974	17.284
Reparació i conservació	1.972	2.010
Administracions	4.614	3.558
Altres	3.629	2.904
	<b>58.115</b>	<b>60.585</b>

### 32. Provisions o reversions de provisions

A 31 de desembre del 2018 i 31 de desembre del 2017, les dotacions netes amb càrrec a aquest epígraf de l'estat de resultats consolidat van ser les següents:

	Milers d'euros	
	31/12/18	31/12/17
<b>Provisions o reversió de provisions</b>		
Pensions, altres obligacions de prestacions definides post-ocupació i altres retribucions als empleats a llarg termini	(2)	(522)
Qüestions processals i litigis per impostos pendents	64	(3.283)
Compromisos i garanties concedits	19	(51)
Altres provisions	1.529	(2.119)
	<b>1.610</b>	<b>(5.975)</b>

### 33. Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats

A continuació es presenten les pèrdues per deteriorament dels actius financers, desglossats per la naturalesa d'aquests actius, registrats en l'estat de resultats consolidat guany a 31 de desembre del 2018 i 31 de desembre del 2017:

	Milers d'euros		
31 de desembre del 2018	Guany	(Pèrdues)	Total net dels guany i pèrdues
Actius financers comptabilitzats al cost	-	-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	-	-	-
Actius financers a cost amortitzat	9.017	(3.086)	5.931
	<b>9.017</b>	<b>(3.086)</b>	<b>5.931</b>

	Milers d'euros		
31 de desembre del 2017	Guany	(Pèrdues)	Total net dels guany i pèrdues
Actius financers comptabilitzats al cost	-	-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	-	-	-
Actius financers a cost amortitzat	5.714	-	5.714
	<b>5.714</b>	<b>-</b>	<b>5.714</b>

### 34. Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius no financers

A 31 de desembre del 2018 i 2017, el Grup presenta saldo classificat com a deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius no financers següent:

	Milers d'euros	
	31/12/18	31/12/17
<b>Guany o pèrdues al donar de baixa en compte d'actius no financers</b>		
Immobilitzat material	(161)	-
Inversions immobiliàries	-	-
Actius intangibles	(75)	-
Altres actius	(75)	15
	<b>(311)</b>	<b>15</b>

## 35. Guanys o Pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de l'estat de resultats consolidat a 31 de desembre del 2018 i 31 de desembre del 2017 és:

	Milers d'euros	
	<b>31/12/18</b>	<b>31/12/17</b>
Guanys nets per vendes d'immobles	3.778	3.238
Deteriorament d'actius no corrents en venda	(1.424)	(202)
Guanys (pèrdues) per venda de participacions classificades com a actius no corrents en venda	-	-
Guanys per vendes d'altres instruments de capital classificats com a actius no corrents en venda	-	-
	<b>2.354</b>	<b>3.036</b>

## 36. Saldos i transaccions amb parts vinculades

Andorra Banc Agrícola Reig, SA i altres societats del Grup mantenen operacions amb les seves parts vinculades dins del curs ordinarí dels seus negocis. Totes aquestes operacions es realitzen en condicions normals de mercat. S'inclouen com altres parts vinculades entre d'altres els accionistes amb influència significativa sobre l'Entitat, considerat com una participació superior al 5%. A continuació es presenta un desglossament de les operacions amb parts vinculades identificades en els exercicis 2018 i 2017.

### •a. Operacions amb entitats i persones vinculades

Els saldos dels estats de situació financera i dels estats de resultats consolidats adjunts originats per les transaccions efectuades pel Grup amb les parts vinculades a 31 de desembre de 2018 i 2017 és el següent:

	Milers d'euros	
	<b>Saldos vius</b>	
<b>2018</b>	Personal clau de la direcció de l'entitat o de la seva dominant	Altres parts vinculades
<b>Selecció d'actius financers</b>	<b>897</b>	<b>78.008</b>
Instrumentos de patrimoni	-	-
Valors representatius del deute	-	-
Préstecs i bestretes	897	78.008
Dels quals: actius financers que el seu valor s'ha deteriorat	-	-
<b>Selecció de passius financers</b>	<b>2.985</b>	<b>18.794</b>
Dipòsits	2.985	18.693
Valors representatius del deute emesos	-	101
<b>Import nominal dels compromisos de préstec, garanties financeres i altres compromisos concedits</b>	<b>44</b>	<b>2.278</b>
<b>Import nocional dels derivats</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Estat de resultats</b>	<b>6</b>	<b>865</b>
Ingressos financers	3	796
Costos financers	(2)	(7)
Ingressos per comissions	6	76
Despeses per comissions	-	-
<b>Comptes d'ordre</b>	<b>38.470</b>	<b>80.688</b>
Dipòsits de valors i altres títols en custòdia	38.470	80.688

Milers d'euros		
2017	Saldos vius	
	Personal clau de la direcció de l'entitat o de la seva dominant	Altres parts vinculades
<b>Selecció d'actius financers</b>	<b>4.885</b>	<b>66.174</b>
Instrumentos de patrimoni	-	-
Valors representatius del deute	-	-
Préstecs i bestretes	4.885	66.173
Dels quals: actius financers que el seu valor s'ha deteriorat	-	1
<b>Selecció de passius financers</b>	<b>5.469</b>	<b>17.691</b>
Dipòsits	5.469	17.691
Valors representatius del deute emesos	-	-
<b>Import nominal dels compromisos de préstec, garanties financeres i altres compromisos concedits</b>	<b>69</b>	<b>12.112</b>
<b>Import nocional dels derivats</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Estat de resultats</b>	<b>249</b>	<b>2.578</b>
Ingressos financers	171	2.252
Costos financers	-	(47)
Ingressos per comissions	78	373
Despeses per comissions	-	-
<b>Comptes d'ordre</b>	<b>70.804</b>	<b>64.249</b>
Dipòsits de valors i altres títols en custòdia	70.804	64.249

#### •b. Remuneracions al personal clau de la gerència de l'Entitat

El Grup considera personal clau de la gerència al Consell d'Administració del Banc, així com els membres de la Alta direcció del Banc.

El detall de les remuneracions meritades en l'exercici 2018 i 2017 pel personal clau de la gerència és el següent:

Milers d'euros		
	2018	2017
<b>Retribucions</b>		
Retribucions Salarials Fixes	4.512	4.587
Retribucions salarials variables i diferits	1.742	2.546
Altres despeses de personal	442	943
<b>Total</b>	<b>6.696</b>	<b>8.076</b>

## 37. Situació Fiscal

Des de l'exercici 2012, les societats andorranes del Grup, tributen per l'Impost sobre Societats. Els beneficis d'aquestes societats, determinats d'acord amb la legislació fiscal, estan

subjectes a un tipus de gravamen del 10% sobre la base de tributació. De la quota de tributació poden practicar-se determinades deduccions d'acord amb la legislació vigent en cada moment. Les societats filials estrangeres tributen d'acord amb la legislació de cada país.

En opinió dels administradors del Banc, així com dels seus assessors fiscals, no existeixen contingències fiscals d'importos significatius que poguessin derivar-se, en cas d'inspecció, de possibles interpretacions diferents de la normativa fiscal vigent.

El detall d'aquest epígraf de l'estat de resultats consolidat és el següent:

Milers d'euros		
	31/12/18	31/12/17
Impost corrent exercici	(1.612)	(3.010)
Ingrès per impost diferit	-	-
Ajustos impost de societats	237	1.178
Impost de societats locals	(1.375)	(1.832)
Impost de societats estranger	(5.303)	(2.499)
<b>Total</b>	<b>(6.678)</b>	<b>(4.331)</b>

A causa de la diferència en el tractament de determinades operacions que la legislació fiscal estableix, el resultat comptable difereix de la base de tributació. A continuació s'inclou una conciliació entre el resultat comptable de l'exercici i la base de càlcul de la despesa per impost sobre societats de les societats andorranes del Grup. Més endavant s'indica el moviment dels impostos anticipats i diferits comptabilitzats en l'exercici.

Milers d'euros		
	31/12/18	31/12/17
<b>Resultat comptable abans d'impostos</b>	<b>19.192</b>	<b>38.737</b>
<b>Diferències permanents</b>	<b>1.443</b>	<b>1.110</b>
amb origen en l'exercici	1.443	1.110
amb origen en exercicis anteriors	-	-
<b>Base comptable de l'impost</b>	<b>20.635</b>	<b>39.847</b>
<b>Diferències temporals</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
amb origen en l'exercici	-	-
<b>Base de tributació</b>	<b>20.635</b>	<b>39.847</b>
<b>Tipus de gravamen del 10%</b>	<b>2.064</b>	<b>3.985</b>
<b>Quota de tributació</b>	<b>2.064</b>	<b>3.985</b>
<b>Deduccions i bonificacions</b>	<b>(452)</b>	<b>(975)</b>
<b>Despesa per impost de societats en l'exercici</b>	<b>1.612</b>	<b>3.010</b>
<b>Retencions i pagaments a compte</b>	<b>-</b>	<b>(1.587)</b>
<b>Quota diferencial</b>	<b>1.612</b>	<b>1.423</b>

A continuació es presenta una reconciliació entre el resultat comptable abans d'impostos i la despesa per impost de societats agregat de les societats andorranes del Grup pels exercicis 2018 i 2017:

Milers d'euros		
	31/12/18	31/12/17
<b>Saldo d'ingressos i despeses de l'exercici</b>	<b>19.192</b>	<b>38.737</b>
10% de saldo d'ingressos i despeses de l'exercici	1.919	3.874
Efecte fiscal de les diferències temporals i permanents	145	111
Deduccions i bonificacions de l'exercici corrent	(452)	(975)
<b>Despesa per impost sobre Beneficis</b>	<b>1.612</b>	<b>3.010</b>

Sobre la base de l'aplicació de la normativa vigent, han sorgit determinades diferències temporals que han estat registrades en l'estat de situació financera consolidat a 31 de desembre del 2018 i 2017. El moviment dels diferents actius i passius fiscals de les societats andorranes del Grup durant els exercicis 2018 i 2017 és el següent (en milers d'euros).

Milers d'euros				
	Impostos anticipats		Impostos diferits	
	2018	2017	2018	2017
Saldo inicial	12.858	11.955	9	67
Augments (*)	14.095	905	6	-
Disminucions	(11.466)	(2)	-	(58)
<b>Saldo final</b>	<b>15.487</b>	<b>12.858</b>	<b>15</b>	<b>9</b>

(\*) Dins de les dades de l'exercici 2018 s'inclou l'efecte fiscal de la primera aplicació d'IFRS9.

Un detall per tipologia d'origen dels actius per impostos anticipats i de passius per impostos diferits a 31 de desembre del 2018 i 2017 de les societats andorranes del Grup és el següent:

Milers d'euros		
	31/12/18	31/12/17
<b>Actius per impostos anticipats</b>		
Diferències d'imputació temporal d'ingressos i despeses	-	-
Dotació de provisions i altres deterioraments	8.098	12.847
Altres	61	11
<b>Altres Actius</b>	<b>7.328</b>	<b>-</b>
	<b>15.487</b>	<b>12.858</b>
<b>Passius per impostos diferits</b>		
Altres	15	9

Dins dels actius per impostos s'inclouen els imports comptabilitzats per les societats andorranes del Grup un cop presentada la liquidació de l'impost sobre societats de 2017 per deduccions pendents d'aplicar (799 milers d'euros) i per bases de tributació negatives (43.215 milers d'euros).

## 38. Gestió de riscos

### a. Model general de gestió i control de riscos

Assolir un model robust i eficient de control i gestió de riscos ha estat sempre un dels elements clau i objectiu prioritari del Grup Andbank. L'any 2018 ha estat un any de continuïtat en el desenvolupament i enfortiment del model integral de gestió de riscos, garantint que cobreix la totalitat dels riscos als que el Grup es troba exposat i permet una gestió òptima del seu capital.

Per tal d'assegurar l'evolució cap a una gestió avançada de riscos, durant el 2016 el Grup va dur a terme el Pla Corporatiu de Riscos, tot establint les bases per al desenvolupament d'un model de gestió integral en línia amb les recomanacions dels reguladors i les millors practiques del mercat. El 2017 es van emprendre les principals línies d'actuació d'aquest programa i es va fer realitat el model de gestió integrada de riscos al Grup Andbank.

Aquest nou model de gestió i control de riscos es fonamentava en l'establiment de les mètriques i límits del marc d'apetit de risc, com a quantia i tipologia dels riscos que es considera raonable

assumir en l'execució de l'estratègia de negoci. A finals del 2018 s'ha realitzat la primera revisió de les mètriques i límits del marc d'apetit de risc, amb l'objectiu d'adaptar-les a l'estratègia de negoci del Grup Andbank i l'assoliment dels seus objectius.

L'entorn de control establert permet garantir el manteniment del perfil de risc dins de l'Stage fixat a l'apetit de risc, així com adaptar-se a un entorn regulador creixent i cada vegada més exigent.

Els elements principals que assegurin un control efectiu són:

- Una estructura robusta de govern de riscos liderada per la Comissió de Riscos, que actua com assessora del Consell d'Administració en l'àmbit de riscos. Aquesta comissió té tres consellers especialitzats que s'encarreguen de garantir el compliment de la regulació i l'adequació als millors estàndards internacionals en matèria de control i gestió del risc.
- El marc corporatiu de polítiques de riscos i capital estableix els principis bàsics per a la gestió de tots els riscos als que es troba exposada l'entitat. Aquest marc permet garantir l'establiment, en totes les filials del Grup, d'un model de control i gestió de riscos homogeni i alineat amb l'estratègia global del Grup.
- La independència de la funció de riscos, garantint la separació entre les unitats generadores del risc i les responsables del seu control.
- La supervisió i consolidació agregada de tots els riscos.
- Una cultura de riscos integrada en tota l'organització que comprèn una sèrie d'actituds, valors, habilitats i pautes d'actuació davant de tots els riscos.

#### ■b. Gestió de capital

El M.I. Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió de 20 de desembre de 2018, va aprovar la Llei de regulació dels criteris de solvència i de liquiditat de les entitats financeres.

Aquesta llei obliga les entitats bancàries a mantenir una ràtio de solvència, formulada a partir de les recomanacions del Basel Committee on Banking Regulation and Supervisory Practices, com a mínim del 10%, determinada mitjançant un coeficient que posa en relació als recursos propis ajustats amb els actius de risc ponderats d'acord amb el grau de risc d'aquests actius. Així mateix obliga a mantenir una ràtio de liquiditat de com a mínim el 40%.

Les ràtios de solvència i de liquiditat, determinades d'acord amb aquesta llei, eren a 31 de desembre de 2018 del 22,31% i 66,60% respectivament (24,57% i 75,80% a 31 de desembre de 2017).

La Llei de regulació dels criteris de solvència i de liquiditat de les entitats financeres limita, addicionalment, la concentració de riscos a favor d'un mateix beneficiari al 20% dels fons propis de l'entitat bancària. D'altra banda l'esmentada llei estableix que l'acumulació de riscos que individualment superin el 5% dels fons propis no pot superar el límit del 400% dels esmentats fons propis. Així mateix el risc mantingut amb membres del Consell d'Administració no pot superar el 15% dels fons propis. Els mencionats riscos són ponderats segons el que estableix l'esmentada llei.

Durant l'exercici 2018 i 2017, el Banc ha complert amb els requeriments continguts en aquesta llei. La concentració de risc màxima assolida a favor d'un mateix beneficiari ha estat del 12,84% dels fons propis (10,95% en l'exercici 2017). Els crèdits, o altres operacions que impliquen risc a favor d'un mateix beneficiari, que excedeixen el 5% dels fons propis, no han sobrepassat agregadament una acumulació de riscos del 112,52% (81,74% en l'exercici 2017).

En el procés d'homologació del marc legislatiu al cabal comunitari europeu i, particularment, en matèria de legislació prudencial, el Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió del dia 20 de desembre del 2018, ha aprovat la Llei 35/2018 de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió. Aquesta llei, juntament amb el desenvolupament d'un reglament, pretén donar cobertura al paquet normatiu europeu CRD IV constituït pel Reglament EU n° 575/2013 i la Directiva 2013/36/EU.

Aquesta llei, que entrarà en vigor el dia 24 de gener de 2019, deroga la Llei de regulació dels criteris de solvència i liquiditat de les entitats financeres, del 29 de febrer de 1996.

La nova llei obliga les entitats bancàries a mantenir una ràtio de capital de nivell 1 ordinari (CET1) mínim del 4,5%, una ràtio de capital de nivell 1 (TIER1) mínim del 6% i una ràtio total de capital del 8%. A 31 de desembre de 2018, Andbank es situa molt per damunt d'aquestes ràtios mínimes. En aquest entorn regulador, les ràtios de capital d'Andbank a 31 de desembre de 2018 són:

	Fully Loaded	Phased In
Ràtio CET1	13,09 %	14,39 %
Ràtio TIER1	15,76 %	16,98 %
Ràtio capital total	15,79 %	17,01 %

#### ■c. Risc de crèdit

El risc de crèdit fa referència a la pèrdua potencial derivada de l'incompliment total o parcial de les obligacions contractuals que té un client o contrapartida amb el Grup.

L'estratègia de negoci principal del Grup Andbank està enfocada en activitats de banca privada, amb una base de clients molt àmplia, alta diversificació i baixa concentració dels recursos de clients. Addicionalment, la Societat desenvolupa exclusivament pel mercat andorrà, el negoci de banca minorista mitjançant la concessió de crèdits per a particulars i petites i mitges empreses a Andorra.

Amb l'objectiu d'assegurar una òptima gestió del risc de crèdit integrada en l'estructura de gestió global de riscos que permeti obtenir una rendibilitat acord amb el nivell de risc assumit, el Grup ha definit uns principis bàsics comuns que garanteixen l'alineació amb el pla de negoci de l'Entitat, l'apetit al risc definit i el compliment de les directrius regulatòries.

La gestió del risc de crèdit es basa en un sòlid model organitzatiu i de govern en el qual participen el Consell d'Administració i els diferents comitès de riscos, que estableixen les polítiques i procediments de riscos, els límits i delegacions de facultats, i aproven i supervisen el marc d'actuació de la funció de risc de crèdit.

Dins de l'àmbit exclusiu de risc de crèdit, el comitè de crèdits és l'òrgan de decisió responsable de la supervisió i control del risc de crèdit del Grup. El seu objectiu és ser un instrument per al control efectiu del risc de crèdit, assessorant a la Comissió Executiva, per tal d'assegurar que el risc de crèdit es gestiona conforme al nivell d'apetit de risc aprovat.

## (I) CICLE DEL RISC DE CRÈDIT

El cicle complet de gestió del risc de crèdit comprèn tota la vida de l'operació, des de l'anàlisi de la viabilitat i l'admissió del risc segons els criteris establerts, el seguiment de les operacions vives i, eventualment, la recuperació dels actius deteriorats

### • Anàlisi i admissió d'operacions:

El procés d'anàlisi i admissió de les operacions de préstecs i crèdits es caracteritza per una rigorosa anàlisi de la capacitat de devolució del deute per part del client, així com la naturalesa, liquiditat i qualitat de les garanties aportades.

Aquest procés ha de tenir en compte els criteris d'aprovació d'operacions definits a la política de risc crèdit així com les normes de delegació basades en l'atribució de facultats als diferents òrgans de govern en funció del tipus de producte, import i venciment.

Adicionalment, amb l'objectiu de mitigar l'exposició al risc, el Grup ha definit un model que estableix els límits i línies autoritzats amb cada contrapartida. Aquest model és aprovat pel Consell d'Administració i es revisa anualment. Qualsevol nova operació quedarà subjecta al compliment d'aquest límits, el consum dels quals és monitoritzat en tot moment.

Aquest procés d'anàlisi i admissió consta de les següents fases:

- Proposta: el gestor presenta la operació amb una anàlisi de la qualitat creditícia del client, les seves posicions, la seva solvència i la rendibilitat en funció del risc assumit.
- Anàlisi de l'operació: el departament de risc de crèdit analitza el detall de la proposta realitzada, validant l'existència documental de la informació relacionada amb les operacions, així com la seva qualitat i accessibilitat, necessària per a la posterior sanció.
- Sanció de la operació: un cop analitzada la operació, el departament de risc de crèdit la sanciona tenint en compte les polítiques de concessió definides així com els límits d'apetit de risc, buscant mantenir un equilibri entre risc i rendibilitat.
- Comunicació: el procés d'admissió conclou amb l'emissió i signatura d'una acta, i la seva posterior comunicació a les funcions involucrades per al seu correcte registre en els sistemes.

### • Seguiment:

El seguiment de clients i operacions analitza l'evolució de tots els elements que podrien incidir en la seva qualitat creditícia, per tal de detectar anticipadament les incidències que poguessin arribar a produir-se amb la finalitat d'emprendre accions encaminades a mitigar-les o resoldre-les.

Com a conseqüència d'aquest seguiment, s'identifiquen aquells clients o operacions que requereixen d'una revisió més profunda i d'un seguiment més exhaustiu, bé perquè presenten un deteriorament de la seva qualitat creditícia o bé perquè la seva naturalesa i/o import així ho requereixen.

Adicionalment, es realitza un seguiment i control diari del compliment dels límits i línies de risc aprovats. A tancament de mercat, es recalculen totes les exposicions d'acord als fluxos d'entrada i sortida d'operacions, les variacions de mercat i els mecanismes de mitigació del risc establerts. D'aquesta manera, les exposicions queden sotmeses a un seguiment diari i a un control sota els límits aprovats.

### • Recuperacions:

La recuperació és una funció rellevant dins de l'àmbit de gestió del risc de crèdit. Aquest procés defineix les estratègies i accions necessàries per tal d'assegurar la correcta regularització i recuperació dels crèdits en situació irregular, en el menor temps i cost possible.

Aquesta funció correspon al departament de recobrament i recuperacions. Aquest departament és una àrea de gestió directa de clients, el seu valor afegit es basa en la gestió eficaç i eficient del cobrament, ja sigui per regularització de saldos pendents de pagament o per la recuperació total.

El model de gestió de recuperacions requereix la coordinació adequada de diferents departaments (comercials, riscos i assessoria jurídica) i està subjecte a una permanent revisió i millora contínua dels processos i metodologies de gestió, adaptant-los en funció del context normatiu vigent i les millors practiques del sector.

## (II) DETERIORAMENT DEL RISC DE CRÈDIT

Un actiu financer o una exposició creditícia es considera deteriorat quan hi ha una evidència objectiva que s'ha produït un esdeveniment o l'efecte combinat de diversos esdeveniments que dona lloc a un impacte negatiu en els fluxos d'efectiu futurs que es van estimar en el moment de formalitzar la transacció, a causa de la materialització d'un risc de crèdit.

Les pèrdues per deteriorament dels instruments de deute i altres exposicions creditícies fora del balanç es registren com una despesa en l'estat de resultats consolidat de l'exercici en què aquest deteriorament s'estima, i les recuperacions de les pèrdues prèviament registrades, si escau, es reconeixen també en l'estat de resultats consolidat de l'exercici en què el deteriorament desapareix o es redueix.

El càlcul del deteriorament dels actius financers es fa en funció del tipus d'instrument un cop tingudes en compte les garanties eficaces rebudes. Per als instruments de deute valorats al cost amortitzat, el grup reconeix tant comptes correctors, quan es constitueixen provisions per insolvències per cobrir les pèrdues per deteriorament, com sanejaments directes contra l'actiu, quan s'estima que la recuperació és remota.

### **Classificació comptable en funció del risc de crèdit per insolvència**

El grup ha establert criteris que permeten identificar els acreditats que presentin increments significatius de risc o debilitats o evidències objectives de deteriorament i classificar-los en funció del seu risc de crèdit.

Les exposicions creditícies, així com les exposicions fora del balanç, es classifiquen, en funció del risc de crèdit, en les següents stages:

- **Risc Normal o Stage 1:** operacions que no compleixen els requisits per classificar-les en altres categories.
- **Risc Normal amb Increment significatiu de Risc o Stage 2:** aquesta categoria comprèn totes les operacions que, sense complir els criteris per classificar-se individualment com a stage 3 o fallit, presenten augments significatius del risc de crèdit des del reconeixement inicial. S'inclouen en aquesta categoria les operacions en què hi hagi imports vençuts de més de 30 dies d'antiguitat. Les operacions refinançades i reestructurades, classificades en aquesta categoria, es classifiquen en una categoria de menys risc quan donin



compliment als requisits establerts per proporcionar aquesta reclassificació. Les operacions que es van classificar com a risc normal en vigilància especial (stage 2), a causa d'increments significatius del risc o a causa d'importos vençuts de més de 30 dies, s'han de reclassificar en la categoria de risc normal (stage 1) un cop hagin superat un període de prova de 6 mesos, basat en la probabilitat d'entrada en la categoria de risc normal en vigilància especial.

- **Risc dubtós o Stage 3:** comprèn els instruments de deute, vençuts o no, en els quals, sense concórrer les circumstàncies per classificar-los en la categoria de risc fallit, es presentin dubtes raonables sobre el seu reemborsament total (principal i interessos) per part del titular, així com les exposicions fora del balanç el pagament de les quals per part del grup sigui probable i la seva recuperació dubtosa.
  - Per raó de la morositat del titular: operacions amb algun import vençut per principal, interessos o despeses pactats contractualment, amb caràcter general, amb més de 90 dies d'antiguitat (si bé es prenen en consideració les característiques particulars de les operacions originades o comprades amb deteriorament creditici), llevat que sigui procedent classificar-los com a fallits. També s'inclouen en aquesta categoria les garanties concedides quan l'avalat hagi incorregut en morositat de l'operació avalada. Així mateix, s'hi inclouen els importos de totes les operacions d'un titular quan les operacions amb importos vençuts amb caràcter general, tal com s'ha indicat anteriorment, de més de 90 dies d'antiguitat, siguin superiors al 20% dels importos pendents de cobrament.
  - Per raons diferents de la morositat del titular: operacions en què, sense concórrer les circumstàncies per classificar-les en les categories de fallits o en l'stage 3 per raó de la morositat, es presentin dubtes raonables sobre l'obtenció dels fluxos d'efectiu estimats de l'operació; així com les exposicions fora del balanç no qualificades en l'stage 3 per raó de la morositat el pagament de les quals per part del grup sigui probable i la seva recuperació dubtosa.

La definició comptable de stage 3 està alineada amb la que es fa servir en la gestió del risc de crèdit efectuada pel grup. Així mateix, està alineada amb la definició de default reguladora, a excepció que en termes reguladors es consideren default totes les operacions d'un titular en segment empresarial, quan hi ha importos vençuts amb més de 90 dies d'antiguitat, mentre que en la definició comptable únicament es consideren stage 3 totes les operacions d'un titular quan les operacions amb importos vençuts de més de 90 dies d'antiguitat són superiors al 20% dels importos pendents de cobrament.

- **Risc fallit:** El grup dona de baixa dels estats de situació les operacions que, després d'una anàlisi individualitzada, es considerin totalment o parcialment de recuperació remota. Dins d'aquesta categoria s'inclouen els riscos dels clients que estan en concurs de creditors amb petició de liquidació, així com les operacions classificades en l'stage 3 per raons de morositat amb una antiguitat superior als quatre anys, o inferior, quan l'import no cobert amb garanties eficaces s'hagi mantingut amb una cobertura per risc de crèdit del 100% durant més de dos anys, llevat dels saldos que comptin amb garanties eficaces suficients. Igualment, s'hi inclouen operacions que, sense presentar cap de les situacions anteriors, tenen un deteriorament notori i irrecuperable de la seva solvència.

### (III) ESTIMACIONS DE LES COBERTURES DE LES PÈRDUES PER RISC DE CRÈDIT

Els instruments de deute no inclosos a la cartera d'actius financers mantinguts per negociar, així com les exposicions fora de balanç, es classificaran, en funció del risc de crèdit per insolvència, en alguna de les categories recollides a les següents seccions.

Les cobertures de les operacions classificades com a risc normal estaran associades a un grup d'operacions amb característiques de risc de crèdit similars ("grup homogeni de risc") i, per tant, es podran estimar de forma col·lectiva, tenint en compte les pèrdues creditícies d'operacions amb característiques de risc similars.

Les cobertures de les operacions classificades com a risc normal amb increment significatiu del risc podran estar associades a un grup homogeni de risc o a una operació. Quan estiguin associades a un grup homogeni, s'estimaran de forma col·lectiva; quan estiguin associades a operacions concretes, podran estimar-se, ja sigui de forma individualitzada, a partir de les pèrdues creditícies de l'operació, ja sigui de forma col·lectiva.

Finalment, les cobertures de les operacions classificades com a risc dubtós estaran associades a operacions concretes i podran estimar-se de forma individualitzada o bé de forma col·lectiva.

### (IV) MITIGACIÓ DEL RISC DE CRÈDIT

L'exposició al risc de crèdit es gestiona i se segueix rigorosament basant-se en anàlisis de solvència dels acreditats i del seu potencial per atendre el pagament de les seves obligacions amb el grup, i s'adeqüen els límits d'exposició establerts per a cada contrapart fins al nivell que es consideri acceptable. També és habitual modular el nivell d'exposició mitjançant la constitució de col·laterals i garanties a favor del banc per part de l'obligat.

Normalment, aquestes corresponen a garanties de tipus real, majoritàriament dineràries, de valor o hipotecàries d'immobles destinats a habitatge (acabats o en construcció). El grup també accepta, encara que en menor grau, un altre tipus de garanties reals, com ara hipotecàries sobre immobles locals, naus industrials, etc., així com actius financers. Una altra tècnica de mitigació del risc de crèdit habitualment usada per l'entitat és l'acceptació d'aval, en aquest cas condicionada al fet que l'avalador presenti una solvència contrastada.

Totes aquestes tècniques de mitigació s'estableixen assegurant-ne la certesa jurídica, és a dir, amb contractes legals que vinculen totes les parts i permeten la seva exigibilitat legal en totes les jurisdiccions pertinents per assegurar en tot moment la possibilitat de liquidació de la garantia.

### (V) PRIMERA IMPLANTACIÓ IFRS 9

Tal i com s'explica més extensament en la nota 41, Andorra està immersa en un procés d'adaptació constant a la normativa internacional. El passat exercici 2017, la Societat va passar d'aplicar el Pla General Comptable Andorrà a aplicar la Norma Internacional de Comptabilitat 39 (NIC 39). Per l'actual exercici auditat, la Societat ha implementat les Normes Internacionals d'Informació Financera 9 (NIIF 9) que regula la gestió d'actius financers i que afecta directament a la partida de "Préstecs i comptes a cobrar".

L'1 de gener de 2018 va entrar en vigor la NIIF 9 "Instruments financers", que va substituir la NIC 39 "Instruments financers: reconeixement i valoració", i que ha suposat la modificació del conjunt de requeriments comptables per al registre i la valoració dels actius i passius financers, així com el deteriorament del valor dels instruments financers.

L'Òrgan supervisor d'Andorra (l'Autoritat Financera Andorrana o "AFA"), mitjançant el comunicat "recomanació EB 01/2018" de data 21 de desembre del 2018, va informar de la publicació de la guia que recull les expectatives supervidores i les bones pràctiques a la implantació de la NIIF 9 per part de les entitats bancàries andorranes i per a la gestió del risc de crèdit. Mitjançant el comunicat anterior l'AFA va autoritzar les entitats bancàries andorranes a adoptar, de forma anticipada, per a l'exercici 2018, les NIIF-UE, de forma simultània a la seva entrada en vigor a la Unió Europea i poder així continuar essent NIIF-UE compilant. Així mateix, la NIIF 9 ha introduït un esquema comptable addicional de comptabilitat de cobertures a l'existent fins ara, de manera que ha substituït aquest últim durant un període transitori.

L'aplicació d'aquesta norma implica, amb caràcter general, una anticipació del registre de les pèrdues per deteriorament del valor dels actius financers en relació amb els criteris que s'aplicaven d'acord amb la normativa anterior.

Tal i com s'explica més extensament en la nota 41 (Transició a la NIIF 9), Andorra està immersa en un procés d'adaptació constant a la normativa internacional. A l'exercici 2017, la Societat va passar d'aplicar el Pla General Comptable Andorrà

a aplicar la Norma Internacional de Comptabilitat 39 (NIC 39). Així mateix, per l'exercici 2018 la Societat ha implementat novament un canvi normatiu assolint les Normes Internacionals d'Informació Financera 9 (NIIF 9) les quals s'han vist afectades la classificació d'instruments financers, la comptabilitat de cobertures i l'estimació de la deterioració del risc de crèdit.

La normativa permet que, sempre que hi hagi un canvi normatiu, els impactes potencials derivats de la primera implantació siguin carregats contra reserves. Amb la implementació de les NIIF-UE adoptades pel Govern d'Andorra a l'exercici 2017, les contrapartides de l'actiu que s'han vist més afectades han estat les provisions de la cartera creditícia i els actius adjudicats. El canvi normatiu va suposar a la Societat un impacte brut a Reserves de 106.471 milers d'euros, dels quals 46.028 milers d'euros corresponen a la Inversió creditícia i 35.080 corresponen a Actius adjudicats.

El canvi normatiu de l'exercici 2018 ha suposat un impacte net en Reserves de 35.438 milers d'euros, dels quals 11.521 corresponen a la Inversió creditícia i 14.804 els derivats.

#### Exposició màxima al risc de crèdit

D'acord amb la NIIF 7 "Instruments financers: informació a revelar", a continuació es presenta la distribució, per epígrafs de l'estat de situació financera consolidat, de l'exposició màxima del Grup al risc de crèdit a 31 de desembre del 2018 i 2017, sense deduir les garanties reals ni les millores creditícies obtingudes per assegurar el compliment de les obligacions de pagament, desglossada segons la naturalesa dels instruments financers.

	Milers d'euros	
<b>Exposició màxima al risc de crèdit</b>	<b>31/12/18</b>	<b>31/12/17</b>
<b>Actius financers mantinguts per negociar</b>	<b>201.326</b>	<b>339.490</b>
Derivats	74.495	80.720
Instruments de patrimoni	1.269	9.635
Valors representatius de deute	125.562	249.135
Préstecs i bestretes	-	-
<b>Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats</b>	<b>56.655</b>	<b>-</b>
Instruments de patrimoni	6.279	-
Valors representatius de deute	50.376	-
Préstecs i bestretes	-	-
<b>Actius financers disponibles per a la venda</b>	<b>418.702</b>	<b>230.468</b>
Instruments de patrimoni	20.838	27.543
Valors representatius de deute	397.864	202.925
Préstecs i bestretes	-	-
<b>Préstecs i comptes a cobrar</b>	<b>1.457.697</b>	<b>1.664.601</b>
Préstecs i bestretes	1.457.697	1.664.601
<b>Inversions mantingudes fins al venciment</b>	<b>181.391</b>	<b>291.569</b>
Valors representatius de deute	181.391	291.569
Préstecs i bestretes	-	-
<b>Derivats - Comptabilitat de cobertures</b>	<b>-</b>	<b>90</b>
<b>Total riscos per actius financers</b>	<b>2.315.771</b>	<b>2.526.218</b>
Compromisos de préstec concedits	280.155	248.472
Garanties financeres concedides	58.713	111.664
Altres compromisos i altres garanties concedides	6.567	-
<b>Total compromisos i garanties concedides</b>	<b>345.435</b>	<b>360.136</b>
<b>Total exposició màxima al risc de crèdit</b>	<b>2.661.206</b>	<b>2.886.354</b>

L'exposició màxima al risc de crèdit es determina en funció dels actius financers com s'explica a continuació:

- En el cas dels actius financers reconeguts en els estats de situació financera consolidats, es considera que l'exposició al risc de crèdit és igual al seu valor en llibres, sense considerar les pèrdues per deteriorament, amb una única excepció dels derivats de negociació i de cobertura.
- Pel que fa a les garanties financeres concedides, es considera que la màxima exposició al risc de crèdit és el major import que el Grup hauria de pagar si la garantia fos executada, que correspon al seu valor en llibres.
- En relació als derivats, la màxima exposició al risc de crèdit es basa en el valor de mercat dels derivats i el seu risc potencial. El valor de mercat reflexa la diferència entre els compromisos originals i el valor de mercat en la data de presentació dels estats financers ("mark-to-market"). Tal i com s'indica a la nota 3, els derivats es comptabilitzen a cada data de tancament pel seu valor raonable d'acord amb la NIIF 9. D'altra banda, en relació al risc potencial, aquest és una estimació de l'increment màxim esperat de l'exposició al risc a través d'un derivat valorat a valor de mercat, amb un nivell de confiança estadístic, com a resultat de canvis futurs en els preus de valoració en el termini residual fins al venciment de la operació.

### Qualitat creditícia dels actius financers

Segons s'ha indicat a la política comptable sobre deteriorament de valor, el Grup té mètodes diferents per a determinar les pèrdues de crèdit esperades pels préstecs.

El valor brut dels actius financers per categories i la seva qualificació creditícia, segons s'ha indicat en les polítiques comptables, és com segueix:

Ràting	31/12/18	31/12/17
AAA	119.410	446.170
AA+	4.719	10.425
AA	48.286	25.265
AA-	16.162	10.356
Aa3	-	358
A+	54.631	-
A	22.686	-
A-	149.530	86.331
BBB+	185.886	170.868
BBB	92.014	-
BBB-	50.612	-
BB+	-	11.983
BB	418	-
BB-	9.101	-
B+	140	-
B	-	26
B-	-	-
CCC+	-	-
CCC	-	-
CCC-	-	-
CC	-	-
C	-	-
DDD	-	-
DD	-	-
D	57	-
No Aplica	1.541	19.025

### Riscos vençuts no deteriorats i riscos dubtosos o deteriorats

Les següents taules mostren un detall per contrapart i per producte dels imports vençuts dels riscos que no es consideraven deteriorats a 31 de desembre del 2018 i 2017 classificats, en funció de l'antiguitat del primer venciment impagat, així com el desglossament dels valors representatius de dubte i els préstecs i bestretes considerats com deteriorats, determinats individual i col·lectivament, i les correccions de valor diferenciant si el mateix s'ha determinat d'acord amb una anàlisi individualitzada o col·lectiva:

31 de desembre de 2018	No dubtoses			
			No vençudes o vençudes <= 30 dies	Vençudes >30 dies <= 90 dies
<b>Préstecs i bestretes</b>	<b>1.756.751</b>	<b>1.702.904</b>	<b>1.686.177</b>	<b>16.727</b>
Bancs centrals	-	-	-	-
Administracions públiques	43.638	43.638	43.638	-
Entitats de crèdit	241.816	241.816	241.816	-
Altres Societats Financeres	50.973	50.789	50.789	-
Altres Societats No Financeres	684.611	654.905	650.377	4.528
De les quals: petites i mitjanes empreses	602.575	582.433	577.905	4.528
De les quals: garantides per béns immobles comercials	212.278	194.742	194.742	-
<b>Llars</b>	<b>735.713</b>	<b>711.756</b>	<b>699.557</b>	<b>12.199</b>
De les quals: garantides per béns immobles residencials	312.756	295.670	292.474	3.196
De les quals: crèdits al consum	263.058	218.519	210.136	8.383

31 de desembre de 2018	Exposicions no dubtoses - Deteriorament de valor acumulat i provisions		
<b>Préstecs i bestretes</b>	<b>(57.417)</b>	<b>(35.265)</b>	<b>(22.152)</b>
Bancs centrals	-	-	-
Administracions públiques	(218)	(218)	-
Entitats de crèdit	(1)	-	(1)
Altres Societats Financeres	(68)	(18)	(50)
Altres Societats No Financeres	(33.299)	(25.227)	(8.072)
De les quals: petites i mitjanes empreses	(30.574)	(24.888)	(5.686)
De les quals: garantides per béns immobles comercials	(25.477)	(21.310)	(4.167)
<b>Llars</b>	<b>(23.831)</b>	<b>(9.802)</b>	<b>(14.029)</b>
De les quals: garantides per béns immobles residencials	(9.818)	(919)	(8.899)
De les quals: crèdits al consum	(5.345)	(621)	(4.724)

Import en llibres brut / Import nominal							
Dubtoses							
Pagament improbable no vençudes o vençudes <= 90 dies	Vençudes >90 dies <= 180 dies	Vençudes >90 dies <= 180 dies	Vençudes >1 any <=5 anys	Vençudes > 5 anys	De les quals: impagades	De les quals: amb deteriorament de valor	
<b>53.847</b>	<b>5.164</b>	<b>6.336</b>	<b>4.424</b>	<b>21.887</b>	<b>16.036</b>	<b>54.159</b>	<b>53.139</b>
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
<b>184</b>	-	-	<b>183</b>	<b>1</b>	-	<b>184</b>	<b>184</b>
<b>29.706</b>	<b>2.947</b>	<b>4.456</b>	<b>1.941</b>	<b>12.917</b>	<b>7.445</b>	<b>29.216</b>	<b>29.216</b>
20.142	2.947	65	1.941	12.824	2.365	21.143	21.143
17.536	-	4.391	-	7.777	5.368	17.536	17.536
<b>23.957</b>	<b>2.217</b>	<b>1.880</b>	<b>2.300</b>	<b>8.969</b>	<b>8.591</b>	<b>24.977</b>	<b>23.957</b>
17.086	1.566	998	2.015	5.520	6.987	17.085	16.101
44.539	623	317	271	41.723	1.605	6.988	6.953

Deteriorament del valor acumulat, canvis negatius acumulats en el valor raonable deguts al risc de crèdit i provisions

Exposicions dubtoses - Deteriorament del valor acumulat, canvis acumulats negatius en el valor raonable deguts al risc de crèdit i provisions					
Pagament improbable no vençudes o vençudes a <= 90 dies	Vençudes > 90 dies <=180 dies	Vençudes >180 dies <=1 any	Vençudes > 1 any <= 5 anys	Vençudes >5 anys	
<b>(1.404)</b>	<b>(1.155)</b>	<b>(1.380)</b>	<b>(9.272)</b>	<b>(8.941)</b>	
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	
(1)	-	-	-	-	
-	-	(49)	(1)	-	
<b>(831)</b>	<b>(590)</b>	<b>(555)</b>	<b>(3.047)</b>	<b>(3.049)</b>	
(831)	(53)	(555)	(3.045)	(1.202)	
-	(537)	-	(1.665)	(1.965)	
<b>(572)</b>	<b>(565)</b>	<b>(776)</b>	<b>(6.224)</b>	<b>(5.892)</b>	
(158)	(213)	(546)	(3.481)	(4.501)	
(414)	(249)	(220)	(2.450)	(1.391)	

Vençuts però el seu valor no s'ha deteriorat

31 de desembre de 2017 (*)	≤ 30 dies	> 30 dies ≤ 60 dies	> 60 dies ≤ 90 dies	> 90 dies ≤ 180 dies
<b>Instrumentos de patrimoni</b>	-	-	-	-
Dels quals: al cost	-	-	-	-
Dels quals: entitats de crèdit	-	-	-	-
Dels quals: altres societats financeres	-	-	-	-
Dels quals: societats no financeres	-	-	-	-
<b>Valors representatius del deute</b>	-	-	-	-
Bancs centrals	-	-	-	-
Administracions públiques	-	-	-	-
Entitats de crèdit	-	-	-	-
Altres societats financeres	-	-	-	-
Societats no financeres	-	-	-	-
<b>Préstecs i bestretes</b>	<b>8.464</b>	<b>805</b>	<b>2.295</b>	-
Bancs centrals	-	-	-	-
Administracions públiques	23	-	-	-
Entitats de crèdit	-	-	-	-
Altres societats financeres	359	9	-	-
Societats no financeres	2.245	94	479	-
Llars	5.836	702	1.816	-
<b>TOTAL</b>	<b>8464</b>	<b>805</b>	<b>2.295</b>	-
<b>Préstecs i bestretes per productes, per garanties reals i per subordinació</b>	-	-	-	-
A la vista i amb breu termini de preavis (compte corrent)	6.069	141	46	-
Deute per targetes de crèdit	30	-	-	-
Cartera comercial	-	-	-	-
Arrendaments financers	-	-	-	-
Préstecs de recompra inversa	-	-	-	-
Altres préstecs a termini	2.365	663	2.249	-
Bestretes diferents de préstecs	-	-	-	-
Dels quals: préstecs hipotecaris (préstecs garantits per béns immobles)	295	442	434	-
Dels quals: altres préstecs amb garanties reals	2.501	217	1.744	-
Dels quals: crèdit al consum	5.444	259	1.291	-
Dels quals: préstecs per a compra d'habitatge	121	11	434	-
Dels quals: préstecs per a finançament de projectes	1.027	3	14	-

(\*) Dades originalment reportades, segons la normativa vigent en l'exercici 2017



### Pèrdues per deteriorament

A continuació, es presenten els moviments produïts durant l'exercici 2018 i 2017 en les provisions registrades en els estats de situació financera consolidats adjunts per cobrir el deteriorament de valor o reversió del deteriorament del valor estimat en els préstecs i bestretes i valor representatius de deute:

31 de desembre de 2018	Saldo d'obertura	Augments per originació i adquisició	Disminucions generades per baixes
<b>Provisions per a actius financers sense augment del risc de crèdit des del reconeixement inicial (Etapa 1)</b>	<b>3.188</b>	<b>702</b>	<b>(1.591)</b>
<b>Valors representatius de deute</b>	-	-	-
Bancs centrals	-	-	-
Administracions públiques	-	-	-
Entitats de crèdit	-	-	-
Altres societats financeres	-	-	-
Societats no financeres	-	-	-
<b>Préstecs i bestretes</b>	<b>3.188</b>	<b>702</b>	<b>(1.591)</b>
Bancs centrals	-	-	-
Administracions públiques	279	29	(43)
Entitats de crèdit	-	-	-
Altres societats financeres	6	8	(3)
Societats no financeres	755	297	(230)
Llars	2.148	368	(1.315)
<b>Provisions per a instruments de deute amb un augment significatiu del risc de crèdit des del reconeixement inicial, però no amb deteriorament creditici (Etapa 2)</b>	<b>38.322</b>	<b>23</b>	<b>1.689</b>
<b>Valors representatius de deute</b>	-	-	-
Bancs centrals	-	-	-
Administracions públiques	-	-	-
Entitats de crèdit	-	-	-
Altres societats financeres	-	-	-
Societats no financeres	-	-	-
<b>Préstecs i bestretes</b>	<b>38.322</b>	<b>23</b>	<b>1.689</b>
Bancs centrals	-	-	-
Administracions públiques	-	-	-
Entitats de crèdit	-	-	-
Altres societats financeres	1	-	-
Societats no financeres	28.335	1	85
Llars	9.986	22	1.604
<b>Provisions per a instruments de deute amb deteriorament de crèdit (Etapa 3)</b>	<b>31.031</b>	<b>227</b>	<b>(5.635)</b>
<b>Valors representatius de deute</b>	-	-	-
Bancs centrals	-	-	-
Administracions públiques	-	-	-
Entitats de crèdit	-	-	-
Altres societats financeres	-	-	-
Societats no financeres	-	-	-
<b>Préstecs i bestretes</b>	<b>31.031</b>	<b>227</b>	<b>(5.635)</b>
Bancs centrals	-	-	-
Administracions públiques	-	-	-
Entitats de crèdit	-	-	-
Altres societats financeres	-	3	-
Societats no financeres	7.925	54	(993)
Llars	23.106	170	(4.642)
<b>Total</b>	<b>72.541</b>	<b>952</b>	<b>(5.537)</b>



Canvis per modificació del risc de crèdit (net)	Canvis per modificacions sense desconeixement (net)	Disminucions per correccions de valor d'operacions fallides donades de baixa	Altres ajustos	Saldo de tancament
<b>328</b>	-	<b>(696)</b>	<b>181</b>	<b>2.112</b>
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
<b>328</b>	-	<b>(696)</b>	<b>181</b>	<b>2.112</b>
-	-	-	-	-
(48)	-	-	-	217
-	-	-	-	-
3	-	-	2	16
181	-	(380)	309	932
192	-	(316)	(130)	947
<b>(599)</b>	<b>113</b>	<b>(299)</b>	<b>(5.730)</b>	<b>33.519</b>
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
<b>(599)</b>	<b>113</b>	<b>(299)</b>	<b>(5.730)</b>	<b>33.519</b>
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
(1)	-	-	27	27
(651)	(38)	(1)	(2.592)	25.139
53	151	(298)	(3.165)	8.353
<b>(4.777)</b>	<b>(2.198)</b>	<b>(7.285)</b>	<b>10.421</b>	<b>21.784</b>
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
<b>(4.777)</b>	<b>(2.198)</b>	<b>(7.285)</b>	<b>10.421</b>	<b>21.784</b>
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	57	60
(1.589)	(539)	(1.895)	5.141	8.104
(3.188)	(1.659)	(5.390)	5.223	13.620
<b>(5.048)</b>	<b>(2.085)</b>	<b>(8.280)</b>	<b>4.872</b>	<b>57.415</b>

31 de desembre de 2017 (*)	Saldo d'obertura	Augments deguts a dotacions per a pèrdues per préstecs estimades durant el període
Instrumentos de patrimoni		
<b>Correccions de valor específiques per a actius financers, estimades individualment</b>	<b>34.253</b>	<b>1.359</b>
<b>Valors representatius de deute</b>	-	-
Bancs centrals	-	-
Administracions públiques	-	-
Entitats de crèdit	-	-
Altres societats financeres	-	-
Societats no financeres	-	-
<b>Préstecs i bestretes</b>	-	-
Bancs centrals	-	-
Administracions públiques	-	-
Entitats de crèdit	-	-
Altres societats financeres	-	-
Societats no financeres	26.665	1.055
Llars	7.588	304
<b>Correccions de valor específiques per a actius financers, estimades col·lectivament</b>	<b>30.912</b>	<b>9.821</b>
<b>Valors representatius de deute</b>	-	-
Bancs centrals	-	-
Administracions públiques	-	-
Entitats de crèdit	-	-
Altres societats financeres	-	-
Societats no financeres	-	-
<b>Préstecs i bestretes</b>	-	-
Bancs centrals	-	-
Administracions públiques	-	-
Entitats de crèdit	-	-
Altres societats financeres	11	258
Societats no financeres	4.983	2.853
Llars	24.054	6.709
<b>Correccions del valor col·lectives per a pèrdues per actius financers incorregudes però no comunicades</b>	<b>17.352</b>	<b>5.444</b>
<b>Valors representatius de deute</b>	-	-
<b>Préstecs i bestretes</b>	<b>17.352</b>	<b>5.444</b>
<b>Total</b>	<b>80.793</b>	<b>16.623</b>

(\*) Dades originalment reportades, segons la normativa vigent en l'exercici 2017



### Concentració de riscos

A continuació es mostra un detall de les concentracions de riscos dels diferents instruments financers, per producte i àrea geogràfica, a 31 de desembre del 2018 i a 31 de desembre del 2017:

31/12/18	Actius financers mantinguts per a negociar			Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	
	Valors representatius del deute	Instruments de patrimoni	Derivats	Valors representatius del deute	Instruments de patrimoni
Espanya	100.817	1	618	-	-
França	2.953	-	794	-	-
Itàlia	164	-	-	50.376	-
Alemanya	5.289	-	-	-	-
Holanda	1.954	-	-	-	-
Andorra	4.836	11	-	-	4.803
Resta Europa	3.437	1.137	49.859	-	-
Estats Units	3.581	3	5.286	-	1.476
Amèrica llatina	2.372	-	-	-	-
Altres	159	117	17.938	-	-
	<b>125.562</b>	<b>1.269</b>	<b>74.495</b>	<b>50.376</b>	<b>6.279</b>

31/12/2017 (*)	Actius financers mantinguts per a negociar		
	Valors representatius del deute	Instruments de patrimoni	Derivats
Espanya	79.352	67	2.307
França	22.794	-	-
Itàlia	3	31	-
Alemanya	5.444	-	-
Holanda	-	-	-
Andorra	14.230	57	274
Resta Europa	98.517	5.259	64.313
Estats Units	15.295	375	-
Amèrica llatina	3.951	685	6
Altres	9.549	3.161	13.820
	<b>249.135</b>	<b>9.634</b>	<b>80.720</b>

(\*) Dades originalment reportades, segons la normativa vigent en l'exercici 2017

Milers d'euros						
Actius financers a valor raonable amb canvis en altres resultats globals		Inversions mantingudes fins a venciment		Actius financers a cost amortitzat		
Valors representatius del deute	Instruments de patrimoni	Valors representatius del deute	Interbancari	Bancs centrals i altres dipòsits a la vista (Interbancari)	Inversió creditícia bruta	
91.595	1.027	-	92.185	441.316	364.278	
46.210	-	-	77.006	234.508	83.622	
-	-	129.331	-	481	2.811	
-	-	7.086	-	312	1.704	
30.065	-	833	-	238	4.125	
90.825	5.800	-	-	2.279	698.711	
34.615	13.571	-	48.958	327.084	197.772	
97.080	76	44.141	219	256.059	30.185	
7.474	-	-	22.795	1.299	122.728	
-	364	-	474	150.260	9.176	
<b>397.864</b>	<b>20.838</b>	<b>181.391</b>	<b>241.637</b>	<b>1.413.836</b>	<b>1.515.112</b>	

Milers d'euros						
Actius financers disponibles per a la venda		Inversions mantingudes fins a venciment		Préstecs i bestretes		
Valors representatius del deute	Instruments de patrimoni	Valors representatius del deute	Interbancari	Bancs centrals i altres dipòsits a la vista (Interbancari)	Inversió creditícia bruta	
-	268	1.000	109.891	165.524	315.979	
1.010	-	-	-	15.611	99.497	
-	-	58.338	-	567	3.830	
-	-	7.168	-	551	51	
-	-	-	-	-	27.016	
84.173	11.811	-	-	10.421	717.978	
-	20.378	110.873	103.970	955.041	168.019	
107.833	(5.217)	114.190	-	208.424	16.759	
9.908	-	-	-	9.499	126.008	
-	302	-	-	51.248	34.991	
<b>202.924</b>	<b>27.542</b>	<b>291.569</b>	<b>213.860</b>	<b>1.416.885</b>	<b>1.510.128</b>	

### Netting d'actius i passius

El Banc presenta en els estats de situació consolidats el valor raonable dels derivats actius i passius amb el seu import brut, sense haver-se practicat cap *netting* comptable. Tot i així, alguns dels derivats financers contractats estan subjectes a acords de liquidació, com ara ISDA master agreements o similars. Aquests acords permeten la liquidació dels contractes derivats pel net en el cas d'impagament de la contrapart, però no en el curs del negoci ordinari, i el Banc no té la intenció de liquidar pel net aquests contractes. La següent taula mostra el valor dels actius i passius reconeguts a l'estat de situació subjectes als acords descrits a 31 de desembre de 2018, així com els saldos de col·laterals i altres acords de compensació:

			Milers d'euros
31 de desembre de 2018	Valor en llibres	Acords de compensació i col·laterals	Exposició neta
<b>Actius financers</b>			
Derivats	74.495	(11.099)	63.396
Préstecs i bestretes	217.719	(27.796)	189.923
<b>Passius financers</b>			
Derivats	73.550	(62.925)	10.625
Dipòsits	281.528	(70.927)	210.601

			Milers d'euros
31 de desembre de 2017	Valor en llibres	Acords de compensació i col·laterals	Exposició neta
<b>Actius financers</b>			
Derivats	80.720	(16.986)	63.734
Préstecs i bestretes	274.388	(29.136)	245.252
<b>Passius financers</b>			
Derivats	61.178	(13.317)	47.860
Dipòsits	322.272	(34.220)	288.052

### -d. Risc de mercat

#### Anàlisi de sensibilitat

El risc de mercat s'entén com la pèrdua potencial a la qual està exposada la cartera de negociació com a conseqüència de canvis en les condicions de mercat, com ara els preus dels actius, el tipus d'interès, la volatilitat i la liquiditat del mercat. La mesura que utilitza el Banc per a gestionar el risc de mercat de la cartera de negociació és la metodologia valor en risc (value at risk o VaR) com estàndard general del mercat, així com les proves d'estrès (stress testing) de la cartera d'inversió a venciment.

El mètode de càlcul del VaR utilitzat és el mètode històric. El càlcul obtingut correspon a la pèrdua màxima esperada en un horitzó temporal determinat i amb un nivell de confiança definit. El Banc calcula el VaR per a un horitzó temporal d'un dia i amb un nivell de confiança del 99%, i el període històric considerat pel càlcul és d'un any. Durant l'any 2018, el VaR mig calculat per a la cartera de negociació ha estat de 364 milers d'euros, amb un màxim de 1.313 milers d'euros i un mínim de 82 milers d'euros, mentre que la posició mitjana de la cartera de negociació ha estat de 315 milions d'euros. Globalment, la cartera de negociació es compon de bons de bona qualitat creditícia i amb una duració molt curta, el que determina un VaR molt reduït.

El Banc aplica proves d'estrès a la cartera d'inversió per avaluar quina seria la pèrdua de valor que experimentaria si es donessin situacions extremes d'increments de la corba de tipus d'interès o d'ampliació dels diferencials de crèdit. Aquestes proves s'apliquen mitjançant simulacions de canvis en el valor de mercat dels actius que componen la cartera davant diferents escenaris. S'analitzen set escenaris, quatre dels quals són històrics (crisi grega del 2010, fallida de Lehman Brothers del 2008, atacs terroristes a les Torres Bessones del 2001 i crisi del deute rus de 1998) i tres són hipotètics (disminució de la corba de tipus, ampliació general dels diferencials de crèdit i disminució de la corba de tipus correlacionada amb una ampliació dels diferencials de crèdit).

En la següent taula es mostra un resum de les posicions de VaR de l'activitat de trading del Banc a 31 de desembre del 2018 i 2017, així com durant el període (basat en un 99% de nivell de confiança i un període històric considerat pel càlcul d'un any):

				Milers d'euros	
<b>A 31 de desembre de 2018</b>	VaR a 31/12/2017	VaR Mig del període	VaR Màxim del període	VaR Mínim del període	
Risc d'interès i <i>spread</i>	108	327	1.306	64	
Risc de canvi	-	-	-	-	
Risc de renda variable	106	123	177	39	
Risc de volatilitat / correlació	-	-	-	-	
Efecte diversificació	(63)	(86)	(155)	(29)	
<b>Total</b>	<b>151</b>	<b>364</b>	<b>1.328</b>	<b>74</b>	

				Milers d'euros	
<b>A 31 de desembre de 2017</b>	VaR a 31/12/2017	VaR Mig del període	VaR Màxim del període	VaR Mínim del període	
Risc d'interès i <i>spread</i>	88	533	1.140	79	
Risc de canvi	-	-	-	-	
Risc de renda variable	74	143	167	67	
Risc de volatilitat / correlació	-	-	-	-	
Efecte diversificació	125	566	1.152	104	
<b>Total</b>	<b>125</b>	<b>566</b>	<b>1.152</b>	<b>104</b>	

#### **Exposició al risc de tipus d'interès - Activitat no trading**

El risc de tipus d'interès es defineix com l'impacte en el valor de mercat dels actius i passius del Banc com a conseqüència dels moviments en els tipus d'interès. Les mesures que utilitza el Banc per avaluar aquest impacte són la sensibilitat del marge financer per a un període d'un any a desplaçaments paral·lels de la corba de tipus d'interès de 25 punts bàsics per a les principals divises del estat de situació i la sensibilitat del valor de mercat dels recursos propis a desplaçaments paral·lels de la corba de tipus d'interès de 100 punts bàsics.

En la conjuntura de tipus d'interès històricament baixos dels últims anys, el Banc manté una exposició positiva a desplaçaments de la corba de tipus d'interès, és a dir, el marge financer del Banc augmentaria en cas d'una pujada del tipus d'interès i, a la inversa, es veuria reduït davant d'una disminució, encara que en els nivells de tipus actuals aquesta sensibilitat es asimètrica, i és d'una magnitud molt superior a la sensibilitat positiva a la negativa. Així mateix, el *gap de repricing* dels actius i passius sensibles al tipus d'interès dels estats de situació és positiu, és a dir, globalment la *repricing* dels actius és anterior en el temps a la dels passius. Aquest posicionament es reflecteix en la cessió de dipòsits a l'interbancari a terminis molt curts i en la possessió d'una cartera d'inversió de renda fixa invertida principalment en bons amb la rendibilitat lligada a tipus d'interès flotants o bons de tipus fix amb venciment a curt i a mitjà termini, encara que una part de la cartera es compon de bons a tipus fix de venciments llargs que permeten generar un marge addicional, i augmenten la duració de l'actiu de l'estat de situació consolidat. Bona part d'aquests bons es financen en el mercat amb operacions repo a tipus fix, que permeten cobrir el risc de duració. Durant el 2018, s'han contractat "interest rate swaps" i futurs per a cobrir el risc de duració dels bons a mig i llarg termini de la cartera d'inversió.

El límit de sensibilitat dels recursos propis com a conseqüència d'un desplaçament paral·lel de la corba de tipus d'interès de 100 punts bàsics va ser aprovat pel Consell d'Administració en un nivell del 5%. Al llarg de l'any 2018, la sensibilitat dels recursos propis s'ha mantingut per sota d'aquest límit.

A continuació es mostra una taula amb la posició del gap de tipus d'interès del Banc per a l'activitat no trading:

							Milers d'euros
<b>31 de desembre de 2018</b>	Fins a un mes	Més d'un mes i fins a tres mesos	Més de tres mesos i fins a un any	Més d'un any i fins a cinc anys	Més de cinc anys	No sensible	Saldo Total
Efectiu, saldo en altres bancs centrals i altres dipòsits a la vista	1.159.084	4.046	15.263	88.530	156.823	9.648	1.433.394
Actius financers	59.359	63.737	64.636	314.682	252.379	103.281	858.074
Préstecs i partides a cobrar	246.866	131.111	486.354	417.015	473.157	(55.171)	1.699.332
5.2.- Préstecs i crèdits a entitats	148.778	20	-	474	91.955	422	241.649
5.3.- Crèdits a clients	98.088	131.091	486.354	416.541	381.202	(55.393)	1.457.883
Derivats de cobertura	-	-	-	-	-	-	-
Inversions depenents, negocis conjunts i associats	-	-	-	-	-	2.978	2.978
Altres actius	-	-	-	-	-	449.208	449.208
<b>Total actiu</b>	<b>1.465.309</b>	<b>198.894</b>	<b>566.253</b>	<b>820.227</b>	<b>882.359</b>	<b>509.944</b>	<b>4.442.986</b>
Passius financers mantinguts per a negociar	-	-	-	-	-	66.227	66.227
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	-	-	-	-	-	-	-
Passius financers a cost amortitzat	795.767	131.678	377.460	824.587	1.116.714	481.605	3.727.811
3.1. Dipòsits a bancs centrals	47.614	12.000	210	-	-	-	59.824
3.2. Dipòsits en bancs	255.043	(719)	5.002	136.322	131.885	11.512	539.045
3.3. Dipòsits clients	492.611	118.722	359.550	310.711	905.746	455.684	2.643.024
3.3.1. A vista	391.621	61.345	146.095	245.862	905.746	417.593	2.168.262
3.3.2. A termini	100.990	57.377	213.455	64.849	-	35.684	472.355
3.3.3. Interessos correguts no pagats	-	-	-	-	-	2.407	2.407
3.3.4. Altres passius financers	-	-	-	-	-	-	-
3.4. Valors emesos representatius de deute	499	1.675	12.698	377.554	79.083	1.110	472.619
3.5. Altres passius financers	-	-	-	-	-	13.299	13.299
Derivats de cobertura	-	-	-	-	-	7.322	7.322
Passius amparats per contractes d'assegurances	-	-	-	-	-	262	262
Altres actius	-	-	-	-	-	124.720	124.720
<b>Total passiu</b>	<b>795.767</b>	<b>131.678</b>	<b>377.460</b>	<b>824.587</b>	<b>1.116.714</b>	<b>680.136</b>	<b>3.926.342</b>
Patrimoni	-	-	-	-	35.000	481.644	516.644
<b>Total passiu + Patrimoni net</b>	<b>795.767</b>	<b>131.678</b>	<b>377.460</b>	<b>824.587</b>	<b>1.151.714</b>	<b>1.161.780</b>	<b>4.442.986</b>
Actiu	95.888	159.342	10.552	-	-	-	265.782
Passiu	78.545	124.642	10.405	401	51.789	-	265.782
<b>IRS - Derivats</b>	<b>17.343</b>	<b>34.700</b>	<b>147</b>	<b>(401)</b>	<b>(51.789)</b>	-	-
<b>GAP SIMPLE</b>	<b>687.750</b>	<b>101.917</b>	<b>188.939</b>	<b>(4.760)</b>	<b>(321.145)</b>	<b>(652.701)</b>	-
<b>GAP ACUMULAT</b>	<b>687.750</b>	<b>789.667</b>	<b>978.606</b>	<b>973.846</b>	<b>652.701</b>	-	-



Milers d'euros

<b>31 de desembre de 2017</b>	Fins a un mes	Més d'un mes i fins a tres mesos	Més de tres mesos i fins a un any	Més d'un any i fins a cinc anys	Més de cinc anys	No sensible	Saldo Total
Efectiu, saldo en altres bancs centrals i altres dipòsits a la vista	1.447.004	-	-	-	-	-	1.447.004
Actius financers	83.070	196.104	65.699	154.199	246.121	116.334	861.527
Préstecs i partides a cobrar	659.430	480.025	532.528	17.754	30.848	(55.984)	1.664.601
5.2.- Préstecs i crèdits a entitats	103.682	61.129	48.625	-	-	425	213.861
5.3.- Crèdits a clients	555.748	418.896	483.903	17.754	30.848	(56.409)	1.450.740
Derivats de cobertura	-	-	-	-	-	90	90
Inversions depenents, negocis conjunts i associats	-	-	-	-	-	2.000	2.000
Altres actius	-	-	-	-	-	448.018	448.018
<b>Total actiu</b>	<b>2.189.504</b>	<b>676.129</b>	<b>598.227</b>	<b>171.953</b>	<b>276.969</b>	<b>510.458</b>	<b>4.423.240</b>
Passius financers mantinguts per a negociar	-	-	-	-	-	58.088	58.088
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	-	-	-	-	-	-	-
Passius financers a cost amortitzat	492.140	408.566	1.097.911	360.183	202.874	1.147.585	3.709.259
3.1. Dipòsits a bancs centrals	12.166	-	-	-	-	-	12.166
3.2. Dipòsits en bancs	158.039	135.787	8.437	887	89.670	1.233	394.053
3.3. Dipòsits clients	318.872	272.779	1.081.768	70.638	5.236	1.089.729	2.839.022
3.3.1. A vista	90.655	181.309	815.891	-	-	1.087.855	2.175.710
3.3.2. A termini	228.217	91.470	265.877	70.638	5.236	-	661.438
3.3.3. Interessos correguts no pagats	-	-	-	-	-	1.874	1.874
3.3.4. Altres passius financers	-	-	-	-	-	-	-
3.4. Valors emesos representatius de deute	3.063	-	7.706	288.658	107.968	53.500	460.895
3.5. Altres passius financers	-	-	-	-	-	3.123	3.123
Derivats de cobertura	-	-	-	-	-	3.089	3.089
Altres actius	-	-	-	-	-	145.364	145.364
<b>Total passiu</b>	<b>492.140</b>	<b>408.566</b>	<b>1.097.911</b>	<b>360.183</b>	<b>202.874</b>	<b>1.354.126</b>	<b>3.915.800</b>
Patrimoni	-	-	-	-	-	507.440	507.440
<b>Total passiu + Patrimoni net</b>	<b>492.140</b>	<b>408.566</b>	<b>1.097.911</b>	<b>360.183</b>	<b>202.874</b>	<b>1.861.566</b>	<b>4.423.240</b>
Actiu	348.157	26.414	29.196	10.405	-	-	414.172
Passiu	47.570	41.744	126.948	110.910	87.000	-	414.172
<b>IRS - Derivats</b>	<b>300.587</b>	<b>(15.330)</b>	<b>(97.752)</b>	<b>(100.505)</b>	<b>(87.000)</b>	-	-
GAP SIMPLE	1.997.951	252.233	(597.435)	(288.735)	(12.904)	(1.351.109)	-
GAP ACUMULAT	1.997.951	2.250.183	1.652.748	1.364.013	1.351.109	-	-

## Anàlisi de sensibilitat

A continuació es presenta una anàlisi de la sensibilitat del Grup a variacions en els tipus d'interès de mercat en un horitzó temporal d'1 any:

31 de desembre del 2018	Milers d'euros			
	Impacte marge		Impacte valor econòmic	
	Increment de 25 punts bàsics	Decrement de 25 punts bàsics	Increment de 100 punts bàsics	Decrement de 100 punts bàsics
Mitja del període	10,69%	-10,58%	1,66%	-1,66%
Màxim del període	13,93%	-13,50%	4,20%	-4,20%
Mínim del període	9,59%	-9,17%	0,04%	-0,04%
31 de desembre del 2017				
Mitja del període	9,45%	-9,45%	1,24%	-1,24%
Màxim del període	10,80%	-10,76%	3,97%	-3,97%
Mínim del període	8,22%	-8,22%	0,21%	-0,21%

## Exposició al risc de tipus de canvi

El Grup entén el risc de tipus de canvi com l'impacte en el valor de mercat dels actius i passius del Grup denominats en divises diferents de l'euro com a conseqüència dels moviments en els tipus de canvi sent les posicions en signe positiu posicions llargues i en negatiu posicions curtes. Diàriament es fa un seguiment de les operacions de canvi al comptat i a termini per a que la posició oberta de divisa es mantingui dins dels límits autoritzats. Les principals posicions netes per divises contravalorades a euro són les següents:

Exposició a la moneda estrangera	Milers d'euros	
	2018	2017
USD	5.370	3.017
GBP	(20)	(40)
CHF	3.260	5.332
JPY	2	(163)

## re. Risc de liquiditat

El risc de liquiditat es defineix com el risc que el Banc no pugui afrontar els seus compromisos de pagament a curt termini, sigui ocasionat pel venciment de dipòsits, la disposició de línies de crèdit concedides o els requisits de garanties en operacions amb col·lateral, entre d'altres.

El Comitè d'Actius i Passius gestiona el risc de liquiditat assegurant que en tot moment es disposarà de liquiditat suficient per atendre cancel·lacions dels passius, a la vegada que manté un romanent de liquiditat per aprofitar oportunitats d'inversió en l'actiu.

Amb la finalitat de realitzar una correcta gestió de la liquiditat s'analitzen els estats de situació consolidats per venciments contractuals. L'entitat disposa d'eines informàtiques per efectuar la correcta distribució dels venciments dels comptes d'actiu i passiu en el temps, d'aquesta manera es poden analitzar els fluxos futurs de cobrament i pagament i determinar els possibles gaps.

La major part del finançament prové dels dipòsits de clients, encara que el mercat interbancari, principalment mitjançant operacions repo, és una font de finançament rellevant.

El Departament de Control de Risc Financer controla diàriament la liquiditat disponible a diferents terminis dia, verificant que es mantingui per sobre del mínim de liquiditat establert. Aquest mínim es situa durant el any 2018 en els 350 milions d'euros en un dia i 500 milions d'euros de cash i posicions amb elevada liquiditat fins a 1 any. Aquest control inclou el seguiment diari de les posicions finançables amb repo i de la cartera líquida. El Banc ha complert durant l'exercici aquests límits.

Cada mes es calcula la ràtio de liquiditat establerta per l'AFA, l'organisme supervisor del sistema financer andorrà. Aquesta ràtio compara els actius líquids i fàcilment mobilitzables i els passius exigibles, i es fixa en un mínim del 40%, és a dir, s'exigeix que com a mínim l'entitat disposi d'un 40% de liquiditat o actius fàcilment convertibles en liquiditat per fer front a la totalitat del finançament rebut amb disponibilitat immediata en un curt període de temps. El Banc ha mantingut una ràtio de liquiditat mitjana durant l'any 2018 del 68,26%, i a final de l'any del 66,60%.

El Grup Andbank, amb la finalitat de complir amb els estàndards internacionals, calcula i segueix la ràtio de liquiditat LCR (Liquidity Coverage Ratio). Aquesta ràtio està definida pel Comitè de Supervisió Bancària de Basilea i relaciona els actius d'alta liquiditat disponibles amb el net d'entrades menys sortides de cash els pròxims 30 dies. El nivell del Grup Andbank d'aquesta ràtio a tancament de 2018 és de 360%, per tant, compleix sobradament el límit imposit per normativa (90%).

Des de l'inici de la crisi financera internacional s'elabora amb periodicitat mensual un pla de contingència de la liquiditat del Banc, en el que s'avalua quina és la liquiditat contingent en funció de diferents nivells de mobilització dels actius líquids i de les fonts de finançament disponibles, considerant quin és el cost que tindria aquesta liquiditat. Així, es fa un rànquing dels actius mobilitzables de les fonts de liquiditat gestionables, en el qual es prioritza la utilització de fonts de liquiditat que tenen un impacte baix en l'estat de resultats i es posposa l'ús de fonts de liquiditat que tenen un impacte negatiu elevat en l'estat de resultats. També s'identifiquen les potencials situacions de sortida de liquiditat, siguin derivades de l'activitat dels clients com de l'activitat en els mercats financers, i es classifiquen en dos grups, en funció del grau de probabilitat en què succeeixin, com a probables i improbables. Al final, es contrasta la liquiditat que es podria generar respecte a les potencials sortides i s'avalua que l'excedent sigui superior al nivell mínim de liquiditat aprovat.

### Anàlisi de venciments per actius i passius financers

La següent taula mostra la classificació dels principals comptes d'actiu i passiu del Grup a 31 de desembre del 2018, per terminis de venciment contractual o, en el seu cas, per terminis esperats de realització o liquidació:

							Milers d'euros	
<b>31 de desembre de 2018</b>	Fins a un mes	Més d'un mes i fins a tres mesos	Més de tres mesos i fins a un any	Més d'un any i fins a cinc anys	Més de cinc anys	No sensible	Saldo Total	
Efectiu, saldo en altres bancs centrals i altres dipòsits a la vista	1.159.084	4.046	15.263	88.530	156.823	9.648	1.433.394	
Actius financers	59.359	63.737	64.636	314.682	251.513	104.147	858.074	
Préstecs i partides a cobrar	246.866	131.112	486.354	417.015	473.157	(55.171)	1.699.333	
5.2.- Préstecs i crèdits a entitats	148.778	20	-	474	91.955	422	241.648	
5.3.- Crèdits a clients	98.088	131.092	486.354	416.541	381.202	(55.593)	1.457.685	
Derivats de cobertura	-	-	-	-	-	-	-	
Inversions depenents, negocis conjunts i associats	-	-	-	-	-	2.978	2.978	
Altres actius	-	-	-	-	-	449.207	449.207	
<b>Total actiu</b>	<b>1.465.309</b>	<b>198.895</b>	<b>566.253</b>	<b>820.227</b>	<b>881.493</b>	<b>510.809</b>	<b>4.442.986</b>	
Passius financers mantinguts per a negociar	-	-	-	-	-	66.227	66.227	
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	-	-	-	-	-	-	-	
Passius financers a cost amortitzat	795.768	133.117	377.460	824.586	1.115.275	481.605	3.727.811	
3.1. Dipòsits en bancs centrals	47.614	12.000	210	-	-	-	59.824	
3.2. Dipòsits en bancs	255.043	719	5.002	136.322	130.446	11.512	539.044	
3.3. Dipòsits clients	492.612	118.723	359.551	310.711	905.746	455.684	2.643.027	
3.3.1. A vista	391.621	61.346	146.095	245.862	905.746	417.593	2.168.263	
3.3.2. A termini	100.991	57.377	213.456	64.849	-	35.684	472.357	
3.3.3. Interessos correguts no pagats	-	-	-	-	-	2.407	2.407	
3.3.4. Altres passius financers	-	-	-	-	-	-	-	
3.4. Valors emesos representatius de deute	499	1.675	12.697	377.553	79.083	1.110	472.617	
3.5. Altres passius financers	-	-	-	-	-	13.299	13.299	
Derivats de cobertura	-	-	-	-	-	7.322	7.322	
Passius amparats per contractes d'assegurances	-	-	-	-	-	262	262	
Altres actius	-	-	-	-	-	124.720	124.720	
<b>Total passiu</b>	<b>795.768</b>	<b>133.117</b>	<b>377.460</b>	<b>824.586</b>	<b>1.115.275</b>	<b>680.136</b>	<b>3.926.342</b>	
Patrimoni	-	-	-	-	35.000	481.644	516.644	
<b>Total passiu + Patrimoni net</b>	<b>795.768</b>	<b>133.117</b>	<b>377.460</b>	<b>824.586</b>	<b>1.150.275</b>	<b>1.161.780</b>	<b>4.442.986</b>	
GAP SIMPLE	670.407	65.777	188.792	(4.359)	(268.783)	(651.835)	-	
GAP ACUMULAT	670.407	736.184	924.976	920.617	651.835	-	-	

Milers d'euros

<b>31 de desembre de 2017</b>	Fins a un mes	Més d'un mes i fins a tres mesos	Més de tres mesos i fins a un any	Més d'un any i fins a cinc anys	Més de cinc anys	No sensible	Saldo Total
Efectiu, saldo en altres bancs centrals i altres dipòsits a la vista	1.446.754	-	-	-	-	250	1.447.004
Actius financers	73.650	57.529	105.965	159.135	348.914	116.334	861.527
Préstecs i partides a cobrar	298.787	191.678	430.762	363.370	435.989	(55.985)	1.664.601
5.2.- Préstecs i crèdits a entitats	15.906	61.133	48.625	-	87.772	424	213.860
5.3.- Crèdits a clients	282.881	130.545	382.137	363.370	348.217	(56.409)	1.450.741
Derivats de cobertura	-	-	-	-	-	90	90
Inversions depenents, negocis conjunts i associats	-	-	-	-	-	2.000	2.000
Altres actius	18	-	-	-	1.417	446.583	448.018
<b>Total actiu</b>	<b>1.819.209</b>	<b>249.207</b>	<b>536.727</b>	<b>522.505</b>	<b>786.320</b>	<b>509.272</b>	<b>4.423.240</b>
Passius financers mantinguts per a negociar	-	-	-	-	-	58.088	58.088
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	-	-	-	-	-	-	-
Passius financers a cost amortitzat	690.247	174.838	455.397	613.872	1.296.257	478.647	3.709.258
3.1. Dipòsits en bancs centrals	12.166	-	-	-	-	-	12.166
3.2. Dipòsits en bancs	136.678	34.514	8.437	887	212.303	1.233	394.052
3.3. Dipòsits clients	538.339	140.324	439.255	324.327	975.987	420.791	2.839.023
3.3.1. A vista	392.862	61.540	146.558	246.641	909.192	418.917	2.175.710
3.3.2. A termini	145.476	78.784	292.697	77.686	66.795	-	661.438
3.3.3. Interessos correguts no pagats	(6)	-	-	-	-	1.874	1.868
3.3.4. Altres passius financers	-	-	-	-	-	-	-
3.4. Valors emesos representatius de deute	3.064	-	7.705	288.658	107.967	53.500	460.894
3.5. Altres passius financers	-	-	-	-	-	3.123	3.123
Derivats de cobertura	-	-	-	-	-	3.089	3.089
Altres actius	166	-	-	-	299	144.899	145.365
<b>Total passiu</b>	<b>690.413</b>	<b>174.838</b>	<b>455.397</b>	<b>613.872</b>	<b>1.296.556</b>	<b>684.723</b>	<b>3.915.801</b>
Patrimoni	-	-	-	-	8.042	499.397	507.439
<b>Total passiu + Patrimoni net</b>	<b>690.413</b>	<b>174.838</b>	<b>455.397</b>	<b>613.872</b>	<b>1.304.598</b>	<b>1.184.120</b>	<b>4.423.240</b>
GAP SIMPLE	1.128.796	74.369	81.330	(91.367)	(518.278)	(674.849)	-
GAP ACUMULAT	1.128.796	1.203.164	1.284.494	1.193.127	674.849	-	-

Els actius que a 31 de desembre del 2018 i 2017 es troben compromesos (aportats com a col·laterals o garantia respecte a certs passius), i aquells que es troben lliures de càrregues, es mostren a continuació:

				Milers d'euros	
<b>A 31 de desembre del 2018</b>	Valor en llibres d'actius compromesos	Valor de mercat d'actius compromesos	Valor en llibres d'actius no compromesos	Valor de mercat d'actius no compromesos	
Instrumentes de patrimoni	-	-	30.326	30.326	
Valors representatius del deute	213.688	213.688	545.819	545.819	
Préstecs i bestretes	-	-	-	-	

				Milers d'euros	
<b>A 31 de desembre del 2017</b>	Valor en llibres d'actius compromesos	Valor de mercat d'actius compromesos	Valor en llibres d'actius no compromesos	Valor de mercat d'actius no compromesos	
Instrumentes de patrimoni	-	-	40.424	40.141	
Valors representatius del deute	271.379	264.034	471.067	457.828	
Préstecs i bestretes	-	-	-	-	

A 31 de desembre del 2018 i 2017, els col·laterals rebuts principalment per l'operativa d'adquisició temporal d'actius o préstecs de valors, i aquells que podrien comprometre's en la seva majoria, amb el propòsit d'obtenir finançament es mostren a continuació:

				Milers d'euros	
<b>A 31 de desembre del 2018</b>		Valor raonable de garanties rebudes compromeses o autocartera emesa	Valor raonable de garanties rebudes o autocartera emesa disponible per a comprometre	Valor raonable de garanties rebudes o autocartera emesa no disponible per a comprometre	
<b>Garanties rebudes</b>					
Instrumentes de patrimoni		-	-	-	
Valors representatius del deute		218.797	171.355	47.442	
Préstecs i bestretes		-	-	-	

				Milers d'euros	
<b>A 31 de desembre del 2017</b>		Valor raonable de garanties rebudes compromeses o autocartera emesa	Valor raonable de garanties rebudes o autocartera emesa disponible per a comprometre	Valor raonable de garanties rebudes o autocartera emesa no disponible per a comprometre	
<b>Garanties rebudes</b>					
Instrumentes de patrimoni		-	-	-	
Valors representatius del deute		300.240	75.042	225.198	
Préstecs i bestretes		-	-	-	

Les garanties rebudes en forma d'adquisició temporal d'actius o préstec de valors es comprometen mitjançant la seva utilització en operacions de cessió temporal d'actius, igual com es fa amb els valors representatius de deute.

#### •f. Risc operacional

El Grup defineix, d'acord amb les directrius del Comitè de Basilea, el risc operacional com el risc de pèrdua resultant de les deficiències o falta d'adequació en els processos interns, recursos humans o sistemes, o bé a causa d'esdeveniments externs.

El risc operacional és inherent a totes les activitats, productes, sistemes i processos, i el seus orígens són diversos (processos, fraus interns i externs, tecnològics, recursos humans, pràctiques comercials, desastres, proveïdors). En conseqüència, el Grup considera important assegurar que la gestió del risc operacional està integrada en l'estructura de gestió global de riscos de l'Entitat i que es realitzi una gestió de manera activa.

El principal objectiu del grup en relació al risc operacional és la identificació, avaluació, control i seguiment de tots els esdeveniments que suposin un focus de risc, amb o sense pèrdua econòmica, amb l'objectiu d'adoptar les millors mesures per la seva mitigació.

El Departament de Risc Operacional té com a principal objectiu el desenvolupament d'un marc avançat per a la gestió del risc operacional, contribuint amb això a la reducció del nivell d'exposició futur i de les pèrdues que afecten al estat de resultats. Les seves principals responsabilitats són:

- Promoure el desenvolupament d'una cultura de risc operacional en tot el Grup, involucrant totes les funcions de negoci en la gestió i control del mateix.
- Dissenyar i implantar un marc per la gestió i control del risc operacional, garantint que tots els esdeveniments susceptibles de generar risc operacional siguin identificats i degudament gestionats.
- Vetllar pel correcte disseny, manteniment i implementació del cos normatiu relatiu al risc operacional
- Fer el seguiment dels límits de risc operacional establerts, assegurant el manteniment del perfil de risc dins els nivells fixats en l'apetit al risc de l'Entitat.
- Supervisar la gestió i control del risc operacional en les diferents àrees de negoci i suport.
- Assegurar que l'Alta Direcció i el Consell d'Administració reben una perspectiva global de tots els riscos rellevants, garantint la comunicació del perfil de risc operacional.

Les principals eines utilitzades per a la gestió del risc operacional dins del Grup són:

- La base de dades d'esdeveniments, que permet la captura i registre de tots els successos relacionats amb el risc operatiu que han succeït a totes les filials del Grup. Els esdeveniments més rellevants de cada filial i del Grup són especialment revisats i documentats.
- El mapa de riscos i controls, que permet identificar tots els riscos de l'operativa diària del banc, així com els seus responsables i controls. L'objectiu és definir les mesures de mitigació i els plans d'acció per reduir l'exposició al risc.
- L'exercici anual d'Autoavaluació de Risc Operacional (RCSA, de l'anglès Risk & Control Self-Assessment), que consisteix en una avaluació del processos permeten identificar punts crítics i conèixer el nivell de qualitat de la gestió del risc per millorar-la i enfortir-la.
- Els indicadors claus de risc (KRIs, de l'anglès Key Risk Indicators) permeten la gestió proactiva del risc avaluant el grau de control operatiu a través de l'anàlisi i del seguiment de la seva evolució.

Tot el govern i metodologia d'anàlisi es troben desenvolupats sota les directrius del Comitè de Basilea.

#### **-g. Risc de compliment normatiu**

Complir amb la normativa vigent que regula la nostra activitat bancària i de prestació de Serveis financers, és un objectiu irrenunciable per Andbank. En aquest sentit, l'entitat ha adoptat una sèrie de mesures per gestionar els riscos de compliment normatiu i de reputació. Per risc de compliment normatiu s'entén la possibilitat de tenir sancions o pèrdues financeres, de caràcter material o de reputació, com a conseqüència de l'incompliment de la normativa vigent i/o dels propis procediments interns del

grup. Per tant, el risc de compliment normatiu està estretament lligat amb el risc de reputació que implica una percepció negativa del Grup Andbank per part de l'opinió pública o dels grups d'interès (clients, contrapartides, empleats, reguladors) per una actuació incorrecta de l'entitat en el desenvolupament de les seves activitats.

Andbank concep la seva imatge pública com al seu millor actiu a l'hora de preservar la confiança dels clients, reguladors, accionistes i inversores.

Andbank té una funció de compliment normatiu alineada amb els objectius estratègics de l'entitat, que exerceix les seves activitats de forma independent de les àrees de negoci i està formada per professionals especialitzats en cada jurisdicció on el Grup té presència. En aquest sentit, l'entitat dedica importants recursos a la millora continuada del capital humà i dels mitjans tècnics disponibles, que permetin el desenvolupament d'un model de controls i de gestió del risc de compliment normatiu permanentment actualitzat.

Tenint en compte els objectius esmentats, s'han dissenyat una sèrie de polítiques globals aprovades pel Consell d'Administració que es revisen periòdicament amb la finalitat d'adaptar-les a l'evolució de l'activitat que desenvolupa Andbank. Les polítiques Globals són aplicables per a tot el Grup, y també ho són un conjunt de controls interns per a la gestió del risc normatiu i de reputació.

Tanmateix l'entitat ha creat una Comissió d'Ètica i Compliment Normatiu del Consell d'Administració que té com a principal objectiu la vigilància i supervisió de l'adequació i suficiència del model de compliment normatiu per a tot el Grup Andbank.

A continuació es relacionen els principals pilars en els quals Andbank ha instrumentat la gestió del risc de compliment normatiu i del risc de reputació:

#### **Normes ètiques i de conducta**

Andbank adopta mesures que promouen un comportament ètic per part de tots els treballadors del Grup. A tal efecte, Andbank entén que el client és l'element principal de l'entitat i cap negoci és admissible si pot generar risc de reputació.

L'entitat disposa d'un codi ètic que estableix estrictes estàndards de conducta que tots els treballadors, directius i administradors han de complir, i els vincula a desenvolupar una conducta responsable en la realització de les seves funcions. Els empleats compten amb un canal segur per tal de resoldre dubtes o comunicar activitats que puguin contravenir els estàndards de conducta de l'entitat.

#### **Prevenió del Blanqueig de Capitals i Finançament del Terrorisme**

Andbank es compromet activament a lluitar contra el blanqueig de capitals, el finançament del terrorisme i altres delictes financers. L'efectiva implementació de procediments i normes basades en la premissa «Conegui al seu client» (KYC en les seves sigles a l'anglès) és fonamental per al Grup.

El KYC suposa conèixer en detall tant a les persones i entitats amb les que el Grup opera (sigui una simple transacció o una relació comercial duradora) com a les que ofereixi serveis, així com conèixer qui són els beneficiaris finals i persones vinculades. El KYC és un procés continu que comença amb l'acceptació del

client i perdura al llarg de tota la relació de negoci. De manera similar, s'aplica un procés similar en l'admissió de nous empleats, procés denominat KYE (de l'anglès Know Your Employee)..

En el marc de l'activitat de banca privada, l'entitat disposa d'un model global en matèria de prevenció de blanqueig de capitals basat en les directius de la Unió Europea, que incorpora les adaptacions necessàries a les peculiaritats del negoci de cada filial i a la seva normativa local, i que està en constant evolució per a la seva adaptació als canvis normatius.

A aquest efecte, Andbank aplica una sèrie de mesures reforçades en l'adopció i seguiment de l'operativa de clients. A partir de la informació facilitada pels clients i la informació obtinguda per la pròpia entitat tots els clients són classificats en funció del seu potencial risc d'acord amb els estàndards internacionals en aquesta matèria (com país d'origen, residència o activitat professional).

Andbank aposta per les noves tecnologies i disposa de mitjans tècnics de darrera generació per tal de detectar patrons de comportament i operativa sospitosa d'estar relacionada amb el blanqueig de capitals i/o finançament del terrorisme.

La funció de compliment normatiu es centra a fer una revisió independent per donar les garanties suficients en l'adopció dels nous clients. Aquest procés no es limita a la seva acceptació, és essencial realitzar un seguiment continu per garantir l'adequat coneixement dels nostres clients en tot moment i així poder detectar operacions que poguessin ser contràries a l'establert en la normativa vigent.

Amb l'objectiu d'estandarditzar i ser més eficaços en el control sobre potencials riscos de Compliment, la funció ha desenvolupat un manual de procediments on es recullen les activitats a través de les quals es gestionen els riscos, els quals es troben actualitzats d'acord amb la normativa local i els estàndards internacionals.

Per reforçar el bon govern en aquest àmbit tan crític per a qualsevol entitat financera, Andbank ha establert diversos comitès on participa l'alta direcció i en els quals es revisa l'adopció de clients especialment rellevants i es fa un seguiment de les actuacions realitzades per la funció de Compliment Normatiu en aquesta matèria, adoptant totes les decisions que siguin necessàries per complir amb els objectius anteriorment assenyalats.

### **Protecció de l'Inversor**

El compromís del Grup amb els seus clients té dos eixos fonamentals: la creació de valor a llarg termini i la màxima transparència informativa. A tal efecte, el Grup disposa de polítiques globals i de procediments adaptats a les peculiaritats de cada jurisdicció en la que opera, per garantir el compliment dels requisits que estableixen les diferents normatives.

El model establert per Andbank per mitigar els riscos de compliment normatiu i de reputació pren en consideració:

- Una estructura organitzativa orientada a la gestió del risc.
- Assignació de funcions i responsabilitats dins l'organització.
- Polítiques i procediments transparents a disposició dels clients.
- Reforçament de les normes de conducta per una protecció més gran dels inversors.
- Un procediment de distribució de productes financers basat en la categorització de serveis, tipologia de clients i productes oferts.

- Revisió continuada del model de control per adaptar-se als canvis originats per les noves regulacions

En aquest sentit, el Grup vetlla per la consecució de:

- Serveis financers adequats a les necessitats dels clients.
- Una relació bilateral transparent amb drets i obligacions per ambdues parts.
- Una resolució justa de les reclamacions del client.

### **CRS (Common Reporting Standard)**

CRS és un sistema d'intercanvi automàtic d'informació tributària entre països que permet a les administracions tributàries dels països adherits obtenir, anualment, informació fiscal relativa a les inversions o posicions que els seus residents fiscals tenen en institucions financeres situades a l'estranger (fora del país on són residents fiscals).

El Principat d'Andorra va aprovar la Llei 19/2016, de 30 de novembre, d'intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal, la qual recull els principis establerts per l'OCDE per al Common Reporting Standard (CRS), inclosos en la Convention on Mutual Administrative Assistance (CMAA) in Tax Matters, en relació amb l'intercanvi automàtic entre autoritats competents dels territoris membres sobre determinada informació de caràcter fiscal. La llei es va publicar a la pàgina web del *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* (BOPA) ([www.bopa.ad](http://www.bopa.ad)).

Aquesta llei suposa que les entitats financeres estan obligades -per imperatiu legal- a comunicar a les seves respectives autoritats competents (en el cas del Principat d'Andorra la comunicació es fa al Departament de Tributs i de Fronteres) determinada informació personal i fiscal respecte dels comptes de clients no residents.

### **Gestió del coneixement i formació**

Una de les actuacions prioritàries del Grup són les accions formatives, perquè tots els empleats tinguin coneixement de les exigències derivades de la normativa vigent i de les polítiques i procediments implantats.

El Grup defineix anualment els plans de formació necessaris en totes les jurisdiccions, que són impartits pel mateix Grup o per proveïdors externs tant de manera presencial com a través del canal *online*. Transmetre la cultura de compliment a tota l'organització és una necessitat per una gestió adequada del risc de compliment normatiu.

A través d'aquests programes anuals, s'imparteixen cursos de regulació a l'àmbit fiscal, prevenció de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme i de protecció a l'inversor que són adaptats en temàtica i profunditat a les activitats que desenvolupen els receptors d'aquests cursos.

### **Incidències i reclamacions**

Andbank posa en tot moment en primer lloc l'interès del client i, per tant, les seves opinions o possibles reclamacions són sempre ateses i considerades. El departament de Qualitat canalitza totes les inconformitats que el client transmet al Banc a través dels diferents canals de comunicació disponibles. L'objectiu d'aquest departament és aconseguir una resolució àgil de les incidències i promoure els canvis en les polítiques i procediments necessaris per mitigar el risc que aquestes incidències es puguin tornar a repetir.

## 39. Valor raonable dels instruments financers

### a. Models i marc de valoració

En relació amb els instruments financers el valor en llibres dels quals coincideix amb el seu valor raonable, el procés de valoració s'ha realitzat d'acord amb una de les següents metodologies:

- **Nivell 1:** el valor raonable s'ha determinat prenent la seva cotització en mercats actius, sense fer cap modificació sobre aquestes cotitzacions.
- **Nivell 2:** el valor raonable s'ha estimat d'acord amb preus cotitzats en mercats organitzats per a instruments similars o mitjançant la utilització d'altres tècniques de valoració en les que tots els inputs significatius estan basats en dades de mercat observables directament o indirectament.
- **Nivell 3:** el valor raonable s'ha estimat mitjançant la utilització de tècniques de valoració en què algun input significatiu no està basat en dades de mercat observables. Es considera que un input és significatiu quan és important en la determinació del valor raonable en el seu conjunt.

### b. Actius i passius reconeguts valorats a valor raonable (jerarquia de valor raonable)

A continuació es mostra la classificació dels actius i passius registrats a valor raonable en els estats de situació financera consolidats adjunts, desglossats segons el mètode de valoració utilitzat en l'estimació del seu valor raonable:

31 de desembre de 2018	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
<b>Actius financers mantinguts per a negociar</b>	<b>119.886</b>	<b>81.440</b>	-
Derivats	-	74.495	-
Instruments de patrimoni	1.123	146	-
Valors representatius del deute	118.763	6.799	-
<b>Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global</b>	-	<b>56.655</b>	-
Instruments de patrimoni	-	6.279	-
Valors representatius del deute	-	50.376	-
<b>Actius financers a valor raonable amb canvis a resultats</b>	<b>281.002</b>	<b>137.700</b>	-
Instruments de patrimoni	8.720	12.118	-
Valors representatius del deute	272.282	125.582	-
<b>Derivats- Comptabilitat de cobertures</b>	-	-	-
<b>Actius financers no mesurats a valor raonable</b>	<b>112.981</b>	<b>68.410</b>	-
Instruments de patrimoni	-	-	-
Valors representatius del deute	112.981	68.410	-
<b>Passius financers mantinguts per a negociar</b>	-	<b>73.550</b>	-
Derivats	-	66.227	-
Derivats- Comptabilitat de cobertures	-	7.322	-

31 de desembre de 2017 (*)	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
<b>Actius financers mantinguts per a negociar</b>	<b>223.913</b>	<b>115.577</b>	-
Derivats	-	80.720	-
Instruments de patrimoni	5.914	3.721	-
Valors representatius del deute	217.999	31.136	-
<b>Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global</b>	<b>103.177</b>	<b>127.291</b>	-
Instruments de patrimoni	20.281	7.261	-
Valors representatius del deute	82.895	120.029	-
<b>Derivats- Comptabilitat de cobertures</b>	-	<b>90</b>	-
<b>Actius financers no mesurats a valor raonable</b>	<b>152.342</b>	<b>139.227</b>	-
Instruments de patrimoni	-	-	-
Valors representatius del deute	152.342	139.227	-
<b>Passius financers mantinguts per a negociar</b>	-	<b>61.178</b>	-
Derivats	-	58.089	-
Derivats- Comptabilitat de cobertures	-	3.089	-

(\*) Dades originalment reportades, segons la normativa vigent en l'exercici 2017

Durant els exercicis 2018 i 2017 no s'han produït moviments significatius entre els nivells de la jerarquia de valor raonable.



### c. Tècniques de valoració

Per als mesuraments del valor raonable recurrents i no recurrents classificats dins el Nivell 2 i Nivell 3 de la jerarquia del valor raonable, a continuació es detalla una descripció, per tipus d'instruments, de la (es) tècnica (ques) de valoració i les dades d'entrada (inputs) utilitzades en el mesurament del valor raonable a 31 de desembre de 2018 i de 2017:

31 de desembre de 2018	Valor raonable	Tècniques de valoració	Entrada no observable significativa	Rang d'estimacions (mitjana ponderada) per a l'entrada no observable
<b>Instruments financers de Nivell 2</b>				
Derivats	74.495	Discount Model, Credit Default Model Black-Scholes Futures	No aplica	-
Instruments de patrimoni	18.543	Deal Value	No aplica	-
Valors representatius de deute	251.166	Credit Risky Models, Discount Model, Deal Value, others	No aplica	-

31 de desembre de 2017	Valor raonable	Tècniques de valoració	Entrada no observable significativa	Rang d'estimacions (mitjana ponderada) per a l'entrada no observable
<b>Instruments financers de Nivell 2</b>				
Derivats	80.720	Discount Model, Credit Default Model Black-Scholes Futures	No aplica	-
Instruments de patrimoni	10.982	Deal Value	No aplica	-
Valors representatius de deute	290.392	Credit Risky Models, Discount Model, Deal Value, others	No aplica	-

### d. Instruments financers no mesurats a valor raonable

La següent taula mostra el valor raonable dels instruments financers que no són mesurats a valor raonable en els estats de situació financera i s'analitzen pel nivell en la jerarquia del valor raonable en què es categoritza cada mesurament del valor raonable per als exercicis 2018 i 2017:

Actius financers a cost amortitzat	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	Total valor raonable	Total valor en llibres
31/12/18	108.115	51.117	-	159.232	181.391
31/12/17	151.046	119.582	-	270.628	291.569

## 40. Fets Posteriors

No s'han produït fets significatius entre la data de tancament comptable i la data de formulació dels presents comptes anuals.

## 41. Transició a la NIIF 9

A data 19 de desembre de 2018, s'aprova el Decret pel qual s'aproven determinades normes internacionals d'informació financera adoptades a la Unió Europea (NIIF-UE) i es modifica el Decret pel qual s'aprova el marc comptable aplicable a les entitats operatives del sistema financer andorrà i als organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà de conformitat amb les normes internacionals d'informació financera adoptades a la Unió Europea (NIIF-UE) que han estat alhora adoptades per Andorra (NIIF-Andorra), de 22 de desembre de 2016. Segons aquest norma, s'han d'elaborar els seus comptes anuals individuals i consolidats per als exercicis financers que comencin a partir de l'1 de gener de 2018 de conformitat amb les NIIF esmentades en l'article 1 d'aquest decret.

Tal com s'ha mencionat en les notes 2 i 3, l'1 de gener de 2018 va entrar en vigor la NIIF 9, en substitució de la NIC 39 en relació amb la classificació i valoració dels actius i passius financers, el deteriorament dels actius financers i la comptabilitat de cobertures.

La NIIF 9 conté un nou enfocament de la classificació i valoració dels actius financers que reflecteixen el model de negoci en el que es gestionen els actius i les seves característiques de fluxos d'efectius.

La NIIF 9 conté tres categories principals de classificació per als actius financers: valorats a cost amortitzat, valorats a valor raonable amb canvis en altre resultat global acumulat, i valorats a valor raonable amb canvis en resultats. La norma elimina les categories existents de la NIC 39 de inversions mantingudes fins al venciment, préstecs i comptes a cobrar i disponible per a la venda.

La classificació dels instruments financers en una categoria de cost amortitzat o de valor raonable, ha de passar per dos proves: el model de negoci i l'avaluació del flux d'efectiu contractual conegut comunament com el "Criteri només pagament de principal i interessos (SPPI)". El propòsit del test SPPI és determinar si d'acord amb les característiques contractuals de l'instrument els seus fluxos de caixa representen només la devolució del seu principal i interessos, entesos bàsicament com la compensació pel valor temporal dels diners i el risc de crèdit del deutor.

### L'estat de situació financera d'obertura a 1 de gener de 2018

Els efectes de l'adopció de la NIIF 9 als estats de situació financera del Grup a 31 de desembre de 2017 es mostren a continuació:

Actiu	Desembre 2017 NIC 39	Classificació i mesurament d'instruments financers	Deteriorament	Balanç d'obertura a 1 de gener de 2018 NIIF 9
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	1.447.004	-	-	1.447.004
Actius financers mantinguts per a negociar	339.490	-	-	339.490
Derivats	80.720	-	-	80.720
Instruments de patrimoni	9.635	-	-	9.635
Valors representatius de deute	249.135	-	-	249.135
Préstecs i bestretes	-	-	-	-
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	-	6.436	-	6.436
Actius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	-	-	-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	-	224.032	-	224.032
Instruments de patrimoni	-	21.107	-	21.107
Valors representatius de deute	-	202.925	-	202.925
Préstecs i bestretes	-	-	-	-
Actius financers disponibles per a la venda	230.468	(230.468)	-	-
Préstecs i comptes a cobrar	1.664.601	(1.664.601)	-	-
Actius financers a cost amortitzat	-	1.956.170	-	1.956.170
Valors representatius de deute	-	291.569	-	291.569
Préstecs i bestretes a bancs centrals	-	1.664.601	-	1.664.601
Préstecs i bestretes a entitats de crèdit	-	-	-	-
Préstecs i bestretes als clients	-	-	-	-
Inversions mantingudes fins al meritament	291.569	(291.569)	-	-
Derivats - Comptabilitat de cobertures	90	-	-	90
Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès	3.863	-	-	3.863
Inversions en negocis conjunts i associades	2.000	-	-	2.000
Actius emparats per contractes d'assegurances o reassegurances	11.214	-	-	11.214
Actius tangibles	34.282	-	-	34.282
Actius intangibles	244.212	-	-	244.212
Actius per impostos	32.358	-	-	32.358
Altres actius	68.304	-	-	68.304
Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	46.965	-	-	46.965

<b>Passiu i Patrimoni Net</b>	Desembre 2017 NIC 39	Classificació i mesurament d'instruments financers	Deteriorament	Balanç d'obertura a 1 de gener de 2018 NIIF 9
Passius financers mantinguts per a negociar	58.088	-	-	58.088
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	-	-	-	-
Passius financers a cost amortitzat	3.674.259	-	-	3.674.259
Dipòsits	3.245.242	-	-	3.245.242
Valors representatius de deute emesos	425.894	-	-	425.894
Altres passius financers	3.123	-	-	3.123
Derivats - Comptabilitat de cobertures	3.089	-	-	3.089
Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès	-	-	-	-
Passius emparats per contractes d'assegurances i reassurances	11.214	-	-	11.214
Provisions	28.693	-	-	28.693
Passius per impostos	25.027	-	-	25.027
Capital social reemborsable a la vista	-	-	-	-
Altres passius	80.430	-	-	80.430
Passius inclosos en grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	-	-	-	-
<b>TOTAL PASSIU</b>	<b>3.880.800</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>3.880.800</b>
Fons propis	536.823	-	-	536.823
Capital	78.842	-	-	78.842
Prima d'emissió	73.441	-	-	73.441
Instruments de patrimoni emesos distints del capital	35.000	-	-	35.000
Altres elements de patrimoni net	-	-	-	-
Guanys acumulats	375.208	-	-	375.208
Reserves de revaloració	1.942	-	-	1.942
Altres Reserves	(65.158)	-	-	(65.158)
Menys: Accions pròpies	(1.605)	-	-	(1.605)
Resultat atribuïble als propietaris de la dominant	39.153	-	-	39.153
Menys: Dividends a compte	-	-	-	-
Altre resultat global acumulat	(1.810)	-	-	(1.810)
Interessos minoritaris (Participacions no dominants)	607	-	-	607
<b>TOTAL PATRIMONI NET</b>	<b>535.620</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>535.620</b>
<b>TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU</b>	<b>4.416.420</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>4.416.420</b>

La conciliació del Patrimoni Net a 1 de gener de 2018 amb motiu de la primera aplicació de la NIIF 9 es mostra a continuació:

	Milers d'euros
<b>Patrimoni Net segons NIC 39 a 31/12/2017</b>	<b>535.620</b>
<b>Impacte net dels ajustos a Reserves</b>	<b>(35.438)</b>
<b>Total impacte a Reserves</b>	<b>(39.376)</b>
Inversió Creditícia (Ajust 1)	(12.801)
Derivats implícits de l'actiu (Ajust 2)	(16.450)
Canvis en cartera (Ajust 3)	(10.125)
<b>Impacte fiscal dels ajustos anteriors</b>	<b>3.938</b>
<b>Patrimoni net segons NIIF 9 a 01/01/2018</b>	<b>500.182</b>

#### Ajust 1 - Inversió Creditícia

Sota la normativa NIC 39 d'aplicació durant l'exercici 2017, la Societat aplicava un mètode de càlcul de les provisions per segments mitjançant un mètode de càlcul de la pèrdua incorreguda per als riscos genèrics (dubtosos i no dubtosos) i mitjançant un procés d'anàlisi individual en aquelles operacions que fossin individualment significatives.

La NIIF 9 reemplaça el model de pèrdues incorregudes de la NIC 39 per un model de "pèrdua esperada" i canvia la classificació de la cartera d'inversió creditícia "Préstecs i partides a cobrar" existent sota NIC 39 a la nova cartera definida per la NIIF 9 d'actius financers a cost amortitzat, degut a que tota la inversió creditícia compleix els requisits per a classificar-se com a actius financers a cost amortitzat al seguir un model de negoci específic i complir amb les condicions del test SPPI (només pagament de principal i interessos). La Societat classifica les operacions en els següents Stages:

- Risc Normal (Stage 1)
- Risc Normal amb Increment Significatiu del Risc (Stage 2)
- Risc Dubtós (Stage 3)
- Risc Fallit

Seguint el que s'estableix en la normativa vigent, la Societat ha de fer el càlcul de les provisions en funció de les pèrdues esperades. Aquest càlcul el realitza utilitzant les taules del mètode alternatiu publicat per l'AFA en la "Guia supervisora relativa a l'aplicació de la NIIF 9" de 21 de desembre de 2018. Addicionalment, la Societat realitza una provisió individualitzada per aquelles operacions que es trobin en l'Stage 2 o 3, i que compleixin els requisits descrits en la guia mencionada anteriorment.

L'ajust d'aquest canvi en el càlcul de les provisions per a insolvències d'inversió creditícia es recull a l'epígraf "Actius financers a cost amortitzat" per un import brut de (12.801) milers d'euros contra reserves.

#### Ajust 2 - Derivats implícits de l'actiu

A diferència de l'abast amb la normativa NIC 39, amb l'adopció de la NIIF 9, davant l'existència d'un derivat implícit en un contracte principal que esdevé un actiu financer, el derivat implícit no es separa i s'apliquen les normes de classificació a l'instrument financer en la seva totalitat. Així doncs, tal com s'especifica en la normativa vigent, aquesta tipologia de

derivats no s'ha de separar dels actius financers i s'ha de valorar en el seu conjunt.

L'ajustament relacionat amb els derivats implícits de la cartera pròpia produeixen un impacte brut de (16.450) milers d'euros contra el patrimoni net de la Societat.

#### Ajust 3 - Canvis en cartera

Seguint el que s'estableix a la NIIF 9, la classificació dels instruments financers en una categoria de cost amortitzat dependrà del model de negoci seguit per la Societat en relació amb l'instrument financer i de l'avaluació dels fluxos d'efectiu contractuals (Criteri de només pagament de principal i interessos, "SPPI"). Per aquells actius financers que no es corresponien amb l'establert en les esmentades avaluacions, s'ha procedit a la seva valoració a valor raonable, envers de cost amortitzat, tal com era d'aplicació sota la normativa NIC 39.

Aquest fet ha produït unes diferències de valoració amb un impacte brut de (10.125) milers d'euros que han estat corregides contra el patrimoni net de la Societat.

## 42. Compliment de les normes legals

#### Llei de regulació del coeficient d'inversions obligatòries

El M.I. Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió del 30 de juny de 1994, va aprovar la Llei de regulació del coeficient d'inversions obligatòries. El Reglament que desenvolupa aquesta llei concerneix exclusivament a les entitats bancàries, i les obliga a mantenir en el seu actiu un coeficient d'inversió en fons públics andorrans.

Amb data 31 de desembre de 2005 el Govern va dictar un Decret d'emissió de deute públic del qual el Banc va subscriure 55.766 milers d'euros amb venciment 31 de desembre de 2009 i remunerat al tipus d'interès oficial del Banc Central Europeu a un any, renovant-se en successius exercicis, i actualment és d'un import de 57.066 milers d'euros, amb venciment el 30 de març de 2022.

#### Llei de regulació de reserves en garantia de dipòsits i d'altres obligacions operacionals a mantenir i dipositar per les entitats enquadrades en el sistema financer

El M.I. Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió de l'11 de maig de 1995, va aprovar la Llei de regulació de reserves en garantia de dipòsits i d'altres obligacions operacionals a mantenir i dipositar per les entitats enquadrades en el sistema financer. Aquesta llei obliga les entitats integrades en el sistema financer andorrà a mantenir entre els seus recursos permanents unes reserves mínimes de fons propis en garantia de les seves obligacions operacionals de fins al límit del 4% de les inversions totals de les entitats, deduïdes les realitzades amb fons propis i fons d'origen bancari. Segons la llei 1/2011, del 2 de febrer, de creació d'un sistema de garantia de dipòsits per a les entitats bancàries, les quantitats dipositades a l'AFA en virtut de les disposicions de la Llei de reserves en garantia de dipòsits i altres obligacions operacionals van ser lliurades. En aquest sentit, com a conseqüència de l'acord pres per la Comissió Gestora del fons de garantia en data 29 d'agost de 2011 en seguiment de la Llei 1/2011, de 2 de febrer, l'entitat ha procedit a constituir una reserva de 25.929 milers d'euros a 31 de desembre de 2016 (veure nota 20).

En mèrits de la Llei 20/2018 de 13 de setembre, reguladora del fons Andorrà de Garantia de Dipòsits i del Sistema andorrà de garantia d'inversions, va quedar derogada la Llei 1/2011 excepte la seva disposició transitòria quarta, i en aquesta llei s'estableix la necessitat d'un coixí addicional de recursos financers per al fons de garantia, i l'aportació anualment, com a sistema ex-ante, de contribucions amb un import equivalent al 0,8% dels dipòsits garantits fins el 30 de juny de 2024, i al mateix temps s'incrementa la cobertura màxima pel sistema de garantia d'inversions, establert en la citada llei, donant la possibilitat a les Comissions Gestores del fons i el Sistema de garantia sol·licitar contribucions extraordinàries addicionals a les entitats membres.

Amb data 3 de març de 2010 el Govern va dictar un decret de qualificació d'interès nacional i social sota el programa destinat al finançament privilegiat d'empreses i negocis de nova creació, innovació, reconversió i projectes emprenedors. Bàsicament consisteix en impulsar i donar suport a les noves idees d'aquells esperits que, en temps difícils i entorns de canvi, veuen oportunitats i reptes que, sense estar exempts de risc, poden aportar desenvolupament econòmic al país mitjançant l'atorgament de crèdits, prèvia valoració i validació global dels projectes presentats, per part d'una comissió mixta entre la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra, Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU, l'Associació de Bancs d'Andorra (ABA) i el Govern d'Andorra.

A 31 de desembre de 2018 el saldo pendent de cobrament es de 0 milers d'euros (10 milers d'euros a 2017) i figuren en l'estat de situació financera a l'apartat de "Préstecs i comptes a cobrar".

Amb data 23 d'abril del 2014 el Govern va dictar el Reglament regulador del programa d'ajusts per a la millora del parc immobiliari nacional, la millora de l'eficiència energètica dels edificis i l'ús de les energies renovables, modificat per Reglament de modificació de l'11 de febrer del 2015. A 31 de desembre de 2018 el saldo pendent de cobrament de les operacions concedides sota aquest programa és de 1.383 milers d'euros (1.494 milers d'euros al 31 de desembre de 2017) i figuren dins de l'estat de situació consolidat a l'apartat de préstecs i crèdits a clients.

#### **Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme**

El Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió del 22 de juny de 2017, va aprovar la Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de diners o valors producte de la delinqüència internacional. Aquesta llei va ésser publicada al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* amb data 19 de juliol de 2017 i entrà en vigor amb data 20 de juliol del 2017.

La implementació dels estàndards internacionals de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i contra el finançament del terrorisme ha esdevingut una prioritat nacional a Andorra que ha comportat l'adopció d'iniciatives legislatives en els darrers anys i la revisió del sistema de prevenció i repressió amb la finalitat d'assolir el marc més efectiu per a la lluita contra aquestes conductes delictives.

En aquest context, el Principat d'Andorra es sotmet de manera periòdica a les avaluacions del Consell d'Europa, realitzades pel Comitè d'experts per a l'avaluació de les mesures contra el blanqueig de diners o valors i contra el finançament del terrorisme (Moneyval), avaluacions per a les quals resulta fonamental una adequada i efectiva implementació dels estàndards internacionals en la matèria, materialitzats en les noves recomanacions del Grup d'Acció Financera (GAFI).

Aquesta llei té com a objectiu reforçar encara més el compromís del Principat d'Andorra en la prevenció i repressió del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme, mitjançant un procés d'adaptació constant de la legislació a l'evolució dels estàndards internacionals.

D'acord amb el que disposa la llei, el Banc ha establert els procediments adequats i suficients de control i comunicació interna, a fi de protegir el secret bancari i de prevenir i impedir operacions relacionades amb el blanqueig de capitals procedents d'activitats delictives. En aquest sentit s'han dut a terme programes específics de formació del personal.

#### **Llei sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra**

En la seva sessió del 9 de maig del 2013, el M.I. Consell General, va aprovar la Llei 7/2013 sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra.

La finalitat d'aquesta llei és la d'unificar en un únic text normatiu la normativa sobre les entitats operatives del sistema financer dispersa entre les lleis 24/2008, 13/2010, 14/2010 i la llei de regulació de les facultats operatives dels diversos components del sistema financer de l'any 1996. És per això, que aquesta llei no introdueix modificacions significatives a la regulació existent, sinó que actua com un refós i una reestructuració de les lleis vigents en la matèria per tal d'aportar més seguretat jurídica al marc legislatiu que regula el sistema financer andorrà.

L'aprovació de la Llei 7/2013 comporta la derogació de la llei de regulació de les facultats operatives dels diversos components del sistema financer de l'any 1996; la derogació de la llei 24/2008 sobre el règim de les entitats financeres no bancàries de crèdit especialitzat; la derogació de la llei 13/2010 sobre el règim jurídic de les entitats financeres d'inversió i de les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva; i la derogació dels articles 8 a 17 de la llei 14/2010 de règim jurídic de les entitats bancàries i de règim administratiu de les entitats operatives del sistema financer.

#### **Llei sobre els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús de mercat i els acords de garantia financera**

En la seva sessió del 9 de maig del 2013, el M.I. Consell General, va aprovar la Llei 8/2013 sobre els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús de mercat i els acords de garantia financera.

La finalitat d'aquesta llei és mantenir un sistema financer estructuralment i funcionalment sòlid, apostant per una clarificació del marc legal vigent a Andorra que regula el sistema financer, unificant així en un únic text les disposicions de la llei 14/2010 i les disposicions vigents de la llei d'ordenació del sistema financer andorrà de 27 de novembre de 1993, alhora que incorpora a la legislació andorrana els compromisos adquirits sobre informació privilegiada i manipulació i abús de mercat amb la signatura de l'Acord Monetari amb la Unió Europea.

Aquesta llei recull els principis establerts en la directiva comunitària 2004/39/CEE, del Parlament Europeu i del Consell,

del 21 d'abril del 2004, coneguda com a MiFID (Markets in Financial Instruments Directive), relatius a les normes ètiques i de conducta que han de complir les entitats financeres d'inversió.

L'aprovació de la Llei 8/2013 comporta la derogació dels articles 1 a 7, 18 a 44 i 46 a 55 de la Llei 14/2010 de règim jurídic de les entitats bancàries i de règim administratiu de les entitats operatives del sistema financer; i la derogació de la Llei d'ordenació del sistema financer andorrà de 27 de novembre de 1993, dita llei ha estat modificada per la Llei 35/2018, del 20 de desembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió, i per la Llei 8/2018, del 17 de maig, dels serveis de pagament i el diner electrònic i la Llei 27/2018, del 25 d'octubre, de modificació de la Llei 8/2018, del 17 de maig, dels serveis de pagament i el diner electrònic.

#### **Llei de l'Autoritat Financera Andorrana**

En la seva sessió del 23 de maig del 2013, el M.I. Consell General, va aprovar la Llei 10/2013 de l'Institut Nacional Andorrà de Finances (AFA).

La finalitat d'aquesta llei és dotar l'AFA dels mitjans necessaris per a la consecució dels seus objectius, alhora que els amplia, tenint en compte la globalitat de l'àmbit d'actuació de l'AFA en un context d'expansió internacional del sistema financer andorrà, l'evolució dels mercats financers a nivell internacional, i els compromisos adquirits per Andorra amb la firma de l'Acord Monetari amb la Unió Europea.

L'aprovació de la Llei 10/2013 comporta la derogació de la Llei 14/2003 de l'Institut Nacional Andorrà de Finances; la derogació de l'article 45 de la Llei 14/2010 de règim jurídic de les entitats bancàries i de règim administratiu de les entitats operatives del sistema financer; i la derogació de l'article 22 de la Llei de regulació dels criteris de solvència i liquiditat de les entitats financeres del 29 de febrer de 1996, entre altres regulacions.

#### **Llei de l'Impost General Indirecte**

El Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió del 21 de juny de 2012, va aprovar la Llei de l'Impost General Indirecte (IGI) que va entrar en vigor l'1 de gener de 2013. Aquesta llei fou posteriorment modificada per la Llei 29/2012 del 18 d'octubre i per la Llei 11/2013 del 23 de maig, de modificació de la Llei 11/2012. L'impòst general indirecte grava els lliuraments de béns, les prestacions de serveis i les importacions realitzades en el territori andorrà per empresaris o professionals, a títol onerós, amb caràcter habitual o ocasional, en el desenvolupament de la seva activitat econòmica, amb independència de la finalitat o dels resultats perseguits en l'activitat econòmica o en cada operació en particular i fins i tot de la condició de l'importador. El tipus de gravamen general és d'un 4,5%, amb un tipus reduït de l'1% i un tipus incrementat del 9,5%, que s'aplica només a les prestacions de serveis bancaris i financers.

La disposició addicional cinquena a la Llei 11/2012, de l'Impost general Indirecte (IGI), aprovada per la Llei 10/2014 del 3 de juny, estableix un règim especial del sector financer al qual es van acollir les entitats bancàries i les entitats financeres -no bancàries- de crèdit especialitzat que feien activitats subjectes al tipus de gravamen incrementat previst a l'article 60 de la Llei. Aquest règim limita la deducció de les quotes suportades a un import màxim equivalent al 10% de les quotes repercutides al tipus impositiu del 9,5% per les prestacions de serveis bancaris

i financers, amb el límit de l'impòst suportat en les activitats subjectes. No és aplicable al béns immobles.

El període de liquidació depèn de l'import net de la xifra anual de negocis pel conjunt d'activitats dutes a terme per l'obligat tributarí l'any immediatament anterior. Aquest pot ser semestral, trimestral o mensual. Els obligats tributaris han de determinar en cada període de liquidació el deute tributarí, minorant l'impòst general indirecte repercutible en el període, per les quotes de l'impòst general indirecte suportat que tinguin el caràcter de deduïble. El crèdit o deute mantingut amb el Govern d'Andorra derivat de la declaració de l'esmentat impòst es registra respectivament als capítols dels estats de situació consolidats "Crèdits i comptes a cobrar" o "Deutes a curt termini".

Amb l'entrada en vigor de la Llei 11/2012 del 21 de juny de l'impòst general indirecte, queda derogada la Llei del 14 de maig de 2002 sobre l'Impost Indirecte sobre la prestació de serveis bancaris i serveis financers.

#### **Llei de l'Impost sobre la Renda de No Residents Fiscals**

El M.I. Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió del 29 de desembre de 2010, va aprovar la Llei de l'impòst sobre la renda dels no residents fiscals. Aquest impòst, de caràcter directe, té per objectiu gravar les rendes obtingudes en el territori del Principat d'Andorra per les persones físiques o jurídiques no residents fiscals en aquest.

La quota de liquidació de l'impòst es calcula restant la deducció per doble imposició de la base de tributació, determinada d'acord amb el que preveu la Llei de l'impòst sobre la renda de no-residents.

D'acord amb el que estableix la Llei 94/2010, del 29 de desembre, de l'impòst sobre la renda dels no residents fiscals, modificada per la Llei 18/2011, de l'1 de desembre, el tipus de gravamen aplicable en l'exercici 2018 ascendeix al 10% amb caràcter general, a l'1,5% quan es tracti de rendiments derivats d'operacions de reassegurança i al 5% quan es tracti de rendes satisfetes en concepte de cànon.

Els pagaments a compte per l'impòst sobre la renda de no residents fiscals realitzats pel Banc durant els exercicis 2018 i 2017 es comptabilitzen en l'epígraf "Altres actius - Impuestos" dels estats de situació consolidats adjunt (vegeu nota 13).

#### **Llei 8/2015, del 2 d'abril, de mesures urgents per implantar mecanismes de reestructuració i resolució d'entitats bancàries**

En la seva sessió del 2 d'abril, el M.I. Consell General del Principat d'Andorra, va aprovar la Llei 8/2015, del 2 d'abril, de mesures urgents per implantar mecanismes de reestructuració i resolució d'entitats bancàries.

Aquesta llei és la resposta del Principat d'Andorra a determinats esdeveniments que han posat de manifest que el sistema financer es troba estretament interconnectat, de manera que la crisi d'una entitat financera, pot contagiar-se de forma ràpida a altres entitats, i a l'economia de forma global. S'estableixen determinades mesures que permeten respondre de forma flexible a determinades situacions d'aquest risc sistèmic, incloent l'atribució a una Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries (AREB) com a autoritat competent en matèria de resolució. També, amb la finalitat de finançar, en la mesura que calgui, les mesures acordades en aplicació d'aquesta llei, es crea el Fons Andorrà de Resolució d'Entitats Bancàries (FAREB), entitat sense personalitat jurídica que serà gestionada per l'AREB.

La redacció i desenvolupament d'aquesta llei, ha estat inspirada pels principis de la directiva 2014/59/UE.

### **Llei 19/2016, del 30 de novembre, d'intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal**

Aquesta llei regula el marc jurídic necessari per acomplir els compromisos d'intercanvi automàtic d'informació tant amb la Unió Europea com els assumits en virtut del Conveni multilateral del Consell d'Europa i de l'OCDE i adapta i incorpora a l'ordenament jurídic andorrà els principis dels Common Reporting f (CRS) de l'OCDE.

Així mateix, es deroga la Llei 11/2005, del 13 de juny, d'aplicació de l'Acord entre el Principat d'Andorra i la Comunitat Europea relatiu a l'establiment de mesures equivalents a les previstes a la Directiva 2003/48/CE del Consell d'Europa en matèria de fiscalitat dels rendiments de l'estalvi en forma de pagament d'interessos.

### **Llei 35/2018, del 20 de desembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió**

Per tal d'adaptar l'ordenament jurídic Andorrà als canvis normatius que s'imposen en l'àmbit de la Unió Europea, es requeria una modificació substancial de la normativa vigent en relació amb: (i) règim de supervisió, (ii) els requisits de capital inicial, (iii) l'accés a l'activitat, (iv) els requisits de govern corporatiu i (v) el règim sancionador.

Per això, el passat 20 de desembre de 2018, el Consell General va procedir a aprovar la nova Llei de solvència, liquiditat i supervisió prudencial que implementa de manera coherent i clara incloent tots els canvis normatius necessaris per incorporar la norma comunitària a l'ordenament jurídic andorrà, la qual entrà en vigor el 24 de gener de 2019, i on hi ha un calendari d'adaptació per alguns aspectes.

Entre les principals diferències des del punt de vista de la solvència podem destacar una diferenciació dels diferents elements de capital en funció de la seva capacitat d'absorbir pèrdues; uns requisits més exigents a l'hora de considerar els instruments de capital com a elements de fons propis; l'increment significatiu de l'import total de l'exposició als diferents riscos a què es troben exposades les entitats; un règim de coixins de capital; l'autoavaluació del risc per cada entitat amb diàleg amb l'Autoritat Financera Andorrana (AFA), així com la necessitat de dotar-se de capital addicional per cobrir riscos no capturats en l'import total a l'exposició al risc identificat en els processos de revisió i avaluació supervisora; la transparència al mercat sobre el compliment dels requisits de solvència i liquiditat per part de les entitats i, finalment, les obligacions de publicació d'informació per part de l'AFA en relació amb la regulació i la supervisió financera.

Des del punt de vista de la liquiditat, la present llei representa una millora notable quant al refinament del càlcul de la ràtio de liquiditat a curt termini, per tal de garantir que es mantenen suficients actius líquids, o coixí de liquiditat, per cobrir la totalitat de les sortides de liquiditat menys les entrades de liquiditat, en situacions de tensió, durant un període de 30 dies. L'anterior règim de liquiditat de la Llei de regulació dels criteris de solvència i de liquiditat de les entitats financeres, de 29 de febrer de 1996, només preveia que les entitats bancàries havien de cobrir amb actius suficientment líquids el 40 % dels seus compromisos a curt termini. El nou règim de

liquiditat també preveu que les entitats hagin de calcular i informar l'AFA sobre la ràtio de liquiditat estructural a llarg termini o de finançament estable, entès com la ràtio entre els passius que proporcionen finançament estable, com els fons propis i dipòsit a llarg termini, i els actius a llarg termini que requereixen de finançament estable. Fins que no avanci la regulació europea en matèria de finançament estable, no es preveu la incorporació a l'ordenament jurídic andorrà del compliment d'un límit de finançament estable.

Per últim, i a mode de conclusió, remarquem que l'objectiu d'aquesta llei no deixa de ser un altre que enfortir la resiliència del sector bancari i financer andorrà perquè estigui en una posició millor davant les crisis econòmiques, així com garantir que les entitats bancàries segueixin finançant l'activitat econòmica i el creixement econòmic amb uns recursos propis adequats i suficients.

### **Reglament relatiu al règim jurídic dels serveis de pagament i el diner electrònic i de les entitats de pagament i entitats de diner electrònic.**

En virtut de l'Acord Monetari, Andorra es va comprometre a implementar en el seu ordenament jurídic, entre d'altres, les disposicions jurídiques europees relatives a la Directiva 2009/110/CE del Parlament Europeu i del Consell, del 16 de setembre del 2009, sobre l'accés a l'activitat de les entitats de diner electrònic i al seu exercici, així com a la supervisió prudencial d'aquestes entitats, que modifica les directives 2005/60/CE i 2006/48/CE i que deroga la Directiva 2000/46/CE.

A l'efecte de complir amb els esmentats compromisos, el Consell General, en la sessió del 17 de maig del 2018, va aprovar la Llei 8/2018, del 17 de maig, dels serveis de pagament i el diner electrònic, que va entrar en vigor l'endemà de la seva publicació i que tenia per objecte la inclusió de les entitats de pagament i les entitats de diner electrònic com a noves entitats operatives del sistema financer andorrà, amb un règim jurídic propi, i regular els drets i les obligacions de proveïdors i usuaris en relació amb la prestació i la utilització de serveis de pagament i l'emissió de diner electrònic. La mencionada llei, va ser modificada mitjançant la Llei 27/2018, del 25 d'octubre, de modificació de la Llei 8/2018, del 17 de maig.

Per últim, el Govern, fent ús de l'habilitació prevista a la disposició final novena de la Llei 27/2018, del 25 d'octubre, de modificació de la Llei 8/2018, del 17 de maig, dels serveis de pagament i el diner electrònic, desenvolupa amb aquest Reglament el Títol III de la Llei 8/2018, tal i com aquest queda redactat segons les modificacions de la Llei 27/2018, del 25 d'octubre, de modificació de la Llei 8/2018, del 17 de maig, dels serveis de pagament i el diner electrònic, i drets i obligacions en relació amb la prestació i utilització de serveis de pagament; i el Títol IV de la Llei 8/2018, tal i com aquest queda redactat segons les modificacions de la Llei 27/2018, del 25 d'octubre, de modificació de la Llei 8/2018, del 17 de maig, dels serveis de pagament i el diner electrònic, desenvolupa l'autorització d'operacions de pagament i la seva execució, tant de les ordres de pagament i els imports transferits, com del termini d'execució i data de valor i el corresponent règim de responsabilitat.

La finalitat d'aquesta llei és mantenir un sistema financer estructuralment i funcionalment sòlid, apostant per una

clarificació del marc legal vigent a Andorra que regula el sistema financer, unificant així en un únic text les disposicions de la Llei 14/2010 i les disposicions vigents de la Llei d'ordenació del sistema financer andorrà de 27 de novembre de 1993, alhora que incorpora a la legislació andorrana els compromisos adquirits sobre informació privilegiada i manipulació i abús de mercat amb la signatura de l'acord monetari amb la Unió Europea.

Aquesta llei recull els principis establerts en la directiva comunitària 2004/39/CEE, del Parlament Europeu i del Consell, del 21 d'abril del 2004, coneguda com a MiFID (Markets in Financial Instruments Directive), relatius a les normes ètiques i de conducta que han de complir les entitats financeres d'inversió.

L'aprovació de la Llei 8/2013 comporta la derogació dels articles 1 a 7, 18 a 44 i 46 a 55 de la Llei 14/2010 de règim jurídic de les entitats bancàries i de règim administratiu de les entitats operatives del sistema financer; i la derogació de la Llei d'ordenació del sistema financer andorrà de 27 de novembre de 1993.

Societat	Domicili	Activitat	% Participació Directa
Caronte 2002, SLU (**)	Andorra	Serveis	100%
Clau d'Or, SL (*)	Andorra	Immobiliària	100%
Mon Immobiliari	Andorra	Immobiliària	100%
Andorra Gestió Agrícola Reig, SAU	Andorra	Gestora de fons	100%
Andbank (Bahamas) Limited	Bahamas	Entitat bancària	100%
Nobilitas, N.V.	Antilles Holandeses	Societat patrimonial	100%
Egregia B.V	Holanda	Societat instrumental	-
Zumzeiga Cooperatief U.A	Holanda	Societat instrumental	-
Andorra Assegurances Agrícola Reig, SAU	Andorra	Assegurances	100%
AndPrivate Wealth S.A	Suïssa	Gestora de patrimonis	-
Columbus de México, SA de CV	Mèxic	Gestora de patrimonis	-
Quest Capital Advisers Agente de Valores, SA	Uruguai	Agència de valors	-
Andbank Asset Management Luxembourg	Luxemburg	Gestora de fons	-
Andbank Luxembourg S.A.	Luxemburg	Entitat bancària	100%
Andbank España, SAU	Espanya	Entitat bancària	100%
Andbank Wealth Management, SGIIC, SAU	Espanya	Gestora de fons	-
Medipatrimonia Invest, SL	Espanya	Serveis d'inversió	-
Merchban, SA	Espanya	Gestora de patrimonis	-
Andbank Correduria de Seguros SL	Espanya	Assegurances	-
Andbank Monaco S.A.M.	Mònaco	Entitat bancària	100%
Andbank Participações Ltda	Brasil	Gestora de carteres i d'organismes d'inversió col·lectiva	1
Andbank (Brasil) Holding Financeira Ltda	Brasil	Hòlding	1
Banco Andbank (Brasil), S.A	Brasil	Entitat bancària	-
LLA Holding	Brasil	Hòlding	-
Lla Distribuidora de Títulos e Valores Mobiliários Ltda (DTVM)	Brasil	Intermediació de valors i gestió discrecional de carteres	-
Sigma Investment House Ltd.	Israel	Hòlding	0,6574
Sigma Portfolio Management Ltd.	Israel	Gestora de carteres	-
Sigma Premium Ltd.	Israel	Gestora de carteres i assessorament	-
Sigma Mutual Funds	Israel	Gestora de Fons d'inversió	-
Sigma Financial Planning Pension Insurance Agency Ltd.	Israel	Gestora de plans d'inversió	-
APW Uruguay SA	Uruguai	Serveis	100
APC Servicios Administrativos SLU	Espanya	Serveis	-
Andbanc Wealth Management LLC	EUA	Hòlding	-
Andbanc Advisory LLC	EUA	Assessorament	-
Andbanc Brokerage LLC	EUA	Serveis Financers	-
APW Consultores Financeiros, Lda	Brasil	Serveis Financers	100%
AND PB Financial Services, S.A	Uruguai	Oficina de representació	100%
Andorra Capital Agrícola Reig BV	Holanda	Societat instrumental	100%
Andbank (Panamá) S.A.	Panamà	Entitat bancària	1
AB Systems, SAU	Andorra	Serveis	100%
AB Covered Bond	Irlanda	Societat instrumental	100%
AB Financial Products, D.A.C.	Irlanda	Societat instrumental	100%
Sigma M. Partners, LTD	Israel	Serveis	49,78%

(\*) Societat liquidada durant l'exercici 2018. (\*\*) En procés de liquidació



## 2018

% Participació Indirecta	Societat auditada	Dividend a compte	Patrimoni Net	Capital	Reserves	Resultats d'exercicis anteriors pendents d'afectació	Resultats
-	No	-	116	32	6	(7)	85
-	No	-	-	-	-	-	-
-	No	-	17	31	95	(110)	1
-	Sí	692	2.390	1.000	1.019	-	1.063
-	Sí	-	37.210	21.500	16.758	-	(1.048)
-	Sí	-	5.684	1.000	28.038	(23.341)	(12)
100%	Sí	-	3.427	180	11.469	(8.220)	(2)
100%	Sí	-	(4.251)	11.487	(16.142)	-	405
-	Sí	100	2.910	2.404	481	3	121
100%	Sí	-	3.008	3.580	(9)	(161)	(401)
50%	Sí	-	1.265	547	32	279	408
100%	Sí	-	2.036	12	0	2.053	(29)
100%	Sí	-	5.202	3.000	132	1.870	200
-	Sí	-	41.797	54.100	251	(9.829)	(2.725)
-	Sí	-	209.657	75.000	125.729	3.644	5.284
100%	Sí	-	7.858	1.004	5.036	-	1.818
100%	Sí	300	575	54	1.836	(1.476)	461
100%	Sí	-	11.989	407	12.628	(1.046)	-
100%	Sí	-	117	3	-	-	114
-	Sí	-	30.235	21.000	4.769	3.539	926
-	Sí	-	109	13	-	110	12
-	Sí	-	47.482	48.971	1.869	(3.265)	(93)
100%	Sí	-	41.531	50.048	52	(8.496)	(73)
100%	No	-	197	192	-	(117)	122
100%	Sí	-	162	213	-	(172)	121
-	Sí	-	7.332	365	7.304	(324)	(14)
60%	Sí	-	3.901	0	6.182	(2.287)	6
60%	Sí	-	(1.408)	-	720	(2.155)	27
60%	Sí	-	1.387	162	650	(262)	837
42%	Sí	-	(1.311)	0	-	(1.153)	(159)
-	Sí	-	422	371	-	(40)	152
100%	Sí	-	3.509	2.069	1.318	-	122
100%	Sí	-	(2.562)	11.549	10	(14.419)	299
100%	Sí	-	2.354	1.495	684	-	176
100%	Sí	-	1.729	2.459	-	(1.302)	572
-	Sí	-	785	1.322	-	(1.078)	(11)
-	Sí	-	106	162	-	(30)	(7)
-	Sí	-	350	18	-	262	69
-	Sí	-	13.450	6.655	1.111	6.975	106
-	No	-	57	60	-	-	(3)
-	Sí	-	38	0	-	(34)	72
-	Sí	-	(326)	1	-	(329)	1
-	Sí	-	309	465	821	(1.014)	37

Societat	Domicili	Activitat	% Participació Directa
Caronte 2002, SLU (**)	Andorra	Serveis accessoris	100%
Clau d'Or, SLU (**)	Andorra	Immobil·liària	100%
Mon Immobiliari	Andorra	Societat instrumental	100%
Andorra Gestió Agrícola Reig, SAU	Andorra	Gestora d'organismes d'inversió col·lectiva	100%
Andbank (Bahamas) Limited	Bahamas	Entitat bancària	100%
Nobilitas, N.V.	Antilles Holandeses	Hòlding	100%
Egregia B.V	Holanda	Hòlding	-
Zumzeiga Cooperatief U.A	Holanda	Societat instrumental	-
Andorra Assegurances Agrícola Reig, SAU	Andorra	Assegurances	100%
AndPrivate Wealth S.A	Suïssa	Gestora de patrimonis	-
Columbus de México, SA de CV	Mèxic	Gestora d'organismes d'inversió col·lectiva	-
Quest Capital Advisers Agente de Valores, SA	Uruguai	Agència de valors	-
Andbank Asset Management Luxembourg	Luxemburg	Gestora de fons	-
Andbank Luxembourg, SA	Luxemburg	Entitat bancària	100%
Andbank España, SAU	Espanya	Entitat bancària	100%
Andbank Wealth Management, SGIIC, SAU	Espanya	Gestora d'organismes d'inversió col·lectiva	-
Medipatrimonia Invest, SL	Espanya	Serveis d'inversió	-
Andbank Monaco S.A.M.	Mònaco	Entitat bancària	100%
LLA Participações Ltda	Brasil	Hòlding	-
Andbank (Brasil) Holding Financeira Ltda	Brasil	Hòlding	100%
Banco Andbank (Brasil), S.A	Brasil	Entitat bancària	-
LLA Holding Financera Ltd	Brasil	Hòlding	-
Lla Distribuidora de Títulos e Valores Mobiliários Ltda (DTVMM)	Brasil	Intermediació de valors i gestió discrecional de carteres	-
Sigma Investment House Ltd.	Israel	Hòlding	60%
Sigma Portfolio Management Ltd.	Israel	Gestora de carteres	-
Sigma Premium Ltd.	Israel	Gestora de carteres i assessorament	-
Sigma Mutual Funds Ltd	Israel	Gestora de Fons d'inversió	-
Sigma Financial Planning Pension Insurance Agency Ltd.	Israel	Distribuidora de plans de pensions	-
APW Uruguay SA	Uruguai	Serveis	100
AndPrivate Wealth Securites SA (**)	Panamà	Assessor d'inversions	-
APC Servicios Administrativos SLU	Espanya	Serveis accessoris	-
Andbanc Wealth Management LLC	EUA	Hòlding	-
Andbanc Advisory LLC	EUA	Assessor d'inversions	-
Andbanc Brokerage LLC	EUA	Assessor d'inversions	-
APW International Advisors Ltd. (**)	Illes Verges Britàniques	Gestora de Patrimonis	100%
APW Consultores Financeiros, Lda	Brasil	Serveis accessoris	100%
AND PB Financial Services, S.A	Uruguai	Oficina de representació	100%
Andorra Capital Agrícola Reig BV	Holanda	Societat instrumental	100%
Andbank (Panamá) S.A.	Panamà	Entitat bancària	100%
And Private Wealth (Xile) (*)	Xile	Serveis Financers	-
AB Systems, SAU	Andorra	Serveis	100%
AB Covered Bond	Irlanda	Societat instrumental	100%
AB Financial Products, D.A.C.	Irlanda	Societat instrumental	100%

(\*) Procés de liquidació finalitzat en data 15 de gener de 2018. (\*\*) En procés de liquidació

2017

% Participació Indirecta	Societat auditada	Dividend a compte	Patrimoni Net	Capital	Reserves	Resultats d'exercicis anteriors pendents d'afectació	Resultats
-	No	-	31	32	6	(7)	(1)
-	No	-	(83)	30	3	(109)	(6)
-	No	-	16	30	95	(110)	1
-	Sí	1.701	2.019	1.000	1.419	-	1.301
-	Sí	1.600	38.909	21.500	17.044	-	1.965
-	Sí	-	12.764	1.000	34.835	(23.071)	-
100%	Sí	-	3.655	180	11.469	(7.968)	(26)
100%	Sí	-	(6.755)	551	3.419	(11.981)	1.256
-	Sí	90	2.906	2.404	481	-	111
100%	Si	-	3.357	3.448	1	(112)	20
50%	Sí	-	816	520	14	129	152
100%	Sí	-	2.357	12	1	1.960	385
100%	Sí	-	4.714	3.000	118	1.595	2
-	Sí	-	44.422	54.100	9	(4.793)	(4.895)
-	Sí	-	204.220	75.000	126.372	1.363	1.691
100%	Sí	-	6.040	1.004	3.238	-	1.798
100%	Sí	-	563	54	1.732	(1.476)	253
-	Sí	-	30.274	21.000	5.718	2.951	605
-	Sí	-	123	13	-	28	81
-	Sí	-	38.046	39.633	2.237	(2.737)	(1.087)
100%	Sí	-	25.046	34.492	24	(8.314)	(1.156)
100%	No	-	80	214	-	142	(276)
100%	Sí	-	42	237	-	82	(277)
-	Sí	-	2.352	388	7.752	(4.904)	(884)
60%	Sí	-	248	0	2.854	(2.290)	(317)
60%	Sí	-	(1.393)	-	746	(1.599)	(541)
60%	Sí	-	554	168	673	(528)	240
42%	Sí	-	(1.113)	0	-	(872)	(241)
-	Sí	-	305	371	-	10	(76)
100%	Sí	-	642	642	-	-	-
100%	Sí	-	4.225	2.069	7	(2)	2.151
100%	Sí	-	(2.750)	11.023	-	(13.420)	(354)
100%	Sí	-	2.267	1.632	-	(79)	713
100%	Sí	-	1.104	2.347	-	(1.341)	98
-	Sí	-	23	10	-	14	-
-	Sí	-	245	1.322	-	(501)	(577)
-	Sí	-	132	162	-	(100)	70
-	Sí	-	322	18	-	225	79
-	Sí	4.174	14.741	6.655	991	6.538	4.732
100%	No	-	-	-	-	-	-
-	No	-	60	60	-	-	-
-	Sí	-	348	0	-	-	348
-	Sí	-	(284)	1	-	-	(285)



06

Gestió  
del Risc

# Gestió del risc

---

Assolir un model robust i eficient de control i gestió de riscos ha estat sempre un dels elements clau i un objectiu prioritari del Grup Andbank. Durant el 2018 s'ha desenvolupat i enfortit el model integral de gestió de riscos, amb la garantia que cobreix la totalitat dels riscos als quals el Grup es troba exposat i permet una gestió òptima del seu capital. Els principals riscos als quals s'exposa el grup en el desenvolupament de la seva activitat són els següents:

- Risc de tipus d'interès,
- Risc de tipus de canvi,
- Risc de mercat,
- Risc de crèdit,
- Risc de liquiditat,
- Risc operacional,
- Risc de reputació,
- Gestió de capital.

La funció de seguiment i control permanent del risc a escala global, la té assignada el *Chief Risk Officer* (CRO), del qual depenen els departaments Risc de Crèdit, que gestiona i segueix el risc de crèdit amb els clients; Control de Risc Financer, que supervisa el risc de tipus d'interès, el de tipus de canvi, el de mercat, el de contrapartida, el de país i el de liquiditat; Controller Filials, que controla l'activitat de les filials internacionals per assegurar que es duu a terme dins el marc regulador establert i s'acompleixen els requisits del supervisor de cada jurisdicció; Risc Operatiu, que supervisa els riscos operacionals de l'entitat, i Gestió de Capital. Addicionalment, com a funció global, els responsables de control de risc de cadascuna de les entitats que formen part del grup depenen funcionalment del CRO, el qual supervisa la seva activitat i assegura que, més enllà dels requeriments locals, s'apliquen uns estàndards de control homogenis dins el grup.

El Departament d'Auditoria Interna assumeix un rol de control de tercera línia de defensa amb l'objectiu de posar de manifest l'incompliment o l'assumpció de riscos no autoritzats i en plantejaria les mesures correctores, en cas que no hagués estat detectat i reportat pels diferents responsables de control permanent.

Per tal d'assegurar l'evolució cap a una gestió avançada dels riscos, durant el 2016 el Grup va dur a terme el Pla Corporatiu de Riscos, que estableix les bases per al desenvolupament d'un model de gestió integral en línia amb les recomanacions dels reguladors i les millors pràctiques del mercat. El 2017 i el 2018, s'han escomès les principals línies d'actuació d'aquest programa, i el model de gestió integrada de riscos és ja una realitat al Grup Andbank.

Aquest nou model de gestió i control de riscos es fonamenta en l'establiment de les mètriques i els límits del marc d'apetit de risc com a quantia i tipologia dels riscos que es considera raonable assumir en l'execució de l'estratègia de negoci.

L'entorn de control establert permet garantir el manteniment del perfil de risc dins el nivell fixat en l'apetit de risc, així com adaptar-se a un entorn regulador creixent i cada vegada més exigent.

Els elements principals que asseguren un control efectiu són:

- Una estructura robusta de govern de riscos liderada per la Comissió de Riscos, que actua com a assessora del Consell d'Administració en l'àmbit del risc. Aquesta comissió té tres consellers especialitzats que s'encarreguen de garantir el compliment de la regulació i l'adequació als millors estàndards internacionals en matèria de control i gestió del risc.
- El marc corporatiu de polítiques de riscos i capital estableix els principis bàsics per a la gestió de tots els riscos als quals es troba exposada l'entitat. Aquest marc permet garantir l'establiment, en totes les filials del Grup, d'un model de control i gestió de riscos homogeni i alineat amb l'estratègia global del Grup.
- La independència de la funció de riscos que garanteix la separació entre les unitats generadores del risc (primera línia de defensa) i les responsables del seu control (segona línia de defensa).
- La supervisió i consolidació agregada de tots els riscos.
- Una cultura de riscos integrada en tota l'organització que comprèn una sèrie d'actituds, valors, habilitats i pautes d'actuació davant tots els riscos.

Els límits de risc es revisen periòdicament per tal d'adaptar-los a la conjuntura econòmica i dels mercats i, en qualsevol cas, es presenten, com a mínim, un cop l'any al Consell d'Administració per a la seva aprovació.

Pel que fa a la metodologia d'assignació de límits de risc de país, es consideren factors relativament estàtics, com ara la pertinença a organismes internacionals (UE, OCDE) o el ràting (la qualificació) i factors dinàmics (variables de mercat), com el nivell al qual cotitza el *credit default swap* del país. Quant als límits de risc assignats a institucions financeres, es tenen en compte factors com ara el ràting i el capital *Tier 1*, així com indicadors de mercat, concretament el nivell al qual cotitza el *credit default swap*. Aquesta metodologia permet mantenir unes exposicions en risc estables en països i contrapartides amb una bona qualitat creditícia, així com reajustar ràpidament l'exposició a aquells països i contrapartides que presentin un deteriorament de la seva capacitat creditícia.

Com a responsable de la gestió del risc de tipus d'interès, de tipus de canvi, de país i de contrapartida, de liquiditat i de mercat, el Comitè d'Actius i Passius (COAP) es reuneix amb periodicitat mensual. Addicionalment, és responsabilitat d'aquest comitè la gestió del balanç i la gestió del capital, amb l'objectiu de mantenir un alt nivell de solvència del grup. Per la

seva banda, el COAP delega la supervisió d'aquests riscos al Departament de Control de Risc Financer.

La responsabilitat de garantir que l'activitat de gestió de patrimonis es duu a terme d'acord amb el marc legal i reglamentari establert, i d'avaluar-ne els resultats i els riscos, està assignada al Comitè de Seguiment de Gestió, que es reuneix amb periodicitat mensual. Aquest comitè delega el seguiment de la gestió de patrimonis al Departament de Control de Risc Financer. A més del control de la subjecció dels organismes i models d'inversió al marc regulador, Control de Risc Financer avalua l'acompliment de la política d'inversió establerta i fa un seguiment periòdic de les mesures de rendibilitat i les mesures de risc.

Durant els darrers anys, el grup Andbank ha adaptat la gestió de riscos als esdeveniments lligats a la crisi financera europea, en especial les tensions que s'han donat amb el deute sobirà perifèric, amb revisions periòdiques dels límits de risc que tenien per objectiu reduir l'exposició en aquells països i contrapartides que havien sofert davallades en el ràting i un repunt a l'alça del diferencial de crèdit del seu deute. Aquesta gestió dinàmica del risc de contrapartida i un enfocament prudent en la presa de riscos han permès mantenir al llarg de la crisi financera un nivell de risc moderat, d'acord amb la política de riscos del grup.

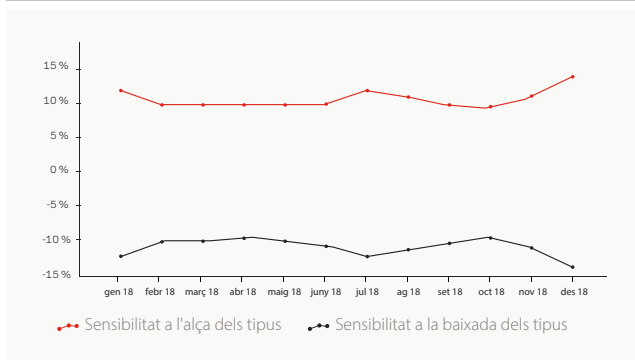
## Risc de tipus d'interès

El risc de tipus d'interès es defineix com l'impacte en el valor de mercat dels actius i passius del grup com a conseqüència dels moviments en els tipus d'interès. Les mesures que utilitza el grup per avaluar aquest impacte són la sensibilitat del marge financer a desplaçaments paral·lels de la corba de tipus d'interès de 25 punts bàsics per a les principals divises del balanç, i la sensibilitat del valor de mercat dels recursos propis a desplaçaments paral·lels de la corba de tipus d'interès de 100 punts bàsics.

En la conjuntura de tipus d'interès històricament baixos dels darrers anys, el grup manté una exposició positiva a desplaçaments a l'alça de la corba de tipus d'interès, és a dir, el marge financer del grup augmentaria en cas d'un repunt dels tipus d'interès i, a la inversa, es veuria reduït en cas d'una disminució dels tipus d'interès. Així, el *gap* de reprecials dels actius i passius sensibles als tipus d'interès del balanç és positiu, és a dir, globalment la reprecialció dels actius és anterior en el temps a la dels passius. Aquest posicionament es reflecteix en la cessió de dipòsits a l'interbancari a terminis molt curts i en la tinença d'una cartera d'inversió de renda fixa invertida principalment en bons amb la rendibilitat lligada a l'EURIBOR a 3 o 6 mesos, o bons a tipus fix amb venciments a

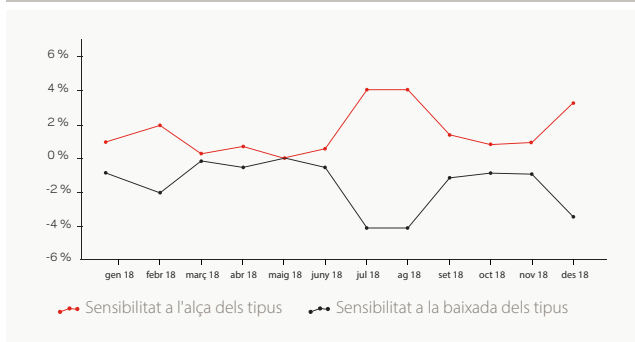
curt i mitjà termini, tot i que una part de la cartera es compon de bons a tipus fix de venciments llargs que permeten generar un marge addicional, i augmenten la duració de l'actiu del balanç. Bona part d'aquests bons es financen a mercat amb operacions amb pacte de recompra (*repo*) a tipus fix, que permeten cobrir-ne el risc de duració.

#### Sensibilitat del marge financer a un any



El límit de sensibilitat dels recursos propis com a conseqüència d'un desplaçament paral·lel de la corba de tipus d'interès de 100 punts bàsics va ser aprovat pel Consell d'Administració en un nivell del 5%. Al llarg de l'any 2018, la sensibilitat dels recursos propis ha estat positiva, com a conseqüència de l'estratègia de tipus d'interès adoptada i el posicionament del balanç, però sempre s'ha mantingut per sota d'aquest límit.

#### Sensibilitat dels recursos propis



## Risc de tipus de canvi

El grup entén el risc de tipus de canvi com l'impacte en el valor de mercat dels actius i passius del grup denominats en divises

diferents de l'euro com a conseqüència dels moviments en els tipus de canvi. Diàriament es fa un seguiment de les operacions de canvi al comptat i a termini per tal que la posició oberta de divisa es mantingui dins els límits autoritzats.

Les principals posicions netes per divises contravalorades a euro són les següents:

Milers d'euros		
Exposició a la moneda estrangera	2018	2017
USD	5.370	3.017
GBP	(20)	(40)
CHF	3.260	5.332
JPY	2	(163)

## Risc de mercat

El risc de mercat s'entén com la pèrdua potencial a la qual està exposada la cartera de negociació com a conseqüència de canvis en les condicions de mercat, com ara els preus dels actius, els tipus d'interès, les corbes de crèdit, la volatilitat i la liquiditat del mercat. La mesura que utilitza el grup per gestionar el risc de mercat de la cartera de negociació és la metodologia valor en risc (*value at risk* o *VaR*) com a estàndard general del mercat, així com les proves de resistència (*stress testing*) per a les carteres *hold to collect* (HTC), *hold to collect and sell* (HTC&S) i negociació.

El mètode de càlcul del VaR utilitzat és el mètode històric. El càlcul obtingut correspon a la pèrdua màxima esperada en un horitzó temporal determinat i amb un nivell de confiança definit. El banc calcula el VaR per a un horitzó temporal d'un dia i amb un nivell de confiança del 99%, i el període històric considerat per al càlcul és d'un any. Durant l'any 2018, el VaR mitjà calculat per a la cartera de negociació ha estat de 364 milers d'euros, amb un màxim de 1.313 milers d'euros i un mínim de 82 milers d'euros, mentre que la posició mitjana de la cartera de negociació ha estat de 315 milions d'euros. Globalment, la cartera de negociació es compon de bons de bona qualitat creditícia i amb una duració molt curta, el que determina un VaR molt reduït.

Milers d'euros				
31 de desembre de 2018	VaR el 31/12/2018	VaR mitjà del període	VaR màxim del període	VaR mínim del període
Risc d'interès i spread	108	327	1.306	64
Risc de canvi	-	-	-	-
Risc de renda variable	106	123	177	39
Risc de volatilitat / correlació	-	-	-	-
Efecte diversificació	(63)	(86)	(155)	(29)
<b>Total</b>	<b>151</b>	<b>364</b>	<b>1.313</b>	<b>82</b>

El grup aplica proves de resistència a la cartera d'inversió per avaluar quina seria la pèrdua de valor que experimentaria aquesta cartera si es donessin situacions extremes d'incrementos de la corba de tipus d'interès o d'ampliació dels diferencials de crèdit.



Aquestes proves s'apliquen mitjançant simulacions de canvis en el valor de mercat dels actius que componen la cartera davant diferents escenaris.

S'analitzen sis escenaris, quatre dels quals són històrics (crisi grega del 2010, fallida de Lehman Brothers del 2008, atacs terroristes a les Torres Bessones del 2001 i crisi del deute rus del 1998) i dos són hipotètics (*steepening* de la corba de tipus, *flattening* dels diferencials de crèdit).

En la taula següent es mostra mensualment l'impacte en canvi de valor de les carteres de negociació i HTC&S i HTC per als escenaris històrics:

Mes	HTC&S + HTC				NEGOCIACIÓ			
	Crisi deute grec	Crisi deute rus	Lehman Brothers	Torres Bessones	Crisi deute grec	Crisi deute rus	Lehman Brothers	Torres Bessones
Gener	-2,91%	-2,60%	-2,35%	-1,76%	-0,52%	-0,71%	-0,32%	-0,49%
Febrer	-2,02%	-2,32%	-2,32%	-1,59%	-0,53%	-0,55%	0,06%	-0,20%
Març	-3,33%	-2,99%	-2,71%	-2,01%	-0,48%	-0,49%	-0,34%	-0,16%
Abril	-3,78%	-3,40%	-3,18%	-2,28%	-0,09%	-0,13%	-0,12%	-0,10%
Maig	-4,22%	-4,04%	-3,57%	-2,69%	-0,08%	-0,12%	-0,28%	-0,24%
Juny	-5,19%	-5,15%	-4,24%	-3,36%	-0,11%	-0,16%	-0,34%	-0,32%
Juliol	-4,82%	-4,62%	-4,10%	-2,98%	0,24%	0,29%	0,17%	0,14%
Agost	-4,37%	-4,17%	-3,56%	-2,74%	0,29%	0,36%	0,13%	0,13%
Setembre	-4,88%	-4,95%	-4,19%	-3,09%	0,20%	0,24%	0,05%	0,05%
Octubre	-4,98%	-5,17%	-4,34%	-3,32%	0,09%	0,12%	0,10%	0,07%
Novembre	-5,12%	-5,51%	-4,47%	-3,47%	-0,87%	-0,10%	0,15%	0,09%
Desembre	-9,42%	-9,98%	-7,34%	-5,74%	-0,58%	-0,10%	0,43%	0,40%

## Risc de crèdit

El risc de crèdit fa referència a la pèrdua potencial provinent del fet que una contrapartida no compleixi les obligacions que té envers el grup. L'exposició que té el grup al risc de crèdit comprèn:

- El risc d'incompliment derivat de l'operativa habitual de tresoreria, que inclou, bàsicament, préstecs al mercat interbancari, préstecs i endeutament amb valors, operacions amb pacte de recompra i transaccions amb derivats OTC;
- El risc d'incompliment dels emissors de bons en cartera pròpia;
- El risc d'incompliment de la cartera creditícia.

El grup aplica una política prudent en l'assignació de límits, i autoritza l'exposició al risc a països amb bona qualificació creditícia i, dins d'aquests països, a les entitats financeres que presenten un risc de crèdit moderat. L'aprovació dels límits de risc per part del Consell d'Administració és, com a mínim, anual.

La concessió de límits és més estricta per a les exposicions a contrapartides en què no hi ha un valor en garantia. En aquests casos, es requereix que la contrapartida tingui un ràting d'alta qualitat creditícia, partint de l'avaluació de les principals agències (Moody's, Fitch i S&P), i que el mercat li assigni un risc de crèdit moderat en termes relatius, que es reflecteix en

el nivell al qual cotitza el CDS a 5 anys respecte a un índex. L'observació de la variable de mercat permet incorporar en el model amb més immediatesa qualsevol canvi en la qualitat creditícia de la contrapartida.

Amb la finalitat de reduir l'exposició al risc, el grup utilitza valors en garantia en diverses operacions, bàsicament, transaccions amb derivats OTC, operacions Repo i préstec i endeutament de valors. Per a les contrapartides amb les quals hi ha signat un contracte marc ISDA amb acceptació de *netting*, s'efectua una compensació de l'exposició en derivats entre ambdues contrapartides. Andbank té signats contractes ISDA, CSA i GMRA amb diverses contrapartides, el que permet diversificar les contrapartides disponibles amb les quals efectuar transaccions amb derivats i, al mateix temps, limitar l'exposició al risc de la contrapartida. Paral·lelament, s'està duent a terme una gestió de valors en garantia molt activa, que comprèn un monitoratge diari de les exposicions subjectes als contractes esmentats i l'emissió de peticions de valors en garantia addicionals a les contrapartides en les quals hi ha una exposició al risc que cal mitigar.

Durant l'any 2018, la cartera de renda fixa del grup s'ha dirigit a actius de bona qualitat creditícia, amb un percentatge d'inversió de la cartera del 47,52 % en sobirans, administracions

públiques o agències governamentals. Pel que fa a la concentració per països, la cartera està diversificada principalment en emissors d'Estats Units, França, Holanda, Espanya i Itàlia. Com a continuació de la decisió corporativa del 2014, d'inversió en risc sobirà nord-americà (ràting AAA), durant el 2018 s'ha mantingut una part de la cartera amb aquesta exposició, sobre la base dels diferencials amb els tipus d'interès nord-americans i amb l'objectiu d'aprofitar els fluxos de liquiditat en USD provinents del passiu del balanç.

Així, la cartera de renda fixa es compon d'emissions en què el grup manté una exposició directa al risc de l'emissor o el garant, les quals, en la seva gran majoria, tenen ràting de grau d'inversió, així com de bons de cobertura de dipòsits estructurats de clients, que el grup manté en el balanç, però per als quals s'ha transferit el risc als seus clients. La classificació de la cartera de renda fixa segons el ràting de l'emissor és la següent (en milers d'euros):

Ràting	Amb exposició al risc de l'emissor o el garant	Amb transferència de risc als clients	Total
AAA	119.410	-	119.410
AA+ fins a AA-	69.167	-	69.167
A+ fins a A-	226.847	-	226.847
BBB+ fins a BBB-	328.512	-	328.512
<b>Grau d'inversió</b>	<b>743.936</b>	<b>-</b>	<b>743.936</b>
BB+ fins a BB-	9.518	-	9.518
B+	198	-	198
<b>Grau especulatiu</b>	<b>9.716</b>	<b>-</b>	<b>9.716</b>
No aplicable	1.541	-	1.541
<b>Total</b>	<b>755.193</b>	<b>-</b>	<b>755.193</b>

Respecte a l'exposició al risc de crèdit per operativa amb clients, la inversió creditícia del grup se situa en 1.515 milions d'euros, principalment en pòlisses de crèdit i préstecs, i en destaquen les operacions amb garantia hipotecària (615 milions d'euros) i garantia pignorativa (719 milions d'euros).

Els principals elements en la gestió del risc de crèdit són les polítiques de concessió i les facultats, el monitoratge de l'evolució de l'exposició i l'establiment de comitès periòdics (Risc Irregular i Comissió Executiva). Les concentracions en risc de crèdit es revisen com a mínim amb periodicitat setmanal, amb un seguiment per tal que estiguin dins els paràmetres marcats pel supervisor i establint nivells d'endeutament màxim en determinats col·lectius. La responsabilitat de la gestió i del control del risc de crèdit amb clients correspon al Departament de Risc de Crèdit.

Paral·lelament, es duu a terme un control dels nivells de morositat per producte per tal d'ajustar les polítiques de concessió i les facultats. Les decisions de concessió es determinen amb relació a l'operació. El seguiment de l'evolució del risc es fa a partir de l'anàlisi de variables qualitatives i quantitatives, adaptades als requisits del supervisor. La ràtio

de morositat del grup és del 3,65 % i se situa per sota de la mitjana de les institucions financeres dels països veïns. Durant el 2018, el grup ha mantingut una política de dotacions conservadora, fet que ha permès que les provisions del total de la cartera creditícia siguin superiors al saldo de dubtosos.

El risc de crèdit fa referència a la pèrdua potencial derivada de l'incompliment total o parcial de les obligacions contractuals que té un client o una contrapartida amb el Grup.

L'estratègia de negoci principal del Grup Andbank està enfocada en activitats de banca privada, amb una base de clients molt àmplia, una alta diversificació i una baixa concentració dels recursos de clients. Addicionalment, la societat duu a terme exclusivament per al mercat andorrà el negoci de banca minorista mitjançant la concessió de crèdits per a particulars i petites i mitjanes empreses a Andorra.

Amb l'objectiu d'assegurar una gestió òptima del risc de crèdit integrada en l'estructura de gestió global de riscos que permeti obtenir una rendibilitat d'acord amb el nivell de risc assumit, el Grup ha definit uns principis bàsics comuns que garanteixen l'alineació amb el pla de negoci de l'entitat, l'apetit al risc definit i el compliment de les directrius reguladores.

La gestió del risc de crèdit es basa en un sòlid model organitzatiu i de govern en el qual participen el Consell d'Administració i els diferents comitès de riscos, que estableixen les polítiques i els procediments de riscos, els límits i les delegacions de facultats, i aproven i supervisen el marc d'actuació de Risc de Crèdit.

Dins l'àmbit exclusiu de risc de crèdit, el Comitè de Crèdits és l'òrgan de decisió responsable de la supervisió i del control del risc de crèdit del Grup. El seu objectiu és ser un instrument per al control efectiu del risc de crèdit, assessorant la Comissió Executiva per tal d'assegurar que el risc de crèdit es gestiona d'acord amb el nivell d'apetit de risc aprovat.

El cicle complet de gestió del risc de crèdit comprèn tota la vida de l'operació, des de l'anàlisi de la viabilitat i l'admissió del risc segons els criteris establerts fins al seguiment de les operacions vives i, eventualment, la recuperació dels actius deteriorats.

### Anàlisi i admissió d'operacions

El procés d'anàlisi i admissió de les operacions de préstecs i crèdits es caracteritza per una rigorosa anàlisi de la capacitat de devolució del deute per part del client, així com la naturalesa, la liquiditat i la qualitat de les garanties aportades.

Aquest procés ha de tenir en compte els criteris d'aprovació d'operacions definits en la política de risc de crèdit, així com les normes de delegació basades en l'atribució de facultats als diferents òrgans de govern en funció del tipus de producte, import i venciment.

Adicionalment, amb l'objectiu de mitigar l'exposició al risc, el Grup ha definit un model que estableix els límits i les línies autoritzats amb cada contrapartida. Aquest model és aprovat pel Consell d'Administració i es revisa, com a mínim, anualment. Qualsevol nova operació queda subjecta al compliment d'aquests límits, el consum dels quals és monitorat en tot moment.

Aquest procés d'anàlisi i admissió consta de les fases següents:

- Proposta: el gestor presenta l'operació amb una anàlisi de la qualitat creditícia del client, les seves posicions, la seva solvència i la rendibilitat en funció del risc assumit.
- Anàlisi de l'operació: el Departament de Risc de Crèdit analitza el detall de la proposta realitzada, i valida l'existència documental de la informació relacionada amb les operacions, així com la seva qualitat i accessibilitat, necessàries per a la sanció posterior.
- Sanció de l'operació: un cop analitzada l'operació, el Departament de Risc de Crèdit la sanciona tenint en compte les polítiques de concessió definides, així com els límits d'apetit de risc, buscant mantenir un equilibri entre risc i rendibilitat.
- Comunicació: el procés d'admissió conclou amb l'emissió i la signatura d'una acta, i la seva comunicació posterior a les funcions involucrades per al seu registre correcte en els sistemes.

### Seguiment

El seguiment de clients i operacions analitza l'evolució de tots els elements que podrien incidir en la seva qualitat creditícia

per tal de detectar anticipadament les incidències que puguin arribar a produir-se amb la finalitat d'emprendre accions encaminades a mitigar-los o resoldre'ls.

Com a conseqüència d'aquest seguiment, s'identifiquen aquells clients o aquelles operacions que requereixen una revisió més profunda i un seguiment més exhaustiu, sia perquè presenten un deteriorament de la seva qualitat creditícia o perquè la seva naturalesa o import així ho requereixen.

Adicionalment, es fa un seguiment i control diaris del compliment dels límits i les línies de risc aprovats amb valors en garantia (col·laterals) pignorats. En el tancament de mercat, es recalculen totes les exposicions d'acord amb els fluxos d'entrada i de sortida d'operacions, les variacions de mercat i els mecanismes de mitigació del risc establerts. D'aquesta manera, les exposicions queden sotmeses a un seguiment diari i a un control sota els límits aprovats.

### Recuperacions

La recuperació és una funció rellevant dins l'àmbit de gestió del risc de crèdit. Aquest procés defineix les estratègies i accions necessàries per tal d'assegurar la regularització i recuperació correctes dels crèdits en situació irregular, en el menor temps i cost possibles.

Aquesta funció correspon al Departament de Recobrament i Recuperacions. Aquest departament és una àrea de gestió directa de clients, i el seu valor afegit es basa en la gestió eficaç i eficient del cobrament, ja sigui per regularització de saldos pendents de pagament o per la recuperació total.

El model de gestió de recuperacions requereix la coordinació adequada de diferents departaments (Comercial, Riscos i Assessoria Jurídica) i està subjecte a una revisió permanent i una millora contínua dels processos i les metodologies de gestió, adaptant-los en funció del context normatiu vigent i les millors pràctiques del sector.

### Risc de liquiditat

El *risc de liquiditat* es defineix com el risc que el grup no pugui fer front als seus compromisos de pagament en un moment determinat, ja siguin els ocasionats pel venciment de dipòsits, la disposició de línies de crèdit concedides o els requeriments de garanties en operacions amb valors en garantia, entre d'altres.

El COAP gestiona el risc de liquiditat assegurant que en tot moment es disposarà de liquiditat suficient per tal d'atendre cancel·lacions dels passius, alhora que manté un romanent de liquiditat per tal d'aprofitar oportunitats d'inversió en l'actiu.

Per tal de gestionar correctament la liquiditat, s'analitza el balanç per venciments contractuals. L'entitat disposa d'eines informàtiques per tal de distribuir correctament els venciments de les partides d'actiu i passiu en el temps, d'aquesta manera es poden analitzar els fluxos futurs de cobrament i pagament, i determinar-ne els possibles gaps.

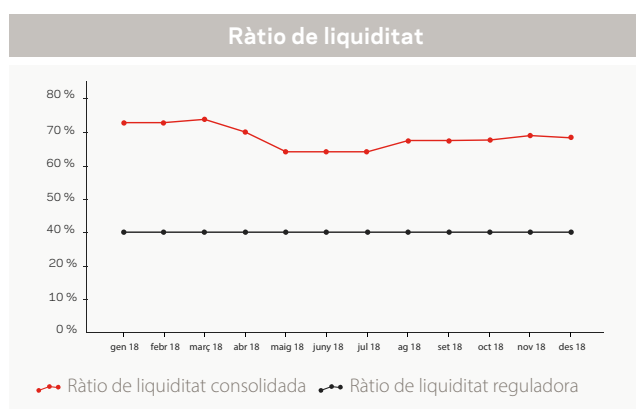
La major part del finançament prové dels dipòsits de clients, tot i que el mercat interbancari, principalment mitjançant operacions repo, és una font de finançament rellevant.

La taula següent mostra els actius i passius classificats per venciments. Per a determinades partides, com poden ser els comptes corrents, es considera que una part d'aquestes no tenen venciment. Ateses l'experiència històrica i la seva estabilitat en el balanç, la resta es distribueix en els diferents terminis d'acord amb un estudi històric basat en la volatilitat, l'import i les característiques dels contractes.

							Milers d'euros
<b>31 de desembre de 2018</b>	Fins a un mes	Més d'un mes i fins a tres mesos	Més de tres mesos i fins a un any	Més d'un any i fins a cinc anys	Més de cinc anys	No sensible	Saldo total
Efectiu, saldo en altres bancs centrals i altres dipòsits a la vista	1.159.084	4.046	15.263	88.530	156.823	9.648	1.433.394
Actius Financers	59.359	63.737	64.636	314.682	251.513	104.147	858.074
Préstecs i partides a cobrar	246.866	131.112	486.354	417.015	473.157	(55.171)	1.699.333
5.2.- Préstecs i crèdits a entitats	148.778	20	-	474	91.955	422	241.648
5.3.- Crèdits a clients	98.088	131.092	486.354	416.541	381.202	(55.593)	1.457.685
Derivats de cobertura	-	-	-	-	-	-	-
Inversions depenents, negocis conjunts i associats	-	-	-	-	-	2.978	2.978
Altres actius	-	-	-	-	-	449.207	449.207
<b>Total actiu</b>	<b>1.465.309</b>	<b>198.895</b>	<b>566.253</b>	<b>820.227</b>	<b>881.493</b>	<b>510.809</b>	<b>4.442.986</b>
Passius financers mantinguts per a negociar	-	-	-	-	-	66.227	66.227
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	-	-	-	-	-	-	-
Passius financers a cost amortitzat	795.768	133.117	377.460	824.586	1.115.275	481.605	3.727.811
3.1. Dipòsits a bancs centrals	47.614	12.000	210	-	-	-	59.824
3.2. Dipòsits en bancs	255.043	719	5.002	136.322	130.446	11.512	539.044
3.3. Dipòsits clients	492.612	118.723	359.551	310.711	905.746	455.684	2.643.027
3.3.1. A vista	391.621	61.346	146.095	245.862	905.746	417.593	2.168.263
3.3.2. A termini	100.991	57.377	213.456	64.849	-	35.684	472.357
3.3.3. Interessos correguts no pagats	-	-	-	-	-	2.407	2.407
3.3.4. Altres passius financers	-	-	-	-	-	-	-
3.4. Valors emesos representatius de deute	499	1.675	12.697	377.553	79.083	1.110	472.617
3.5. Altres passius financers	-	-	-	-	-	13.299	13.299
Derivats de cobertura	-	-	-	-	-	7.322	7.322
Passius amparats per contractes d'assegurances	-	-	-	-	-	262	262
Altres actius	-	-	-	-	-	124.720	124.720
<b>Total passiu</b>	<b>795.768</b>	<b>133.117</b>	<b>377.460</b>	<b>824.586</b>	<b>1.115.275</b>	<b>680.136</b>	<b>3.926.342</b>
Patrimoni	-	-	-	-	35.000	481.644	516.644
<b>Total passiu + Patrimoni net</b>	<b>795.768</b>	<b>133.117</b>	<b>377.460</b>	<b>824.586</b>	<b>1.150.275</b>	<b>1.161.780</b>	<b>4.442.986</b>
<b>GAP SIMPLE</b>	<b>670.407</b>	<b>65.777</b>	<b>188.792</b>	<b>(4.359)</b>	<b>(268.783)</b>	<b>(651.835)</b>	<b>-</b>
<b>GAP ACUMULAT</b>	<b>670.407</b>	<b>736.184</b>	<b>924.976</b>	<b>920.617</b>	<b>651.835</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

El Departament Control de Risc Financer controla cada dia la posició de liquiditat, verificant que es mantingui per sobre del mínim de liquiditat establert pel COAP. Durant el 2018, aquest mínim se situa en els 350 milions d'euros d'efectiu i pacte de recompra en un dia, i 500 milions d'euros addicionals entre efectiu i posicions altament líquides fins a un any. Aquest control inclou el seguiment diari de les posicions que es poden finançar amb pacte de recompra i la cartera líquida.

Mensualment es calcula la ràtio de liquiditat establerta per l'INAF, l'organisme supervisor del sistema financer andorrà. Aquesta ràtio compara els actius líquids i fàcilment mobilitzables amb els passius exigibles, i es fixa en un mínim del 40 %, és a dir, s'exigeix que, com a mínim, l'entitat disposi d'un 40 % de liquiditat o actius fàcilment convertibles en liquiditat per fer front a la totalitat del finançament rebut amb disponibilitat immediata o en un curt període de temps. La ràtio de liquiditat mitjana del grup durant l'any 2018 ha estat del 68,26 %, i a la fi de l'any s'ha situat en el 66,61 %.



El grup Andbank, per tal d'acomplir amb els estàndards internacionals, calcula i segueix la ràtio de liquiditat LCR (liquidity coverage ratio). Aquesta ràtio està definida pel Comitè de Supervisió Bancària de Basilea i relaciona els actius d'alta liquiditat disponibles amb el net d'entrades menys sortides d'efectiu els 30 dies següents. Els nivells i el calendari d'acompliment són els següents:

	2016	2017	2018	2019
LCR mínima	70 %	80 %	90 %	100 %

LCR Andbank	360 %
-------------	-------

El nivell del grup Andbank en el tancament del 2018 és del 360 %, de manera que compleix sobradament el límit imposat per normativa.

Des de l'inici de la crisi financera internacional, s'elabora amb periodicitat mensual un pla de contingència de la liquiditat del grup, en què s'avalua quin és la liquiditat contingent en funció de diferents nivells de mobilització dels actius líquids i les fonts de finançament disponibles, considerant quin és el cost al qual es podria generar aquesta liquiditat. Així, es fa un rànquing dels actius mobilitzables i les fonts de liquiditat gestionables, en què es prioritza la utilització de fonts de liquiditat que tenen un impacte baix en el compte de resultats i es posterga l'ús de fonts de liquiditat que tenen un impacte

negatiu elevat en el compte de resultats. També s'identifiquen les situacions potencials de sortida de liquiditat, ja siguin derivades de l'activitat dels clients o de l'activitat en els mercats financers, i es classifiquen en dos grups, en funció del grau de probabilitat que succeeixin, com a probables i improbables. Al final, es contrasta la liquiditat que es podria generar respecte a les sortides potencials i s'avalua que l'excedent sigui superior al nivell mínim de liquiditat aprovat.

## Risc operacional

El banc defineix, d'acord amb les directrius del Comitè de Basilea, el *risc operacional* com el risc de pèrdua resultant de les deficiències o la falta d'adequació en els processos interns, els recursos humans o els sistemes, o bé a causa d'esdeveniments externs.

El risc operacional és inherent a totes les activitats, els productes, els sistemes i els processos, i el seu origen són diversos (processos, frauds interns i externs, tecnològics, recursos humans, pràctiques comercials, desastres, proveïdors). En conseqüència, el Grup considera important assegurar que la gestió del risc operacional està integrada en l'estructura de gestió global de riscos de l'entitat i que es gestioni de forma activa.

El principal objectiu del banc en relació amb el risc operacional és la identificació, l'avaluació, el control i el seguiment de tots els esdeveniments que suposin un focus de risc, amb pèrdua econòmica o sense, amb l'objectiu d'adoptar les millors mesures per a la seva mitigació.

El Departament de Risc Operacional té com a objectiu principal el desenvolupament d'un marc avançat per a la gestió del risc operacional, contribuint amb això a la reducció del nivell d'exposició futur i de les pèrdues que afecten el compte de resultats. Les seves principals responsabilitats són:

- Promoure el desenvolupament d'una cultura de risc operacional en tot el Grup, involucrant-hi totes les funcions de negoci en la gestió i el control d'aquest.
- Dissenyar i implantar un marc per a la gestió i el control del risc operacional per tal de garantir que tots els esdeveniments susceptibles de generar risc operacional són identificats i gestionats degudament.
- Vetllar pel disseny, el manteniment i la implementació correctes del cos normatiu relatiu al risc operacional.
- Fer el seguiment dels límits de risc operacional establerts, assegurant el manteniment del perfil de risc dins els nivells fixats en l'apetit de risc de l'entitat.
- Supervisar la gestió i el control del risc operacional en les diferents àrees de negoci i suport.
- Assegurar que l'Alta Direcció i el Consell d'Administració reben una perspectiva global de tots els riscos rellevants, garantint la comunicació del perfil de risc operacional.

Les principals eines utilitzades per a la gestió del risc operacional dins el Grup són:

- La base de dades d'esdeveniments, que permet la captura i el registre de tots els successos relacionats amb el risc operatiu succeïts a totes les filials del grup. Els esdeveniments més

rellevants de cada filial i del Grup són especialment revisats i documentats.

- El mapa de riscos i controls, que permet identificar tots els riscos de l'operativa diària del banc, així com els seus responsables i controls. L'objectiu és definir mesures de mitigació i plans d'acció per reduir l'exposició al risc.
- L'exercici anual d'autoavaluació del risc operacional (RCSA, de l'anglès risk and control self-assessment), que consisteix en una avaluació dels processos, permet identificar punts crítics i conèixer el nivell de qualitat de la gestió del risc per millorar-la i enfortir-la.
- Els indicadors clau de risc (KRI, de l'anglès key risk indicators) permeten la gestió proactiva del risc avaluant el grau de control operatiu a través de l'anàlisi i del seguiment de la seva evolució.

Tot el govern i la metodologia d'anàlisi estan desenvolupats sota les directrius del Comitè de Basilea.

## Risc de reputació

El grup Andbank defineix el *risc de reputació* com el vinculat a la percepció que tenen del banc els diferents grups d'interès amb els quals es relaciona en l'exercici de la seva activitat, i que pot tenir un impacte advers en els resultats o les expectatives de desenvolupament dels negocis. Inclou, entre d'altres, aspectes jurídics, econòmics, financers, ètics, socials i ambientals.

En la gestió del risc de reputació participen diferents departaments del grup, entre els quals destaquen: Compliment Normatiu, Departament Jurídic, Auditoria Interna, Qualitat i Control de Risc Financer.

## Compliment normatiu

Complir la normativa vigent en matèria de prevenció del blanqueig de capitals i prestació de serveis d'inversió és un objectiu irrenunciable per a Andbank. En aquest sentit, l'entitat ha adoptat una sèrie de mesures per gestionar els riscos de compliment normatiu i de reputació. Per risc de compliment *normatiu* s'entén la possibilitat de tenir sancions o pèrdues financeres, de caràcter material o de reputació, com a conseqüència de l'incompliment de la normativa vigent o dels mateixos procediments interns del banc. Per tant, el risc de compliment normatiu està estretament lligat amb el risc de reputació, que implica una percepció negativa del Grup Andbank per part de l'opinió pública o dels grups d'interès (clients, contrapartides, empleats, reguladors) per una actuació incorrecta de l'entitat en l'exercici de les seves activitats.

Andbank concep la seva imatge pública com el seu millor actiu a l'hora de preservar la confiança dels clients, reguladors, accionistes i inversors.

Andbank té una funció de compliment normatiu alineada amb els objectius estratègics de l'entitat, que exerceix les seves activitats de forma independent de les àrees de negoci i està formada per professionals especialitzats en cada jurisdicció on el Grup té presència. En aquest sentit, l'entitat dedica importants recursos a la millora continuada del capital humà i

dels mitjans tècnics disponibles, que permetin la creació d'un model de control i de gestió del risc de compliment normatiu permanentment actualitzat.

Tenint en compte els objectius esmentats, s'han dissenyat una sèrie de polítiques globals aprovades pel Consell d'Administració que es revisen periòdicament amb la finalitat d'adaptar-les a l'evolució de l'activitat que duu a terme Andbank. Les polítiques globals són aplicables per a tot el Grup, i també ho són un conjunt de controls interns per a la gestió del risc normatiu i de reputació.

Així mateix, l'entitat ha creat una Comissió d'Ètica i Compliment Normatiu del Consell d'Administració, que té com a principal objectiu la vigilància i supervisió de l'adequació i la suficiència del model de compliment normatiu per a tot el Grup Andbank.

A continuació, es relacionen els principals pilars en els quals Andbank ha instrumentat la gestió del risc de compliment normatiu i del risc de reputació:

### Normes ètiques i de conducta

Andbank adopta mesures que promouen un comportament ètic per part de tots els treballadors del Grup. A aquest efecte, Andbank entén que el client és l'element principal de l'entitat i cap negoci és admissible si pot generar risc de reputació.

L'entitat disposa d'un codi ètic que estableix estàndards estrictes de conducta que tots els treballadors, directius i administradors han de complir, i els vincula a tenir una conducta responsable en l'exercici de les seves funcions. Els empleats disposen d'un canal segur per tal de resoldre dubtes o comunicar activitats que puguin contravenir els estàndards de conducta de l'entitat.

### Prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme

Andbank es compromet activament a lluitar contra el blanqueig de capitals, el finançament del terrorisme i altres delictes financers. La implementació efectiva de procediments i normes basades en la premissa «coneix el teu client» (KYC, de l'anglès *know your customer*) són fonamentals per al Grup.

El KYC suposa conèixer amb detall tant les persones i les entitats amb les quals el Grup opera (ja es tracti d'una simple transacció o d'una relació comercial duradora) com a les quals ofereix serveis, així com conèixer qui en són els beneficiaris finals i les persones vinculades. El KYC és un procés continu que comença amb l'acceptació del client i perdura al llarg de tota la relació de negoci. De manera similar, s'aplica un procés semblant en l'admissió de nous empleats, «coneix el teu empleat» (KYE, de l'anglès *know your employee*).

En el marc de l'activitat de banca privada, l'entitat disposa d'un model global en matèria de prevenció del blanqueig de capitals, basat en les directrius de la Unió Europea, que incorpora les adaptacions necessàries a les peculiaritats del negoci de cada filial i a la seva normativa local, i que està en evolució constant per a la seva adaptació als canvis normatius.

A aquest efecte, Andbank aplica una sèrie de mesures reforçades en l'adopció i el seguiment de l'operativa de clients. A partir de la informació facilitada pels clients i la informació

obtinguda per la mateixa entitat, tots els clients es classifiquen en funció del seu risc potencial, d'acord amb els estàndards internacionals en aquesta matèria (com el país d'origen, residència o activitat professional).

Andbank aposta per les noves tecnologies i disposa de mitjans tècnics de darrera generació per tal de detectar patrons de comportament i operativa sospitosa d'estar relacionada amb el blanqueig de capitals o el finançament del terrorisme.

La funció de Compliment Normatiu se centra a fer una revisió independent per donar les garanties suficients en l'adopció dels nous clients. Aquest procés no es limita a la seva acceptació, és essencial fer-ne un seguiment continu per garantir el coneixement adequat dels clients en tot moment i així poder detectar operacions que puguin ser contràries al que estableix la normativa vigent.

Amb l'objectiu d'estandarditzar el control sobre potencials riscos de compliment i ser més eficaços en aquest sentit, s'ha elaborat un manual de procediments en què es recullen les activitats a través de les quals es gestionen els riscos, els quals estan actualitzats d'acord amb la normativa local i els estàndards internacionals.

Per reforçar el bon govern en aquest àmbit tan crític per a qualsevol entitat financera, Andbank ha establert diversos comitès en què participa l'Alta Direcció, i en què es revisa l'adopció de clients especialment rellevants i es fa un seguiment de les actuacions dutes a terme per Compliment Normatiu en aquesta matèria, a més d'adoptar-se totes les decisions que siguin necessàries per complir amb els objectius assenyalats anteriorment.

### Protecció de l'inversor

El compromís del Grup amb els seus clients té dos eixos fonamentals: la creació de valor a llarg termini i la màxima transparència informativa. Per això, el Grup disposa de polítiques globals i de procediments adaptats a les peculiaritats de cada jurisdicció on opera per garantir el compliment dels requisits que estableixen les diferents normatives.

El model establert per Andbank per mitigar els riscos de compliment normatiu i de reputació pren en consideració el següent:

- Una estructura organitzativa orientada a la gestió del risc.
- L'assignació de funcions i responsabilitats dins l'organització.
- Polítiques i procediments transparents a la disposició dels clients.
- El reforçament de les normes de conducta per a una protecció més gran dels inversors.
- Un procediment de distribució de productes financers basat en la categorització dels serveis, la tipologia de clients i els productes oferts.
- La revisió continuada del model de control per adaptar-se als canvis originats per les noves regulacions.

En aquest sentit, el Grup vetlla per la consecució de:

- Serveis financers adequats a les necessitats dels clients.
- Una relació bilateral transparent amb drets i obligacions per ambdues parts.
- La resolució justa de les reclamacions del client.

### Normes de notificació (CRS, de l'anglès common reporting standards)

CRS és un sistema d'intercanvi automàtic d'informació tributària entre països que permet a les administracions tributàries dels països adherits obtenir, anualment, informació fiscal relativa a les inversions o posicions que els seus residents fiscals tenen en institucions financeres situades a l'estranger (fora del país on són residents fiscals).

El Principat d'Andorra va aprovar la Llei 19/2016, del 30 de novembre, d'intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal, que recull els principis que estableix l'OCDE per al CRS, inclosos en el Conveni sobre assistència administrativa mútua en l'àmbit de la fiscalitat, en relació amb l'intercanvi automàtic entre autoritats competents dels territoris membres sobre determinada informació de caràcter fiscal. La llei es va publicar en el lloc web del *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* (BOPA) (<[www.bopa.ad](http://www.bopa.ad)>).

Aquesta llei suposa que les entitats financeres estan obligades -per imperatiu legal- a comunicar a les seves autoritats competents respectives (en el cas del Principat d'Andorra, la comunicació es fa al Departament de Tributs i de Fronteres) determinada informació personal i fiscal respecte dels comptes de clients no residents.

### Gestió del coneixement i formació

Una de les actuacions prioritàries del Grup són les accions formatives perquè tots els empleats tinguin coneixement de les exigències derivades de la normativa vigent i de les polítiques i els procediments implantats.

El Grup defineix anualment els plans de formació necessaris en totes les jurisdiccions, els quals són impartits pel mateix Grup o per proveïdors externs, tant de manera presencial com a través del canal virtual. Transmetre la cultura de compliment a tota l'organització és una necessitat per a una gestió adequada del risc de compliment normatiu.

A través d'aquests programes anuals, s'imparteixen cursos de regulació en l'àmbit fiscal, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme, i de protecció a l'inversor, que són adaptats en temàtica i profunditat a les activitats que duen a terme els receptors d'aquests cursos.

### Incidències i reclamacions

Andbank posa en tot moment en primer lloc l'interès del client, per tant, les seves opinions o possibles reclamacions són sempre ateses i considerades. El Departament de Qualitat canalitza totes les inconformitats que el client transmet al banc a través dels diferents canals de comunicació disponibles. L'objectiu d'aquest departament és aconseguir una resolució àgil de les incidències i promoure els canvis en les polítiques i els procediments necessaris per tal de mitigar el risc que aquestes incidències es puguin tornar a repetir.

## Gestió del capital

La gestió del capital no només es basa en la preservació d'una ràtio mínima de capital suficient per suportar les activitats de negoci actuals i futures, i que compleixi els requisits del supervisor, sinó també en el manteniment d'un nivell de capital que posicioni Andbank en el grup d'entitats financeres amb uns

---

alts nivells de solvència. L'elevada solvència del grup transmet un alt nivell de confiança i de seguretat als clients, a les entitats financeres amb les quals Andbank es relaciona i, en general, a tots els grups d'interès.

Al final de l'any, la ràtio de solvència del Grup es va situar en el 22,31 %, un 123 % més del nivell mínim exigít pel supervisor del 10 % i superior a la ràtio comparable, que és la mitjana de les institucions financeres europees. Així, els recursos propis ajustats assoleixen els 254,45 milions d'euros, i el Grup manté un excedent de recursos propis de 140,39 milions d'euros.

En el procés d'homologació del marc legislatiu al cabal comunitari europeu i, particularment, en matèria de legislació prudencial, el Consell General del Principat d'Andorra, en la seva sessió del dia 20 de desembre del 2018, ha aprovat la Llei 35/2018 de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió. Aquesta llei, juntament amb el desenvolupament d'un reglament, pretén donar cobertura al paquet normatiu europeu CRD IV constituït pel Reglament EU núm. 575/2013 i la Directiva 2013/36/EU.

Aquesta llei, que entrarà en vigor el dia 24 de gener de 2019, deroga la Llei de regulació dels criteris de solvència i liquiditat de les entitats financeres, del 29 de febrer de 1996.

La nova llei obliga les entitats bancàries a mantenir una ràtio de capital de nivell 1 ordinari (CET1) mínim del 4,5 %, una ràtio de capital de nivell 1 (TIER1) mínim del 6 % i una ràtio total de capital del 8 %. El 31 de desembre de 2018, Andbank es situa molt per sobre d'aquestes ràtios mínimes. En aquest entorn regulador, les ràtios de capital d'Andbank el 31 de desembre de 2018 són:

	Global	Progressiva
Ràtio CET 1	13,09 %	14,39 %
Ràtio TIER 1	15,76 %	16,98 %
Ràtio capital total	15,79 %	17,01 %

## Coeficient de palanquejament

En aquest marc regulador, el Grup Andbank es troba en una posició destacada, amb una ràtio de palanquejament del 6,72 % en el tancament de l'exercici 2018.







07

/ Informe de  
Responsabilitat Social  
Corporativa 2018

# Informe de Responsabilitat Social Corporativa 2018

---

## 1. Introducció

Andbank, com a entitat compromesa amb la societat i els seus grups d'interès, vetlla per un creixement significatiu i sostenible amb un objectiu comú amb altres entitats de «satisfer les necessitats del present sense posar en perill la capacitat de les generacions futures per satisfer les seves pròpies necessitats». La Responsabilitat Social Corporativa d'Andbank se centra en la idea de desenvolupar el negoci d'una manera ètica i responsable, complir amb el seu compromís envers la societat i aportar les solucions més adients per ajudar al seu benestar.

Com a entitat, cerquem ser socialment responsables amb l'ètica i la cohesió necessàries, i som conscients que cal tenir presents en totes les decisions i actuacions empresarials els tres pilars de la sostenibilitat: el progrés econòmic, el progrés social i el progrés mediambiental. Tenim el convenciment que la primera responsabilitat d'una empresa és crear riquesa d'una manera honesta i sostenible.

El compromís d'Andbank comporta una relació molt directa i acurada amb totes les persones que formen part de l'empresa, i requereix el consens entre totes les parts i la implementació de polítiques de comunicació innovadores que fomentin, en tots els àmbits de l'empresa, la interrelació i la participació en la presa de decisions, a fi de promoure la corresponsabilitat entre els diversos nivells de l'organització i la confiança en el teixit empresarial del país.

Per fer efectius tots aquests compromisos, Andbank disposa d'un conjunt de polítiques internes i procediments, així com un codi de conducta, que garanteixen el comportament ètic i responsable de tota l'organització i que comprenen tota l'activitat del Grup.

La relació i la implicació que Andbank manté amb la societat en general, i el país en particular, es basa en la recerca de les actuacions més idònies que aportin valor als seus integrants, sempre orientades a l'excel·lència i al servei dels seus clients.

L'informe anual del Grup Andbank té com a finalitat informar tots els nostres grups d'interès i la societat en general sobre les activitats que el Grup ha dut a terme durant l'any 2018, tant en l'àmbit econòmic com en el social i ambiental.

### Els nostres valors

Totes les iniciatives orientades a la gestió del talent tenen la seva base en els valors d'Andbank, que conformen la nostra cultura i l'ADN de la nostra entitat.

A través de la transparència i l'honestedat, la creativitat i l'emprenedoria, el respecte individual, la meritocràcia i la professionalitat, a Andbank fomentem una cultura que té com

a nucli el nostre compromís amb el client per tal de proporcionar-li el millor assessorament i servei.

Aquesta cultura també dona oportunitats de creixement i desenvolupament a l'equip de professionals d'Andbank, tant en l'àmbit personal com professional, a més de fomentar-ne i reconèixer-ne la millora contínua.

- **El client, sempre en primer lloc**  
Sempre compromesos a proporcionar el millor servei i assessorament al client.
- **El respecte per l'individu**  
Les nostres relacions personals i professionals es basen en la confiança i el respecte mutu. Fomentem el reconeixement, la integritat moral i el respecte pels altres.
- **La meritocràcia i el professionalisme**  
El desenvolupament professional i la promoció es basen en el mèrit i l'aportació professionals.

▪ **La creativitat i l'esperit empresarial**

Admirem les persones que aporten noves idees per millorar productes, processos i serveis. Valorem els professionals que proposen accions per oferir serveis millors i noves oportunitats als nostres clients.

▪ **La transparència i l'honestedat**

Esperem que els nostres empleats actuïn amb honestedat, sinceritat i integritat.

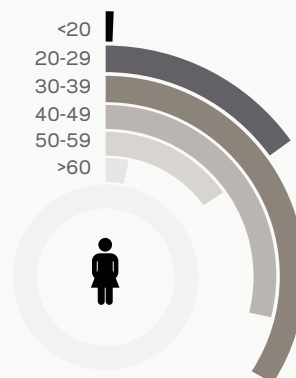
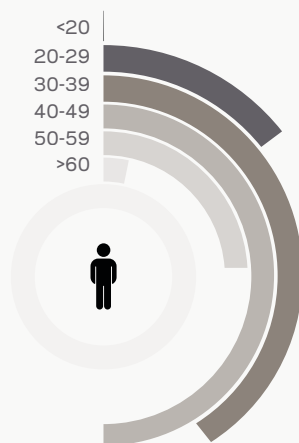
## 2. L'equip d'Andbank

El grup Andbank ha acabat l'any amb una plantilla total de 1.051 empleats. Del total de la plantilla, 330 empleats duen a terme la seva activitat professional a la seu social a Andorra i 721 a les diferents filials internacionals del grup.

Per sexe, la plantilla es distribueix en 452 dones i 599 homes. L'edat mitjana de l'equip està ente els 40 i 42 anys.

### Edat, gènere i antiguitat

	HOMES		DONES		TOTAL	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Persones	599	657	452	502	1.051	1.159
Mitjana d'edat	41,63	41,66	39,86	39,53	40,88	40,73
Antiguitat mitjana	6,81	6,46	7,05	6,65	6,91	6,54

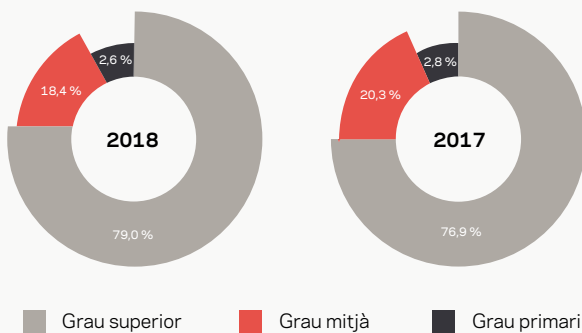


## Característiques de l'equip d'Andbank

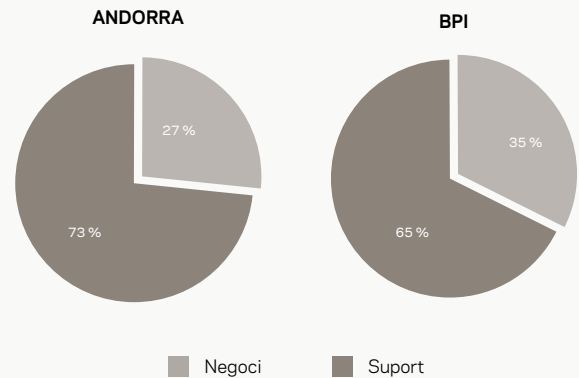
Actualment, al grup hi ha una presència de 37 nacionalitats diferents, de manera que la diversitat és una característica de l'equip humà d'Andbank.

L'alt nivell de preparació, professionalitat i dinamisme no està renyit amb la joventut de la plantilla, en què l'edat mitjana se situa en 40 anys. Quant a la qualificació professional, gairebé un 80 % de la plantilla del grup Andbank té estudis de Grau superior.

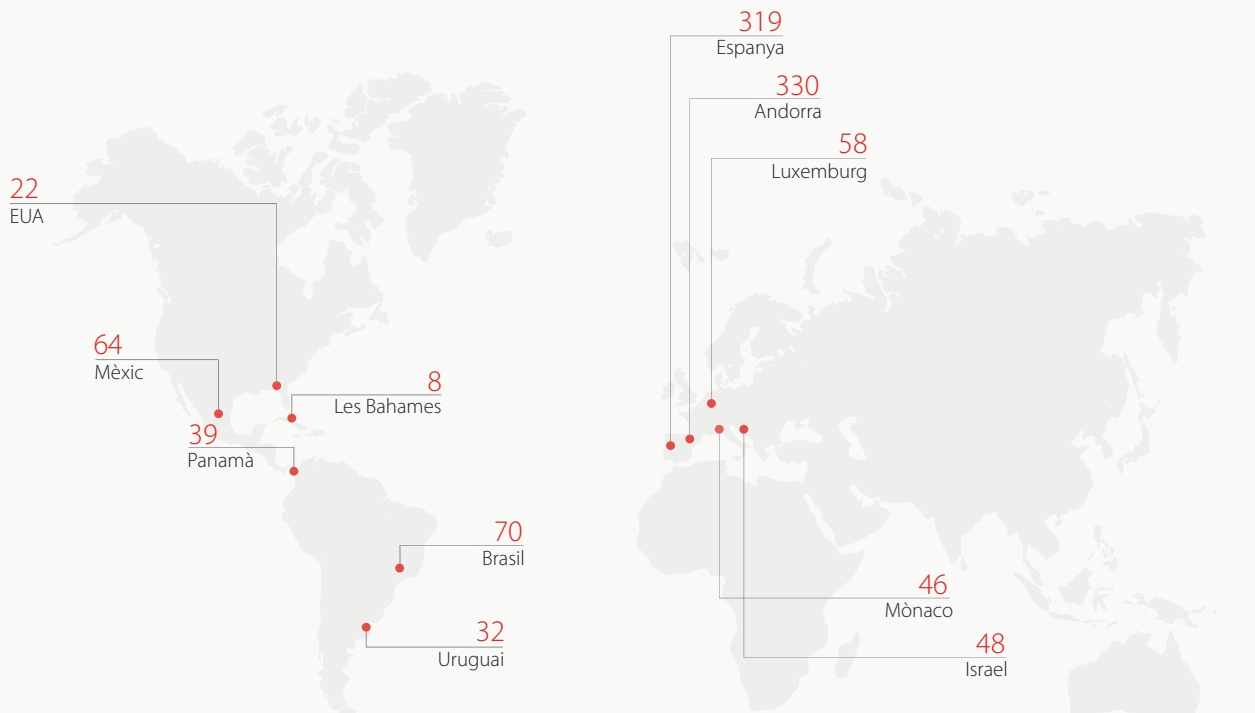
Distribució d'empleats per nivell de formació



Distribució d'empleats per divisió



Distribució de la plantilla per països\*



\* No distribuïts en el mapa la totalitat d'empleats en societats participades.

## Campus Andbank

### ▪ Formació i desenvolupament del talent

A través del campus, volem que cada col·laborador d'Andbank tingui la possibilitat de desenvolupar el seu potencial. Per millorar la taxa d'ocupabilitat, durant l'any 2018 hem facilitat formació en àrees com Compliance, Productes i Serveis, Tecnologia i Sistemes, Organització i Riscos.

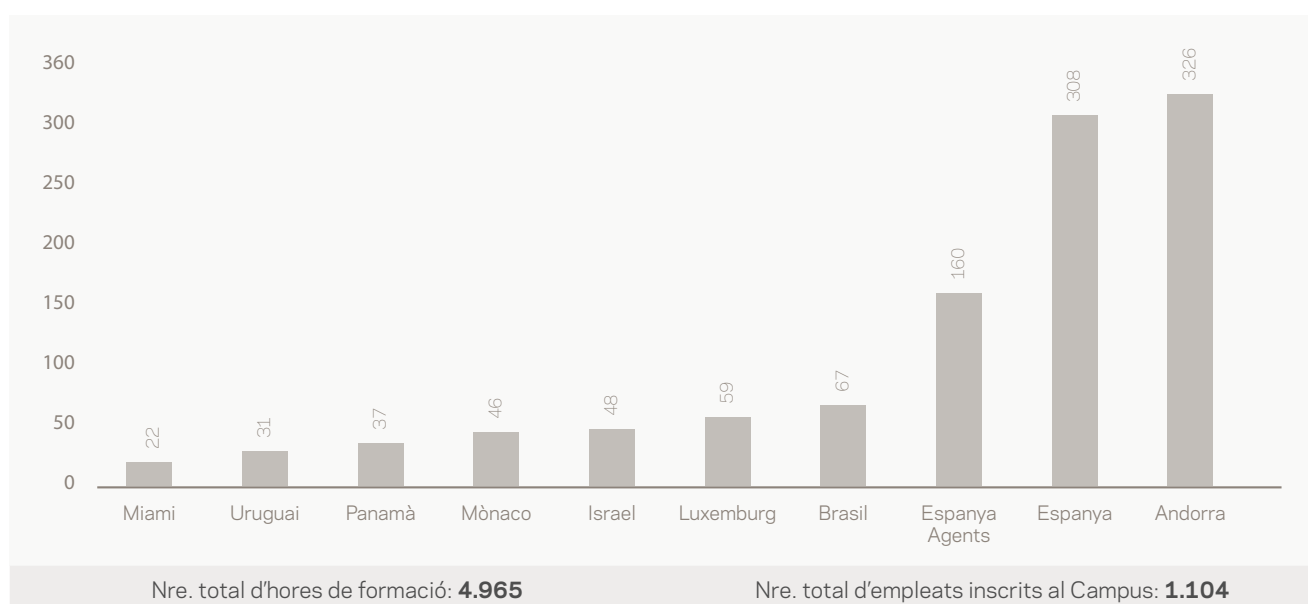
Les característiques generals del Campus Andbank són:

- Campus disponible en dos idiomes: castellà i anglès
- Material didàctic traduït en diferents idiomes: català, castellà, portuguès i anglès
- Cursos de caràcter obligatori o voluntari per a diferents col·lectius.

Les dades més significatives de l'activitat del Campus durant el 2018 han estat les següents:

- 38 accions formatives disponibles. D'aquestes 38 formacions, 22 han estat destinades a filials, i Espanya ha estat la que més ha utilitzat el campus per formar els seus col·laboradors (9 formacions durant l'any 2018).
- La formació virtual representa més d'un 70 % del total de la formació realitzada a Andbank.

Accessos al Campus per a tots els empleats d'Andorra, filials i agents d'Espanya.



### ▪ Desenvolupament dels col·laboradors d'Andbank

Aquest 2018, s'ha creat i implantat el Pla d'Acollida per a totes les noves incorporacions d'Andorra. El Pla d'Acollida d'Andbank es planteja com una primera acció formativa destinada a les persones d'incorporació recent a l'organització i està dividit en tres blocs.

Els objectius d'aquest nou projecte són:

- Planificar la incorporació, la socialització i el seguiment de les noves incorporacions de forma coherent i estructurada.
- Facilitar l'adaptació i la identificació amb Andbank.
- Conèixer el marc normatiu intern i els protocols de seguretat (emergències) així com les mesures de prevenció de riscos laborals.

#### **Bloc 1** (Primer dia)

El compliment d'aquestes normes i polítiques per part de tots és fonamental per garantir l'èxit de l'entitat.

- Codi de Conducta
- Política Global de Prevenció del Blanqueig de Fons i/o Capitals i Finançament del Terrorisme

- Política Global d'actuació en matèria d'anticorrupció
- Norma Tècnica de Classificació de la Informació.

#### **Bloc 2** (1 mes)

- AML - Prevenció Blanqueig de Capitals
- MiFID bàsic - Markets in Financial Instruments Directive
- EL EURO: Característiques i elements de seguretat
- Política Global d'ús del correu electrònic corporatiu
- Política Global d'utilització de recursos informàtics
- Pla d'autoprotecció d'Andbank
- Actuació davant actes delictius.

#### **Bloc 3** (2 mesos)

Aquests cursos formen part del Pla Anual de Formació de Compliance. La seva realització permet conèixer les últimes actuacions fixades per la Comissió Europea sobre la prevenció del blanqueig i del finançament del terrorisme, les categories de clients d'Andbank, la regulació FATCA, l'intercanvi d'informació tributària i els beneficis del règim QI.

- MiFID avançat - Markets in Financial Instruments Directive
- QI - Qualified Intermediary
- FATCA - Foreign Account Tax Compliance Act
- CRS - Common Reporting Standard.

#### Opcional

- Enquesta de satisfacció
- Diploma.

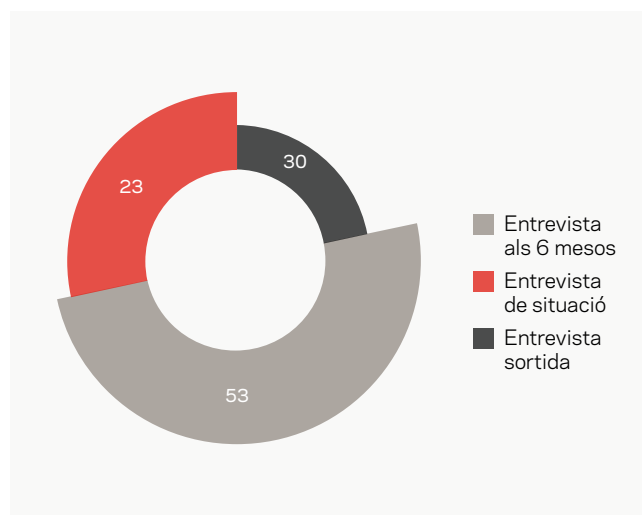
### Experience Employee

#### Entrevista als sis mesos

La trajectòria d'un empleat dins d'una empresa passa per diferents moments clau: compartir, aprendre, contribuir i créixer. Una de les eines que fem servir per promoure el procés són les entrevistes de seguiment. Aquestes entrevistes ens permeten no només d'escoltar i canalitzar, rebre feedback dels empleats, utilitzar totes les opinions, els criteris i els punts de vista subjectius per trobar solucions als obstacles que es troben en el seu dia a dia, sinó que també ens permeten de millorar i fomentar el compromís dels col·laboradors amb la nostra marca, els valors, els processos i els equips de treball. Aquest 2018, hem entrevistat 30 persones que portaven menys de sis mesos treballant a Andbank.

#### Entrevista de situació

Aquest 2018, hem decidit fer entrevistes de situació de forma aleatòria a una mostra de personal. Som coneixedors que ens trobem davant un escenari ple de claroscurs i ens interessa saber com són i quines són les percepcions de les persones que componen Andbank sobre factors que, en el Departament de Recursos Humans, considerem clau.



Freqüència de l'entrevista: **anual**

Nre. d'entrevistes de situació: **53**

% mostra de plantilla: **14 %**

Les entrevistes han abordat diferents criteris: salari, formació, ambient de treball, càrrega de treball, beneficis socials, possibilitat de creixement, relació amb els companys, reconeixement, treball en equip, relació amb els superiors, identificació amb Andbank, felicitat i ENP (per les seves sigles en anglès (Employee Net Promoter Score).

#### Entrevista de sortida

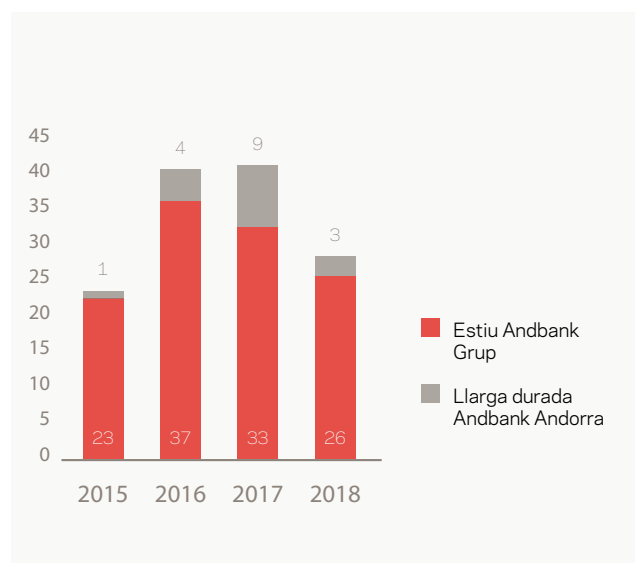
A Recursos Humans fem entrevistes de sortida a totes les persones que deixen Andbank de forma voluntària; s'utilitzen per conèixer més a fons les raons per les quals les persones decideixen renunciar al seu lloc de treball i a Andbank. Això es tradueix en una oportunitat per rebre una retroalimentació sincera sobre el veritable estat de l'empresa. Aquest 2018, hem entrevistat 30 persones.

### Andbank Trainee Program

#### Andbank Trainee Program d'estiu

Andbank ofereix l'oportunitat, a través de l'Andbank Trainee Program, de fer pràctiques d'estiu o gaudir de beques de llarga durada per tal que els estudiants aprenguin i adquireixin experiència laboral. Aquestes pràctiques remunerades es poden fer en qualsevol departament del banc o les filials, i posa a la disposició dels candidats seleccionats mentors especialitzats en cadascuna de les àrees.

Durant l'estiu del 2018, es van incorporar un total de 26 joves estudiants, distribuïts entre els serveis corporatius d'Andorra i les filials d'Espanya i Luxemburg. Els departaments en què s'han dut a terme les pràctiques han estat Màrqueting, Assessoria Jurídica, Comptabilitat, Tecnologies de la Informació, Serveis Generals, Organització, Operacions i oficines bancàries d'Andorra.



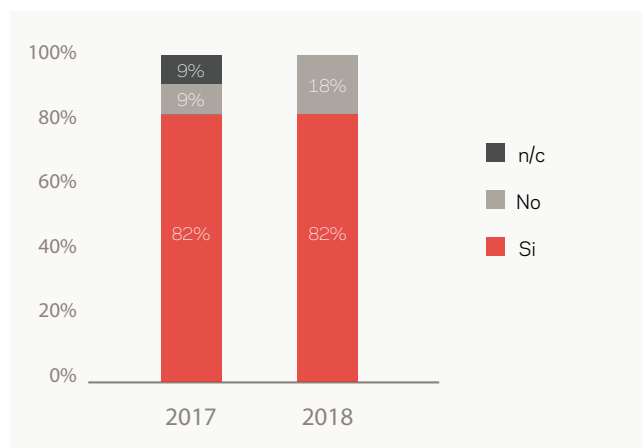
#### Andbank Trainee Program de llarga durada

A més, durant aquest 2018, s'hi van incorporar un total de 3 joves, a través del Programa de Beques de llarga durada. Aquests havien finalitzat els seus estudis universitaris o de màster i van tenir l'oportunitat d'iniciar la seva experiència laboral en el món de la banca, i d'incorporar-se posteriorment, de manera definitiva, a l'equip d'Andbank.

Un cop finalitzades les pràctiques, a la central a Andorra se'ls entrega un qüestionari de valoració a fi d'avaluar l'Andbank Trainee Program i l'experiència a Andbank. Algunes de les preguntes del qüestionari són:



Repetiries l'experiència d'aquest any en el proper Andbank Trainee Program d'estiu 2019?



### Enquesta de Qualitat de Servei Interdepartamental

Aquest any s'ha fet la 4a Enquesta de Qualitat de Servei Interdepartamental de manera virtual a escala global, centrada a valorar el servei que presten els departaments entre ells i les funcions que exerceixen. L'enquesta inclou una valoració quantitativa i qualitativa; aquesta última permet de contextualitzar la valoració quantitativa.

En relació amb la valoració quantitativa, els ítems que cal tenir en compte han estat: qualitat i eficàcia, predisposició i empatia, i orientació al client/negoci.

#### Novetats del 2018

- **Condicions generals:** Cada empleat ha de valorar únicament els departaments que li donen servei. Així doncs, no s'ha d'avaluar aquells amb què no s'interactua, ni el seu propi.
- **Filials:** Aquest 2018, s'ha sumat la filial d'Israel a l'Enquesta de Qualitat de Servei Interdepartamental.
- **Valoració quantitativa:** La valoració global es calcula automàticament tenint en compte les notes de qualitat i eficàcia, predisposició i empatia, i orientació al client/negoci.
- **Valoració qualitativa:** La valoració qualitativa és obligatòria si un dels ítems es valora inferior o igual a 4.

Aquest 2018, la participació ha estat del 83 % (-7,23 % en relació amb l'any 2017), el que implica un total de 247 departaments i oficines formats per 929 persones. El canvi en les condicions generals, que ha implicat passar d'una enquesta per departament a una enquesta per persona, ha fet que, en comparació amb l'any anterior, la participació hagi disminuït.

Finalment, l'ítem millor valorat d'aquesta enquesta a escala global ha estat el de predisposició i empatia (7,79 %), seguit de l'orientació al client/negoci (7,67 %) i qualitat i eficàcia (7,53 %).

### Andbank Performer

Un dels majors reptes actuals de les polítiques de Recursos Humans d'Andbank és crear estratègies, models, sistemes i pràctiques eficients que s'ajustin i s'alineïn amb l'estratègia del banc.

En aquest sentit, i assumint que l'acompliment dels objectius definits en l'estratègia tenen la seva base en les persones, considerem que un dels sistemes clau que ens ajuda a orientar el rendiment organitzatiu és el Model de Gestió de l'Acompliment Andbank Performer. L'objectiu de l'avaluació de l'acompliment és millorar el desenvolupament integral de la persona mitjançant plans d'acció.

PERFILS D'ANDBANK	COMPETÈNCIES	CARACTERÍSTIQUES
Executive	29 competències agrupades en 3 famílies i valorades en 4 nivells de comportament (de l'1 al 4)	Top-down
Managers		Basat en la cultura i els valors d'Andbank
Banking managers (Negoci)		Eina virtual
Bankers (Negoci)		Valoració qualitativa
Project manager		
Tècnic normatiu		
Tècnic inversions		
Tècnic operatiu		

El 31 de desembre del 2018 s'ha fet l'avaluació de l'acompliment de les filials: Brasil, Espanya, Panamà i Mònaco.

Per motius estructurals, les avaluacions d'Andbank Andorra (seu) i Andbank Luxemburg (banc i gestora) es fan durant el primer semestre del 2019, ja que, si no, haurien coincidit amb l'enquesta de qualitat.

En relació amb les filials avaluades, el 89 % dels empleats han estat avaluats.

## 3. Andbank, amb el client

Els nostres clients són el centre de tota la nostra activitat financera i la raó d'ésser del nostre negoci. Per aquest motiu, hem de vetllar pels seus interessos i satisfer les seves necessitats més imminents.

A Andbank tenim una extensa gamma de productes i serveis dissenyats pels gestors i especialistes de l'entitat, que cerquen contínuament els millors productes per oferir les millors solucions al nombre més gran de persones i col·lectius.

Disposem de diversos canals d'atenció al client, i apostem per la innovació tecnològica per millorar la relació amb el client i atendre les seves demandes amb més agilitat.

El nostre objectiu és integrar els canals tradicionals amb els més innovadors per mantenir la relació continuada i la confiança que ofereix el contacte més personal. El progrés de la tecnologia fa que apareguin nous models d'atenció al client. Així, la incorporació de continguts i la innovació tecnològica faciliten l'accés a l'operativa bancària a través dels dispositius més actuals, com els telèfons intel·ligents (smartphones) o les tauletes tàctils.

## Millors per a la protecció del client

### 1. Protecció de l'inversor

El compromís del banc amb els seus clients té dos eixos fonamentals: la creació de valor a llarg termini i la màxima transparència informativa. A aquest efecte, el banc disposa de procediments per garantir el compliment dels requisits que estableixen les diferents normatives a les jurisdiccions on opera. També s'han establert polítiques globals, adaptades a les peculiaritats de cada jurisdicció.

El model establert per Andbank, per mitigar els riscos de compliment normatiu i de reputació, pren en consideració el següent:

- Una estructura organitzativa orientada a la gestió del risc i els conflictes d'interessos.
- L'assignació de funcions i responsabilitats dins l'organització.
- Polítiques i procediments més transparents a la disposició dels clients.
- Reforçament de les normes de conducta per a una protecció més gran dels inversors.
- Un procediment de distribució de productes financers basat en la categorització de serveis, la tipologia de clients i els productes oferts.

En aquest sentit, el banc vetlla per la consecució de:

- Serveis financers adequats a les necessitats dels clients.
- Una relació bilateral transparent amb drets i obligacions per a ambdues parts.
- La resolució justa de les reclamacions del client.

### 2. Incidències i reclamacions

Servei d'Atenció al Client per a consultes, queixes i reclamacions del Departament de Qualitat.

Els problemes no resolts i el tracte no empàtic són les principals causes de pèrdua de clients en les entitats financeres. Davant aquesta situació, Andbank valora positivament que els seus clients comuniquin els seus dubtes, queixes o reclamacions, i considera que és vital assegurar-se que aquests arribin al departament o la persona adequada i que s'actua adequadament.

Per tant, el primer objectiu d'Andbank és aconseguir la satisfacció dels seus clients, i el segon és afavorir que mostrin les seves inquietuds, per donar a l'entitat l'oportunitat de corregir l'error i aconseguir alimentar el procés de millora constant.

Tots els clients són atesos i les incidències són tractades de diferents maneres segons l'àmbit o el sector afectat i el grau de dificultat que comporti la seva resolució.

Per tal de facilitar al client la presentació de les consultes, queixes i reclamacions, hi ha disponibles els canals i mitjans següents:

1. Presencial;
2. Telefònic: servei d'atenció telefònica trucant als números (+376) 873 333 i (+376) 873 308;
3. Mitjançant el lliurament del formulari ad hoc disponible a totes les oficines;
4. Accés habilitat al nostre web corporatiu, secció «Contactes», subsecció «Queixes i reclamacions»;
5. Mitjançant carta o missatge electrònic dirigit al Departament de Recursos Humans o al Departament de Qualitat d'Andbank.

## DADES ESTADÍSTIQUES

Nombre de reclamacions i consultes presentades		
2016	2017	2018
86	159	143

Temps mitjà de resposta		
2016	2017	2018
11,9 dies	31,5 dies	9,5 dies

% de respostes en un termini inferior a una setmana		
2016	2017	2018
>60 %	>48 %	>60 %

Mitjans utilitzats		
2016	2017	2018
Carta: 12 %	Carta: 15 %	Carta: 13 %
Formulari: 32 %	Formulari: 22 %	Formulari: 15 %
Presencial: 26 %	Presencial: 39 %	Presencial: 54 %
Telèfon: 0	Telèfon: 2 %	Telèfon: 2 %
Correu-e: 30 %	Correu-e: 22 %	Correu-e: 16 %

### 3. Normes ètiques i de conducta

Andbank adopta mesures que promouen un comportament ètic per part de tots els empleats del banc. A aquest efecte, Andbank entén que el client és l'element principal de l'entitat i cap negoci no és admissible si pot generar risc de reputació.

L'entitat disposa d'un codi ètic que estableix els estàndards mínims de conducta que tots els empleats, directius i administradors han de complir, i els vincula a tenir una conducta responsable en l'exercici de les seves funcions.

#### 4. Productes sostenibles

Per tal d'integrar la responsabilitat social corporativa del grup en els productes i els serveis de l'entitat, s'han desenvolupat diversos productes que integren aquests aspectes:

##### **Andbank Microfinance Fund**

El producte Andbank Microfinance Fund és un fons de renda fixa que inverteix en microcrèdits de països en vies de desenvolupament. Andbank Microfinance Fund s'ha desenvolupat en col·laboració amb BlueOrchard i té un doble objectiu filantròpic: a més d'invertir en una activitat amb impacte social, com els microcrèdits per a emprenedors de països en vies de desenvolupament, el 80 % dels beneficis del fons es destinen al desenvolupament de projectes d'ONG seleccionats pels inversors, mentre que el 20 % restant es reparteix entre els participants.

El producte se situa sota el paraigua del vehicle BlueOrchard Microfinance Fund, un fons de renda fixa amb 15 anys de trajectòria i una rendibilitat mitjana anual del 4 %, en el qual es pot invertir tant en dòlars com en euros.

El 2018, el producte ha donat els seus dividendes (prop de 39.000 euros, més d'un 60 % que l'any anterior) a la Fundació Fero, amb la qual Andbank col·labora activament en el suport per a la investigació oncològica que duu a terme.

##### **AndVida i AndSalut**

Andbank Assegurances ofereix les seves noves assegurances de vida i salut, en les quals ha incrementat les cobertures per tal d'adaptar-les a la realitat sanitària. Les assegurances de vida i salut ofereixen solucions òptimes als nostres clients, així com unes prestacions adaptades a les seves necessitats i totalment flexibles que els donen l'accés a la medicina més avançada i d'alta qualitat per a un benestar millor.

## 4. Estratègia de Responsabilitat Social Corporativa

La responsabilitat social corporativa és un element clau de la cultura del grup Andbank. És per això que l'estratègia està basada en els principis i valors del grup, que ens defineixen com una entitat orientada al servei dels seus clients i compromesa amb les societats on és present.

Un dels principals objectius del grup és vetllar per un creixement sostenible i significatiu, aplicant la transparència, la independència i el bon govern de l'entitat, amb la finalitat de salvaguardar els interessos dels seus grups d'interès, aportar creació de valor i comptar amb la seva confiança i el seu suport.

El pla estratègic del grup té definida també l'estratègia de responsabilitat social corporativa, que aplica diverses línies d'actuació, en les quals l'entitat fa palès el seu compromís amb la relació amb els seus grups d'interès i amb el procés de millora continuada.

Una de les línies d'actuació i principal projecte de la responsabilitat social corporativa del Grup, se centra en la

lluita contra el càncer i en la investigació oncològica. És per aquest motiu que Andbank col·labora activament amb les entitats que tenen com a finalitat aquesta línia d'actuació, que són el centre VHIO (Vall d'Hebron Institut d'Oncologia) i la Fundació Fero, en el sector de la investigació, i l'Hospital Sant Joan de Déu, especialitzat en la cura i el tractament del càncer infantil. Aquestes institucions, de primer ordre internacional en la seva especialitat, marquen la diferència en aquest àmbit.

### **Andbank, compromís amb la lluita i la investigació contra el càncer**

Andbank és soci fundador del nou Pediatric Cancer Center Barcelona, un projecte de col·laboració activa de lluita contra el càncer. Aquest centre, promogut per l'Hospital Sant Joan de Déu, és un projecte molt ambiciós que pretén esdevenir el centre de càncer infantil més gran d'Europa. El mes d'octubre, se'n va posar la primera pedra, i es preveu que obri les portes el segon semestre del 2020.

El nou SJD Pediatric Cancer Center Barcelona tindrà capacitat per atendre 400 pacients l'any, un 30 % més dels que Sant Joan de Déu atén en l'actualitat (215 casos nous cada any i 70 casos de recaigudes o segona opinió), i incorporarà els darrers avenços en la lluita contra el càncer.

Les seves instal·lacions ocuparan una superfície total de 8.400 metres quadrats en un edifici de quatre plantes situat al costat de l'Hospital Sant Joan de Déu i connectat amb l'edifici principal mitjançant una passarel·la.

### **Campanya de recaptació**

L'Hospital Sant Joan de Déu va llançar una campanya, #ParaLosValientes, per fer una crida a la societat civil perquè contribuís a fer realitat el projecte mitjançant microdonacions i grans donacions. Durant els mesos de campanya es va assolir la xifra de 30 milions d'euros necessària per fer realitat el projecte.

Milers de particulars i un elevat nombre d'empreses i entitats de diferents àmbits, van donar resposta a la crida. Entre elles, destaquen la Fundació Leo Messi, la Fundació FC Barcelona, Esteve, la Fundació Abertis, Ascires i Andbank, entre d'altres, que han fet possible aconseguir els fons necessaris per iniciar-ne les obres.

Així mateix, l'entitat ha col·laborat un any més amb la Fundació Fero en diferents iniciatives que s'han dut a terme amb l'objectiu d'ampliar el suport a la fundació, amb la implicació tant de l'entitat i els seus empleats com de la societat andorrana.

La Fundació Fero és una fundació privada que es dedica a la investigació oncològica i que, gràcies al finançament de donacions particulars, ha pogut posar en marxa nombrosos laboratoris d'investigació científica. L'entitat va ser fundada pel doctor Josep Baselga, catedràtic de medicina de la Universitat Autònoma i president del Comitè Científic de la Fundació VHIO (Vall d'Hebron Institut d'Oncologia). Una de les principals fites de la fundació ha estat la creació del Centre de Càncer de Mama a la Vall d'Hebron, únic en la seva especialització a Espanya.

Una de les iniciatives va ser l'organització d'un taller solidari per recaptar fons, que va dur a terme Estefanía González, propietària de Santa Paziencia. El taller consistia a elaborar plomes amb fils de cotó que posteriorment es van poder adquirir a les oficines d'Andbank. Amb aquesta acció es van recaptar més de 4.000 euros.



Acte inici obres SJD Pediatric Cancer Center Barcelona

També, i pel que fa a producte, el fons Andbank Microfinance Fund va aportar prop de 39.000 € a la fundació, resultat dels seus dividendes. Aquest fons de renda fixa, amb més de 15 anys de trajectòria i que se situa sota el paraigua del vehicle BlueOrchard Microfinance Fund, té un doble objectiu filantròpic: d'una banda, invertir en actius socialment responsables, i de l'altra, destinar el 80 % dels dividendes a una o diverses ONG.

Així mateix, per tercer any consecutiu, Andbank va col·laborar com a patrocinador principal del sopar de gala solidari, durant el qual es va lliurar la XIV Beca Fero en investigació oncològica translacional, dotada amb 80.000 euros, i que va ser atorgada a dos estudis sobre els processos metastàtics. La doctora Alena Gros, investigadora de l'Institut d'Oncologia Vall d'Hebron, va rebre 80.000 euros, finançats per la Fundació Ramón Areces, per assajar una innovadora immunoteràpia que podria ser eficaça per induir la regressió de tumors sòlids amb metastasi.

I amb el patrocini de Sol Daurella, la doctora Berta L. Sánchez-Laorden, de l'Institut de Neurociències d'Alacant, per desenvolupar un projecte per descobrir nous enfocaments en el tractament de pacients amb metastasis cerebrals de melanoma.

El 2018, es va col·laborar amb una altra acció per la lluita contra el càncer infantil: el llibre Culleres que cuiden, que ha editat la Fundació Amics Joan Petit Nens amb Càncer. L'edició ha comptat amb la col·laboració d'Andbank, el Govern d'Andorra i Assandca.

L'autora del llibre és la Dra. Antonieta Barahona, la il·lustració ha estat a càrrec de la molt reconeguda Pilarín Bayés i el disseny és de Pere Álvaro.

El llibre és una guia d'alimentació per a infants i adults amb càncer, de consells d'alimentació recomanable i més adequada nutricionalment, per tal de pal·liar al màxim els efectes secundaris que puguin sorgir durant el procés de la malaltia derivats del tractament oncològic.

## Andbank, amb la societat

El compromís del grup Andbank, amb les societats on és present, va més enllà de l'aportació econòmica: obeeix a una

profunda consciència de responsabilitat social i dona suport a entitats que cooperen amb la població del país per ajudar al seu benestar social.

L'entitat manté fermes lligams amb les comunitats en les quals opera, i hi genera valor mitjançant col·laboracions d'alt retorn per a la societat, com ara l'organització de conferències formatives amb experts sectorials, l'impuls de projectes d'emprenedoria, la contribució a projectes socialment responsables o l'acostament del jovent a valors lligats amb l'esport d'alt nivell, com l'esforç, la tenacitat i la perseverança; valors amb els quals Andbank se sent plenament identificat.

Andbank ha impulsat diverses iniciatives en l'àmbit social, cultural i esportiu, per tal d'ampliar i maximitzar l'impacte positiu de retorn a la societat.

### Andbank, social i cultural

Andbank manté un compromís amb la societat andorrana per tal d'ajudar en el seu desenvolupament i en el seu benestar social.

Per aquest motiu, Andbank ofereix tant ajut econòmic com suport professional a les entitats col·laboradores que tenen com a missió prestar l'ajuda necessària a persones amb pocs recursos i dificultats de qualsevol tipus.

### Social

- Conveni amb el Patronat de Dames de Meritxell, amb el taller ocupacional de Xeridell, que dona suport als projectes anuals per al seu desenvolupament i la seva millora.
- Congrés LQDVI (Lo que de verdad importa), una jornada en què es difonen els valors humans, ètics i morals al públic en general i, en especial, als joves. Aquest congrés va tenir lloc per primer cop a Andorra i va comptar amb la presència de la model i activista Sandra Ibarra, que va explicar el seu cas de lluita contra el càncer.



Presentació del llibre de Francisco Castaño, amb Pedro García

- Cicle de conferències. Durant el 2018, Andbank ha portat conferenciants de diferents àmbits: Josep M. Batalla, fundador de l'agència de disseny La Casa de Carlota, el primer estudi de disseny del món on treballen conjuntament creatius professionals, estudiants i dissenyadors amb síndrome de Down i autisme; Jesús Romero, soci de Crowe Horwath a Barcelona i director fiscal internacional de la firma; Francisco Castaño Mena, educador i professor, i Pedro García Aguado, coach i presentador de televisió, que van presentar el seu llibre La mejor medalla: su educación; el Dr. Josep Sánchez de Toledo, responsable d'Oncologia i Hematologia Pediàtrica de

l'Hospital Vall d'Hebron de Barcelona; el Dr. Pere Gascón, director del laboratori d'oncologia molecular i translacional IDIBAPS; el Dr. López Gil, de Dermantek; la Dra. Marije Goikoetxea Iturregui, doctora en Drets Humans, llicenciada en Psicologia i Teologia, i màster en Bioètica; i els senyors Enrique López de Ceballos i Fernando López Muñoz, advocats fiscalistes de la firma Eversheds Sutherland Nicea. Amb aquest cicle de conferències, l'entitat vol col·laborar en l'aportació de valor a la societat, oferint informació que pugui ser d'interès en diferents àmbits: medicina, aprenentatge, fiscalitat o educació.

### Cultural

- Cicle de cinema espanyol. En col·laboració amb l'ambaixada espanyola, es va presentar la 9a edició de les Jornades de Cinema Espanyol, amb la projecció de cinc pel·lícules de directors reconeguts i la presència del famós actor Nancho Novo.
- Col·laboració amb l'ambaixada francesa en la temporada cultural, en el concert Kids United, un autèntic fenomen mediàtic a França i, sens dubte, el més conegut dels joves grups musicals francesos a Andorra. El grup, compost de cinc infants i joves adolescents, es va formar el 2015 per a una campanya d'UNICEF França.



Concert Kids United

- Un any més, i en la 41a edició de la Nit Literària que el Cercle de les Arts i de les Lletres organitza anualment, es va lliurar el Premi Manuel Cerqueda de novel·la curta. En aquesta ocasió, es va atorgar el premi de 6.800 euros a l'obra *Deu minuts*, de l'autor Joaquim Brustenga i Etxauri, una novel·la policíaca que narra la història dels personatges arran d'un assassinat.
- Col·laboració amb el Festival Castell de Peralada. Andbank segueix l'esperit de contribució a la difusió de la cultura i, un any més, ha apostat per l'excel·lència de les propostes artístiques que presenta el Festival.
- Jornades d'Orgue Ibèric, que van organitzar el Comú de la Massana i l'Associació Amics dels Orgues, amb la col·laboració d'Andbank. L'orgue ibèric de l'església de Sant Iscle i Santa Victòria va ser l'eix de la gran varietat d'activitats programades al voltant de les 1es Jornades d'Orgue Ibèric i Gastronomia.
- Notte Candela. Ordino va acollir, per primer cop a Andorra, la Nit de la Candela, en què es van encendre més de 10.000 espelmes, que van ser el fil conductor d'un recorregut artístic pels diferents carrers del nucli antic d'Ordino, i en què van tenir lloc actuacions musicals, de dansa, i de malabars i foc.

### Andbank, amb l'esport

Els valors que genera l'esport de base o d'alt nivell, com l'esforç, la tenacitat i la perseverança, són valors amb els quals Andbank se sent plenament identificat. Per aquest motiu, la nostra entitat té una vinculació històrica amb l'esport.

- Comitè Olímpic Andorrà (COA). Andbank patrocina les activitats del COA des de fa més d'una dècada. El 2017, es va celebrar el Festival Olímpic de la Joventut Europea a Győr (Hongria), en el qual la judoka Léa Adam va guanyar la primera medalla de bronze per al país.
- Federació Andorrana d'Esquí (FAE). Andbank ha patrocinat els equips d'esquí de fons i d'estil lliure de la Federació Andorrana d'Esquí, formats per joves corredors. Els joves corredors Irineu Esteve i Carola Vila han obtingut excel·lents resultats en les competicions en què han participat.
- Memorial Manuel Cerqueda. Es va celebrar la 29a edició de la tradicional cursa d'esquí de veterans, organitzada per l'Esquí Club d'Andorra, en la categoria d'eslàlom gegant.
- Festa del Nòrdic. Andbank va col·laborar en aquestes jornades en què es va competir en diverses disciplines, biatló i esquí cros, a més de la Marxa Andorra Fons.
- Torneig de Golf Andbank. El golf continua essent un dels patrocinis de referència d'Andbank. El 2018, es va celebrar la 18a edició del Torneig Andbank de Golf, amb sis proves locals. Un dels objectius d'aquest torneig ha estat sempre accedir a camps espanyols de prestigi reconegut. En aquesta edició, les proves es van disputar al Reial Club de Golf Cerdanya, a Jaizkibel, Sant Sebastià, i al Club de Golf de León, entre d'altres.
- La Purito. L'entitat continua amb el projecte promogut per Joaquim Purito Rodríguez, que va dissenyar l'etapa «reina» de La Vuelta a España 2015. En la quarta edició, la marxa cicloturista La Purito Andorra, organitzada per l'Sprint Club, i amb la col·laboració del Govern d'Andorra, va tenir més de 2.000 corredors, i va arribar a la xifra prevista per l'organització.
- Gala FIM. La Federació Internacional de Motociclisme (FIM) va celebrar la seva gala anual 2018 per segona vegada a Andorra, amb la col·laboració d'Andbank. La gala, així com l'assemblea general, van comptar amb la presència de més de 1.000 participants i amb la representació de 113 federacions afiliades a la FIM, que aquest any van escollir el nou president de la federació internacional.
- Federació Andorrana de Natació (FAN). Andbank va signar un conveni de patrocini amb la federació de natació, per a dues temporades, per donar suport als joves nedadors nacionals, que estan donant molt bons resultats.



Presentació dels FIM Awards 2018

- 2n Rally Catalunya Històric. En col·laboració amb el RACC de Catalunya, Andbank va ser el principal patrocinador d'aquesta prova lineal de regularitat per a automòbils clàssics, en carretera tancada. La prova, d'aproximadament 650 km de recorregut, es disputa al llarg de dos dies.

### Andbank i l'entorn empresarial

Com a entitat financera i empresarial, Andbank vol donar suport a les iniciatives en l'entorn empresarial amb col·laboracions amb empreses i emprenedors per tal de potenciar el creixement i el desenvolupament del país.

- Empresa Familiar Andorra. Andbank ha col·laborat en la jornada internacional de l'European Familiar Business, en la qual es va tractar el tema de la ciberseguretat. Igualment, es va celebrar el 17è Fòrum d'Empresa Familiar Andorrana, aquest any, amb el títol «Una estratègia aeroportuària per a Andorra».
- Fundació Empreses IQS. Andbank és una empresa col·laboradora de la fundació, la qual té com a finalitat la formació de professionals en la doble vessant tècnica i humana, així com el foment de la formació, la investigació i la relació entre IQS i el món empresarial.



Conferència econòmica d'Àlex Fusté

- Conferències econòmiques amb Àlex Fusté. Un dels ponents més internacionals ha estat el nostre expert en macroeconomia, Àlex Fusté. Durant el 2018, ha participat en diversos esmorzars econòmics a la seu social de l'entitat, i ha assistit de convidat a nombrosos països on Andbank té presència: Uruguai, Panamà, Espanya i Israel, entre d'altres.
- Taller Emprenedors. Un grup d'empresaris i emprenedors van poder conèixer l'Espai d'Innovació d'Andorra, Actua, a Caldea, sota el guiatge del Taller Emprenedors i Andbank.

### Andbank, solidari

L'Associació Solidària de Col·laboradors d'Andbank (ASCA) ha complementat, un any més, les seves accions solidàries amb les d'Andbank, i ha donat projecció i suport, d'una manera altruista, a les sol·licituds d'ajuda solidària que arriben a l'entitat. Aquests projectes, tant en l'àmbit nacional com internacional, es coordinen des de la mateixa associació.

- Col·laboració anual amb l'Hospital Sant Joan de Déu per participar en el programa «Cuida'm», que té com a objectiu ajudar els infants, la vida dels quals depèn de la possibilitat d'accedir a un tractament medicoquirúrgic d'alta complexitat.
- Projectes solidaris. Aquests projectes estan impulsats per diferents col·laboradors, que han portat ajudes a la República Dominicana, el Nepal i el Marroc, entre d'altres.

- Recollida d'aliments o material per a diversos successos d'urgència o per a famílies necessitades.
- Campanya de recollida de taps de plàstic per aconseguir cadires adaptades.
- Centre Sociosanitari El Cedre.
- Aportació a la Marató de TV3.
- Fundació Muntanyencs per l'Himàlaia.
- El projecte educatiu i social d'Infants del Món Cambodja.
- Col·laboració amb l'Associació per la Malaltia d'Alzheimer.
- Suport al Dia Internacional contra la Violència de Gènere.

Una altra entitat, no governamental, del país amb la qual Andbank col·labora és AINA, concretament, en l'edició del cançoner que fa possible la concessió de beques a infants.

### Andbank, internacional

Emmarcada dins el pla estratègic, l'expansió internacional és un dels objectius del grup Andbank. És per això, que el compromís de l'entitat s'estén més enllà de les fronteres, i intenta mantenir una estreta relació i implicació amb el teixit empresarial i la societat en general de totes les jurisdiccions on Andbank és present.

El 2018, s'han dut a terme un cert nombre d'accions en diverses localitzacions del Grup.

Andbank España, seguint també amb l'estratègia de responsabilitat corporativa del grup, té signat un conveni amb l'associació Save the Children i la Fundació Cris contra el Càncer, amb les quals col·labora activament. El 2018, Andbank España es va endur el Premi Empresa pel seu suport a la fundació. També es va celebrar un torneig solidari de pàdel, la recaptació del qual es va destinar a la Fundació Fero i a l'Hospital Sant Joan de Déu. Més de 200 inscrits van participar en aquest primer torneig. Així mateix, es va participar en el Dia Solidari de les Empreses, una jornada que organitza Atresmedia i l'ONG Cooperació Internacional, en la qual es promou el voluntariat corporatiu. En aquesta edició, l'onzena, hi van participar més de 1.200 voluntaris de 50 empreses. Pel que fa a l'àmbit econòmic, han tingut lloc les jornades d'estratègia que s'organitzen a diverses ciutats espanyoles i els col·loquis que organitzen diverses entitats a l'Estat espanyol, així com la jornada sobre agents financers, MiFID II i noves tendències en la banca privada.



Andbank Espanya - Torneig de pàdel solidari

Panamà va renovar el seu patrocini amb el club Kiwanis per col·laborar en la cursa solidària en la seva 34a edició. Aquest esdeveniment atrau un gran nombre de participants, més de 1.000, i la seva recaptació es destina a l'ajuda de les persones més necessitades, principalment infants. Igualment, va patrocinar la inauguració de l'exposició «Foto Club Panamá», que va tenir lloc al Museu d'Art Contemporani de Panamá (MAC) i a la qual van assistir nombroses persones.

Andbank Brasil i la gestora Triar van organitzar un esmorzar col·loqui a São Paulo, amb el títol «Oportunitats i riscos de l'economia brasilera». A l'acte es va convidar tres gestores reconegudes de la zona: Vinland, Canvas Capital i AZ Quest. Igualment, es van organitzar diverses conferències, que van comptar amb ponents d'excepció, entre ells, el Chief Economist d'Andbank, Àlex Fusté. I en l'àmbit esportiu, el Brasil també es va apuntar al golf, amb el patrocini del São Paulo Golf Club Championship, un dels torneigs de golf més gran de l'Amèrica Llatina.

Miami va col·laborar en el Casper Tour, un projecte de la Fundació Emilio Sánchez Vicario que va néixer com a homenatge al jove tenista Casper Fernández, que va morir després d'una dura lluita contra el càncer. Es compon de nou torneigs en tres continents i està adreçat a joves tenistes de 9 a 14 anys.

A Uruguai es va celebrar el primer Torneig de Golf a la Barra Golf Club, a Punta del Este, un reconegut club inaugurat el 1994. En aquest torneig, van participar prop de 100 convidats.



Andbank Panamá - 34a. Cursa Kiwanis

## Andbank, amb el medi ambient

Andbank és una entitat compromesa amb el seu entorn natural, que es concreta en un sistema integral que s'incorpora a la seva activitat de negoci, inclosos els seus projectes, serveis i productes. Aquest compromís, a més, el fa extensiu tant als seus col·laboradors com a les seves filials, així com a les empreses col·laboradores.

Com a entitat bancària, la nostra activitat no genera un risc directe ni significatiu per al medi ambient, però creiem que, per la nostra dimensió i les nostres implicacions socials, hem de tenir un compromís amb el nostre entorn.

L'entitat ha dut a terme diverses iniciatives de gestió ambiental, que inclouen tant els materials com la gestió energètica, sobretot a Andorra. Els principals impactes d'aquestes iniciatives han estat dirigits a:

- El consum de paper.
- L'electricitat i el gasoil.
- La generació de residus.

Per reduir aquest impacte i assolir els objectius, s'estableixen diferents iniciatives, de les quals es fa seguiment i s'avalua el grau de realització:

- Reducció del paper i suport del format digital (correspondència amb clients, publicitat, etc.).
- Recollida selectiva de residus (piles, vidre, plàstic, cartró).
- Reducció de les impressions, a doble cara i en blanc i negre (canvi d'impressores).
- Promoció dels canals digitals i les noves tecnologies.

## MATERIALS

Els principals materials que es consumeixen a l'entitat són el paper i els tòners. Per tal de reduir els tòners, s'han instal·lat noves impressores i se n'ha disminuït la quantitat. Igualment, seguim amb l'acció del gramatge reduït per a l'ús de paper propi.

Materials	Consum
Total paper consumit	12,5 t
Paper consumit/empleat	28 kg
Total consum tipus A4	12.040 kg
Total consum tipus A3	490 kg
Total consum de sobres	775 kg

Pel que fa als residus generats, reciclats i donats, les quantitats han estat les següents:

Residus generats	
Materials reciclables separats t/kg	205 kg
Residus portats a l'abocador	560 kg

Residus reciclats	
Tòners enviats a reciclar amb certificat kg	430 kg
Paper kg	22.200 kg
Piles	52 kg
Aparells elèctrics	105 kg
Taps de plàstic	115 kg

Les fonts energètiques que fa servir Andbank són el gasoil i l'electricitat, que s'utilitzen tant a la seu social com a les oficines del país.

La seu social de l'entitat té instal·lat, a les zones comunes de l'edifici com l'aparcament i les escales, un sistema de sensors de moviment que permet tenir els llums apagats quan no hi ha cap persona, d'aquesta manera, hi ha un estalvi d'energia elèctrica.

Residus reciclats		2017	2018
Total electricitat consumida	kWh	3.735.790	3.313.802
Electricitat consumida/empleat	kWh	11.320	10.042
Total gasoil consumit	m <sup>3</sup>	172.000	171.382
Gasoil consumit/empleat	m <sup>3</sup>	521	519

Aigua		2017	2018
Total d'aigua consumida	m <sup>3</sup>	6.878	6.864
Aigua consumida/empleat	m <sup>3</sup>	21	21





008

Consell  
d'Administració i  
Organització

# Estructura de Govern

---

## **Presidència**

**Òscar Ribas Reig**  
President honorari

**Manel Cerqueda Donadeu**  
President

**Oriol Ribas Duró**  
Vicepresident

---

## Consell d'Administració

**Manel Cerqueda Díez**

Conseller en representació de Cerqueda Donadeu, S.A.

**Javier Gómez Acebo Saenz de Heredia**

Conseller

**Jorge Maortua Ruiz-López**

Conseller

**Manel Ros Gener**

Conseller

**Xavier Santamaria Mas**

Conseller

**Jaume Serra Serra**

Conseller

**Josep Vicens Torradas**

Conseller

**Jacobo Baltar García Peñuela**

Secretari (no conseller)

## Direcció General

**Ricard Tubau Roca**

Director general

**Josep Xavier Casanovas Arasa**

Director general adjunt

**Santiago Mora Torres**

Director general adjunt

Àrea Inversions

**Josep M. Cabanes Dalmau**

Sotsdirector general

Banca País

**Pedro Cardona Vilaplana**

Sotsdirector general

Organització i Sistemes

**Jordi Checa Gutés**

Sotsdirector general

Recursos Humans

**Ivan López Llauradó**

Sotsdirector general

Compliment Normatiu

**Manuel Ruiz Lafuente**

Sotsdirector general

Auditoria



The background of the page is a light-colored, marbled paper with a complex, organic pattern of veins in shades of grey and white. The text is centered on the right side of the page.

# 09 / Localitzacions i Adreces

# Localitzacions i adreces



## ESTATS UNITS

### **Andbank Wealth Management, LLC** **Hòlding**

1221 Brickell Avenue, Piso 10  
Miami, FL 33131. USA  
T. +1. 305. 702. 06. 00  
info.miami@andbank.com

### **Andbank Brokerage, LLC** **Activitats d'intermediació financera**

1221 Brickell Avenue, Piso 10  
Miami, FL 33131. USA  
T. +1. 305. 702. 06. 00  
info.miami@andbank.com

### **Andbank Advisory, LLC** **Gestió de carteres i assessorament financer**

1221 Brickell Avenue, Suite 1050  
Miami, FL 33131. USA  
T. +1. 305. 702. 06. 00  
info.miami@andbank.com

## MÈXIC

### **Columbus de Mexico, S.A. de CV** **Assessor independent en inversions**

Blvd. Adolfo López Mateos 2370, 1º  
Colonia Altavista  
01060 México D.F., México  
T. +52. 555. 377. 28. 10  
columbus@columbus.com.mx

## BRASIL

### **Grup ANDBANK BRASIL** **Llicència bancària** **Gestora de fons i de carteres**

Av. Brigadeiro Faria Lima,  
2179 - 8 andar Jd. Paulistano  
CEP 01452-000  
São Paulo - SP. Brasil  
T. +55. 11 3095. 7070  
privatebank\_br@andbank.com

## URUGUAI

### **AND PB Financial Services, S.A.** **Oficina de Representació d'Andorra Banc** **Agricol Reig, S.A. i d'Andbank (Panamá), S.A.**

Dr. Luis Bonavita 1266  
WTC Torre IV - Of 1901  
11300 Montevideo. Uruguay  
T. +59.826. 286. 885  
info.uruguay@andbank.com

### **Quest Capital Advisers Agente de Valores, S.A.** **Agència de valors**

WTC Free Zone  
Dr. Luis Bonavita 1294 piso 11 Oficina 1101  
11300 Montevideo, Uruguay  
T. +59. 826. 262. 333  
info@questadvisers.com

### **APW Uruguay, S.A.** **Assessor en inversions**

Dr. Luis Bonavita 1266  
WTC Torre IV - Of 1901  
11300 Montevideo. Uruguay  
T. +59.826. 286. 885  
info.uruguay@andbank.com

## PANAMÀ

### **Andbank (Panamá), S. A.** **Llicència bancària internacional i** **casa de valors**

Business Park Torre V, Piso 15  
Avenida de la Rotonda, Costa del Este. Panamá City  
T. +507. 297. 58. 00  
info.panama@andbank.com

## LES BAHAMES

### **Andbank (Bahamas) Limited** **Llicència bancària**

2nd floor, One Montague Place  
East Bay Street  
P.O. Box AP 59223, Slot 417  
Nassau. The Bahamas  
T. +1. 242. 394. 70. 90  
info.bahamas@andbank.com

## ANDORRA

### **Andorra Banc Agrícola Reig, S. A.** **Llicència bancària**

C/ Manuel Cerqueda i Escaler, 4-6  
AD700 Escaldes-Engordany. Andorra  
Tel. +376. 873. 333  
info@andbank.com

### **Andorra Gestió Agrícola Reig, S. A.U., SGOIC** **Gestora de fons d'Andorra**

C/ Manuel Cerqueda i Escaler, 3-5  
AD700 Escaldes-Engordany. Andorra  
Tel. +376. 873. 300  
info@andbank.com

## ESPANYA

### **Andbank España, S.A.U.** **Llicència bancària**

Paseo de la Castellana, 55, 3º  
28046 Madrid. España  
T. + 34. 91. 206. 28. 50  
contactenos@andbank.es

### **Andbank Wealth Management SGIIC S.A.U.** **Gestora d'institucions d'inversió col·lectiva**

Paseo de la Castellana, 55, 3º  
28046 Madrid. España  
T. + 34. 91. 206. 28. 50  
andbankwmes@andbank.es

### **Medipatrimonia Invest S. L.** **Assessor financer independent**

Passeig de la Bonanova, 47, 2n  
08017 Barcelona. España  
T. + 34. 93. 567. 88. 51  
medpatrimonia@med.es

## LUXEMBURG

### **Andbank Luxembourg, S. A.** **Llicència bancària**

4, rue Jean Monnet  
L-2180 Luxembourg  
T. +352. 27. 49. 761  
info.luxembourg@andbank.com

### **Andbank Asset Management** **Luxembourg, S. A.** **Gestora de fons i carteres**

4, rue Jean Monnet  
L-2180 Luxembourg  
T. +352. 27. 49. 761  
info.luxembourg@andbank.com

## MÒNACO

### **Andbank Monaco, SAM** **Llicència bancària**

1, Avenue des Citronniers - BP 97  
MC 98002 Monte - Carlo  
Principauté de Monaco  
T. +377. 93. 253. 013  
info@andbank-monaco.mc

## ISRAEL

### **Grupo SIGMA** **Gestora de fons i de carteres**

14 Abba Hillel Silver Road  
Ramat Gan  
5250607 - Tel-aviv.  
T. +972.361.38218  
info@sigma-invest.co.il





Espanya

Andorra

Luxemburg

Mònaco

Israel

